

ผลการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคม
ของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม

ณัฐรุจา ท่าโทม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

ผลการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคม
ของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม

ณัฐรญา ท่าโทม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

EFFECTS OF ROLE-PLAYING ACTIVITIES ON ENHANCING SOCIAL BEHAVIOR
AMONG KINDERGARTENERS IN A MULTICULTURAL CLASSROOM

NATRUJA THATHOM

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE MASTER DEGREE OF EDUCATION
IN EARLY CHILDHOOD EDUCATION
FACULTY OF EDUCATION
BURAPHA UNIVERSITY

2022

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ฌัฐรุจา ท่าโทม ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัลยา สุเมอ)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....

(ดร.เชวง ช้อนบุญ)

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ บุตรกัตัญญ)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัลยา สุเมอ)

..... กรรมการ

(ดร.เชวง ช้อนบุญ)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริประภา พฤทธิกุล)

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. สฎายุ ธีระวณิชตระกูล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

62920348: สาขาวิชา: การศึกษาปฐมวัย; กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย)
 คำสำคัญ: กิจกรรมบทบาทสมมติ, พฤติกรรมทางสังคม, ห้องเรียนพหุวัฒนธรรม, เด็กอนุบาล
 ฉัตรจุฑา ท่าโหม : ผลการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็ก
 อนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม. (EFFECTS OF ROLE-PLAYING ACTIVITIES ON ENHANCING
 SOCIAL BEHAVIOR AMONG KINDERGARTENERS IN A MULTICULTURAL CLASSROOM)
 คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: สุกัลยา สุเมธ, กศ.ด., เขวง ช้อนบุญ, กศ.ด. ปี พ.ศ. 2565.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลใน
 ห้องเรียนพหุวัฒนธรรมก่อนและหลังการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ และเพื่อศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรม
 บทบาทสมมติ ประชากร คือ เด็กอนุบาล อายุ 5 - 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปี
 การศึกษา 2564 กลุ่มสหเมืองชลบุรี 1 โดยมีเด็กต่างวัฒนธรรมเรียนรวมในห้องเรียน ประกอบด้วย 3 โรงเรียน
 จำนวน 3 ห้องเรียน รวม 36 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม โดยใช้โรงเรียนเป็น
 หน่วยสุ่มด้วยวิธีการจับสลากมา 1 โรงเรียน ได้แก่เด็กอนุบาล อายุ 5 - 6 ปี โรงเรียนวัดบางเป้ง (กุหลาบราษฎร์
 อำนาจวิทย์) จำนวน 12 คน และกำหนดให้สมาชิกในห้องเรียนดังกล่าวทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
 ใช้เวลาในการทดลองจัดประสบการณ์กิจกรรมบทบาทสมมติ ครั้งละ 40 นาที ติดต่อกันสัปดาห์ละ 4 ครั้ง เป็น
 เวลา 8 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อ
 เสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม จำนวน 32 แผน และแบบประเมิน
 พฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม โดยใช้มาตรฐานค่าแบบบรรยาย 3 ระดับ มี
 ค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (IOC) ตั้งแต่ .67 - 1.00 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ
 เท่ากับ .94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test) และดัชนี
 ประสิทธิภาพ (E.I.)

ผลการวิจัย พบว่า 1) เด็กอนุบาลมีพฤติกรรมทางสังคมในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมโดยรวม ก่อน
 การทดลองอยู่ในระดับควรส่งเสริม หลังการทดลองอยู่ในระดับดี และพฤติกรรมทางสังคมในห้องเรียนพหุ
 วัฒนธรรมรายด้าน ได้แก่ ด้านการช่วยเหลือ ด้านการแบ่งปัน และด้านการร่วมมือ ก่อนการทดลองอยู่ในระดับ
 ควรส่งเสริม หลังการทดลองอยู่ในระดับดี 2) เด็กอนุบาลมีพฤติกรรมทางสังคมในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม หลัง
 การทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ค่าดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรม
 บทบาทสมมติ มีค่าเท่ากับ 0.9318 ซึ่งหมายความว่า เด็กอนุบาลมีพฤติกรรมทางสังคมในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมที่
 สูงขึ้น คิดเป็นร้อยละ 93.18 ผลการวิจัยนี้สนับสนุนว่า การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติสามารถเสริมสร้างพฤติกรรม
 ทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมได้

62920348: MAJOR: EARLY CHILDHOOD EDUCATION; M.Ed. (EARLY CHILDHOOD EDUCATION)

KEYWORDS: ROLE-PLAYING ACTIVITIES, SOCIAL BEHAVIORS, MULTICULTURAL CLASSROOM, KINDERGARTENERS

NATRUJA THATHOM : EFFECTS OF ROLE-PLAYING ACTIVITIES ON ENHANCING SOCIAL BEHAVIOR AMONG KINDERGARTENERS IN A MULTICULTURAL CLASSROOM.

ADVISORY COMMITTEE: SUKANLAYA SUCHER, Ed.D., CHAWENG SONBOON, Ed.D. 2022.

The current research endeavor aimed to study and compare social behaviors of kindergarteners in a multicultural classroom before and after role-playing activities, as well as study the effectiveness index of the role-playing activities. The research population included 36 five and six years-old kindergarteners who studied in the second semester of Kindergarten 3 in the academic year 2021. All participants were cluster randomly assigned by using the school as a random unit. Research sample consisted of 12 kindergarteners aged 5 to 6 years at Wat Bang Peng School (Kularbradamnuaiwit). Each role-playing lasted 40 minutes. Overall, the role-playing activities were conducted in eight weeks, four times a week. The research tools consisted of 32 study plans of using role-playing activities to enhance social behaviors of kindergarteners in a multicultural classroom; and the evaluation form on social behaviors of kindergarteners in a multicultural classroom by using 3 level of scoring rubric with the degree of Index of Item – Objective Congruence (IOC) between .67-1.00 and the reliability at .94. The statistic used for data analysis were mean, standard deviation, independent t-test, and an effectiveness index (E.I.).

The results revealed that first, the overall social behaviors of kindergarteners in a multicultural classroom should be improved before the experiment but they appeared to be much improved after the experiment. The same result was found in each aspect of the social behaviors like assistance, sharing, and cooperation. Second, there was a higher rate of social behaviors among kindergarteners in a multicultural classroom after the experiment with the statistical significance of .05. Lastly, the effectiveness index value of the role-playing activities was 0.9318, which means the kindergarteners improved in terms of social behaviors by 93.18%. Therefore, it could be concluded that role-playing activities could enhance the social behaviors of kindergarteners in a multicultural classroom.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยลงได้ ด้วยความอนุเคราะห์ในการให้คำปรึกษา แนะนำ เป็นอย่างดียิ่ง จากผู้มีพระคุณหลายท่าน ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัลยา สุเมธ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ดร.เชวง ช้อนบุญ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาในการให้คำปรึกษา คำแนะนำ แก้ไขปรับปรุงในการทำวิทยานิพนธ์ ด้วยความเมตตาและความเอาใจใส่ตลอดมา รวมถึงให้กำลังใจอันมีคุณค่ายิ่งต่อการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ บุตรกตัญญู ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัลยา สุเมธ ดร.เชวง ช้อนบุญ และรองศาสตราจารย์ ดร.ศิริประภา พฤทธิกุล กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ยิ่ง จนทำให้งานวิจัยฉบับนี้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ นางสาวลัทธมิกานต์ เทียงพิมล อาจารย์ดวงใจ เนตรตระกูล และอาจารย์ฉันทันท์ ฉายแสง ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการให้คำแนะนำและตรวจคุณภาพเครื่องมือในการทำวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่ง

ขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาทุกท่าน ที่ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์อันมีค่ายิ่งต่อผู้วิจัยตลอดระยะเวลาในการศึกษา

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร บุคลากรผู้ปกครอง และนักเรียน โรงเรียนวัดบางเป้ง (กุหลาบราษฎร์อำนวยการ) ที่ให้ความอนุเคราะห์อำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณรุ่นพี่ เพื่อน นิสิตสาขาการศึกษาปฐมวัย และกัลยาณมิตรทุกคนที่คอยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อยู่เคียงข้างคอยเป็นกำลังใจที่ยิ่งใหญ่และช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ ขออุทิศความดีที่มีในการศึกษาวิจัยนี้ แด่บิดา มารดา ครอบครัวของคณะผู้วิจัย ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

ณัฐรญา ท่าโหม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
คำถามในการวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่ได้รับ	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพหุวัฒนธรรม.....	12
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์ของเด็กอนุบาล.....	18
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับบทบาทสมมติของเด็กอนุบาล.....	23
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล.....	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	51

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	55
การกำหนดประชากรและการพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	55
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	58
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ.....	58
แบบแผนการวิจัย.....	75
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	75
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	76
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมก่อน และหลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ.....	80
ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลใน ห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ.....	86
ตอนที่ 3 ผลการศึกษาดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรม ทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม	92
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	94
สรุปผลการวิจัย.....	95
อภิปรายผล	95
ข้อเสนอแนะ.....	105
บรรณานุกรม	107
ภาคผนวก	115
ภาคผนวก ก	116
ภาคผนวก ข	121
ภาคผนวก ค	136
ภาคผนวก ง.....	158

ภาคผนวก จ172

ประวัติย่อของผู้วิจัย178

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 องค์ประกอบแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม.....	60
ตารางที่ 2 ผลการปรับปรุงแผนการจัดประสบการณ์ ฯ ในชั้นการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา.....	62
ตารางที่ 3 ผลการปรับปรุงแผนการจัดประสบการณ์ ฯ ในชั้นการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ.....	64
ตารางที่ 4 องค์ประกอบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล อายุ 5 - 6 ปี ในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม.....	68
ตารางที่ 5 เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล อายุ 5 - 6 ปี ในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม.....	70
ตารางที่ 6 ผลการปรับปรุงแบบประเมิน ฯ ในชั้นการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา.....	73
ตารางที่ 7 ผลการปรับปรุงแบบประเมิน ฯ ในชั้นการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ.....	74
ตารางที่ 8 แบบแผนการวิจัย.....	75
ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยระดับคะแนนพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ก่อนและหลังการทดลองโดยรวม.....	80
ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยระดับคะแนนพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ด้านการช่วยเหลือ ก่อนและหลังการทดลอง.....	81
ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยระดับคะแนนพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ด้านการแบ่งปัน ก่อนและหลังการทดลอง.....	83
ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยระดับคะแนนพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ด้านการร่วมมือ ก่อนและหลังการทดลอง.....	84
ตารางที่ 13 การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ก่อนและหลังการทดลองโดยรวม.....	86
ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ด้านการช่วยเหลือ ก่อนและหลังการทดลอง.....	88

ตารางที่ 15 การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม
ด้านการแบ่งปัน ก่อนและหลังการทดลอง.....89

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ด้าน
การร่วมมือ ก่อนและหลังการทดลอง.....91

ตารางที่ 17 ค่าดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของ
เด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม.....92

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
ภาพที่ 2 การสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ.....	59
ภาพที่ 3 การสังเคราะห์พฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล อายุ 5 - 6 ปี ด้านการช่วยเหลือ	65
ภาพที่ 4 การสังเคราะห์พฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล อายุ 5 - 6 ปี ด้านการแบ่งปัน	66
ภาพที่ 5 การสังเคราะห์พฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล อายุ 5 - 6 ปี ด้านการร่วมมือ.....	67
ภาพที่ 6 ตัวอย่างภาพสถานการณ์ในการแสดงพฤติกรรมทางสังคม ด้านการช่วยเหลือ	82
ภาพที่ 7 ตัวอย่างภาพสถานการณ์ในการแสดงพฤติกรรมทางสังคม ด้านการแบ่งปัน	84
ภาพที่ 8 ตัวอย่างภาพสถานการณ์ในการแสดงพฤติกรรมทางสังคม ด้านการร่วมมือ.....	85
ภาพที่ 9 การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล ก่อนและหลังการทดลองในภาพรวม และรายด้าน	87
ภาพที่ 10 การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ด้านการช่วยเหลือ ก่อนและหลังการทดลอง.....	89
ภาพที่ 11 การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ด้านการแบ่งปัน ก่อนและหลังการทดลอง.....	90
ภาพที่ 12 การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ด้านการร่วมมือ ก่อนและหลังการทดลอง.....	92

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การย้ายถิ่นฐานนั้นเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างกว้างขวางไปทั่วโลก ประเทศไทยถือได้ว่าเป็นศูนย์กลางการย้ายถิ่นฐานของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในหลายทศวรรษที่ผ่านมา เนื่องจากประเทศไทยมีเศรษฐกิจที่เติบโตอย่างมั่นคง จากการพัฒนาเศรษฐกิจแบบก้าวกระโดด (วรรณภา สิริศิริ, 2563) โดยการย้ายถิ่นฐานของแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านนั้น ทำให้มีปัญหามาตามมา คือ การนำผู้ติดตามมาด้วยโดยเฉพาะเด็กอนุบาล เด็กอนุบาลกลุ่มนี้เมื่อเข้ามาในประเทศไทยก็จะกลายเป็นบุคคลไร้สัญชาติตามกฎหมายไทยและไม่สามารถเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะโอกาสทางการศึกษาซึ่งมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ 1) การศึกษาจากชั้นเรียนที่ไม่เป็นทางการที่จัดโดยกลุ่มแรงงาน หรือองค์กรพัฒนาเอกชนที่จัดการศึกษาเพื่อเด็กสำหรับกลุ่มนี้โดยเฉพาะ และ 2) การเข้าเรียนในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการตามหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับเช่นเดียวกับเด็กนักเรียนไทย ที่ได้สิทธิตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 2 ว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา มาตรา 10 วรรค 1 กล่าวว่า “การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอภาคกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐต้องจัดการให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษาของประชาชนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย เพื่อให้สอดคล้องในหลักความเสมอภาคทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการออกระเบียบรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษา จึงได้ออกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียนเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. 2548 โดยเฉพาะการรับนักเรียนในกรณีที่เป็นเด็กต่างชาติดั้งชาติพันธุ์ที่ขาดหลักฐานในการเข้าเรียนให้สามารถเข้าเรียนในชั้นเรียนเหมือนกับเด็กนักเรียนไทยคนอื่นได้ เด็กอนุบาลต่างชาติดั้งชาติพันธุ์และต่างวัฒนธรรมเหล่านี้ เมื่อมาอยู่ในระบบการศึกษาภายใต้พื้นที่โรงเรียน พวกเขาจะได้รับสิทธิทางการศึกษาและต้องเผชิญกับการเรียนร่วมกับเด็กนักเรียนไทยที่มีพื้นฐานทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน เช่น รากฐานทางภาษาที่มีลักษณะผิดแปลกจากภาษาไทย วัฒนธรรมการใช้ชีวิตประจำวัน ลักษณะนิสัยส่วนตัวเนื่องมาจากพื้นฐานทางด้านการเลี้ยงดู อีกทั้งบริบททางด้านสังคมและการเมืองที่แตกต่างกัน ซึ่งบริบทเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ และการเข้าสังคมของเด็กต่างชาติดั้งชาติพันธุ์ด้วย (ณัฐยาภรณ์ ผ่องแผ้ว, 2557)

กระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญของการพัฒนาทางด้านสังคม ดังจะเห็นได้ในหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 โดยกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ

เด็กอายุ 3 - 6 ปี คือ อยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ซึ่งตรงกับทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมของ Erikson ที่กล่าวว่า สังคมของเด็กอายุระหว่าง 3 - 6 ปี นั้น เด็กจะพยายามสร้างเอกลักษณ์ของตนเอง สามารถแสดงความรู้สึกละและพฤติกรรมที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ได้ เด็กสามารถพัฒนาทักษะความร่วมมือและเป็นผู้นำผู้ตามที่ดีได้ ส่งผลทำให้ความคิดและจินตนาการและการพัฒนาทักษะทางสังคมเพิ่มขึ้น ไปด้วย เด็กในวัย 3 - 6 ปี เป็นวัยที่เริ่มเรียนรู้บทบาทของผู้ใหญ่ โดยการจินตนาการและเล่นบทบาทสมมติเตรียมพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ จากสิ่งแวดล้อมรอบตัวและในโรงเรียน มีสมาธิจดจ่อในการทำกิจกรรมนานขึ้น เริ่มเข้าใจผู้อื่นและชักชวนเพื่อนเล่นบทบาทสมมติ ซึ่งเพื่อนเริ่มมีบทบาทสำคัญ เข้าใจการแบ่งปัน และความยุติธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564) เด็กวัยนี้จึงชอบเล่นเป็นกลุ่มมากกว่าเล่นคนเดียว ต้องการตัวแบบด้านสังคมและจริยธรรม เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม เพราะเด็กเริ่มมีการอยู่ร่วมกับผู้อื่น เลือกรับเลือกเพื่อนของตนเอง ช่วยเหลือผู้อื่นได้ รู้จักการให้และการรับ ซึ่งพฤติกรรมทางสังคมอาจเป็นลักษณะของการแสดงออกต่อผู้อื่น ด้วยการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันในการทำงาน การแบ่งปันสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ การให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม รวมไปถึงการร่วมแสดงความคิดเห็น การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น โดยสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงลำดับการพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมที่แสดงต่อผู้อื่น เด็กจึงเรียนรู้ที่จะสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นมากขึ้น ทั้งบุคคลภายในและภายนอกครอบครัว (ภัสตรา เอกมาตย์, 2556)

พฤติกรรมทางสังคมเป็นการแสดงออกทางสังคมในการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับแบบแผนที่สังคมยอมรับได้ เป็นองค์ประกอบสำคัญของเด็กที่มีความสามารถและพร้อมที่จะเรียนรู้ในห้องเรียน (White & Walker, 2018) พฤติกรรมแสดงออกจะบ่งบอกให้เห็นถึงเจตคติ และค่านิยมเฉพาะตนของบุคคลคนนั้น ผู้ที่มีพัฒนาการทางสังคมดีจะมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นเช่นเดียวกับตนเอง (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2547) การที่เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น เล่นกับกลุ่มเด็กที่แตกต่างไปจากตน เช่น ต่างภาษา ต่างเชื้อชาติ ต่างชาติพันธุ์ ต่างพื้นเพทางเศรษฐกิจสังคม เป็นสิ่งที่เด็กแสดงออกถึงการมีพฤติกรรมทางสังคมเชิงบวกที่ดี แสดงออกถึงพฤติกรรมปรับตัวทางสังคม ซึ่งเป็นการตระหนักรู้ การเห็นคุณค่าของความแตกต่างระหว่างบุคคล และยอมรับนับถือในความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561) พฤติกรรมทางสังคมด้านบวกจะก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีเมื่อเด็กได้กระทำไปแล้วส่งผลสร้างความพอใจ เป็นที่นิยมชมชอบของผู้อื่น และเป็นพื้นฐานของการสร้างคุณค่าในตัวเอง การที่เด็กมีความสัมพันธ์อันดีจะช่วยให้เด็กเป็นที่รักของเพื่อน เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และปรารถนาที่จะมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นเพิ่มขึ้น ธรรมชาติของเด็กปฐมวัยเมื่อเด็กได้มีปฏิสัมพันธ์และได้เรียนรู้

การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมมากขึ้น เด็กจะสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่น และเรียนรู้บทบาทหน้าที่ของตนเองได้ดีขึ้น การที่เด็กมีพฤติกรรมทางสังคมไม่เหมาะสม เช่น เอาแต่ใจตนเอง ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง จะทำให้เด็กปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ยากและอาจก่อให้เกิดปัญหาขาดทักษะในการเข้าสังคมต่อไปในอนาคตได้ การพัฒนาทางด้านสังคมสำหรับเด็กวัยนี้ ต้องฝึกให้เด็กเกิดความไว้วางใจในผู้อื่นเมื่ออยู่ร่วมกัน ทำงานและเล่นร่วมกับผู้อื่นได้ มีความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างง่าย ๆ ให้เด็กเข้าใจข้อตกลง กฎเกณฑ์ ฝึกให้เด็กรู้จักอดทน รอคอยให้ถึงโอกาสของตน หัดให้เด็กรับฟังผู้อื่น ชื่นชมผู้อื่น (เขาวพา เดชะคุปต์, 2542)

การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้แก่เด็กอนุบาลนั้น ครูควรให้ความสำคัญและคำนึงถึงธรรมชาติของเด็ก จัดกิจกรรมที่หลากหลายและคำนึงถึงรูปแบบการเรียนรู้ของเด็ก ให้เด็กได้เลือกทำอย่างอิสระตามความสนใจ ความถนัด และความต้องการของตนเอง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561) ทั้งในด้านพัฒนาการเรียนรู้และความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กอนุบาลในด้านการอยู่ร่วมกันในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม จึงควรคำนึงถึงความแตกต่างทางด้านเชื้อชาติ ภาษา ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี เพื่อนำมาเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ของการอยู่ร่วมกันภายในสังคม ไม่ให้เกิดการแบ่งแยก การล้อเลียน การถูกเลือกปฏิบัติ และไม่เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมอื่น ซึ่งครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากในการเลือกจัดประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมในการอยู่ร่วมกันในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมของเด็กอนุบาล โดยจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ให้เด็กเกิดการเรียนรู้และพัฒนาพฤติกรรมที่ดีในการเข้าสังคม ดังจะเห็นได้ในคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ที่ได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยในหัวข้อประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม ด้วยการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ รอบตัว จากการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการเรียนรู้ทางสังคม เช่น การเล่น การทำงานร่วมกับผู้อื่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) การที่เด็กได้ทำงานร่วมกับผู้อื่นหรือเด็กต่างวัฒนธรรม ทำให้เด็กได้เรียนรู้และยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้ ล้วนแต่เป็นพัฒนาการทางสังคมที่จำเป็นต้องปลูกฝังเพื่อเป็นพื้นฐานในการเข้าสังคมของเด็กอนุบาลต่อไป

วิธีการจัดประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมในการอยู่ร่วมกันในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมของเด็กอนุบาลนั้นมีมากมายหลายวิธี การแสดงบทบาทสมมติเป็นวิธีหนึ่งที่จะสามารถเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับ ทิศนา แจมมณี (2560) กล่าวว่า วิธีการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ คือ กระบวนการที่ผู้สอนช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการให้ผู้เรียนสวมบทบาทในสถานการณ์ซึ่งมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริงและแสดงออกตามความรู้สึกนึกคิดของตน รวมถึงเด็กได้มีส่วนร่วมใน

การกระทำ ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้บทบาทในเรื่องราวที่เขาสนใจซึ่งจะช่วยให้เด็กสามารถปรับตัว และมีความรอบรู้ในสังคมได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ ผุสดี กุฎอินทร์ (2558) กล่าวถึงความสำคัญของการแสดงบทบาทสมมติไว้ว่า เป็นการช่วยให้เด็กเรียนรู้เกี่ยวกับผู้อื่น รู้จักร่วมมือ แบ่งปัน และช่วยเหลือผู้อื่น ยอมรับและเป็นมิตรกับผู้อื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัชญา บุพศิริ (2560) ที่พบว่า การจัดกิจกรรมบทบาทสมมติประกอบการเล่านิทานสามารถเสริมสร้างให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถทางภาษาและการกล้าแสดงออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิระระ ดวงภูเมฆ (2561) ที่พบว่า กิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ สามารถส่งเสริมให้เด็กอนุบาลมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงขึ้น

ด้วยสภาพบริบทสังคม โรงเรียนที่ผู้วิจัยเลือกทำการวิจัยในครั้งนี้ เป็นบริบทที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม อันสืบเนื่องมาจากเด็กอนุบาลที่เข้ารับการศึกษานในโรงเรียนมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ประกอบด้วยชาวพม่า ชาวลาว ชาวกัมพูชา และชาวไทย ที่มีวัฒนธรรมท้องถิ่นอันเป็นเอกลักษณ์ มีวิถีชีวิตที่มีความหลากหลาย ทั้งในเรื่องของความเป็นอยู่ วัฒนธรรม ประเพณี ภาษา ศาสนาและความเชื่อ ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมการอยู่ร่วมกันในสังคม เด็กมีพฤติกรรมทางสังคมเชิงลบระหว่างกัน เมื่อทำกิจกรรมร่วมกันเด็กไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน ไม่ร่วมสนทนา พูดคุย ไม่ทำกิจกรรมร่วมกัน ทำให้การทำงานร่วมกันไม่ประสบผลสำเร็จ ทั้งในด้านการช่วยเหลือ การแบ่งปัน การร่วมมือ ทั้งนี้เนื่องมาจากความแตกต่างทางวัฒนธรรมของเด็กแต่ละคน เกิดการแบ่งแยกภายในห้องเรียน โดยแบ่งเป็นกลุ่มเด็กไทยและกลุ่มเด็กต่างวัฒนธรรม ซึ่งหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โรงเรียนวัดบางเป้ง (กุหลาบราษฎร์อำนวยการวิทย์) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายในหลักสูตรเพื่อให้เกิดกับเด็กเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย ด้วยการส่งเสริมและพัฒนาให้เด็กมีคุณลักษณะพฤติกรรมทางสังคมพื้นฐานที่ดี ประกอบด้วย พฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือ ด้านการแบ่งปัน และด้านการร่วมมือ (โรงเรียนวัดบางเป้ง, 2562) ด้วยปัญหาดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ทั้งนี้เพื่อช่วยให้เด็กอนุบาลมีพฤติกรรมทางสังคมพื้นฐานที่ดี ยอมรับวัฒนธรรมอื่นที่แตกต่างจากของตน เรียนรู้การใช้ชีวิตและอยู่ร่วมกับผู้อื่น ในสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างมีความสุขและมีคุณค่าต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมก่อนและหลังการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมก่อนและหลังการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ
3. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม

คำถามในการวิจัย

1. พฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมก่อนและหลังการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติมีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
2. กิจกรรมบทบาทสมมติสามารถเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม มีค่าดัชนีประสิทธิผลสูงกว่าร้อยละ 60 หรือไม่ อย่างไร

สมมติฐานการวิจัย

เด็กอนุบาลหลังจากได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ หลังการทดลองมีพฤติกรรมทางสังคมสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวความคิดในการวิจัยนี้เป็นการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม

ขั้นตอนการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ
 สืบเคราะห์จากแนวคิดของ กรมวิชาการ (2540)
 ทิศนา แจมมณี (2560) บุญส่ง ครูศรี (2537)
 และ สุจริต เพียรชอบ (2531)
 ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. ช้่นนำเสนอสถานการณ์
2. ช้่นเลือกผู้แสดงและสร้างฉาก
3. ช้่นเตรียมผู้สังเกตการณ์
4. ช้่นแสดงบทบาทสมมติ
5. ช้่นอภิปรายความรู้สึกรู้สึก
6. ช้่นประเมินผลการเรียนรู้แลกเปลี่ยน
 ประสบการณ์

พฤติกรรมทางสังคม
 ของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม
 แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

1. พฤติกรรมด้านการช่วยเหลือ
 - 1.1) การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยการกระทำ
 - 1.2) การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยวาจา
2. พฤติกรรมด้านการแบ่งปัน
 - 2.1) การแบ่งสิ่งของของตนเองและ
 ส่วนรวมให้ผู้อื่นด้วยการกระทำ
 - 2.2) การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่นด้วยวาจา
 โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน
3. พฤติกรรมด้านการร่วมมือ
 - 3.1) การร่วมมือกับผู้อื่นด้วยการกระทำ
 - 3.2) การร่วมมือกับผู้อื่นด้วยวาจา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เด็กได้รับการเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม
2. ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องได้แนวทางการใช้บทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม
3. ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องได้แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม
4. วงการการศึกษาปฐมวัยได้องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมที่เกิดจากการสังเคราะห์การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรคือ เด็กอนุบาล อายุ 5 - 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 กลุ่มสหเมืองชลบุรี 1 อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ซึ่งมีทั้งหมด 3 โรงเรียน 3 ห้องเรียน จำนวน 36 คน โดยแต่ละโรงเรียนมีระดับชั้นอนุบาลที่มีเด็กต่างวัฒนธรรมในห้องเรียน

กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชายหญิง อายุระหว่าง 5 - 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดบางเป้ง (กุหลาบราษฎร์อำนวยการ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำนวน 12 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ การจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ประกอบด้วย

2.1 พฤติกรรมด้านการช่วยเหลือ

2.1.1 การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยการกระทำ

2.1.2 การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยวาจา

2.2 พฤติกรรมด้านการแบ่งปัน

2.2.1 การแบ่งสิ่งของของตนเองและส่วนรวมให้ผู้อื่นด้วยการกระทำ

2.2.2 การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่นด้วยวาจาโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

2.3 พฤติกรรมด้านการร่วมมือ

2.3.1 การร่วมมือกับผู้อื่นด้วยการกระทำ

2.3.2 การร่วมมือกับผู้อื่นด้วยวาจา

3. เนื้อหาที่ใช้ในการจัดประสบการณ์เป็นหน่วยการเรียนรู้ 8 หน่วย ได้แก่ 1) อาหาร 2) ครอบครัว 3) อาชีพ 4) ชุมชน 5) วันสำคัญ 6) การคมนาคม 7) การติดต่อสื่อสาร 8) อาเซียน

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 40 นาที รวมทั้งสิ้น 32 ครั้ง

นียมศัพท์เฉพาะ

1. **ห้องเรียนพหุวัฒนธรรม** หมายถึง ห้องเรียนที่มีเด็กอนุบาลมาจากวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ประกอบด้วยชาวพม่า ชาวลาว ชาวกัมพูชา และชาวไทย โดยมีความหลากหลายทั้งเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ วิถีชีวิต ความเชื่อ ศาสนา ภาษา และวัฒนธรรม มาอยู่รวมกันในโรงเรียนเดียวกัน โดยสภาพของห้องเรียนพหุวัฒนธรรมนั้น เมื่อทำกิจกรรมร่วมกัน เด็กมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันน้อย ร่วมสนทนาพูดคุย ร่วมช่วยเหลือ ร่วมแบ่งปันสิ่งของให้กันเป็นบางครั้ง ทำให้เกิดการแบ่งแยกภายในห้องเรียน โดยแบ่งเป็นกลุ่มเด็กไทยและกลุ่มเด็กต่างวัฒนธรรม ทำให้การทำงานร่วมกันไม่ประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้เนื่องมาจากความแตกต่างทางวัฒนธรรมของเด็กแต่ละคน จึงทำให้เกิดปัญหาพฤติกรรมกรอยู่ร่วมกันในสังคมของเด็กอนุบาล

2. **การจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ** หมายถึง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่让孩子ได้แสดงบทบาทสมมติในสถานการณ์ที่สมมติขึ้น โดยให้เด็กสวมบทบาทนั้น และแสดงตามความรู้สึกนึกคิด ประสบการณ์ของตน เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ เข้าใจความรู้สึกนึกคิดทั้งของตนเองและผู้อื่น ช่วยให้เด็กเกิดความเข้าใจในพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับบทบาทสมมติที่แสดง ตลอดจนเกิดปรับเปลี่ยนความรู้สึกและพฤติกรรมทางสังคมไปในทางที่ดี ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ

2.1 **ขั้นนำเสนอสถานการณ์** เป็นขั้นตอนที่ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เด็กและครูร่วมสนทนา ทบทวนประสบการณ์เดิม เรียนรู้เนื้อหาตามหน่วยการเรียนรู้ โดยเด็กจะร่วมกันสร้างสถานการณ์และบทบาทสมมติ โดยครูบันทึกสถานการณ์ไว้อย่างละเอียด

2.2 **ขั้นเลือกผู้แสดงและสร้างฉาก** เป็นขั้นตอนที่เด็กทำกิจกรรมตามกลุ่ม โดยเด็กแต่ละกลุ่มช่วยกันกำหนดบทบาทตัวละครในการแสดงบทบาทสมมติของแต่ละคน และกำหนดฉากประกอบการแสดง โดยคำนึงถึงการสร้างฉากง่าย ๆ ใช้อุปกรณ์ที่มีอยู่แล้วภายในห้องเรียน คำนึงถึงความประหยัดทั้งเวลาและทรัพยากร

2.3 **ขั้นเตรียมผู้สังเกตการณ์** เป็นขั้นตอนก่อนการแสดงบทบาทสมมติ ซึ่งเด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลงเกี่ยวกับการเป็นผู้ชมที่ดี และครูเตรียมเด็กที่เป็นผู้ชมในการสังเกตเรื่องราวการแสดงบทบาทสมมติของกลุ่มอื่น

2.4 **ขั้นแสดงบทบาทสมมติ** เป็นขั้นตอนการแสดงบทบาทสมมติโดยสถานการณ์และตัวละครที่เด็กได้เลือกไว้แล้ว โดยให้เด็กได้แสดงอย่างอิสระเสรีเป็นธรรมชาติ

2.5 **ขั้นอภิปรายความรู้สึก** เป็นขั้นตอนการอภิปรายสรุปการแสดงบทบาทสมมติของแต่ละกลุ่ม สะท้อนข้อคิดที่ได้จากการเรื่องราวที่แสดงบทบาทสมมติ เล่าความรู้สึกจากการแสดงบทบาทสมมติ และร่วมแสดงความคิดเห็นของตนเองจากการแสดงบทบาทสมมติ

2.6 ชั้นประเมินผลการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ เป็นขั้นตอนที่เด็กร่วมกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ และให้กำลังใจในการแสดงบทบาทสมมติครั้งต่อไป

3. พฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม หมายถึง พฤติกรรมที่เด็กแสดงออกถึงการมีปฏิสัมพันธ์ การทำงานร่วมกัน การปรับตัว และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม เป็นการแสดงออกถึงการช่วยเหลือ การแบ่งปัน การร่วมมือ ซึ่งพฤติกรรมทางสังคมจะมีความแตกต่างกันไป อันเนื่องมาจากการได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมทางสังคมของแต่ละบุคคล ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

3.1 พฤติกรรมด้านการช่วยเหลือ หมายถึง การแสดงปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในเชิงบวก ด้วยการให้ เป็นการรักษามิตรภาพ โดยใช้คำพูดหรือการกระทำ ซึ่งการช่วยเหลือเป็นการพยายามที่จะช่วยบรรเทาความต้องการที่ไม่ใช้อารมณ์กับผู้อื่น โดยไม่เลือกเพื่อน ทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ประกอบด้วย

3.1.1 การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยการกระทำ หมายถึง เด็กช่วยเหลือเพื่อนในการลงมือกระทำต่าง ๆ เช่น จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ช่วยยกวัสดุอุปกรณ์ เมื่อเห็นว่าเพื่อนต้องการความช่วยเหลือ ช่วยหยิบยื่นหรือส่งอุปกรณ์ให้เพื่อน ช่วยเก็บสิ่งของเมื่อทำกิจกรรมเสร็จแล้วด้วยความเต็มใจ โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม

3.1.2 การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยวาจา หมายถึง เด็กให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะง่าย ๆ กับเพื่อน เมื่อเห็นว่าเพื่อนต้องการความช่วยเหลือ โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม

3.2 พฤติกรรมด้านการแบ่งปัน หมายถึง การแสดงออกถึงการให้สิ่งของ ของเล่น ของใช้ วัสดุอุปกรณ์ การเสียดสละสิ่งของของตนเองแก่ผู้อื่น แสดงออกโดยการกระทำหรือใช้คำพูดที่อ่อนโยน และไม่หวังสิ่งของตอบแทน โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ประกอบด้วย

3.2.1 การแบ่งสิ่งของของตนเองและส่วนรวมให้ผู้อื่นด้วยการกระทำ หมายถึง เด็กแบ่งปันสิ่งของ ของเล่น ของใช้ หยิบหรือส่งวัสดุอุปกรณ์ให้เพื่อน ขณะทำกิจกรรมด้วยการกระทำ โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม

3.2.2 การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่นด้วยวาจา โดยไม่หวังสิ่งของตอบแทน หมายถึง เด็กพูดชักชวนให้เพื่อนร่วมใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมร่วมกันและไม่หวังสิ่งของตอบแทน โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม

3.3 พฤติกรรมด้านการร่วมมือ หมายถึง การที่เด็กให้ความร่วมมือทำกิจกรรมต่าง ๆ กับเพื่อนในกลุ่ม ทำตามข้อตกลงของกลุ่ม ร่วมพูดคุยแสดงความคิดเห็นร่วมกับเพื่อนในกลุ่ม มีความรับผิดชอบงานที่กลุ่มมอบหมายให้และทำงานสำเร็จ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกัน โดยไม่เลือกเพื่อน ทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ประกอบด้วย

3.3.1 การร่วมมือกับผู้อื่นด้วยการกระทำ หมายถึง เด็กปฏิบัติตามตามกฎ กติกาของกลุ่ม ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนจนประสบผลสำเร็จ โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรมด้วยความเต็มใจ

3.3.2 การร่วมมือกับผู้อื่นด้วยวาจา หมายถึง เด็กให้ความร่วมมือโดยรวมแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยน และยอมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากของตน โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรมด้วยความเต็มใจ

4. แบบประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม

หมายถึง แบบประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม อายุ 5 - 6 ปี โดยใช้การสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ลักษณะของแบบประเมินพฤติกรรมทางสังคมเป็นการสังเกตและบันทึกข้อมูลแบบ Rubric โดยมี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) พฤติกรรมด้านการช่วยเหลือ 2) พฤติกรรมด้านการแบ่งปัน 3) พฤติกรรมด้านการร่วมมือ แต่ละองค์ประกอบมี 2 ตัวบ่งชี้ รวมตัวบ่งชี้ทั้งสิ้น 6 รายการ เกณฑ์การให้คะแนนเป็นแบบมาตรฐานค่าแบบบรรยาย (Scoring rubric) 3 ระดับคุณภาพ คือ ระดับ 1 ระดับ 2 และระดับ 3 ขึ้นอยู่กับลักษณะพฤติกรรมของตัวบ่งชี้แต่ละรายการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำคะแนนดิบจากแบบประเมิน ๑ ก่อนและหลังการทดลองมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยรายข้อระดับพฤติกรรม รายตัวบ่งชี้ รายด้าน และโดยรวม การแปลผลคือ นำช่วงค่าเฉลี่ยที่วิเคราะห์ได้มาเทียบกับเกณฑ์เพื่อระบุระดับความสามารถในการคิดรวบยอดของเด็กอนุบาล อายุ 5 - 6 ปี โดยแบ่งเป็น 3 ระดับคุณภาพ ดังนี้ ช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.00 หมายถึง อยู่ในระดับดี ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.67 - 2.33 หมายถึง อยู่ในระดับพอใช้ ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.66 หมายถึง อยู่ในระดับควรส่งเสริม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพหุวัฒนธรรม
 - 1.1 ความหมายของพหุวัฒนธรรม
 - 1.2 แนวคิดการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม
 - 1.3 ความสำคัญของการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม
 - 1.4 บทบาทครูในการจัดการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม
2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์ของเด็กอนุบาล
 - 2.1 ความหมายของการจัดประสบการณ์ของเด็กอนุบาล
 - 2.2 แนวคิดและทฤษฎีการจัดประสบการณ์ของเด็กอนุบาล
 - 2.3 การจัดประสบการณ์ของเด็กอนุบาล
3. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับบทบาทสมมติของเด็กอนุบาล
 - 3.1 ความหมายของบทบาทสมมติของเด็กอนุบาล
 - 3.2 ความสำคัญของบทบาทสมมติของเด็กอนุบาล
 - 3.3 จุดมุ่งหมายและประโยชน์ของบทบาทสมมติของเด็กอนุบาล
 - 3.4 หลักการนำบทบาทสมมติมาจัดประสบการณ์ของเด็กอนุบาล
 - 3.5 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติของเด็กอนุบาล
4. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล
 - 4.1 ความหมายพัฒนาการทางสังคมของเด็กอนุบาล
 - 4.2 ทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมของเด็กอนุบาล
 - 4.3 ทวามหมายพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล
 - 4.4 ลักษณะพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล
 - 4.5 การส่งเสริมพัฒนาการทางสังคมของเด็กอนุบาล
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพหุวัฒนธรรม

ทฤษฎีและหลักการพหุวัฒนธรรม เป็นรูปแบบที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม ผู้วิจัยได้สรุปสาระเกี่ยวกับพหุวัฒนธรรมได้ 4 หัวข้อ ได้แก่ ความหมายของพหุวัฒนธรรม แนวคิดการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม ความสำคัญของการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม และบทบาทของครูในการจัดการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม ดังนี้

ความหมายของพหุวัฒนธรรม

ดุสิต หวันเหลี่ยม (2552) กล่าวว่า พหุวัฒนธรรม หมายถึง การที่คนที่มีวัฒนธรรมแตกต่างกัน แต่ก็มาอยู่รวมกันในบริเวณเดียวกัน

นิติไทย นัมคณิศรณี (2559) กล่าวว่า พหุวัฒนธรรม หมายถึง กลุ่มคนที่มีความหลากหลายทั้งเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ วิถี ชีวิต ความเชื่อ ศาสนา และประเพณีปฏิบัติที่มีความแตกต่างกัน บรรพต วีระสัย (2552, อ้างถึงใน กีฟละห์ มาโซ, 2559) กล่าวว่า พหุวัฒนธรรม หมายถึง สังคมที่มีความหลากหลาย มีองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

1. มีหลายเชื้อชาติ หลายศาสนา ปะปนอยู่ร่วมกันในชาติเดียวกัน
2. วัฒนธรรมหรืออนุวัฒนธรรมของเชื้อชาติหรือศาสนาแตกต่างกัน
3. มีการขัดแย้งกันในเรื่องเชื้อชาติหรือศาสนา
4. มีบางกลุ่มในเชื้อชาติหลายศาสนา หลายวัฒนธรรมที่ครองอำนาจอยู่จากองค์ประกอบ

ของพหุวัฒนธรรม

ซึ่งจะเห็นได้ว่าพหุวัฒนธรรม เป็นปรากฏการณ์ที่ทั้งสองวัฒนธรรมต้องมาสัมพันธ์กัน ซึ่งมีทั้งเชิงบวกและเชิงลบ

พระมหามงคลกานต์ (จิตฺตมฺโ) (2562) ให้ความหมายของ พหุวัฒนธรรม ไว้ว่า พหุวัฒนธรรม หมายถึง สังคมที่ประกอบด้วยกลุ่มคนที่มีความหลากหลาย มีความแตกต่างกันทางสังคมและวัฒนธรรม ไม่ว่าจะเป็นด้านศาสนา ภาษา การแต่งกาย การเป็นอยู่ เพราะแต่ละกลุ่มชนมีความเชื่อ ความศรัทธา ในศาสนาและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน

วัฒน์ะ พรหมเพชร (2553) ให้ความหมายของพหุวัฒนธรรมว่า เป็นความหลากหลายชาติพันธุ์ ภาษา ศาสนา ขนบประเพณี และวิถีชีวิต

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2554) ให้ความหมายของพหุวัฒนธรรมไว้ว่า พหุวัฒนธรรม มาจาก 2 พยางค์ ซึ่งคำว่า “พหุ” คือ มาก ส่วน “วัฒนธรรม” คือสิ่งที่ทำความเจริญงอกงามให้แก่หมู่คณะ เช่น วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมในการแต่งกาย วิถีชีวิตของหมู่คณะ วัฒนธรรมพื้นบ้าน วัฒนธรรมชาวเขา

อนันท์ญา ชันขาว (2561) ได้กล่าวว่า พหุวัฒนธรรม คือ การอยู่รวมกลุ่มของคนที่มีความหลากหลายทางด้านต่าง ๆ เช่น ภาษา ศาสนา การแต่งกาย หรือสิ่งที่มีความหลากหลายมาผสมกลมกลืนกัน แต่อาจจะไม่กลมกลืนกันสักทีเดียว

Gay (218) กล่าวว่า พหุวัฒนธรรม หมายถึง ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของสังคมที่อาศัยอยู่ และมีความแตกต่างทางด้านการใช้ภาษา ศาสนา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณี

National Council for Accreditation of Teacher Education (NCATE) (2002, อ้างถึงใน สุธิวัช ชูชื่น, 2555) ได้อธิบายไว้ว่า พหุวัฒนธรรม คือ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสังคม การเมือง เศรษฐกิจ การศึกษา และประวัติศาสตร์ โดยใช้โครงสร้างของกลุ่มชน เชื้อชาติ สถานะของครอบครัว เพศ ความสามารถพิเศษ ภาษา ศาสนา บทบาททางเพศ และพื้นที่ทางภูมิศาสตร์

Will Kymlicka (1941, อ้างถึงใน กฤตธี ศรีเกตุ, 2555) กล่าวว่า พหุวัฒนธรรม เป็นพัฒนาการหนึ่งของแนวคิดเสรีนิยม ที่ให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับเรื่องของความเท่าเทียมและสิทธิทางวัฒนธรรม อันเป็นส่วนหนึ่งของสิทธิมนุษยชนสากล

สรุปได้ว่า พหุวัฒนธรรม หมายถึง การรวมวัฒนธรรม รวมคน ที่มีวัฒนธรรมแตกต่างกัน มีความหลากหลายทั้งเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ วิถีชีวิต ความเชื่อ ศาสนา และประเพณีปฏิบัติ มาอยู่รวมกัน บริเวณเดียวกัน มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันมีทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ในลักษณะอย่างที่เรียกว่า สังคมพหุวัฒนธรรม

แนวคิดการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม

จรรยา จัวนาน (2540) ได้สรุปความหมายของการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรมไว้ว่า การศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม เป็นมโนคติหรือแนวคิดในการจัดการศึกษาสำหรับสังคมที่มีวัฒนธรรมหลากหลาย โดยการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกลมกลืนกับสิ่งแวดล้อมและความต้องการของนักเรียนด้วยการบูรณาการเพื่อให้นักเรียนทุกคนได้รับความเสมอภาคในการเรียน

จิตมิตี อพัทธนานนท์ (2561) ได้กล่าวว่า การศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม เป็นการศึกษาที่คำนึงถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมของผู้เรียน ที่เป็นผลมาจากความแตกต่างทางด้านเชื้อชาติ ชาติพันธุ์ ฐานะทางสังคม เพศ และสภาพร่างกาย โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมทางด้านโอกาสทางการศึกษาในผู้เรียนทุกคน

ปารมี สิงหนโคชัย (2560) กล่าวว่า แนวคิดการศึกษาพหุวัฒนธรรม หมายถึง การจัดการเรียนการสอนและจัดห้องเรียน โดยยึดหลักการลดความกังวลของเด็ก และส่งเสริมให้เด็กสามารถแก้ไขปัญหาาร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ได้เพื่อให้เด็กอยู่ร่วมกันอย่างสันติภาพ

วูทซึคค์ โทซนุกูล (2551) ได้กล่าวว่า การศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม คือ การให้ความสำคัญเกี่ยวกับภาษา ศาสนา และวัฒนธรรม ประเพณี ซึ่งเป็นความเข้าใจที่แคบมากเมื่อเทียบกับความหมายของพหุวัฒนธรรม ซึ่งได้สรุปความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตามแนวทางพหุวัฒนธรรมได้ 3 ประเด็นคือ

1. การจัดการศึกษาตามแนวทางพหุวัฒนธรรม ไม่ใช่จำกัดเฉพาะกลุ่มชน ภาษา ศาสนา เท่านั้น แต่ยังรวมถึงความแตกต่างทางชนชั้นของสังคม บทบาททางเพศ และความสามารถพิเศษของผู้เรียนอีกด้วย
2. การจัดการศึกษาตามแนวทางพหุวัฒนธรรม มุ่งให้เห็นคุณค่าในความแตกต่างอย่างมากของกลุ่มต่าง ๆ ในระบบสังคมของสถานศึกษา
3. การจัดการศึกษาตามแนวทางพหุวัฒนธรรมมุ่งที่ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนทุกคน

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2554, อ้างถึงใน ัญญาภรณ์ ฟ่องแผ้ว, 2557) ให้ความหมายการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรมไว้ว่า หมายถึง การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระและความคิด ความเชื่อ ของกลุ่มชนที่มีความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม แม้ว่าในสังคมชุมชนที่สถานศึกษาตั้งอยู่ไม่มีชนกลุ่มน้อยหรือผู้พูดภาษาถิ่น แต่หลักสูตรและการสอนความเชื่อมโยงถึงความรู้และความสัมพันธ์เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชนพื้นถิ่น เช่น ประเพณี ภาษา ความเชื่อ การทำมาหากิน และวิถีชีวิต เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันและอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

Aslan and Aybek (2019) กล่าวว่า การศึกษาแบบพหุวัฒนธรรมมุ่งขจัดความไม่เท่าเทียมกันในการศึกษาและตระหนักถึงความยุติธรรมทางสังคมในการศึกษา

Banks and Banks (1989, อ้างถึงใน สุธารา โยธาจันทร์, 2541) ให้ความหมายการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรมว่า เป็นแนวคิดทางการปฏิรูปการศึกษาและเป็นกระบวนการที่มีเป้าหมายสำคัญเพื่อที่จะเปลี่ยน โครงสร้างของสถาบันการศึกษา เพื่อให้ให้นักเรียนแต่ละเพศ นักเรียนที่เป็นเด็กพิเศษ นักเรียนกลุ่มเชื้อสายต่าง ๆ กลุ่มสีผิว และกลุ่มวัฒนธรรมทั้งหลายได้มีความเสมอภาคกันในด้านความสำเร็จในการเรียน

Banks (2007) กล่าวว่า การศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม มีหลักสำคัญที่จะต้องศึกษาอย่างน้อย 3 ประการคือ แนวคิดหรือมโนทัศน์ แนวทางการปฏิรูปทางการศึกษา และกระบวนการทางการจัดการศึกษาตามแนวทางพหุวัฒนธรรม

1. แนวคิดทางพหุวัฒนธรรมจะต้องเพื่อผู้เรียนทุกคน โดยไม่แบ่งแยกเพศ ชนชั้นทางสังคม กลุ่มชน เชื้อชาติ หรือลักษณะทางวัฒนธรรม จะต้องมีความเท่าเทียมกันในโอกาสที่จะได้รับการเรียนรู้ในสถานศึกษา และมุ่งให้ผู้เรียนได้รับการเปลี่ยนแปลงที่ดีที่สุดในสถานศึกษา

2. การจัดการศึกษาตามแนวทางพหุวัฒนธรรมเป็นแนวทางในการปฏิรูปทางการศึกษา ซึ่งเป็นเรื่องยากมากในการที่จะเปลี่ยนแปลงสถาบันการศึกษาซึ่งมีผู้เรียนจำนวนมาก หลากหลายชนชั้น มีความแตกต่างทางเพศ เชื้อชาติ และวัฒนธรรม ให้มีโอกาสที่เท่าเทียมกันทางการศึกษาดังนั้นการปฏิรูปการศึกษาตามแนวการศึกษาพหุวัฒนธรรมจะต้องเป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางการศึกษาของสถานศึกษาในลักษณะองค์รวม ไม่ได้จำกัดเฉพาะการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเท่านั้น

3. การศึกษาตามแนวทางพหุวัฒนธรรมเป็นกระบวนการที่มีเป้าหมายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่มีเสรีภาพและความยุติธรรม จะต้องมีการขจัดความคิดที่เป็นอคติและการแบ่งแยกของกลุ่มต่าง ๆ ในผู้เรียนให้หมดไป โดยเป็นกระบวนการที่จะต้องปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มความเท่าเทียมกันทางการศึกษาแก่ผู้เรียนทุกคน

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม เป็นการให้ความสำคัญเกี่ยวกับภาษา ศาสนา และวัฒนธรรม ประเพณี ที่มีเป้าหมายสำคัญเพื่อที่จะเปลี่ยน โครงสร้างและสภาพแวดล้อมทางการศึกษา และยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมนั้นเพื่อป้องกันการเกิดความแตกแยกที่มาจากความหลากหลายของเชื้อชาติ กลุ่มชน เพศ วัฒนธรรม มีการแลกเปลี่ยนความคิดทางวัฒนธรรม เพื่อความเข้าใจและพึ่งพาอาศัยกันและนำไปสู่ความเท่าเทียมทางด้านโอกาสทางการศึกษาในผู้เรียนทุกคน

ความสำคัญของการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม

สุธีรัช ชูชื่น (2555) กล่าวว่า ความสำคัญของการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม คือสิ่งที่ต้องการให้นักเรียนทราบ และคุ้นเคยกับความคิดเกี่ยวกับความหลากหลายในสังคมทั้งวิถีชีวิต ภาษา ศาสนา วัฒนธรรม และมุมมองที่แตกต่างกับตนเอง

เอกรินทร์ สังข์ทอง (2551) กล่าวว่า การศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาบนพื้นฐานความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจอัตลักษณ์และวิถีชีวิตของผู้คนที่แตกต่างกันสู่ความเท่าเทียมและความเสมอภาค และช่วยให้ผู้คนที่มีความแตกต่างกันยอมรับและศรัทธาความแตกต่างทางวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน

Gay (2004) กล่าวว่า การศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม มีความสำคัญต่อความสำเร็จของผู้เรียนที่มีความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม ซึ่งต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความแตกต่างของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ การศึกษาแบบพหุวัฒนธรรมจึงต้องมีการเชื่อมโยงแนวคิดทางด้านพหุวัฒนธรรมและศาสตร์ความรู้ในโรงเรียน โดยคำนึงถึงประเด็นความเป็นจริงทางสังคมและความเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ของผู้เรียน ซึ่งเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของผู้เรียน

กล่าวโดยสรุป การศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาบนพื้นฐานความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม สร้างความเข้าใจในวิถีชีวิตของผู้คนที่แตกต่างกัน เพื่อให้เกิดความสงบสุขในสังคม การยอมรับและศรัทธาในความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม ให้มีความเท่าเทียม ความเสมอภาค และมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

จุดมุ่งหมายของการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม

ฐิติมดี อาพัทธนานนท์ (2561) ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม มี 2 ประการ คือ

1. เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและความเท่าเทียมในด้านโอกาสทางการศึกษาสำหรับนักเรียนทุกคน ความเท่าเทียมที่กล่าวถึงนี้ เป็นความเท่าเทียมในโอกาสในการได้รับการศึกษา กล่าวคือ ไม่ว่าผู้เรียนจะมีเชื้อชาติใดหรือวัฒนธรรมใดจะต้องมีโอกาสดำเนินการศึกษาเท่าเทียมกัน ไม่ใช่ผู้เรียนบางวัฒนธรรมถูกจำกัดสิทธิ์ในการได้รับการศึกษา หรือถูกบังคับให้เข้าเรียนในโรงเรียนบางประเภท

2. เพื่อให้เกิดโอกาสที่เท่าเทียมในการประสบความสำเร็จทางการศึกษาสำหรับผู้เรียนทุกคน โดยการจัดการเรียนการสอนและเนื้อหาที่เหมาะสม และคำนึงถึงวัฒนธรรมของผู้เรียน

สุริรัช ชูชื่น (2555) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม คือ การสร้างความรู้สึกเชิงบวกที่มีต่อพหุวัฒนธรรม เพื่อให้นักเรียนรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีคุณค่าและมีความเป็นมิตร

Banks (1994, อ้างถึงใน ฐิติมดี อาพัทธนานนท์, 2561) ได้กล่าวว่า จุดมุ่งหมายการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม เป็นการศึกษาที่ช่วยให้นักเรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะ รวมถึงทัศนคติที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่เป็นประชาธิปไตยและมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม หรือพูดอีกอย่างหนึ่งคือ เป็นการศึกษาเพื่อการปลดปล่อย และเพื่อความเป็นอิสระทางวัฒนธรรม

Nieto (2004, อ้างถึงใน ฐิติมดี อาพัทธนานนท์, 2561) ได้กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม เป็นการมุ่งให้ทุกคนยอมรับและเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมตนเองและวัฒนธรรมอื่น ๆ ที่มีความแตกต่างจากวัฒนธรรมของตน ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมตนเองและภาคภูมิใจที่ได้เรียนรู้วัฒนธรรมอื่น ๆ ด้วยเช่นกัน

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและความเท่าเทียมในด้านโอกาสทางการศึกษา ไม่ว่าผู้เรียนจะมีเชื้อชาติใดหรือวัฒนธรรมใด โดยการสร้างความรู้สึกเชิงบวก มีทัศนคติที่ดีต่อวัฒนธรรมอื่น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนยอมรับและเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมตนเองและวัฒนธรรมอื่น ๆ และรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

บทบาทครูในการจัดการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม

ฐิติมดี อापัทธนานนท์ (2561) ได้กล่าวถึง บทบาทของครูในการจัดการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม ดังนี้

1. เปิดใจยอมรับและเห็นคุณค่าความแตกต่างของวัฒนธรรมของเด็ก
2. ส่งเสริมให้เด็กประสบความสำเร็จในการเรียนรู้
3. เชื่อมโยงบทเรียนกับชีวิตความเป็นอยู่ของผู้เรียน
4. จัดการเรียนการสอนอย่างเท่าเทียมและเสมอภาค
5. สนับสนุนสิทธิเสรีภาพและความแตกต่างทางวัฒนธรรม
6. สนับสนุนให้ผู้เรียนทำกิจกรรมอย่างยุติธรรม

บัญญัติ ยง่วน และ ชัยวัฒน์ ผดุงพงษ์ (2553) กล่าวถึงบทบาทครูในการจัดการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม ว่า

1. ครูคือผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างเจตคติ ค่านิยมทางเชื้อชาติที่ถูกต้องให้กับนักเรียน โดยผ่านกระบวนการสอนและการกระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน ดังนั้น การรับรู้ เจตคติและพฤติกรรมของครูเกี่ยวกับความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนต้องเป็นไปในทิศทางบวก
2. ครูจะต้องเป็นผู้ที่ยอมรับแนวคิดในเรื่องของความแตกต่างทางวัฒนธรรมและการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลาย
3. ครูจะต้องมีความรู้ เจตคติ และทักษะการสื่อสารในชั้นเรียน สร้างบรรยากาศในชั้นเรียนและจัดกิจกรรมในบทเรียน เพื่อให้นักเรียนได้เข้าใจและยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรมและความหลากหลาย
4. ครูจะต้องปราศจากอคติ ความลำเอียงต่อนักเรียนที่มีลักษณะแตกต่างจากตนและเรียนรู้นักเรียนกลุ่มต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การสื่อสารและการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมและส่งเสริมการยอมรับซึ่งกันและกัน

Sleeter and Grant (2003, อ้างถึงใน ฐิติมดี อापัทธนานนท์, 2561) กล่าวว่า บทบาทครูในการจัดการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม มี 5 ประการ (Five General Approaches) คือ

1. การสอนในสภาพที่แตกต่างของความสามารถพิเศษและวัฒนธรรมของผู้เรียน (Teaching the Exceptional and Culturally Different Student)
2. การสร้างความสัมพันธ์ไมตรีในมนุษย์ (The Human Relations Approach)
3. การสร้างหลักสูตรที่เจาะจงหรือเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับกลุ่มของผู้เรียน (The Single Group Studies Curriculum)

4. การสร้างให้เกิดการศึกษาในลักษณะพหุวัฒนธรรม (The Multicultural Education Approach)

5. การส่งเสริมแนวทางพหุวัฒนธรรมให้เกิดขึ้นในสังคม (The Multicultural and Social Deconstructionists Approach)

สรุปได้ว่า บทบาทของครูในการจัดการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม ครูควรเป็นผู้ที่ยอมรับแนวคิดในเรื่องของความแตกต่างทางวัฒนธรรม กระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน มีความรู้ ทักษะการสื่อสาร สร้างบรรยากาศในชั้นเรียน และจัดกิจกรรมโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจและยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์ของเด็กอนุบาล

ทฤษฎีการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กอนุบาล เป็นการการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ของเด็ก ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งความสำคัญของการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กอนุบาลนั้น เป็นการจัดประสบการณ์โดยยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่เด็ก อายุ 3 - 6 ปี โดยผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับทฤษฎีการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กอนุบาล เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการศึกษาวิจัย ประกอบด้วย 3 หัวข้อ ได้แก่ ความหมายของการจัดประสบการณ์ของเด็กอนุบาล แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ของเด็กอนุบาล และการจัดประสบการณ์ของเด็กอนุบาล สรุปได้ดังนี้

ความหมายของการจัดประสบการณ์ของเด็กอนุบาล

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) กล่าวว่า การจัดประสบการณ์ หมายถึง การจัดกิจกรรม การจัดเตรียมสื่อวัสดุอุปกรณ์ จัดเตรียมสภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในห้องเรียน โดยคำนึงถึงความสามารถของเด็กแต่ละคน เพื่อให้เด็กอนุบาลได้รับประสบการณ์ตรงจากการเล่นและการลงมือปฏิบัติเพื่อส่งเสริมพัฒนาการให้ครบทุกด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2545) ได้อธิบายว่า การจัดประสบการณ์ หมายถึง การวางแผนการจัดกิจกรรมให้กับเด็กตามแนวทางของหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยที่จัดทำขึ้นโดยวางแผนไว้ล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษร

พัฒนา พวงมาลี (2542, อ้างถึงใน วณิชชา วิเศษนันท์, 2555) ได้ให้ความหมายการจัดประสบการณ์ หมายถึง การจัดการศึกษาให้กับเด็กอนุบาลเพื่อพัฒนาครบทุกด้านทั้งทางร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา มิได้มุ่งให้อ่านเขียนได้ดังเช่นระดับประถมศึกษาแต่จะเป็นการ

ปูพื้นฐานให้โดยคำนึงถึงวัยและความสามารถของเด็กและการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาให้พร้อมที่จะเรียนรู้ในระดับต่อไป

ภรณี คุรุรัตน์ (2542) ได้ให้ความหมาย การจัดประสบการณ์ หมายถึง การจัดระบบ ประสบการณ์ที่เด็กอนุบาลควรได้รับมีการกำหนดจุดประสงค์การดำเนินกิจกรรม โดยเน้นให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ และในการดำเนินกิจกรรมครูควรคำนึงถึงการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับเด็ก เด็กกับเด็ก การจัดหาสื่ออุปกรณ์ให้เด็กได้เรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก โดยคำนึงถึงความครอบคลุมของพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา

รุจิรี ภูสาระ (2551) ได้อธิบายว่า การจัดประสบการณ์ หมายถึง การแสดงการจัดการ เรียนตามบทเรียนและประสบการณ์การเรียนรู้เป็นรายสัปดาห์หรือรายวันจากการจัดสภาพแวดล้อม ทั้งภายนอกและภายในห้องเรียนให้กับเด็กอนุบาล โดยให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงจากการเล่น และการลงมือปฏิบัติ ซึ่งจะ让孩子เกิดการเรียนรู้ได้ดี

สิริมา ภิญโญนนตพงษ์ (2550) ได้ให้ความหมายการจัดประสบการณ์ หมายถึง ทุก ๆ อย่างที่เด็กหรือผู้ที่เรียนได้รับจากโรงเรียนหรือสถานศึกษานั้น ๆ ตามจุดประสงค์ ที่ทางโรงเรียน หรือสถานศึกษาได้ตั้งไว้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544) ให้ความหมายของการ จัดประสบการณ์ไว้ว่า การจัดประสบการณ์ หมายถึง การจัดกิจกรรมโดยยึดแนวการจัด ประสบการณ์หรือหลักสูตรเพื่อให้เด็กได้พัฒนาครบทั้ง 4 ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์- จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยมีได้มุ่งให้อ่านออกเขียนได้ดังเช่นระดับประถมศึกษา แต่เป็นการปู พื้นฐานให้โดยคำนึงถึงความสามารถของเด็กเป็นหลัก และเนื่องจากเด็กอนุบาลเรียนรู้ได้ดีจาก ประสบการณ์ตรง ฉะนั้นประสบการณ์ที่ดีควรให้เด็กได้ลงมือทำด้วยตนเอง โดยใช้ประสาทสัมผัส ทั้ง 5

สรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์เป็นการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กอนุบาล โดยเน้น ให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ได้รับประสบการณ์ตรงจากการเล่นและการลงมือปฏิบัติ ประสบการณ์ที่ดีควรให้เด็กได้ลงมือทำด้วยตนเอง โดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 และในการดำเนิน กิจกรรมครูควรคำนึงถึงการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับเด็ก เด็กกับเด็ก การจัดหาสื่อ อุปกรณ์ให้เด็กได้เรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก โดยคำนึงถึงความครอบคลุมของพัฒนาการ ด้านร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ สังคม และสติปัญญา

แนวคิดและทฤษฎีการจัดประสบการณ์ของเด็กอนุบาล

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2547) กล่าวว่า การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กอนุบาลเป็นการจัด สภาพแวดล้อมและประสบการณ์ให้กับเด็กได้มีโอกาสทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยการใช้

ร่างกายและประสาทรับรู้ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน เกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ภรณ์ คุรุรัตน์ (2542) กล่าวว่า รูปแบบการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เน้นการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนเด็กอนุบาล การบูรณาการการจัดกิจกรรมที่สัมพันธ์กัน การปรับบทบาทของครูการสร้างปฏิสัมพันธ์ เป็นการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กอนุบาล โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาเด็กในด้านทักษะทางภาษา ความคิดสร้างสรรค์ ความเชื่อมั่น และทักษะทางสังคม เป็นต้น

เขาวา เดชะคุปต์ (2542) ให้ความเห็นว่า เด็กทารกนั้นเปรียบเสมือนผ้าขาว ประสบการณ์ต่าง ๆ และสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญอย่างมากต่อการเจริญเติบโตของเด็ก ทำให้เด็กมีพัฒนาการที่แตกต่างกัน

Piaget (1964, อ้างถึงใน วณิชยา วิเศษนันท์, 2555) ได้กล่าวถึงหลักการที่ช่วยให้ครูจัดกิจกรรมและจัดประสบการณ์อย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากระบวนการคิดและการสร้างความรู้ของเด็ก ดังนี้

1. การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่อาศัยความกระตือรือร้นทางร่างกายและจิตใจของผู้เรียน
2. พัฒนาการแต่ละขั้นจะดำเนินไปตามลำดับขั้นตอน จะข้ามขั้นไม่ได้
3. ภาษาไม่ใช่ปัจจัยที่ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้และความคิดรวบยอดเพียงอย่างเดียว
4. พัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กส่งเสริมได้ด้วยการมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น ผู้ใหญ่

และสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กอนุบาลจะมีความคล้ายคลึงกัน โดยเน้นการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ จัดกิจกรรมที่หลากหลายผ่านประสบการณ์จริง และการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้างทำให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีในทุกด้าน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กอนุบาล เป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เน้นการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนเด็กอนุบาล บูรณาการกิจกรรมที่สัมพันธ์กัน เน้นการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ จัดกิจกรรมที่หลากหลายผ่านประสบการณ์จริงและการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้าง โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาเด็กในทุก ๆ ด้าน

การจัดประสบการณ์ของเด็กอนุบาล

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กอนุบาล อายุ 3 - 6 ปี เป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น การลงมือกระทำจากประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลาย เกิดความรู้ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

ไม่จัดเป็นรายวิชา โดยมีหลักการและแนวทางการจัดประสบการณ์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ดังนี้

1. หลักการจัดประสบการณ์

- 1.1 จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวมอย่างสมดุลและต่อเนื่อง
- 1.2 เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล และบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่
- 1.3 จัดให้เด็กได้รับการพัฒนา โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็ก
- 1.4 จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่องและเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์ พร้อมทั้งนำผลการประเมินมาพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง
- 1.5 ให้พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

2. แนวทางการจัดประสบการณ์

- 2.1 จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการและการทำงานของสมอง ที่เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะ และระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ
- 2.2 จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก เด็กได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง
- 2.3 จัดประสบการณ์แบบบูรณาการ โดยบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้
- 2.4 จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจ ลงมือกระทำ และนำเสนอความคิด โดยผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก
- 2.5 จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่นกับผู้ใหญ่ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในบรรยากาศที่อบอุ่นมีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่าง ๆ กัน
- 2.6 จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย และอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก สอดคล้องกับบริบทสังคมและวัฒนธรรมที่แวดล้อมเด็ก

2.7 จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวันตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และการมีวินัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2.8 จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริงโดยไม่ได้คาดการณ์ไว้

2.9 จัดทำสารนิเทศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน

2.10 จัดประสบการณ์โดยให้พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชน มีส่วนร่วมทั้งการวางแผน การสนับสนุน สื่อ แหล่งเรียนรู้ การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ

3. การจัดกิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี สามารถนำมาจัดเป็นกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบ เป็นการช่วยให้ผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์ทราบว่าแต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร เมื่อใด และอย่างไร ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมประจำวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน การจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการจัดและขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน ดังนี้

3.1 หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

3.1.1 กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวัน แต่ยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เช่น

3.1.1.1 วัย 3 - 4 ปี มีความสนใจประมาณ 8 - 12 นาที

3.1.1.2 วัย 4 - 5 ปี มีความสนใจประมาณ 13 - 14 นาที

3.1.1.3 วัย 5 - 6 ปี มีความสนใจประมาณ 15 - 20 นาที

3.1.2 กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า 20 นาที

3.1.3 กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เพื่อช่วยให้เด็กรู้จักเลือกตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ 40 - 60 นาที

3.1.4 กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและผู้สอน หรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้ริเริ่ม และกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง

จัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้ กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังมากนัก เพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

3.2 ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน

การจัดตารางกิจกรรมประจำวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ที่สำคัญต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน จึงได้เสนอแนะสัดส่วนในการพัฒนาเด็กแต่ละวัน ดังนี้

3.2.1 สัดส่วนของเวลาในแต่ละวันที่เสนอไว้สามารถปรับยืดหยุ่นได้ขึ้นอยู่กับผู้สอนและสถานการณ์โดยยึดหลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

3.2.2 ให้ความสำคัญกับทักษะพื้นฐานในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้เนื่องจากการศึกษาปฐมวัยเป็นการศึกษาขั้นแรกที่จะช่วยเหลือในชีวิตประจำวัน ซึ่งช่วงอายุ 3 ปี ต้องให้เวลาในการทำกิจวัตรประจำวันมาก และเมื่ออายุมากขึ้นเวลาที่ให้จะน้อยลงเพราะเด็กเกิดทักษะการช่วยเหลือตนเอง แต่กิจกรรมด้านสังคมเด็กที่อายุน้อยยังยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ดังนั้นการให้เวลาในช่วงวัย 3 ปี จึงให้เวลาน้อยและจะเพิ่มขึ้นเมื่อเด็กอายุมากขึ้น ทั้งนี้ เพราะเด็กต้องการเวลาในการเล่นการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นมากขึ้น เป็นการฝึกให้เด็กอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

3.2.3 การเล่นเกมเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นสำหรับเด็กปฐมวัย ช่วยฝึกให้เด็กรู้จักเลือกตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ในแต่ละวัน เด็กทุกวัยควรมีโอกาสเล่นเกม 1 ชั่วโมง/วัน

3.2.4 กิจกรรมที่ต้องมีการวางแผนโดยครูผู้สอน จะช่วยให้เด็กทักษะหรือความคิดรวบยอดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กอนุบาลจะไม่จัดเป็นรายวิชาที่ชัดเจนแต่จัดในรูปแบบบูรณาการโดยผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กได้ลงมือกระทำเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้รับประสบการณ์ตรง มีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก โดยเน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล เกิดความรู้ เกิดทักษะต่าง ๆ มีคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งทั้งเกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งเป็นการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม ซึ่งหลักในการจัดกิจกรรมประจำวันนั้น ให้กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กและยืดหยุ่นได้

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับบทบาทสมมติของเด็กอนุบาล

การแสดงบทบาทสมมติ เป็นรูปแบบการจัดการการเรียนรู้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในตนเองเข้าใจความรู้สึกและพฤติกรรมของผู้อื่น และเกิดการปรับเปลี่ยนเจตคติ ค่านิยม และ

พฤติกรรมของตนให้เป็นไปในทางที่เหมาะสม ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการแสดงบทบาทสมมติ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการศึกษาวิจัย ประกอบด้วย 5 หัวข้อ ได้แก่ ความหมายของบทบาทสมมติของเด็กก่อนอนุบาล ความสำคัญของบทบาทสมมติของเด็กก่อนอนุบาล จุดมุ่งหมายและประโยชน์ของบทบาทสมมติของเด็กก่อนอนุบาล หลักการนำบทบาทสมมติมาจัดประสบการณ์ของเด็กก่อนอนุบาล และขั้นตอนการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติของเด็กก่อนอนุบาล สรุปได้ดังนี้

ความหมายของบทบาทสมมติของเด็กก่อนอนุบาล

กรมวิชาการ (2540) ได้ให้ความหมายของบทบาทสมมติว่า บทบาทสมมติ เป็นการให้เด็กเล่นสมมติตนเองเป็นตัวละครต่าง ๆ อาจใช้สิ่งประกอบการเล่นสมมติเพื่อเร้าความสนใจ และก่อให้เกิดความสนุกสนาน เช่น หุ่นสวมศิระระรูปภาพและสัตว์รูปแบบต่าง ๆ เครื่องแต่งกายและรูปอุปกรณ์ของจริงต่าง ๆ

เครือ ลานอิน (2549) ได้กล่าวถึงบทบาทสมมติว่า บทบาทสมมติเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กแสดงออก เป็นกระบวนการที่让孩子ได้ตีความสิ่งที่เขาได้ฟังได้พบจากนิทาน เรื่องราว หรือ ประสบการณ์ตรง การที่เด็กได้ตีความออกมาในรูปแบบที่สมมติตนเอง ซึ่งการเล่นสมมติจะไม่มีบทพูดหรือคำพูดประกอบการเล่น ในบทบาทเด็กที่นิยมเล่นบทบาทสมมติมักเป็นเด็กในระดับอนุบาล คือ ช่วงอายุ 3 - 6 ขวบ การเล่นบทบาทสมมติจะช่วยเสริมทักษะทางภาษา เด็กจะพูดได้คล่องแคล่ว มีขั้นตอนและลำดับเหตุการณ์ในการเล่นเป็นเรื่องเป็นราวได้ และเป็นส่วนเสริมประสบการณ์ในด้านกรฟัง การพูด และความคิด

ทิสนา แคมมณี (2551) ได้ให้ความหมายบทบาทสมมติว่า เป็นกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการให้ผู้เรียนสวมบทบาทในสถานการณ์ ซึ่งมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง และแสดงออกตามความรู้สึกนึกคิดของตนและนำเอาการแสดงออกของผู้แสดงทั้งทางด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่สังเกตพบมาเป็นข้อมูลในการอภิปราย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

สุสติ กุญอินทร์ (2558) ได้ให้ความหมายของบทบาทสมมติว่า เป็นเครื่องมือและวิธีการอย่างหนึ่งที่ใช้ในการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเรื่องที่เรียน โดยผู้สอนจะสร้างสถานการณ์สมมติและบทบาทขึ้นมา ให้ผู้เรียนได้แสดงออกตามที่ตนคิดว่าควรจะเป็นในบทบาทสมมติ ผู้สอนมักจะกำหนดปัญหาและข้อขัดแย้งต่าง ๆ แฝงมาด้วย การที่ผู้เรียนได้เลือกที่จะแสดงบทบาทต่าง ๆ ได้โดยไม่ต้องฝึกและเตรียมตัวก่อนนั้น ผู้แสดงจะต้องแสดงไปตามธรรมชาติ โดยที่ไม่รู้ตัวว่าผู้แสดงคนอื่นจะมีปฏิกิริยาโต้ตอบอย่างไรบ้าง นับว่าเป็นการฝึกให้ผู้แสดงได้เรียนรู้ที่จะปรับพฤติกรรมและหาแนวทางแก้ปัญหาอย่างเป็นธรรมชาติ

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2543) กล่าวว่า บทบาทสมมติ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกหลังจากที่ได้ศึกษาและอภิปรายสาระต่าง ๆ แล้วสรุปประเด็นเพื่อเสนอเรื่องในกลุ่มตัดสินใจ หรือมีข้อสรุปตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย การใช้บทบาทสมมติเพื่อเปลี่ยนแปลงบรรยากาศของการสอนผู้เรียนจะได้ทั้งสาระความรู้ ในขณะที่เดียวกันก็เป็นการฝึกความคิด ความกล้าแสดงออกของผู้เรียน การสร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วมในการเรียนและการสร้างความสุขจากการเรียนอีกด้วย นอกจากนี้ผู้เรียนได้มีโอกาสเตรียมตัวและเตรียมอุปกรณ์ประกอบบทบาทสมมติก็จะทำให้ผู้เรียนได้รับสุนทรียภาพไปด้วย

ศุภวรรณ เล็กวิไล (2548) กล่าวว่า บทบาทสมมติ หมายถึง วิธีการที่มีการกำหนดบทบาทให้ผู้เรียนได้แสดงในสถานการณ์สมมติให้ โดยให้ผู้เรียนสวมบทบาทนั้น และแสดงตามความรู้สึกนึกคิดประสบการณ์ของตน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เข้าใจความรู้สึกนึกคิดทั้งของตนเองและผู้อื่น ทั้งช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับบทบาทสมมติที่แสดงด้วย

สุวิทย์ และอรทัย มูลคำ (2551) ได้ให้ความหมายของบทบาทสมมติ หมายถึง กระบวนการที่ผู้สอนกำหนดหัวข้อเรื่องปัญหา หรือสร้างสถานการณ์ขึ้นมาให้คล้ายกับสภาพความเป็นจริง แล้วให้ผู้เรียนสวมบทบาทหรือแสดงบทบาทนั้นตามความรู้สึกนึกคิดและประสบการณ์ของผู้เรียนที่คิดว่าควรจะเป็น ภายหลังของการแสดงบทบาทสมมติจะต้องมีการอภิปรายเกี่ยวกับการแสดงออกทั้งด้านความรู้และพฤติกรรมของผู้แสดงเพื่อการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550) ได้กล่าวถึงบทบาทสมมติว่า เป็นวิธีการที่ผู้สอนสร้างสถานการณ์และบทบาทสมมติขึ้นจากความจริง ให้ผู้เรียนได้แสดงออกตามที่ผู้เรียนเห็นว่าควรจะเป็น ผู้สอนจะให้การแสดงออกทั้งทางด้านความรู้ความคิดและพฤติกรรมของผู้แสดงมาเป็นพื้นฐานในการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจแก่ผู้เรียน อันจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาสาระและบทบาทอย่างลึกซึ้ง และรู้จักปรับหรือเปลี่ยนพฤติกรรม และการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม

จากความหมายข้างต้นจึงสรุปได้ว่า บทบาทสมมติ เป็นกิจกรรมการสอนหนึ่งที่เด็กได้แสดงอารมณ์ ท่าทาง ตามสถานการณ์หรือบทบาทที่สมมติขึ้น ผู้เรียนได้แสดงออกทั้งคำพูดและท่าทาง โดยผู้สอนสร้างสถานการณ์สมมติและบทบาทสมมติให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติตามที่ตนคิดว่าจะเป็น ทำให้เด็กได้มีโอกาสเลียนแบบตามความจริงเพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ถึงความรู้สึก อารมณ์ และเหตุผลที่ตนเองได้สวมบทบาทเพื่อพัฒนาสู่การปรับพฤติกรรมของตนเองให้มีประสิทธิภาพ เมื่อพบสถานการณ์ต่าง ๆ และสามารถนำความรู้สึกและพฤติกรรมมาใช้ในชีวิตประจำวันได้

ความสำคัญของบทบาทสมมติของเด็กอนุบาล

ทศนา แวมมณี (2551) และสุจิต เพ็ชรขอบ (2531) ได้กล่าวถึงความสำคัญของบทบาทสมมติ ไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในสิ่งที่เรียนลึกซึ้งขึ้น
2. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรม รวมทั้งค่านิยมและการปฏิบัติตนในสังคมได้อย่างเหมาะสม
3. ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ความรู้ในการเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ฝึกการแก้ปัญหาประกอบการตัดสินใจ
4. ช่วยให้คนในกลุ่มเกิดความใกล้ชิดสนิทสนมเป็นกันเองมีความสามัคคีปรองดองกันมีความเข้าใจอันดีต่อกัน
5. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ยิ่งขึ้น
6. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจพฤติกรรมของมนุษย์ได้มากยิ่งขึ้น
7. ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนและเรียนได้อย่างสนุกสนาน และช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดทางอารมณ์
8. ช่วยให้ผู้เรียนมีความมั่นใจตนเองมากยิ่งขึ้น

สุสดี กุญอินทร์ (2558) กล่าวถึงความสำคัญของการแสดงบทบาทสมมติไว้ว่า เป็นการช่วยให้เด็กเรียนรู้เกี่ยวกับผู้อื่น รู้จักร่วมมือ แบ่งปัน และช่วยเหลือผู้อื่น ยอมรับและเป็นมิตรกับผู้อื่น และมีความคิดสร้างสรรค์

หรรษา นิลวิเชียร (2535) กล่าวถึงความสำคัญของบทบาทสมมติไว้ว่า ช่วยให้ผู้ฝึกจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เด็กจะสร้างภาพพจน์เรื่องราวต่าง ๆ แม้แต่เรื่องในใจของตนเอง เด็กจะเลียนเสียงธรรมชาติ เลียนเสียงสัตว์เสียงพูด ตลอดจนการเคลื่อนไหวของคนและสัตว์ในการเล่นวัสดุสิ่งของ เด็กก็อาจจะเป็นใคร ไปไหน ทำอะไรก็ได้ในจินตนาการของตนเด็กจะเรียนรู้สิ่งแวดล้อม และเรียนรู้ที่จะแยกออกว่าอะไรเป็นความจริงและอะไรเป็นความฝัน

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550) ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของบทบาทสมมติ ไว้ดังนี้

1. ส่งเสริมให้บทเรียนน่าสนใจ และผ่อนคลายความตึงเครียด
2. สะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกอารมณ์ และเจตคติของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี
3. สร้างเสริมความสามัคคี และช่วยให้เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นได้ดีขึ้น
4. ช่วยฝึกฝนแก้ปัญหาและความเข้าใจของผู้เรียน
5. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในสิ่งที่เรียนได้ลึกซึ้ง

6. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการปรับเปลี่ยนเจตคติและพฤติกรรมรวมทั้งปฏิบัติตนในสังคมได้อย่างเหมาะสม

Pratiwi (2019) กล่าวถึงความสำคัญของกิจกรรมบทบาทสมมติว่า กิจกรรมบทบาทสมมติสามารถส่งเสริมความร่วมมือระหว่างเด็กได้

จากความสำคัญของบทบาทสมมติ สรุปได้ว่า บทบาทสมมติช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้เกี่ยวกับตนเองและผู้อื่นมากยิ่งขึ้น ผู้เรียนมีโอกาสนในการแสดงออก รู้ถึงสาเหตุของพฤติกรรมและทำให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองในทางที่ดี ตลอดจนมีความรู้สึกที่ดีต่อผู้อื่นมากขึ้น และได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติพร้อมปรับพฤติกรรมให้ถูกต้องเหมาะสมกับการเรียนหรือร่วมทำงานกับผู้อื่น และสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาชีวิตประจำวันได้ ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการประสบความสำเร็จกล้าแสดงออกมากยิ่งขึ้น

จุดมุ่งหมายและประโยชน์ของบทบาทสมมติของเด็กอนุบาล

Ments (1983, อ้างถึงใน อริสา โสคำภา, 2551) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของบทบาทสมมติ ดังนี้

1. ช่วยให้นักเรียนแสดงออกซึ่งความรู้สึกที่ซ่อนอยู่
2. ช่วยให้นักเรียนได้อธิบายถึงหัวข้อที่สนทนาและเรื่องราวของเนื้อหา
3. ช่วยทำให้นักเรียนเข้าใจตนเองและผู้อื่น
4. นักเรียนได้ฝึกพฤติกรรมหลายรูปแบบ
5. เรียนรู้การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น
6. ให้โอกาสแก่นักเรียนที่ไม่กล้าแสดงออกได้แสดงความคิดเห็น และให้ความสำคัญต่อ

การสนองตอบทางอารมณ์ในการแสดงและทางภาษาท่าทาง

Ladousse (1983, อ้างถึงใน อริสา โสคำภา, 2551) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของบทบาทสมมติ ดังนี้

1. บทบาทสมมติช่วยให้ผู้สอนได้สอนการพูดแก่นักเรียนในสถานการณ์ที่หลากหลายได้
2. บทบาทสมมติทำให้นักเรียนอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องใช้และพัฒนาพฤติกรรมการเล่นการทำงานร่วมกับผู้อื่น
3. เพื่อเตรียมบทบาทสมมติเฉพาะในบทบาทของผู้เรียนที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
4. บทบาทสมมติสามารถช่วยแก้ไขปัญหานักเรียนที่ขี้อายไม่กล้าแสดงออก ขาดความมั่นใจในตนเองซึ่งกิจกรรมบทบาทสมมติสามารถแก้ไขได้

5. บทบาทสมมติเป็นกิจกรรมที่สนุกนำไปสู่การเรียนรู้ที่ดีโดยอัตโนมัติ และเป็นเทคนิค และวิธีการที่ช่วยให้ครูและผู้เรียนมีความสัมพันธ์กันในขณะเดียวกันก็เพิ่มแรงจูงใจ

ทิสนา เขมมณี (2551) กล่าวว่า บทบาทสมมติเป็นเครื่องมือและวิธีการอย่างหนึ่งที่จะช่วยในการสอนได้มาก ครูสามารถนำเอาบทบาทสมมติไปช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ หลายด้าน ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจว่า พฤติกรรมทุกพฤติกรรมย่อมมีสาเหตุการที่ผู้เรียน ได้แสดงบทบาทต่างๆ ภายในสถานการณ์ที่ถูกจำกัดด้วยเงื่อนไขบางประการจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึง สาเหตุ และแรงผลักดันต่าง ๆ ที่ทำให้คนจำต้องแสดงพฤติกรรมออกมาเช่นนั้น ความเข้าใจที่จะช่วยให้ผู้เรียนไม่ด่วนตัดสินอะไรง่าย ๆ โดยไม่ทันพิจารณาถึงสาเหตุเสียก่อน และไม่ตัดสินพฤติกรรมบางอย่างว่า “ดีไปทั้งหมด” หรือ “เลวไปทั้งหมด” แต่จะต้องเป็นสิ่งที่ดีที่สุดเท่าที่จะกระทำลงไปได้ ภายใต้สภาพการณ์เฉพาะหน้าเช่นนั้นและจะทำให้ผู้เรียนได้แนวทางแก้ปัญหา

2. ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเข้าใจความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น การที่ผู้เรียนได้แสดงบทบาทเป็นบุคคลอื่น ๆ จะทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ว่าผู้อื่นมีความคิดและความรู้สึกอย่างไร ความเข้าใจนี้จะทำให้ผู้เรียนรู้จักและฝึกฝนการเอาใจเขามาใส่ใจเรา จึงเป็นการคาดหวังว่าเมื่อผู้เรียนได้รู้จักบทบาทสมมติแล้วจะสามารถสร้างความสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ ในชีวิตจริงได้ดีขึ้น

3. ช่วยลดความรู้สึกดิ่งเครียด กล่าวคือในบางครั้งผู้เรียนอาจเกิดความดิ่งเครียด และทำให้แสดงออกมาในรูปพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น กลั่นแกล้งเพื่อนซึ่งจะส่งผลต่อการเรียนได้ การแสดงบทบาทสมมติสามารถช่วยให้ผู้เรียนได้ระบายความรู้สึกนั้น ๆ ออกมาทำให้เด็กผ่อนคลายความดิ่งเครียดลงได้

4. ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสำรวจค่านิยมของคนหาหลักยึดเหนี่ยวในการดำรงชีวิตของตนเอง ในขณะที่ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติอยู่นั้น ผู้เรียนจะมีพฤติกรรมหรือมีการตัดสินใจที่แสดงให้เห็นค่านิยมของตน โดยไม่รู้ตัว การมีโอกาสได้แสดงได้อภิปราย วิเคราะห์ ถึงค่านิยมเหล่านี้ จะทำให้เรารู้จักตนเองมากขึ้นว่าคนยึดค่านิยมอะไรบ้าง และรู้จักยอมรับว่าแต่ละคนย่อมมีค่านิยมต่างกัน จึงไม่ควรเอาค่านิยมของตนไปตัดสินพฤติกรรมของผู้อื่น

5. ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองในทางที่ดี คือ จะมีความมั่นใจมากขึ้นและสามารถปรับตัวได้รู้จักตัดสินใจด้วยตนเองมีความเป็นตัวของตัวเอง กล้าแสดงออก กล้าคัดค้านเมื่อคราวที่จำเป็น เมื่อผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเองได้ก็นับเป็นพื้นฐานของความเจริญทางจิตใจที่จะส่งผลให้ผู้นั้นสารคดีดำรงชีพอยู่อย่างปกติสุข และทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และฝึกการปฏิบัติตนให้ถูกต้องเหมาะสมในหลาย ๆ บทบาท เพราะคน ๆ หนึ่ง มักมีหลายบทบาทในชีวิตจริง เช่น เป็นลูก เป็นหลาน เป็นนักเรียน เป็นหัวหน้า ชั้น เป็นทีมนักกีฬา เป็นต้น ผู้เรียนควรมีโอกาสฝึกฝนบทบาทต่าง ๆ นี้ เพื่อช่วยเหลือในการสำรวจ และค้นหาพฤติกรรมที่ถูกต้องเหมาะสมในสถานการณ์แต่ละอย่าง บทบาทสมมติจะช่วยทำให้ผู้เรียน พบกับสถานการณ์และบทบาทต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก อันจะเป็นประโยชน์เมื่อผู้เรียนได้ ประสบการณ์ใหม่ ๆ ในชีวิตจริง

7. ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การปฏิบัติตนในสังคม และมนุษย์เป็นสัตว์สังคม ดังนั้นการ เรียนรู้การประพฤติปฏิบัติที่เหมาะสมจึงเป็นสิ่งจำเป็น บทบาทสมมติจะช่วยฝึกการปฏิบัติตนใน สังคม ได้มาก

8. ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกการแก้ไขปัญหาและการตัดสินใจในบทบาทสมมติ ทุกบทบาทจะมี สถานการณ์ที่มีความขัดแย้งอยู่ผู้แสดงจึงต้องรู้จักแสวงหาทั้งสมมติฐาน คาดคะเนและคิดใน หลาย ๆ แง่ ทั้งต้องใช้วิจารณญาณและไหวพริบแก้ปัญหา บทบาทสมมติจึงเป็นการฝึกฝนในแง่นี้ได้ อย่างดี

9. ช่วยฝึกให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติตามขั้นตอน “รู้สึก คิด กระทำ” โดยปกติแล้ว เมื่อผู้เรียน เผชิญปัญหา ก็จะเกิด “รู้สึก” แล้วจะ “กระทำ” ไปตามความรู้สึกนั้นทันทีแล้วจึงจะหวนกลับมา “คิด” หาวิธีคิดว่าจะเท่ากับเป็นขั้นตอน “รู้สึก กระทำ คิด” แต่บทบาทสมมติจะช่วยเปลี่ยนให้ผู้เรียน ทำตามขั้นตอนที่ดีกว่าคือ “รู้สึก คิด กระทำ” แทน

10. ช่วยพัฒนาความสามัคคีในกลุ่มผู้เรียนให้ดีขึ้น ในการทำงานร่วมกันสมาชิกในกลุ่ม จะมีปัญหาขัดแย้งกันซึ่งจะทำให้เกิดความไม่เข้าใจและเกิดการแตกแยกกันได้ และถ้าความสามัคคี ภายในกลุ่มเองล้มเหลว ย่อมจะทำให้การเรียนเป็นกลุ่มไม่ได้ผลดี บทบาทสมมติจะช่วยแก้ไขได้ เพราะเป็นการฝึกให้ผู้เรียนยอมรับผู้อื่นยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล และเข้าใจความรู้สึก ของผู้อื่นอันจะเป็นทางนำไปสู่ความเข้าใจและความสามัคคีในที่สุด

11. ช่วยให้ครูได้เรียนรู้ถึงความต้องการของผู้เรียน ผู้เรียนส่วนมากจะไม่แสดงความ ต้องการของตนออกมาอย่างเด่นชัด และเมื่อครูให้แสดงบทบาทสมมติจะแสดงความเป็นตัวของ ตัวเองออกมาโดยไม่รู้ตัว เป็นการเปิดโอกาสให้ครูเข้าใจผู้เรียนได้มากขึ้น และครูสามารถให้ความ ช่วยเหลือได้ถูกต้อง

สายฤดี วรกิจ โภคาทร (2539) ให้ความเห็นเกี่ยวกับบทบาทสมมติว่า บทบาทสมมติมี จุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนได้พิจารณาวิเคราะห์บทบาทและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกตาม บทบาทที่ตนได้รับด้วยความรู้สึกของตนเอง และประโยชน์ของบทบาทสมมติช่วยเปลี่ยนความรู้สึก และเจตคติของผู้เรียน โดยไม่รู้ตัว และช่วยให้ผู้เรียนรู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

สุพิน บุญชวงศ์ (2544) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของบทบาทสมมติ ดังนี้

1. เพื่อฝึกให้ผู้เรียนทำงานร่วมกัน
2. เพื่อให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกซึ่งความรู้สึกร
3. เพื่อฝึกการแก้ปัญหา

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายและประโยชน์ของบทบาทสมมติ เป็นกิจกรรมที่สนุกสนานสามารถนำไปสู่การเรียนรู้ที่ดี ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การปฏิบัติตนในสังคม เข้าใจตนเองและผู้อื่น ลดความรู้สึกดิ่งเครียด ฝึกให้เด็กทำงานร่วมกัน กล้าแสดงออก มีความมั่นใจมากขึ้น สามารถปรับตัวได้ รู้จักแก้ไขปัญหา ตัดสินใจด้วยตนเอง ยอมรับผู้อื่นที่มีความแตกต่างจากตน อันจะเป็นทางนำไปสู่ความเข้าใจและความสามัคคีในที่สุด

หลักการนำบทบาทสมมติมาจัดประสบการณ์ของเด็กอนุบาล

สุสติ ฤทธิอินทร์ (2558) ให้หลักในการนำบทบาทสมมติไปใช้จัดประสบการณ์ ดังนี้

1. ควรใช้บทบาทสมมติให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ไม่ควรใช้เพื่อการบันเทิงเพียงอย่างเดียว
2. เรื่องที่นำมาใช้ควรเป็นเรื่องที่ไม่ยุ่งยากจนเกินไป เป็นเรื่องที่กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากอภิปรายเมื่อแสดงจบแล้ว
3. บทบาทสมมติไม่ควรกำหนดเวลาแน่นอนตายตัวลงไป
4. บทบาทสมมติจะได้ผลเต็มที่เมื่อนำไปใช้ติดต่อกันพอสมควร ไม่ใช่เป็นการคันการเรียนเพียงครั้งหรือสองครั้ง เพื่อแก้ความเบื่อหน่ายของผู้เรียนเท่านั้น
5. ควรใช้บทบาทสมมติ เมื่อต้องการให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและฝึกทักษะในการปฏิบัติเรื่องสัมพันธ์ของมนุษย์สมมติไว้ดังนี้
 - 5.1 ผู้แสดงควรได้รับการเตรียมตัวอย่างดี นอกจากกลุ่มจะมีความสามารถในการรับรู้และใจกว้างพอที่จะทดลองไปพร้อม ๆ กัน
 - 5.2 สภาพการณ์ที่ใช้ควรเป็นจริง ทำได้ และชัดเจนพอสำหรับสิ่งที่ต้องการสอน
 - 5.3 ปกติผู้แสดงมักเสแสร้งกับบทบาทของตน ซึ่งจะทำให้บทบาทสมมติกลายเป็นการแสดงเพื่อความบันเทิง ผู้แสดงจะต้องตระหนักว่าบทบาทเหล่านั้นควรตีแผ่ความเป็นจริงเท่าที่จะทำได้
 - 5.4 การใช้บทบาทสมมติ อาจเป็นวิธีการที่สิ้นเปลืองเวลา ปกติกระบวนการของการสอนแบบนี้ต้องใช้เวลาอย่างน้อยหนึ่งชั่วโมง
 - 5.5 บทบาทสมมติต้องอาศัยจินตนาการของกลุ่มด้วยพอสมควร
 - 5.6 บทบาทสมมติต้องการบรรยากาศที่อิสระในการอภิปรายและซักถาม

5.7 บทบาทสมมติเป็นวิธีที่อาศัยกระบวนการกลุ่ม ไม่ใช่การชี้แนะของใครคนใดคนหนึ่งและใช้สื่อสำหรับใช้ในการทำให้การเรียนรู้เกิดผล

5.8 การใช้บทบาทสมมติให้ได้ผล ควรให้กลุ่มเกิดความคุ้นเคยซึ่งกันและกันก่อน เพราะถ้าผู้เรียนยังไม่พร้อมกัน ทำให้ปฏิริยาตอบโต้ต่อสถานการณ์ไม่ได้ผลเท่าที่ควร

ทิตานา แชมมณี (2551) ได้สรุปหลักการนำบทบาทสมมติมาจัดประสบการณ์ ดังนี้

1. การเตรียมการ ผู้สอนต้องกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน และสร้างสถานการณ์และบทบาทสมมติที่จะช่วยสนองวัตถุประสงค์นั้น จะให้รายละเอียดมากเพียงใดขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ ซึ่งผู้สวมบทบาทจะใช้ข้อมูลนั้นในการแสดงออกและแก้ปัญหาตามความคิดของตน

2. การเริ่มบทเรียน ผู้สอนสามารถกระตุ้นความสนใจผู้เรียนได้หลายวิธี เช่น โยงประสบการณ์ใกล้ตัวผู้เรียน หรือใช้วิธีเล่าเรื่องราวหรือสถานการณ์ อาจใช้วิธีชี้แจงให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์จากการเข้าร่วมการแสดง

3. การเลือกผู้แสดง ควรเลือกให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการแสดง เช่น เลือกผู้แสดงที่เหมาะสมกับบทบาท เพื่อช่วยให้การแสดงเป็นไปอย่างราบรื่น

4. การเตรียมผู้สังเกตการณ์ ผู้สอนควรเตรียมผู้ชม และทำความเข้าใจกับผู้ชมว่าควรสังเกตอะไร บันทึกข้อมูลอย่างไร

5. การแสดง ก่อนแสดงอาจมีการจัดฉากให้ดูสมจริง ควรสังเกตการณ์แสดงอย่างใกล้ชิด ไม่ควรจัดการแสดงกลางคัน นอกจากเกิดปัญหาหรือแสดงออกนอกทาง

6. การวิเคราะห์ อภิปรายผลการแสดง เป็นขั้นตอนที่สำคัญมาก เป็นขั้นที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ชัดเจนตามวัตถุประสงค์ ควรมีการสัมภาษณ์ความรู้สึกความคิดเห็นผู้แสดง

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า หลักการนำบทบาทสมมติมาจัดประสบการณ์ให้กับเด็กอนุบาล ควรใช้ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ และควรนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ โดยครูจะต้องวางแผนการจัดกิจกรรมอย่างมีระบบเพื่อให้เหมาะสมกับเวลา บรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งผลจากการแสดงบทบาทสมมติทำให้เด็กเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ได้ฝึกทักษะในการปฏิบัติ และมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ได้เป็นอย่างดี

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติของเด็กอนุบาล

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ มีดังนี้ (กรมวิชาการ, 2540)

1. ขั้นเตรียมการ เป็นการเตรียมขั้นตอนการสอนไว้ดังนี้

1.1 เตรียมจุดประสงค์ของการแสดงบทบาทสมมติให้แน่ชัดและเฉพาะเจาะจง ว่าต้องการให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ อะไรบ้างจากการแสดง

1.2 เตรียมสถานการณ์และบทบาทสมมติเพื่อเล่าให้ผู้เรียนฟังโดยให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ การเตรียมสภาพการณ์และบทบาทสมมตินี้อาจเตรียมเขียนไว้อย่างละเอียดเพื่อมอบบทให้แก่ผู้เรียนหรือเตรียมเฉพาะสถานการณ์เพื่อเล่าให้ผู้เรียนฟังส่วนรายละเอียดผู้เรียนต้องคิดเอง

1.3 การเตรียมสถานการณ์และบทบาทสมมตินี้ควรให้มีความชัดเจน มีความยากง่ายให้เหมาะสมกับระดับผู้เรียนมีแนวทางใกล้เคียงกับความเป็นจริง และควรให้มีความขัดแย้งหรือปัญหาที่จะต้องแก้เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกคิดและแก้ปัญหา

2. ขั้นตอนการสอน

2.1 ชี้นำเข้าสู่การแสดงบทบาทสมมติ เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรม โดยผู้สอนอาจใช้วิธีโยงประสบการณ์ใกล้ตัวผู้เรียนเช่น การเล่าเรื่องราวหรือสถานการณ์สมมติ ชี้แจงประโยชน์ของการแสดงบทบาทสมมติและการร่วมกันช่วยแก้ปัญหา

2.2 เลือกผู้แสดง เมื่อผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมแล้ว ผู้สอนจะจัดตัวผู้แสดงในบทบาทต่าง ๆ ในการเลือกตัวผู้แสดงนั้นอาจใช้วิธีดังนี้

2.2.1 เลือกอย่างเจาะจง เช่น เลือกผู้ที่มีปัญหาออกมาแสดงเพื่อจะให้เกิดความรู้สึกลงในปัญหาและเห็นวิธีแก้ปัญหา

2.2.2 เลือกผู้ที่มีบุคลิกลักษณะคุณสมบัติมีความเหมาะสมกับบทบาทที่กำหนดให้

2.2.3 เลือกผู้แสดงโดยให้อาสาสมัครเพื่อให้เสรีภาพแก่ผู้เรียนในการเรียนการตัดสินใจ

2.3 การเตรียมความพร้อมของผู้แสดงเมื่อเลือกผู้แสดงได้แล้ว ผู้สอนควรให้เวลาผู้แสดงได้เตรียมตัวและตกลงกันก่อนการแสดงผู้สอนควรช่วยให้กำลังใจช่วยขจัดความตื่นเต้น ความประหม่า และความวิตกกังวลต่าง ๆ เพื่อให้ผู้แสดงจะได้แสดงอย่างเป็นธรรมชาติ

2.4 การจัดการการแสดง อาจจะจัดแบบง่าย ๆ คำนึงถึงความประหยัดทั้งเวลาและทรัพยากร เช่น อาจสมมติโต๊ะนักเรียนตัวเดียว เพราะการจัดการนี้เป็นเพียงส่วนประกอบของการแสดง

2.5 การเตรียมผู้สังเกตการณ์ ในขณะที่ผู้แสดงเตรียมตัวผู้สอนควรได้ใช้เวลานั้นเตรียมผู้ชมด้วย โดยควรทำความเข้าใจกับผู้ชมว่าควรสังเกตอะไรจึงจะเป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์และอภิปรายในภายหลัง ผู้สอนอาจเตรียมข้อสังเกตหรือจัดทำแบบสังเกตการณ์เตรียมไว้ให้พร้อม แล้วเลือกผู้สังเกตการณ์ช่วยกันดูและบันทึกพฤติกรรมและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นเรื่อง ๆ

2.6 การแสดงเมื่อทุกฝ่ายพร้อมแล้วจึงเริ่มแสดง การแสดงนี้ควรปล่อยให้ผ่านไปตามธรรมชาติผู้สอนและผู้ชมไม่ควรเข้าขัดกลางคัน นอกจากนี้ในกรณีที่ผู้แสดงต้องการความช่วยเหลือ ในขณะที่ผู้แสดงกำลังแสดง ผู้สอนควรสังเกตพฤติกรรมของผู้แสดงและผู้ชมอย่างใกล้ชิด

2.7 การตัดบทผู้สอนหรือผู้กำกับควรตัดบทหรือหยุดการแสดง เมื่อเวลาผ่านการแสดงเป็นเวลาสมควรไม่ควรปล่อยให้การแสดงเยิ่นเย้อเกินไปจะทำให้เสียเวลาและผู้ชมเกิดความเบื่อหน่าย การตัดบทควรจะทำเมื่อ

2.7.1 การแสดงได้ให้ข้อมูลแก่กลุ่มเพียงพอที่จะนำมาวิเคราะห์และอภิปรายได้

2.7.2 ผู้ชมและผู้แสดงพอจะเล่าได้ว่าเรื่องราวจะเป็นอย่างไรถ้ามีการแสดงต่อไป

2.7.3 ผู้แสดงไม่สามารถแสดงต่อไปได้เพราะเกิดความเข้าใจผิดบางประการหรือเกิดอารมณ์สะเทือนใจมากเกินไป

2.7.4 การแสดงยืดเยื้อไม่ยอมจบหรือจบไม่ลง และผู้ชมหมดความสนใจที่จะชมการแสดงจนจบเรื่อง

3. ชั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง ชั้นนี้ถือเป็นขั้นสำคัญยิ่งในการสอนเพราะเป็นขั้นที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้สังเกตเห็นและนำมาวิเคราะห์อภิปรายจนเกิดเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายสำหรับตนเอง ในขั้นนี้ครูควรเตรียมคำถามต่าง ๆ ไว้เป็นแนวทางสำหรับตนเอง เพื่อที่จะใช้กระตุ้นให้ผู้เรียน วิเคราะห์และอภิปรายร่วมกัน โดยมีการดำเนินการในชั้นตอน ดังนี้

3.1 ชี้แจงให้ทั้งผู้แสดงและผู้ชมเข้าใจว่าการอภิปรายจะเน้นที่เหตุผลและพฤติกรรมที่ผู้แสดงได้แสดงออกมาไม่ใช่เน้นที่ใครแสดงดีไม่ใช่อะไร

3.2 สัมภาษณ์ความรู้สึกและความคิดเห็นของผู้แสดง

3.3 สัมภาษณ์ความรู้สึกและความคิดเห็นของผู้สังเกตการณ์หรือผู้ชม

3.4 ให้นักแสดงและผู้ชมวิเคราะห์เหตุการณ์เสนอความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกัน โดยครูอาจใช้คำถามต่าง ๆ กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดโดยครูต้องพึงระมัดระวังในการดำเนินการอภิปรายคือ ครูควรแสดงความเป็นประชาธิปไตยให้เสรีภาพแก่ผู้เรียนในการคิดและการตัดสินใจให้มากที่สุด

4. ชั้นแสดงเพิ่มเติมหลังจากการวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดงแล้วกลุ่มอาจเสนอแนวทางใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาหรือการตัดสินใจ ครูอาจให้มีการแสดงเพิ่มเติมก็ได้แต่ถ้าการแสดงเพิ่มเติมไม่จำเป็นครูสามารถข้ามขั้นไปจนถึงขั้นที่ 5 ได้เลยก็ได้

5. ชั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป หลังจากจบการอภิปรายเกี่ยวกับการแสดงแล้ว ควรกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่มีส่วนสัมพันธ์หรือเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ศึกษาแก่กันและกัน การแลกเปลี่ยนประสบการณ์นี้เกี่ยวข้องกับความเป็นจริง และทำให้ผู้เรียนสามารถที่จะหาข้อสรุปหรือได้แนวคิดรวบยอดที่ตนสามารถเข้าใจได้เป็นอย่างดี

ทิสนา แคมมณี (2551) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติไว้ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ แบ่งออกเป็นขั้นตอนได้ 2 ขั้นคือ

1.1 การกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะ ในขั้นนี้ครูต้องเข้าใจว่า จุดเน้นของการแสดงบทบาทสมมติอยู่ที่ตัวผู้แสดงและความรู้สึก ความคิดเห็น เหตุผล และวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ของเขา ครูจำเป็นต้องกำหนดวัตถุประสงค์ให้แน่ชัดไปว่าต้องการให้ผู้เรียนได้แสดงความรู้ความเข้าใจอะไรบ้างจากการแสดง

1.2 กำหนดสถานการณ์และบทบาทสมมติ ครูสามารถทำได้ 5 วิธี คือ

1.2.1 การกำหนดสถานการณ์สมมติของตัวละครขึ้นมา เตรียมไว้เล่าให้ผู้เรียนฟัง ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ ผู้เรียนจะต้องคิดเอง

1.2.2 การกำหนดสถานการณ์ของบทบาทสมมติขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษรบทบาทเขียนเตรียมไว้ นี้จะมีรายละเอียดไว้ให้บ้างจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

1.2.3 ประสบการณ์ใกล้ตัวผู้เรียนหรือประสบการณ์สมมติที่เตรียมมาให้ผู้เรียนได้รับจากการเรียนครั้งก่อน ๆ จะนำเข้าสู่เรื่องที่จะศึกษา

1.2.4 เล่าเรื่องราวหรือสถานการณ์สมมติที่เตรียมมาให้ผู้เรียนฟังด้วยเทคนิควิธีการที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดอารมณ์ร่วมกับเหตุการณ์ในเรื่อง เช่น เล่าด้วยเสียงฟังแล้วเหมาะสมกับเนื้อหา มีการทิ้งท้ายด้วยปัญหากระตุ้นให้อุบายคิดและชวนติดตาม เป็นต้น

1.2.5 ชี้แจงให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์จากการเข้าร่วมแสดงบทบาทสมมติและการช่วยแก้ปัญหา

2. การเลือกผู้แสดง ในการเลือกผู้เรียนออกมาแสดงมีวิธีการเลือกผู้แสดงออกดังนี้

2.1 เลือกผู้เรียนที่มีบุคลิกลักษณะและมีคุณสมบัติที่มีความเหมาะสมกับบทบาทการแสดง เพื่อการแสดงจะได้เป็นไปอย่างราบรื่น ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ได้สะดวกและรวดเร็ว

2.2 เลือกผู้เรียนที่มีบุคลิกลักษณะและคุณสมบัติที่มีลักษณะตรงกันข้ามกับบทบาทที่กำหนดให้ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจในความรู้สึกพฤติกรรมที่แตกต่างไปจากตนเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทดลองพฤติกรรมใหม่ ๆ ที่ตนเองอาจไม่กล้าทำในชีวิตจริง

2.3 เลือกผู้แสดงโดยให้อาสาสมัคร เพื่อให้เสรีภาพแก่ผู้เรียนในการเรียนและการตัดสินใจ

2.4 เลือกผู้แสดงอย่างเจาะจง เช่น เลือกผู้ที่มีปัญหาออกมาแสดง เพื่อให้เขารู้สึกในปัญหาและเป็นวิธีการแก้ปัญหา

2.5 การเตรียมความพร้อมผู้แสดง เมื่อเลือกผู้แสดงได้แล้ว ควรใช้เวลาผู้แสดงได้เตรียมตัวและตกลงกันก่อนที่จะแสดงเวลาที่ให้ควรเหมาะกับการแสดงแต่ละเรื่องครูเป็นผู้ช่วยให้กำลังใจ เพื่อช่วยขจัดความตื่นตัว ประหม่า และวิตกกังวลต่าง ๆ ได้

2.6 การจัดการการแสดง การจัดการแสดงให้มีลักษณะใกล้เคียงกับความจริงการจัดการอาจจัดแบบง่าย ๆ เช่น การเลื่อนโต๊ะเพียงตัวเดียวก็สามารถจัดการได้แล้ว

2.7 การเตรียมผู้สังเกตการณ์ ครูจะต้องทำความเข้าใจกับผู้ชมว่าควรสังเกตอะไรจึงจะเป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์และการอภิปรายในภายหลัง ครูอาจเตรียมหัวข้อการสังเกตหรือจัดทำแบบสังเกตการณ์เตรียมไว้ให้พร้อม เพื่อสะดวกในการบันทึกพฤติกรรมและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นเรื่อง ๆ ไป

2.8 การแสดง เมื่อทุกฝ่ายพร้อมแล้ว ครูจึงให้ผู้แสดงได้เริ่มการแสดงควรปล่อยให้ไปไปตามธรรมชาติ ครูหรือผู้ชมไม่ควรซักกลางคัน นอกจากในกรณีที่ผู้แสดงต้องการความช่วยเหลือเท่านั้น

2.9 การตัดบทเมื่อผู้แสดงแสดงเกินกว่าเวลาที่กำหนดพอสมควรแล้ว ครูหรือผู้กำกับการแสดงควรตัดบทหรือหยุดการแสดง ไม่ควรปล่อยให้การแสดงยืดเยื้อจนเกินไปจะทำให้เสียเวลาและผู้ชมเกิดความเบื่อหน่าย การตัดบทควรกระทำเมื่อ

2.9.1 การแสดงได้ให้ข้อมูลแก่กลุ่มเพียงพอที่จะนำมาวิเคราะห์หรืออภิปรายได้แล้ว

2.9.2 ผู้ชมและผู้แสดงพอจะเล่าได้ว่าเรื่องราวจะเป็นอย่างไรถ้าแสดงต่อไป

2.9.3 ผู้แสดงไม่สามารถแสดงต่อไปได้ เพราะเกิดความเข้าใจผิดบางประการ

2.9.4 การแสดงยืดเยื้อไม่ยอมจบหรือจบไม่ลง และผู้ชมหมดความสนใจชมการแสดงจนจบเรื่อง

3. ชั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง ชั้นนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสอนเพราะช่วยให้ผู้เรียนได้รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้สังเกต และนำมาวิเคราะห์ อภิปรายจนเกิดความหมายสำหรับตน ในการดำเนินการมีขั้นตอนดังนี้

3.1 ชี้แจงให้ผู้แสดง และผู้ชมเข้าใจการอภิปราย โดยจะเน้นที่เหตุผลและพฤติกรรมที่ผู้แสดงออกมาว่าใครแสดงดีไม่ใช่อะไร

3.2 ตั้งคำถามรู้สึกนึกคิดของผู้แสดงและผู้ชม

3.3 ให้กลุ่มผู้แสดง และผู้ชมวิเคราะห์เหตุการณ์ เสนอความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกันโดยครูอาจใช้คำถามต่าง ๆ กระตุ้นให้ผู้เรียนคิด

4. ชั้นแสดงเพิ่มเติมหลังจากการวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง เด็กอาจจะเสนอแนวทางใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาและตัดสินใจ ครูอาจให้มีการแสดงเพิ่มเติมได้ แต่หากการแสดงเพิ่มเติมนี้ไม่จำเป็น ครูสามารถข้ามขั้นนี้ไปถึงขั้นอื่นต่อไปได้

5. ชั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปหลังจากจบการอภิปรายเกี่ยวกับการแสดงแล้ว ครูควรกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่มีส่วนสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ได้ศึกษาซึ่งกันและกัน การแลกเปลี่ยนประสบการณ์นี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้แนวความคิดกว้างขวางขึ้น และส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นว่าสิ่งที่เรียนนั้นเกี่ยวข้องกับความเป็นจริง จึงทำให้ผู้เรียนสามารถที่จะหาข้อสรุป หรือได้แนวความคิดรวบยอดที่ตนสามารถเข้าใจได้อย่างดี

บุญส่ง ครูศรี (2537) ได้เสนอขั้นตอนการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ ดังนี้

1. เตรียมกลุ่มโดยเริ่มจากการเสนอปัญหาทำความเข้าใจปัญหาตีความจากปัญหาศึกษาข้อขัดแย้งโดยมีครูเป็นผู้ชี้แจงบทบาทที่จะต้องแสดง
2. เลือกผู้ร่วมงาน โดยวิเคราะห์บทบาทและเลือกตัวแสดงให้เหมาะกับบทบาทที่ต้องแสดง
3. สร้างฉากโดยการกำหนดแนวทางการแสดงกล่าวถึงบทบาทที่จะต้องแสดงอีกครั้งหนึ่งแล้วทำความเข้าใจกับสถานการณ์ปัญหาอย่างถ่องแท้
4. เตรียมผู้สังเกตการณ์ โดยเลือกสิ่งที่จะต้องสังเกต และมอบหมายหน้าที่ในการสังเกต
5. แสดงบทบาทให้เริ่มแสดง โดยแสดงให้ต่อเนื่องหลังจากนั้นจะเป็นยุติการแสดง
6. อภิปรายและประเมินผล โดยจะต้องปรับปรุงบทบาทการแสดงหลังจากนั้นอภิปรายจุดเน้นหากการแสดงยังไม่เป็นที่พอใจจะต้องกำหนดแนวทางในการแสดงใหม่
7. จัดแสดงใหม่ให้แสดงใหม่ตามที่ปรับปรุงจากข้อ 6.
8. อภิปรายและประเมินผล อภิปรายการแสดงและจุดเน้นอีกครั้งโดยพิจารณาว่าการแสดงเป็นไปตามที่ได้ปรับปรุงแล้วหรือยัง
9. ร่วมอภิปรายและสรุปขั้นนี้จะต้องโยงสถานการณ์ปัญหาเข้ากับชีวิตจริงและปัญหาปัจจุบันแล้วจึงสรุปบทบาทต่าง ๆ อีกครั้ง

สุจริต เพียรชอบ (2531) ได้เสนอขั้นตอนการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ ดังนี้

1. ชั้นเตรียมการ เป็นขั้นตอนที่สำคัญมากผู้แสดงต้องใช้ความพยายามในการแสดงให้เหมาะสมกับบทบาทมากที่สุด ผู้แสดงควรฝึกสังเกตการแสดงบทบาทของบุคคลทุกอาชีพในสถานการณ์ที่ต่างกัน ลอกเลียนแบบการแสดงบทบาทนั้น ๆ เรื่องที่แสดงไม่ควรยุ่งยากซับซ้อนจนผู้

แสดงเกิดความสับสนไม่เข้าใจบทบาทที่ตนต้องแสดง ผู้มีส่วนร่วมในการแสดงบทบาทสมมติทั้งผู้แสดงและผู้ชมควรจะมีความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์ที่กำหนดขึ้นเป็นอย่างดีเพื่อจะได้สามารถแสดงบทบาทและร่วมอภิปรายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สถานการณ์ที่กำหนดขึ้น ควรคำนึงถึงความยากง่ายให้เหมาะสมกับผู้แสดง ผู้แสดงแต่ละคนย่อมจะเหมาะสมกับบทบาทหนึ่งสถานการณ์ที่กำหนดขึ้นควรเหมาะสมกับผู้แสดงในด้านวัย เพศ ระดับการศึกษา และความสนใจของผู้แสดง เพื่อให้การแสดงบทบาทสมมติดำเนินไปด้วยดี สถานการณ์ที่แสดงบทบาทสมมติจะต้องเป็นประโยชน์กับทุกคน สถานการณ์ที่กำหนดขึ้นควรจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหาหรือความขัดแย้งของมนุษย์ในวงกว้างไม่ใช่เรื่องส่วนตัวหรือเป็นประสบการณ์จริงของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการแสดงบทบาทเพราะอาจทำให้กระทบกระเทือนความรู้สึกของผู้แสดงหรือผู้ชมได้

2. ขั้นตอน มีขั้นตอนดังนี้

- 2.1 ขั้นนำเข้าสู่การแสดง ขั้นนี้เป็นขั้นที่สำคัญมาก เพราะเป็นเหมือนการอุ่นเครื่อง ต้องทำให้ผู้แสดงและผู้ชมให้เกิดความรู้สึกคล้อยตาม เกิดอารมณ์ร่วม เข้าใจตัวละครตลอดจนปัญหาของตัวละครเป็นอย่างดี เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพหรือหาทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ถูกต้อง
- 2.2 การเลือกตัวผู้แสดง ควรคำนึงถึงจุดหมายของการแสดงและประโยชน์ที่ผู้มีส่วนร่วมในการแสดงบทบาทควรจะได้รับเป็นสำคัญ
- 2.3 การจัดฉาก ควรจัดฉากให้เข้ากับบรรยากาศในการแสดง ไม่จำเป็นต้องจัดฉากให้หรูหราจนเกินไป
- 2.4 การเตรียมผู้ชม ผู้สังเกตการณ์เพื่อให้ทุกคนได้รับประโยชน์จากการแสดงบทบาทสมมติให้มากที่สุด จำเป็นต้องให้ผู้ชมหรือสังเกตการณ์รู้จักวิเคราะห์การแสดง รู้จักสังเกต เพื่อให้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ให้มากที่สุด
- 2.5 การเตรียมพร้อมก่อนแสดง ผู้แสดงควรปรึกษาหารือ และวางแผนร่วมกันอย่างคร่าว ๆ ว่าจะแสดงกันอย่างไร
- 2.6 ขั้นแสดงให้ผู้แสดงได้แสดงอย่างอิสระเสรีตามธรรมชาติ ในกรณีที่มีการแสดงไม่เหมาะสม ควรปล่อยให้การแสดงเสร็จสิ้นก่อนแล้วจึงค่อยนำมาวิพากษ์วิจารณ์กันภายหลัง
- 2.7 การตัดบทเมื่อการแสดงดำเนินไปพอควรเป็นไปตามสถานการณ์ที่กำหนดแล้ว ผู้แสดงจะหยุดการแสดงเองหรืออาจตัดบทอย่างจงใจเพื่อให้ผู้ชมนำข้อมูลมาวิเคราะห์หรืออภิปรายร่วมกัน

3. ขั้นวิเคราะห์และประเมินผลการแสดงเป็นขั้นที่ทั้งผู้แสดงและผู้ชมจะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเกิดการเรียนรู้ร่วมกันในบางกรณี หลังจากทีวิเคราะห์

และอภิปรายร่วมกันแล้วกลุ่มอาจจะเสนอแนวคิดในการแก้ไขปัญหาหรือการตัดสินใจที่แตกต่างออกไปอีกทำให้มีวิธีแก้ปัญหาหลาย ๆ แนวหรือถ้าการแสดงครั้งแรกยังไม่ชัดเจนอาจมีการแสดงซ้ำเพื่อดูผลการแสดงหรือหาวิธีแก้ปัญหาอีกครั้งหนึ่งก็ได้

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ขั้นตอนการแสดงบทบาทสมมติประกอบไปด้วยขั้นเตรียมการ ขั้นการแสดง ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล อาจเพิ่มขึ้นแสดงเพิ่มเติมหลังการวิเคราะห์และอภิปรายแล้ว ถ้าหากการแสดงนั้นกลุ่มเสนอแนวทางใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และขั้นสรุปหลังจบการอภิปรายเกี่ยวกับการแสดงแล้ว ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแนวคิดมาสังเคราะห์และปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของห้องเรียนพหุวัฒนธรรมและเด็กอนุบาล โดยมีขั้นตอนการแสดงบทบาทสมมติ 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นนำเสนอสถานการณ์
2. ขั้นเลือกผู้แสดงและสร้างฉาก
3. ขั้นเตรียมผู้สังเกตการณ์
4. ขั้นแสดงบทบาทสมมติ
5. ขั้นอภิปรายความรู้สึกลับ
6. ขั้นประเมินผลการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์

เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในการอยู่ร่วมกันในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมต่อไป

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล

ทฤษฎีพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล เป็นพฤติกรรมที่เด็กอนุบาลแสดงออกในสังคม เป็นการแสดงความมีมนุษย์สัมพันธ์กับบุคคลอื่นและการปรับตัวของเด็กให้เข้ากับบุคคลอื่นในสังคม ซึ่งมีความแตกต่างกันไปอันเนื่องมาจากการได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมทางสังคมของแต่ละบุคคล ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับทฤษฎีพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการศึกษาวิจัย ประกอบด้วย 5 หัวข้อ ได้แก่ ความหมายพัฒนาการทางสังคมของเด็กอนุบาล ทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมของเด็กอนุบาล ความหมายพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล ลักษณะพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล และการส่งเสริมพัฒนาการทางสังคมของอนุบาล สรุปได้ดังนี้

ความหมายพัฒนาการทางสังคมของเด็กอนุบาล

กฤษยา ตันติผลาชีวะ (2545) ได้กล่าวว่า พัฒนาการทางสังคม เป็นพัฒนาการของความสามารถแสดงพฤติกรรมต่อบุคคลอื่นและสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับแบบแผนที่สังคมยอมรับได้ พฤติกรรมแสดงออกจะบ่งบอกให้เห็นถึงเจตคติและค่านิยมเฉพาะตนของบุคคลคนนั้น

นภเนตร ธรรมบวร (2553) ให้ความหมายว่า พัฒนาการทางสังคม หมายถึง การเรียนรู้ทักษะในการปฏิสัมพันธ์ที่สลับซับซ้อน รวมตลอดถึงความสามารถในการตอบสนองทางสังคมต่าง ๆ เช่น มารยาทในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น การเลือกใช้คำพูดที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ นอกจากนี้ยังรวมถึงความสามารถในการเข้าใจสถานการณ์ อารมณ์ ความรู้สึกของผู้อื่น การแก้ปัญหาต่าง ๆ และบทบาททางสังคม

ภรณ์ คุรุรัตนะ (2540) ได้กล่าวถึงพัฒนาการทางสังคม คือ สิ่งที่ทำให้เด็กปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี มี 3 ประการ ดังนี้

1. ลักษณะพฤติกรรมที่เหมาะสม เด็กจะเข้าสังคมได้ดี ต้องประพฤติตามแนวที่สังคมยอมรับและนิยมชมชอบ ซึ่งสังคมแต่ละสังคมย่อมมีมาตรฐานของตนเอง เด็กจะต้องเข้าใจมาตรฐานและปฏิบัติให้เหมาะสม
2. บทบาทในสังคม หมายถึง แบบแผนพฤติกรรมที่ยึดถือปฏิบัติเป็นธรรมเนียมของสังคม ซึ่งในแต่ละสังคมไม่เหมือนกัน บทบาททางสังคมดังกล่าว ได้แก่ บทบาทพ่อแม่ของเด็ก ของครู ฯลฯ ถ้าเด็กไม่เข้าใจและไม่สามารถปฏิบัติตามบทบาทที่สังคมกำหนด เด็กคนนั้นจะมีปัญหาการปรับตัวและอยู่ในสังคมอย่างไม่มีความสุข
3. เจตคติต่อสังคม หมายถึง ความรู้สึกของเด็กที่มีต่อสังคม เด็กจะต้องรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีหน้าที่ต้องให้ความร่วมมือและมีความรู้สึกพอใจในสังคมของตน เด็กจึงจะมีความสุข

ทศนา แคมมณี (2560) ได้สรุปถึงพัฒนาการทางสังคมของเด็กอนุบาลว่า สามารถสื่อสารและมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น สามารถเล่นและทำงานกับผู้อื่น ได้รู้จักเคารพในสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม กล่าวแสดงออกอย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ รู้จักการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี

สิริมา ภิญโญนนตพงษ์ (2557) ได้ให้ความหมายของพัฒนาการทางสังคมไว้ว่า พัฒนาการทางสังคม หมายถึง ความสามารถของเด็กในการช่วยเหลือตนเองและสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อน ปรับตัวในการเล่นหรืออยู่กับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ทำหน้าที่ตามเวลา มีความรับผิดชอบ รู้จักกาลเทศะการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน

Hurlock (1978) ให้ความหมายของพัฒนาการทางสังคม หมายถึง การพัฒนาความสามารถในการแสดงพฤติกรรมตามแบบแผนของพัฒนาการทางสังคม ซึ่งหมายถึงการพัฒนาความสามารถในการแสดงพฤติกรรมกับแบบแผนที่สังคมยอมรับเพื่อเข้ากับสังคมได้

สรุปได้ว่า จากความหมายของพัฒนาการทางสังคมที่นักการศึกษาให้คำนิยามไว้ แสดงว่าพัฒนาการทางสังคม หมายถึง พัฒนาการความสามารถแสดงพฤติกรรมต่อบุคคลอื่นและสิ่งแวดล้อมที่ยึดถือปฏิบัติเป็นธรรมเนียมของสังคม ต้องประพฤติตามแนวที่สังคมยอมรับ โดยในแต่ละสังคมจะมีแนวการปฏิบัติที่ต่างกัน เด็กมีหน้าที่ต้องให้ความร่วมมือ มีความรู้สึกรู้ใจในสังคมของตน รู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ทำให้เด็กปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดีและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมของเด็กอนุบาล

พัฒนาการทางสังคมของเด็กอนุบาลนั้น มีความสำคัญและจำเป็นที่บุคคลในสังคมนั้นต้องเข้าใจและเรียนรู้ เพื่อการปรับตัวและให้ดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การที่เด็กจะมีชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขนั้น เด็กต้องปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ โดยขึ้นอยู่กับอายุและประสบการณ์ที่เด็กได้รับจากการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมในแต่ละช่วงอายุ โดยพัฒนาการทางสังคมของเด็กนั้นเป็นไปตามขั้นตอนและสอดคล้องกันตามทฤษฎีต่อไปนี้

1. ทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมของ Havighursts (Havighursts Theory of Development)

Havighurst ได้รับอิทธิพลแนวความคิดจาก Erikson เกี่ยวกับลักษณะของพัฒนาการแต่ละช่วงวัยของบุคคล โดยอธิบายว่า ในแต่ละช่วงวัยของชีวิตนั้นเป็นงานประจำวัน เป็นงานที่เด็กแต่ละคนควรจะได้ทำในช่วงนั้น ๆ ถ้าบุคคลใดไม่ประสบผลสำเร็จในงานนั้นจะมีผลต่อการปรับตัว Havighurst แบ่งงานที่แสดงถึงพัฒนาการทางสังคมในวัยเด็กออกเป็น 3 ประการ คือ

1.1 ประการที่ 1 เด็กสามารถมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับความจริงทางสังคมและทางกายภาพ ซึ่งหมายถึง การที่เด็กมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว เช่น พ่อ แม่ โรงเรียน ครู และสิ่งต่าง ๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องด้วย

1.2 ประการที่ 2 เด็กสามารถที่จะเรียนรู้การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตนเอง กับพี่น้อง และบุคคลอื่น ๆ รวมทั้งชอบเลียนแบบบุคคลอื่น

1.3 ประการที่ 3 เด็กสามารถที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ถูกกับสิ่งที่ผิดและเริ่มมีพัฒนาการทางจริยธรรม (พรรณี เจนจิต, 2538 อ้างถึงใน ทศนัย อุดมพันธ์, 2541)

2. ทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมของ Erikson (Erikson's Theory of Development)

Erikson (1968) กล่าวว่า บุคลิกภาพจะสามารถพัฒนาได้ดีหรือไม่ ขึ้นอยู่กับว่าแต่ละช่วงของอายุเด็กที่ประสบความพึงพอใจตามขั้นพัฒนาการต่าง ๆ ของแต่ละวัย ถ้าเด็กได้รับการตอบสนองเต็มที่ก็จะมิบุคลิกภาพดีและพร้อมที่จะพัฒนาขั้นต่อไป

Erikson ได้แบ่งระยะพัฒนาการทางสังคมไว้ 8 ระยะ แต่สำหรับเด็กอนุบาล อายุ 5 - 6 ปี ที่เกี่ยวข้อง มี 2 ระยะ ดังต่อไปนี้

2.1 ระยะที่ 3 ความคิดริเริ่มและความรู้สึกผิด (Initiative versus Guilt) วัยเด็ก อายุประมาณ 4 - 6 ปี Erikson เรียกวัยนี้ว่า เป็นวัยที่เด็กมีความคิดริเริ่มอยากจะทำอะไรด้วยตนเองจากจินตนาการของตนเอง การเล่นสำคัญมากสำหรับวัยนี้ เพราะเด็กจะได้ทดลองทำสิ่งต่าง ๆ จะสนุกจากการสมมติสิ่งของต่าง ๆ เป็นของจริง เช่น อาจจะใช้ลังกระดาษเป็นรถยนต์ขยับเหมือนผู้ใหญ่ อย่างไรก็ตาม เด็กก็ยังพยายามที่จะเป็นอิสระพึ่งตนเอง อยากจะทำอะไรเองไม่พึ่งผู้ใหญ่ เป็นวัยที่เด็กจะเลียนแบบจากผู้ใหญ่ ทั้งด้านการพูดและการกระทำ

2.2 ระยะที่ 4 ความขยันหมั่นเพียรและความรู้สึกต่ำต้อย (Industry versus Inferiority) Erikson ใช้คำว่า Industry กับเด็กอายุประมาณ 5 - 12 ปี เนื่องจากเด็กวัยนี้มีพัฒนาการด้านสติปัญญาและด้านร่างกาย อยู่ในขั้นที่มีความต้องการที่จะทำอะไรอยู่เสมอ ไม่เคยว่างหรืออยู่เฉย ๆ เพื่อนและโรงเรียนมีความสำคัญสำหรับเด็กวัยนี้ เด็กจะทำกิจกรรมทางสังคม และการเรียนรู้ตามค่านิยมทางสังคม ทำกิจกรรมการเรียนและเล่นแบบ Make-believe play ซึ่งเป็นพัฒนาการที่สำคัญสำหรับวัยนี้ เด็กจะสร้างความรู้สึkfingพอใจและพัฒนาไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ต่อไป เด็กวัยนี้เรียนรู้ที่จะร่วมมือในกลุ่มเพื่อน ซึ่งผู้ใหญ่สามารถช่วยเด็กโดยฝึกทำงานตามความสามารถหรือตามที่ได้รับมอบหมาย ผู้ใหญ่จะต้องพยายามช่วยให้เด็กได้รับสัมฤทธิ์ผล ให้เขารู้ว่าจำเป็นต้องมีประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เขาคิดว่าคนเราเก่ง มีความสามารถทำอะไรก็ได้ เพื่อจะไม่ให้เกิดปมด้อยและมีทัศนคติที่ติดต่อกตนเอง ทั้งนี้จะนำไปสู่การสร้างค่านิยมและจริยธรรมทางสังคม ตามเชื้อชาติ ชนชั้น หรือความแตกต่างทางเพศ

3. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)

Bandura (1963) กล่าวว่า การเรียนรู้ของมนุษย์ เกิดจากพฤติกรรมของบุคคลนั้น มีปฏิสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องระหว่างบุคคลและสิ่งแวดล้อม ซึ่งทฤษฎีนี้เน้นบุคคลเกิดการเรียนรู้ด้วยการให้ตัวแบบ โดยผู้เรียนจะทำการลอกเลียนแบบจากตัวแบบ การเรียนรู้ดังกล่าวนี้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยการสังเกตพฤติกรรมและปฏิกิริยาต่าง ๆ ของตัวแบบ กระบวนการต่าง ๆ ของการเลียนแบบของเด็กประกอบด้วย 4 กระบวนการ คือ

3.1 กระบวนการดึงจุดความสนใจ คือ กิจกรรมการเรียนรู้ที่เด็กสังเกตตัวแบบ และตัวแบบนั้นดึงดูดใจให้เด็กสนใจที่จะเลียนแบบ ซึ่งควรเป็นพฤติกรรมง่าย ๆ ไม่สลับซับซ้อน ง่ายต่อการเอาใจใส่ของเด็กที่เกิดการเลียนแบบและเกิดการเรียนรู้

3.2 กระบวนการคงไว้ คือ กระบวนการบันทึกหรือห้สเป็นความจำ การที่เด็กจะต้องมีความแม่นยำในการบันทึกสิ่งที่ได้เห็นหรือได้ยินเก็บเป็นความจำ ทั้งนี้เด็กดึงข้อมูลที่ได้จากตัวแบบออกมาใช้กระทำตามโอกาสที่เหมาะสม เด็กที่มีอายุมากกว่าจะเรียนรู้จากการสังเกตการกระทำที่ฉลาดของบุคคลอื่น ๆ ได้มากกว่า โดยประมวลไว้ในลักษณะของภาพพจน์และในลักษณะของภาษา เด็กโตขึ้นนำประสบการณ์และสัญลักษณ์ต่าง ๆ มาเชื่อมโยงและต่อมาจะใช้การเรียนรู้มีเทคนิคที่นำมาช่วยเหลือความจำ คือ การท่องจำ การทบทวน หรือการฝึกหัดคิด

3.3 กระบวนการแสดงออก คือ การแสดงผลการเรียนรู้ด้วยการกระทำ คือ การที่เด็กมีผลสำเร็จในการเรียนรู้จากตัวแบบต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความแม่นยำ เด็กจะต้องแสดงพฤติกรรมที่ได้จากการเรียนรู้ด้วยการเคลื่อนไหวออกมาเป็นการกระทำในรูปของการใช้กล้ามเนื้อและความรู้สึก ด้วยการกระทำครั้งแรกอาจไม่สมบูรณ์ ดังนั้น เด็กจำเป็นจะต้องลองทำหลาย ๆ ครั้ง เพื่อให้ได้ลักษณะพฤติกรรมที่ต้องการ เพื่อนำมาแก้ไขพฤติกรรมที่ยังไม่เข้ารูปเข้ารอย สิ่งนี้จะทำให้เกิดพัฒนาการในการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เด็กที่มีอายุมากกว่าจะมีกล้ามเนื้อที่แข็งแรงและสามารถควบคุมได้ดีกว่าเด็กที่มีอายุน้อย

3.4 กระบวนการจูงใจ คือ กระบวนการเสริมแรงให้กับเด็ก เพื่อแสดงพฤติกรรมตามตัวแบบได้ถูกต้อง โดยเด็กเกิดการเรียนรู้จากการเลียนแบบตัวแบบที่จะมาจากบุคคลที่มีชื่อเสียงมากกว่าบุคคลที่ไม่มีชื่อเสียง จากการเลียนแบบตัวแบบที่มาจากบุคคลที่เป็นเพศเดียวกันกับเด็กมากกว่าจะเป็นเพศตรงข้ามกัน จากการเลียนแบบตัวแบบที่เป็นรางวัล เช่น เงินทอง ชื่อเสียง สถานภาพทางเศรษฐกิจสูง จากพฤติกรรมของบุคคลที่ถูกลงโทษ มีแนวโน้มที่จะไม่นำมาเลียนแบบ และจากการที่เด็กได้รับอิทธิพลจากตัวแบบที่มีความคล้ายคลึงกันกับเด็ก ได้แก่ อายุ หรือสถานภาพทางสังคม

สรุปได้ว่า ทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมของเด็กอนุบาลแต่ละทฤษฎี ได้กล่าวถึงกระบวนการแสดงออกทางสังคมในรูปแบบต่าง ๆ ของเด็กอนุบาล โดยเป็นการแสดงพฤติกรรมของแต่ละช่วงวัย ซึ่งสามารถนำพฤติกรรมมาวิเคราะห์และอธิบายถึงเหตุผล และนำไปสู่กระบวนการการพัฒนาพัฒนาการทางสังคมของเด็กอนุบาล เพื่อให้เด็กอนุบาลมีพัฒนาการทางสังคมที่เหมาะสมและเป็นไปตามวัย

ความหมายพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล

ได้มีผู้ให้ความหมายของพฤติกรรมทางสังคมไว้หลายทัศนะ ดังนี้

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช (2544) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลว่า พฤติกรรมทางสังคม หมายถึง พฤติกรรมที่เด็กแสดงออกว่ามีมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และพฤติกรรมปรับตัวของเด็กให้เข้ากับบุคคลวัยต่าง ๆ ในสังคมที่เด็กเป็นสมาชิกอยู่

Dinkmeyer (1965) กล่าวว่า พฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล คือ เมื่อเด็กเริ่มเข้าโรงเรียนในระยะแรกนั้น เด็กเริ่มมองตัวเองว่าต่างจากคนอื่น เด็กจะแหวดล้อมไปด้วยเพื่อนและมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใหญ่คนอื่น ๆ มากกว่าพ่อแม่ เด็กเริ่มมองตัวเอง รู้จักวิเคราะห์ตัวเอง เมื่อมีสิ่งที่ผ่านมากระทบความรู้สึก เด็กวัยนี้เริ่มรู้จักการแข่งขันและรู้จักประนีประนอม เด็กจะรู้สถานะของคนและรู้จักความสัมพันธ์ของตนเองกับวัฒนธรรมที่เขามีส่วนเกี่ยวข้อง

English and English (2007) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลว่า พฤติกรรมทางสังคม หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกเนื่องจากได้รับอิทธิพลจากพฤติกรรมของบุคคลหรือองค์กรทางสังคม เช่น ครอบครัว โรงเรียน เป็นต้น

Good (1973) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลว่า เป็นการแสดงออกที่แตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นสมาชิกของสังคมหรือเป็นการแสดงออกของกลุ่มบุคคล

Terry, Thomas, and Marshall (1977) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลว่า พฤติกรรมทางสังคม หมายถึง พฤติกรรมที่เด็กแสดงออก เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากพฤติกรรมของกลุ่มบุคคลที่ได้รับการควบคุมโดยองค์กรทางสังคมหรือเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกเพื่อพยายามมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่น

Piaget (1980, อ้างถึงใน ทศนัย อุดมพันธ์, 2541) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลว่า เด็กอนุบาลเป็นวัยที่เด็กจะเรียนรู้พฤติกรรมทางสังคม แต่ยังไม่เข้าใจว่าความดี ความไม่ดี เป็นอย่างไร จึงยึดถือความพึงพอใจของตนเองเป็นใหญ่

White and Walker (2018) กล่าวว่า พฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลเป็นการแสดงออกทางสังคมในการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับแบบแผนที่สังคมยอมรับได้ เป็นองค์ประกอบสำคัญของเด็กที่มีความสามารถและพร้อมที่จะเรียนรู้ในห้องเรียน

จากความหมายของพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลที่นักการศึกษาให้ไว้สรุปได้ว่า พฤติกรรมทางสังคม หมายถึง พฤติกรรมที่เด็กแสดงออกในสังคม เป็นการแสดงความมีมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลอื่นและการปรับตัวของเด็กให้เข้ากับบุคคลอื่นในสังคม ซึ่งมีความแตกต่างกันไปอันเนื่องมาจากการได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมทางสังคมของแต่ละบุคคล

ลักษณะพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล

ภรณ์ี คุรุรัตน์ (2542) ได้จำแนกพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล ซึ่งจะกล่าวถึงเด็กอายุ 5 ปี และ อายุ 6 ปี ดังนี้

1. อายุ 5 ปี มีความพอใจที่จะเล่นคนเดียวเป็นเวลานาน ๆ ชอบเล่นกับเพื่อน ชอบเล่นแข่งขัน และมีการร่วมทีมกัน ในการแข่งขันต้องให้ผู้ใหญ่ตัดสิน บางครั้งไม่พอใจเมื่อเห็นเด็กโตกว่าเล่นรุนแรง

2. อายุ 6 ปี เริ่มห่างจากผู้ใหญ่ แต่ต้องการความช่วยเหลือ และเรียกร้องคำชมเชย มักทะเลาะกับเพื่อน แต่ต้องการเพื่อนเล่นอาจจะรักเพื่อนบางคนเป็นพิเศษ หวงของเล่น

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช (2544) กล่าวถึงลักษณะพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล อายุ 5 ปี และ อายุ 6 ปี ไว้ดังนี้

1. ลักษณะพฤติกรรมทางสังคมของเด็กวัย 5 ปี เด็กในวัยนี้ มักจะมีความเป็นมิตรให้ความร่วมมือและชอบกระทำการต่าง ๆ ให้ผู้อื่นพอใจเริ่มที่จะชอบการมีเพื่อนฝูงเป็นกลุ่มเด็กประมาณ 2 - 5 คน และชอบมีเพื่อนสนิท เด็กวัยนี้ชอบสนุกสนานกับการแสดงบทบาทสมมติ การแสดงละคร การแสดงความขัดแย้งในกลุ่มลดน้อยลงเด็กในวัยนี้เริ่มที่จะสนใจสิ่งต่าง ๆ และสนใจผู้อื่นมากกว่าที่จะสนใจตนเอง นั่นคือ เด็กเริ่มลดการยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง เด็กวัยนี้เป็นวัยที่ยอมรับกฎเกณฑ์ของกลุ่ม ซึ่งขณะเดียวกันก็จัดได้ว่าเป็นช่วงวิกฤตของเด็กบางคนที่อยู่ในกลุ่มและไม่ยอมรับกฎเกณฑ์ของกลุ่ม

2. ลักษณะพฤติกรรมทางสังคมของเด็กวัย 6 ปี เด็กวัยนี้เริ่มที่จะมีการแลกเปลี่ยนของเล่น และร่วมทำกิจกรรมกับเพื่อน ๆ การเข้าเล่นร่วมกับเพื่อนในระบะนี้มักจะเล่นกับเพศเดียวกัน แต่อย่างไรก็ตาม เด็กก็ยังจัดได้ว่าเป็นวัยที่ยังยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ซึ่งเขามักสนใจเกี่ยวกับตนเอง และสิ่งที่ผู้อื่นทำกับเขา กิจกรรมกลุ่มได้รับความนิยมอย่างมาก สำหรับเด็กวัยนี้ เด็กมักจะต้องการได้รับการยอมรับจากเพื่อนและมักแบ่งปันสิ่งของให้กับเพื่อน เมื่อต้องการให้เพื่อนยอมรับตนเอง

สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (2550) กล่าวถึง ลักษณะพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล อายุ 4 - 5 ปี และ 5 - 6 ปี ไว้ดังนี้

1. ลักษณะพฤติกรรมทางสังคมของเด็กวัย 4 - 5 ปี เริ่มมีการช่วยเหลือตนเองได้ แต่งตัวได้ รับประทานอาหารได้ด้วยตนเองโดยไม่หกเลอะเทอะ รู้จักทำความสะอาดหลังจากเข้าห้องน้ำ ห้องส้วม เริ่มมีการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และการมีคุณธรรม จริยธรรม เล่นร่วมกับผู้อื่น ได้รู้จักการให้อภัย และการขอโทษ เริ่มช่วยเหลือผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎกติกาที่ตกลงร่วมกัน มีความรับผิดชอบที่ได้รับ มอบหมาย เริ่มรู้จักการเป็นผู้นำ ผู้ตาม มีมารยาทในการอยู่ร่วมกัน เริ่มมีการอนุรักษ์วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม รู้จักแสดงความเคารพ ทั้งขณะถูกที่ รักษาสิ่งของที่ใช้ร่วมกัน

2. ลักษณะพฤติกรรมทางสังคมของเด็กวัย 5 - 6 ปี เริ่มมีการช่วยเหลือตนเอง เลือกเครื่องแต่งกายของตนเองได้และแต่งตัวเองได้ ใช้เครื่องมือเครื่องใช้ในการรับประทานอาหารได้ ทำความสะอาดร่างกายได้ เริ่มมีการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และการมีคุณธรรม จริยธรรม เลือกเพื่อนของตนเองได้ ช่วยเหลือผู้อื่นได้ รู้จักการให้และการปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน ตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ เป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี มีมารยาทในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นเล่นและทำงานร่วมกันในกลุ่มย่อยได้เริ่มมีการอนุรักษ์วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม แสดงความเคารพได้เหมาะสมกับโอกาสที่ขะให้ถูกที่ ช่วยดูแลสิ่งของแวดล้อมรอบตัว

Hurlock (1978) กล่าวว่า ลักษณะพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล หมายถึง รูปแบบของพฤติกรรมเด็กปฐมวัยที่ปรากฏในขณะที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน เช่น การร่วมมือในการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม การเป็นผู้นำ การเป็นผู้ตาม หรือการเป็นผู้มีใจกว้างขวาง ซึ่งแสดงออกมาในรูปแบบแบ่งปันสิ่งของและการเห็นอกเห็นใจ การช่วยเหลือปลอบโยน

Gesell (2014) ได้กล่าวถึงลักษณะพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย อายุ 5 ปี และอายุ 6 ปี ดังนี้

1. เด็กอายุ 5 ปี เล่นกับเด็กอื่น ได้ดีโดยเฉพาะเด็กกลุ่มที่มีขนาดเล็ก และไม่วิตกกังวลเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้อื่น ชอบเล่นกับเพื่อนวัยเดียวกัน หากไม่มีผู้ใดดูแลเด็กบางคนจะมีพฤติกรรมที่เกรงมาก ทำตัวเป็นนายและร้องไห้รุนแรง แต่ก็พร้อมที่จะหยุดได้โดยง่าย และเด็กมักจะมีความสัมพันธ์กับเพื่อนนอกบ้านดีกว่าภายในบ้าน

2. เด็กอายุ 6 ปี เด็กสนใจที่จะคบเพื่อนและอยู่กับเพื่อน มักใช้คำว่า “เพื่อนที่ โรงเรียน” หรือ “เพื่อนเล่น” อยู่กับเพื่อนได้นานแต่หากไม่มีคนดูแลจะเล่นได้ไม่นาน อาจทะเลาะวิวาทหรือตีกัน เพราะต่างฝ่ายต่างจะไม่ยอมกัน มีพฤติกรรมการเล่นเรื่องที่ไม่เป็นสาระมากขึ้น มีการทำตัวเป็นคนเล่น โดยมีจะถามว่า “เธอจะเล่นกับคนนั้นหรือคนนี้ ฉันจะเล่นกับเธอ” เด็กจะไม่ยอมแพ้ในการเล่นและจะพยายามโกงเพื่อให้ตัวเองชนะ เด็กมักคิดว่าเพื่อนเล่นโกงหรือทำไม่ถูก

Seefeldt (1980) ได้กล่าวถึง ลักษณะพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล อายุ 5 - 6 ปี ไว้ดังนี้

1. ลักษณะพฤติกรรมทางสังคมของเด็ก อายุ 5 ปี เด็กวัยนี้มีความเป็นมิตรมากขึ้น มีความกระตือรือร้นที่จะให้ความช่วยเหลือผู้อื่น เริ่มเข้ากลุ่มใหญ่ขึ้นจาก 2 คน เป็น 5 คน เริ่มมีเพื่อนที่ถูกต้องเป็นพิเศษ ชอบเล่นละครสมมติ เล่นเลียนแบบ เล่นละครใบ้ การทะเลาะกับเพื่อนลดน้อยลง เพราะเริ่มเข้าใจและยอมรับความสำคัญของผู้อื่น เป็นระยะที่เริ่มจะมีความเห็นคล้อยตามคนอื่นและเริ่มมีความรู้สึกไม่พอใจ เมื่อเพื่อนในกลุ่มไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่ม

2. ลักษณะพฤติกรรมทางสังคมของเด็ก อายุ 6 ปี เด็กเริ่มมีการประสานสัมพันธ์กับผู้อื่น ดังจะเห็นได้จากลักษณะการเล่นที่เปลี่ยนไป คือ เล่นเป็นกลุ่มและมักจะเป็นเพื่อนเพศเดียวกัน ในการเล่นยังชอบแสดงเป็นตัวเด่น เล่นรุนแรงพยายามจะเป็นที่หนึ่ง ในการเล่นต้องการชนะและถ้าหากการเล่นนั้นมีกฎเกณฑ์ที่ยากเกินความสามารถของตนก็พยายามปรับกฎนั้นให้มาเป็นประโยชน์กับตน

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับลักษณะพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล อายุ 5 - 6 ปี สามารถสรุปได้ว่า ลักษณะพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล เป็นรูปแบบของพฤติกรรมที่เด็กแสดงในขณะที่มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนหรือบุคคลอื่น ซึ่งเป็นการแสดงความรู้สึกรักของตนเอง เพื่อให้เพื่อนหรือผู้อื่นเข้าใจความต้องการของตนเอง ทั้งการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม การช่วยเหลือ และการแบ่งปัน ลักษณะที่กล่าวมานี้ สามารถแสดงออกมาได้มากขึ้นแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับช่วงอายุ การทำกิจกรรมร่วมกัน และการยอมรับของกลุ่มเพื่อนและบุคคลที่อยู่รอบตัวเด็ก

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544) กล่าวว่า เด็กอนุบาลเรียนรู้ที่จะสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น แต่การแสดงพฤติกรรมทางสังคมในระยะแรกอาจมีปัญหาให้เข้ากับผู้อื่น เพราะเด็กวัยนี้จะยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ยังไม่รู้จักควบคุมอารมณ์และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น แต่เมื่อเด็กมีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนวัยเดียวกันหรือกับผู้อื่นมากขึ้น อีกทั้งได้รับการปลูกฝังพฤติกรรมที่เหมาะสมทางสังคม เด็กย่อมสามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นและเรียนรู้บทบาทของตัวเองในสังคมได้ดียิ่งขึ้น

พฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล อายุ 5 - 6 ปี ในการศึกษาการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. พฤติกรรมด้านการช่วยเหลือของเด็กอนุบาล อายุ 5 - 6 ปี

สายชน วงสานน (2547) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมด้านการช่วยเหลือ หมายถึง การที่เด็กแสดงความต้องการที่จะช่วยแก้ปัญหา หรือตอบสนองความต้องการของเพื่อน โดยใช้คำพูดหรือการกระทำ เช่น การแบ่งปัน การช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน เพื่อให้เพื่อนเกิดความพึงพอใจ

Beaty (2005) ได้กล่าวว่า การดูแลให้ความช่วยเหลือผู้อื่นเป็นพฤติกรรมที่เด็กใช้ความพยายามเพื่อช่วยเหลือผู้ที่ต้องการได้รับความช่วยเหลือ

Bee (1985, อ้างถึงใน อริสา โสคำภา, 2551) ได้กล่าวถึง พฤติกรรมด้านการช่วยเหลือว่าเป็นการแสดงปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในเชิงบวก ซึ่งอายุ 4 - 6 ปี จะมีชนิดของการปฏิสัมพันธ์เชิงบวกด้วยการให้ เช่น เด็กจะเสนอให้ความช่วยเหลือหรือให้ของเล่นหรือพยายาม ปลอดภัยเด็กคนที่ได้รับบาดเจ็บ เด็กจะทำตามคำขอร้อง หรือคำแนะนำของเพื่อนมากกว่าเด็กคนอื่น ซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์ในการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลทั้งในครอบครัวและบุคคลอื่น ๆ รวมทั้งเพื่อน

Eisenberg and Sulik (2012) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมด้านการช่วยเหลือเป็นการลดความทุกข์ยากของผู้อื่นหรือช่วยตอบสนองความต้องการของผู้อื่น

Nancy and Michael (1997) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมด้านการช่วยเหลือ เป็นอีกรูปแบบหนึ่งของพฤติกรรมทางสังคม ซึ่งการที่เด็กช่วยเหลือผู้อื่นเป็นการพยายามที่จะช่วยบรรเทาความต้องการที่ไม่ใช่ทางอารมณ์กับผู้อื่น เช่น ช่วยผู้อื่นโดยการให้ข้อมูล ช่วยผู้อื่นทำงาน หรือเสนอสิ่งของที่ตนไม่เคยเป็นเจ้าของมาก่อน

Steven (1987, อ้างถึงใน ภัสรา เอกมาตย์, 2556) กล่าวว่า พฤติกรรมด้านการช่วยเหลือว่าเป็นพฤติกรรมทางสังคมที่ช่วยให้บุคคลสามารถสร้างความผูกพันทางสังคม การช่วยเหลือเป็นพฤติกรรมที่มีความสำคัญต่อการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม พฤติกรรมช่วยเหลือของเด็กจะเปลี่ยนแปลงไปตามวัย และยังเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์กับการให้เหตุผลทางจริยธรรม การช่วยเหลืออาจพิจารณาจากคุณลักษณะของความเป็นญาติกัน มิตรภาพและความชอบ เด็กมักจะให้ความช่วยเหลือแก่เด็กที่น่ารักในวัยเดียวกัน เด็กบางคนจะช่วยเหลือกันเพราะเกรงว่าจะขาดความสัมพันธ์กับเพื่อน การช่วยเหลือจึงเป็นการรักษามิตรภาพ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า พฤติกรรมด้านการช่วยเหลือ หมายถึง การแสดงปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในเชิงบวก ด้วยการให้ เป็นการรักษามิตรภาพ โดยใช้คำพูดหรือการกระทำ ซึ่งการช่วยเหลือเป็นการพยายามที่จะช่วยบรรเทาความต้องการที่ไม่ใช่ทางอารมณ์กับผู้อื่น

2. พฤติกรรมด้านการแบ่งปันของเด็กอนุบาล อายุ 5 - 6 ปี

ประภาศรี ศรีห่อไพ (2543) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมด้านการแบ่งปัน หมายถึง การที่เด็กแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่นโดยใช้คำพูดที่อ่อนโยน และไม่หวังสิ่งตอบแทน

ศุภกุล เกียรติสุนทร (2532) ได้กล่าวถึง พฤติกรรมด้านการแบ่งปันว่า เด็กมักจะแสดงพฤติกรรมการแบ่งปันและให้ของกิน ของใช้ ส่วนของเล่นเด็กไม่ค่อยจะแบ่งปันให้เพื่อน แต่อย่างไรก็ตาม เด็กที่มีไม่ค่อยแสดงพฤติกรรมการแบ่งปันหรือให้ก็แสดงพฤติกรรมแบบอื่น เช่น การช่วยเหลือเพื่อน การปลอบโยนเพื่อน เป็นต้น

Beaty (2005) ได้กล่าวว่า เด็กมักแสดงความเอื้ออาทรซึ่งเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการแบ่งปันการให้การเสียสละสิ่งของของตนเองแก่ผู้อื่น

Birch and Billman (1986) กล่าวว่า เด็กอนุบาลจะแสดงพฤติกรรมการแบ่งปัน ให้เพื่อนที่คุ้นเคยมากกว่าคนคุ้นเคยน้อยกว่า

Eisenberg and Sulik (2012) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมด้านการแบ่งปัน หมายถึง การเสียสละสิ่งของที่เคยเป็นของตนเองให้แก่ผู้อื่น

Krogh and Lamme, (1983) กล่าวถึง ทฤษฎีของดามอน และเซลแมน ว่า พฤติกรรมด้านการแบ่งปันของเด็กอายุ 4 - 6 ขวบ จะยึดตนเองเป็นศูนย์กลางและกีดกันผู้อื่น เด็กจะมีความรักและห่วงหาอาลัยของที่เป็นของกินของใช้และของเล่น และมักจะชอบสิ่งของอย่างเดียวกัน ดังนั้น สิ่งของที่เด็กจะแบ่งปันให้เพื่อนจึงเป็นสิ่งที่เด็กไม่ชอบ

Nancy and Michael (1997) กล่าวว่า พฤติกรรมด้านการแบ่งปัน หมายถึง การแบ่งปันเป็นการให้ หรือยอมให้คนอื่นใช้ของที่ตนเคยใช้เป็นเจ้าของมาก่อน ได้ชั่วคราว อาจแสดงออกโดยการกระทำหรือใช้คำพูด

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า พฤติกรรมด้านการแบ่งปันของเด็กอนุบาล อายุ 5 - 6 ปี หมายถึง การที่เด็กแสดงออกถึงการให้ของใช้ การเสียดสสิ่งของของตนเองแก่ผู้อื่น แสดงออกโดยการกระทำหรือใช้คำพูดที่อ่อน โยน และไม่หวังสิ่งของตอบแทน

3. พฤติกรรมด้านการร่วมมือของเด็กอนุบาล อายุ 5 - 6 ปี

เบญญา แสงมลิ (2545) กล่าวว่า พฤติกรรมด้านการร่วมมือ คือ การที่เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ กับเพื่อน กับครู กับโรงเรียน สังเกตได้จากขณะทำงานร่วมกับเพื่อน ขณะเล่นร่วมกับเพื่อน การปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน ผลงานของเด็ก การปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) (2550) กล่าวว่า พฤติกรรมด้านการร่วมมือ หมายถึง การเจรจากับเพื่อนมนุษย์ด้วยคำสุภาพ อ่อนหวาน มีประโยชน์และสมานประโยชน์ รวมทั้งการกล่าวคำตักเตือนกันด้วยความหวังดีโดยบริสุทธิ์ใจ และการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความเห็นร่วมกัน

ตกลงกันได้กับหมู่คณะ ไม่คือร้อนไปตามลำพัง

สายชน วงसानน (2547) กล่าวว่า พฤติกรรมด้านการร่วมมือ หมายถึง การที่เด็กให้ความร่วมมือทำกิจกรรมต่าง ๆ กับเพื่อนในกลุ่ม ทำตามข้อตกลงของกลุ่ม ร่วมพูดคุยแสดงความคิดเห็นร่วมกับเพื่อนในกลุ่ม มีความรับผิดชอบงานที่กลุ่มมอบหมายให้และทำงานสำเร็จ

Beaty (2005) กล่าวว่า พฤติกรรมด้านการร่วมมือ เป็นพฤติกรรมที่เด็กสมัครใจที่จะสลับสับเปลี่ยนบทบาทของตนเองร่วมกับผู้อื่นหรือการทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วยความสุขสดชื่นเบิกบาน

Collins and Ashmore (1970, อ้างถึงใน อริสา โสคำภา, 2551) อธิบายว่า พฤติกรรมด้านการร่วมมือ คือ การที่เด็กทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม หมายถึง การที่บุคคล 2 คน มีจุดมุ่งหมายอันเดียวกันในการกระทำต่าง ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ในตนเองเดียวกัน

Mussen, Conger, and Kagan (1969) กล่าวว่า พฤติกรรมด้านการร่วมมือ คือ เด็กกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม หมายถึง การทำกิจกรรมร่วมกันของคน 2 คน หรือมากกว่า เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกัน เช่น ในการเล่นเกม การเล่นกีฬา เด็กจะเรียนรู้การทำงานร่วมกันกับเพื่อนคนอื่น

เมื่ออายุเข้า 4 ปี และจะเล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนได้เป็นเวลานานขึ้นทีละน้อย ถ้าเด็กยังมีโอกาสในการเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนมากเท่าใด เด็กก็จะเรียนรู้ที่จะให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่มกับเพื่อนได้มากขึ้นเท่านั้น

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า พฤติกรรมด้านการร่วมมือ หมายถึง การที่เด็กให้ความร่วมมือทำกิจกรรมต่าง ๆ กับเพื่อนในกลุ่ม ทำตามข้อตกลงของกลุ่ม ร่วมพูดคุยแสดงความคิดเห็นร่วมกับเพื่อนในกลุ่ม มีความรับผิดชอบงานที่กลุ่มมอบหมายให้และทำงานสำเร็จ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกัน

การส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล

การส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมให้กับเด็กอนุบาล เป็นการพัฒนาพฤติกรรมใหม่ให้เกิดขึ้นกับเด็กอาจทำได้ ดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2544)

1. การปรับพฤติกรรมของเด็กต้องให้เด็กค่อย ๆ ปรับพฤติกรรมทีละน้อยด้วยการเสริมแรง เช่น ให้การเสริมแรงเวลาที่เด็กแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม หรือเมื่อเด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ
2. การพัฒนาพฤติกรรมโดยให้ตัวแบบที่ดี การให้เด็กเห็นตัวอย่างที่ดีจะช่วยให้เด็กเลียนแบบตาม เด็กมักจะชอบเลียนแบบผู้ที่เด็กชื่นชม เช่น พ่อแม่ ครู ญาติ พี่น้อง นักกีฬา นักร้อง ตัวละครในนิทานและผู้มีชื่อเสียง
3. การให้สัญญาณเตือนพฤติกรรม โดยการแสดงออกด้วยวาจาหรือท่าทางว่าเด็กควรทำหรือไม่ ด้วยคำพูดหรือการพยักหน้า เป็นการให้สัญญาณเตือนพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ก่อนที่เด็กจะทำอะไรลงไป จะดีกว่าการติเตียนเมื่อเด็กทำอะไรผิดพลาดไปแล้ว

สุขุมล เกษมสุข (2547) ได้เสนอแนวทางในการส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมของเด็กว่า ความสัมพันธ์อันอบอุ่นของคนในครอบครัวและการเรียนรู้จากประสบการณ์ทางสังคมกับบุคคลต่าง ๆ นอกครอบครัวและจากสถานการณ์สิ่งแวดล้อมอื่น ๆ จะช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางสังคมที่ดี การส่งเสริมพัฒนาการทางสังคมของเด็กทำได้ ดังนี้

1. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว มีความรัก ความเมตตา ต่อกัน เข้าใจกันมีน้ำใจต่อกัน ช่วยเหลือกัน บิคารมารดาต้องเป็นตัวอย่างของลูกและเป็นผู้สร้างบรรยากาศที่ดีดังกล่าวในหมู่สมาชิกของครอบครัว จะช่วยให้เด็กเรียนรู้การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น
2. ฝึกมารยาททางสังคมให้แก่เด็ก เช่น การไหว้ การทำความเคารพผู้ใหญ่ การเป็นคนยิ้มแย้มแจ่มใส การรู้จักขอบคุณ ขอโทษ การมีมารยาทในการรับประทานอาหาร การใช้คำพูด การรู้จักรอคอยเข้าแถว การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การมีมารยาทที่ดีจะช่วยให้เด็กสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น

3. ปลุกฝังคุณลักษณะที่ดี เพื่อการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เช่น ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย การให้ความร่วมมือ การให้เกียรติผู้อื่น การรู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย เป็นต้น

4. ให้โอกาสเด็กได้มีประสบการณ์ทางสังคมกับบุคคลอื่น ๆ เช่น ให้เด็กได้เล่น ได้คบหากับเพื่อน ๆ ในละแวกบ้าน ทั้งเพื่อนเพศเดียวกันและเพื่อนต่างเพศ พาลูกไปเข้าสังคมของผู้ใหญ่บ้าง ทั้งในหมู่เครือญาติและเพื่อน ๆ ของบิดามารดา โดยบิดามารดาจะคอยดูแลแนะนำให้ลูกรู้จักเลือกคบเพื่อนที่ดี รู้จักการวางตัว การสมาคมและการสร้างมิตรภาพกับบุคคลในระดับต่าง ๆ

ประมวล ดิกคินสัน (2527, อ้างถึงใน ทศนัย อุดมพันธ์, 2541) กล่าวถึงการส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัยไว้ดังนี้

1. การกำหนดตารางกิจกรรมประจำวันอย่างเหมาะสมและต่อเนื่องกัน จัดกิจกรรมที่ต้องใช้พลังงานและกิจกรรมที่ผ่อนคลายสลับกัน ทำให้เด็กไม่เบื่อหน่ายมีบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี การที่เด็กรู้ตารางกิจกรรมประจำวันและสิ่งที่ครูคาดหวังให้เด็กทำ จะทำให้เกิดความเป็นระเบียบและมีความรู้สึกรับประกันใจ การเสริมแรงทันทีที่เด็กแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมจะช่วยให้เด็กมีพฤติกรรมที่สังคมยอมรับ

2. การเสริมแรงพฤติกรรมทางสังคมแก่เด็กอนุบาล ควรพูดให้ชัดเจนว่า เด็กได้แสดงพฤติกรรมที่ดีคืออย่างไร เช่น “เธอใจดีจังที่ช่วยมานะเช็ดสีที่หกบนพื้น” การชมเชยของครูมีคุณค่าสำหรับเด็กส่วนใหญ่เพราะเป็นตัวอย่างที่ดี เด็กมักจะเอาอย่างในบางครั้ง อาจใช้ท่าทางแทนการเสริมแรงด้วยคำวาจาจากความเหมาะสม

3. การให้รางวัล การส่งเสริมความร่วมมือ และการช่วยเหลือกัน นับว่าเป็นพฤติกรรมทางสังคมที่ควรส่งเสริมตัวอย่างเช่น “ถ้าแต่ละกลุ่มช่วยกันดูแลห้องให้เรียบร้อยภายใน 5 นาที ครูจะเล่นนิทานสนุก ๆ ให้ฟัง เรื่องการเสริมแรงที่กล่าวมาเป็นการเสริมแรงจากภายนอกหรือจากผู้อื่นเป็นการกระตุ้นให้เด็กช่วยกันทำงานจนสำเร็จตามเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนาด้านสังคม เพื่อมุ่งให้เด็กทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จโดยตัวเด็กเองเกิดความพอใจและภูมิใจในผลงานที่เด็กทำได้ ซึ่งเป็นการเสริมแรงจากภายในตัวเด็ก

4. การเสริมความเป็นอิสระพัฒนาการทางสังคมที่เห็นเด่นชัดในโรงเรียนคือ การที่เด็กสามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองและรับผิดชอบสิ่งที่ตนทำ ครูควรให้การเสริมแรงในพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกอย่างเหมาะสม เมื่อพบพฤติกรรมไม่เหมาะสมครูไม่ควรใช้คำพูดที่คุกคามหรือข่มขู่ แต่ควรบอกกล่าวให้ทุกคนทราบเจือใจ เช่น “ใครที่โต๊ะเรียบร้อยแล้ว แสดงว่าพร้อมที่จะรับประทานอาหารกลางวัน” หรือ “ใครที่ทำผนังเลอะคนนั้นก็ต้องทำความสะอาด”

5. ส่งเสริมให้เด็กรู้และสนใจความรู้สึกรู้สึกของผู้อื่น การส่งเสริมให้เด็กมีพฤติกรรม การช่วยเหลือกันน่ามีความเหมาะสม เพราะช่วยให้เด็กเอาใจใส่ในความต้องการของผู้อื่นรับรู้ ความรู้สึกของผู้อื่น โดยครูชมเชย ชวนให้เด็กสนใจการกระทำที่แสดงถึงความมีน้ำใจหรือแนะนำ ให้เด็กแบ่งปันร่วมมือและให้ความช่วยเหลือผู้อื่น

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยนั้นมีหลายวิธี ที่ สามารถมีส่วนช่วยในการพัฒนาและส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมให้กับเด็กได้ อาทิเช่น การจัด สภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ต่าง ๆ รวมไปถึงการชมเชย ให้รางวัล เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมทางสังคมที่เหมาะสม ซึ่งวิธีเหล่านี้สามารถสร้างพฤติกรรมทาง สังคมที่พึงประสงค์ให้กับเด็กได้เป็นอย่างดี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

จารุณี ศรีเผือก (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็ก อนุบาลที่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ต่างกัน หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบภาพด้วยการตอบคำถามและด้วยการแสดงบทบาทสมมติ พบว่า เด็กอนุบาลที่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ ต่างกัน เมื่อได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบภาพด้วยคำถาม มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมทาง สังคมก่อนการทดลอง 49.28 หลังการทดลอง 61.92 เด็กอนุบาลที่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ ต่างกัน เมื่อได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบภาพด้วยการแสดงบทบาทสมมติ มีค่าเฉลี่ย พฤติกรรมทางสังคมก่อนการทดลอง 52.08 หลังการทดลอง 71.04 สรุปได้ว่าเด็กอนุบาลหลังจาก การจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบด้วยการแสดงบทบาทสมมติ มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมทางสังคม สูงกว่าการจัดกิจกรรมการเล่านิทานภาพด้วยการตอบคำถาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จิตภา จันปุม (2555) ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาท สมมติที่มีผลต่อพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล ในแต่ละช่วงสัปดาห์มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรม ทางสังคม โดยเฉลี่ยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อวิเคราะห์การ เปลี่ยนแปลงระหว่างช่วงสัปดาห์ พบว่า คะแนนพฤติกรรมทางสังคมโดยเฉลี่ยรวม มีการ เปลี่ยนแปลงไปในทางเพิ่มขึ้นตลอดตั้งแต่ช่วงสัปดาห์ที่ 2 ถึงสัปดาห์ที่ 8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เมื่อวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลแยกเป็นรายด้าน ได้แก่ การยอมรับผู้อื่น การช่วยเหลือ และการแบ่งปัน พบว่า คะแนนพฤติกรรมทางสังคมทั้ง 3 ด้าน มี การเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่สอดคล้องกับการวิเคราะห์คะแนนรวมทั้งหมด โดยคะแนนเฉลี่ย

ด้านการยอมรับผู้อื่นมีการเปลี่ยนแปลงในทางเพิ่มขึ้นตลอดตั้งแต่ช่วงสัปดาห์ที่ 4 ถึงสัปดาห์ที่ 8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการช่วยเหลือและด้านการแบ่งปัน มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นตั้งแต่สัปดาห์ที่ 4 ถึงสัปดาห์ที่ 8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นบางช่วงสัปดาห์ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ภัศรา เอกมาตร (2556) ได้ศึกษาผลของการจัดการชั้นเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของเบนดูราที่มีต่อพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล พบว่า เด็กอนุบาลได้รับการจัดการชั้นเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของเบนดูรา ขณะการทดลองมีพฤติกรรมทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยเด็กอนุบาลขณะจัดการชั้นเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของเบนดูรา มีพฤติกรรมทางสังคมสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดการชั้นเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของเบนดูรา

รัศมี บุญศิริ (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาพฤติกรรมความร่วมมือกันในสังคมของเด็กอนุบาลที่ได้รับการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติตามวิถีชีวิตหมู่บ้านชน อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอนุบาล อายุ 4 - 5 ปี จำนวน 25 คน ผลการวิจัยพบว่า ก่อนการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติตามวิถีชีวิตหมู่บ้านชน เด็กอนุบาลมีคะแนนพฤติกรรมความร่วมมือกันในสังคมเฉลี่ยเท่ากับ 0.33 และหลังการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติตามวิถีชีวิตหมู่บ้านชน เด็กอนุบาลมีคะแนนพฤติกรรมความร่วมมือกันในสังคมเฉลี่ยเท่ากับ 8.21 โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติตามวิถีชีวิตหมู่บ้านชน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

สุพัสยา บุญศิริ (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการจัดประสบการณ์การแสดงบทบาทสมมติประกอบการเล่านิทานเพื่อเสริมสร้างความสามารถทางด้านภาษาและการกล้าแสดงออกของเด็กอนุบาล กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอนุบาล อายุ 4 - 5 ปี จำนวน 20 คน ผลการวิจัยพบว่า หลังการจัดประสบการณ์การแสดงบทบาทสมมติประกอบการเล่านิทานเพื่อเสริมสร้างความสามารถทางด้านภาษาและการกล้าแสดงออกของเด็กอนุบาล ความสามารถทางด้านภาษา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการกล้าแสดงออกของเด็กอนุบาลที่เรียนด้วยการจัดประสบการณ์การแสดงบทบาทสมมติประกอบการเล่านิทานเพื่อเสริมสร้างความสามารถทางด้านภาษาและการกล้าแสดงออกของเด็กอนุบาล มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.77 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .43 อยู่ในระดับมาก

จิระนะ ดวงภูเมฆ (2561) ได้ศึกษาการจัดการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติเพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กอนุบาล หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ พบว่า เด็กอนุบาลที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

ประกอบการแสดงบทบาทสมมติมีความเชื่อมั่นในตนเองหลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สินีนาฏ แสงแพง และปัทมาวดี เล่ห์มงคล (2561) ได้ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบบทบาทสมมติเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองในเด็กอนุบาล พบว่า คะแนนเฉลี่ยความเป็นพลเมืองของเด็กอนุบาล โดยรวม ก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบบทบาทสมมติ ก่อนได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบบทบาทสมมติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.96 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.65 และความเป็นพลเมืองของเด็กอนุบาลหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบบทบาทสมมติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.23 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.61 โดยหลังการทดลองสูงกว่าการทดลอง

สุริย์ ดาลินดา (2564) ได้ศึกษาวิธีการแสดงบทบาทสมมติในการแก้ไขความขัดแย้งระหว่างบุคคลสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลใน Bandar Lampung เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมความรับผิดชอบและความสามารถในการปรับตัวของเด็กอนุบาล อายุ 5 - 6 ปี กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอนุบาล อายุ 5 - 6 ปี จำนวน 5 คน ผลการวิจัยพบว่า จากดำเนินการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ 4 ครั้ง ระยะเวลา 1 เดือน ครั้งที่ 1 ก่อนการทดลอง เด็กอนุบาลมีพฤติกรรมความขัดแย้ง 19.20% และหลังจากที่ใช้วิธีการแสดงบทบาทสมมติ เด็กมีพฤติกรรมลดลงเหลือ 13.75% ครั้งที่ 2 ก่อนการทดลอง คือ 5.82% และหลังการทดลองลดลงเหลือ 4.50% ครั้งที่ 3 ก่อนการทดลอง คือ 5.20% และหลังการทดลองลดลงเหลือ 4.35% และครั้งที่ 4 ก่อนการทดลอง คือ 3.83% หลังการทดลองลดลงเหลือ 2.10% ตามลำดับ

งานวิจัยต่างประเทศ

Havens (2019) ได้ทำการศึกษาการใช้บทบาทสมมติเพื่อสอนทักษะทางสังคมในการแสดงออกทางอารมณ์ของเด็กในห้องเรียนอนุบาล ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ เด็กอนุบาล ในเมือง Midwest ประกอบด้วยเด็กอายุ 5 - 6 ปี จำนวน 19 คน ในจำนวน 19 คน นั้น อายุ 5 ขวบ 7 คน และอายุ 6 ขวบ 12 คน และมีเด็กนักเรียนคนหนึ่งเป็นชาวแอฟริกัน ดำเนินการศึกษาเป็นระยะเวลาห้าสัปดาห์ ทำการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยในแต่ละสัปดาห์ ผลการทดลองพบว่า ก่อนการใช้บทบาทสมมติ เด็กในห้องเรียนอนุบาลมีทักษะทางสังคมในการแสดงออกทางอารมณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.33 หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7 กล่าวได้ว่า เด็กอนุบาลมีทักษะทางสังคมในการแสดงออกทางอารมณ์ที่ดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Tarnoto (2019) ได้ทำการศึกษาทดลองใช้วิธีการแสดงบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมสำหรับเด็กเร่ร่อนก่อนวัยเรียน รวบรวมข้อมูลโดยการสังเกต และการสัมภาษณ์ ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยเด็กเร่ร่อนก่อนวัยเรียน อายุ 3.5 - 6 ปี จำนวน 5 คน ที่อาศัยใน

Yogyakarta ประเทศอินโดนีเซีย ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการเข้าสังคมของเด็กเร่ร่อนก่อนวัยเรียน ก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ย 8.00 และหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยระดับทักษะทางสังคม 17.40 จะเห็นได้ว่าค่าเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า บทบาทสมมติสามารถพัฒนาเด็กเร่ร่อนก่อนวัยเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Aleksander (2020) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบต่าง ๆ ของ การแสดงบทบาทสมมติและการพัฒนา EF ของเด็กก่อนวัยเรียน ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ เด็ก จำนวน 56 คน อายุ 5 - 6 ปี (ชาย 29 คนและหญิง 27 คน) ทำการวิจัยโดยการสังเกตการณ์เล่นผ่าน กิจกรรมบทบาทสมมติ โดยดำเนินการในกลุ่มเล็ก ๆ ที่มีเด็กสองถึงสามคนในห้อง จากการศึกษา พบว่ากิจกรรมบทบาทสมมติช่วยให้เด็กมีการพัฒนาความสามารถที่เกิดจากการทำงานของสมอง ส่วนหน้าอยู่ในระดับสูง และทำให้การแสดงบทบาทสมมติเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสำหรับการ พัฒนาหน้าที่ของสมองของเด็กอนุบาล

Hidayah (2020) ได้ทำการศึกษาการแสดงบทบาทสมมติในการสอนภาษาอังกฤษเป็น ภาษาที่สองในการศึกษาปฐมวัย ซึ่งเป็นการศึกษาการจัดกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติในการ สอนของครูอนุบาล งานวิจัยนี้ใช้วิธีการเชิงคุณภาพ โดยทำการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างกับครู อนุบาล 3 คน จากโรงเรียนเขตบาเจาะ รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย ใช้ชุดคำถาม 16 ข้อ เก็บข้อมูล โดยวิธีการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เฉพาะเรื่อง โดยเลือกหัวข้อจากการสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่าครูมีความรอบรู้ในการแสดงบทบาทสมมติและวิธีการแสดงบทบาทสมมติมี อิทธิพลในการช่วยให้เด็กเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองอย่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านสังคม อารมณ์ ร่างกาย และความรู้ความเข้าใจของเด็ก และเป็นเทคนิคที่ดีที่สุดในการแนะนำให้เด็กเรียน ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่า การใช้กิจกรรม บทบาทสมมติ ส่งผลให้เด็กอนุบาลมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ส่งเสริมให้มี พัฒนาการทางด้านสังคม เช่น การช่วยเหลือ แบ่งปัน การกล้าแสดงออก เพราะผู้เรียนได้แสดง บทบาทในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริง ทำให้เกิดความเข้าใจตนเองและคนอื่นมากขึ้น การแสดงบทบาทสมมติยังส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าตัดสินใจและรู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเอง ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าเด็กอนุบาลที่ได้รับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ มีพฤติกรรมทางสังคม ด้านหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองตามสมมติฐานที่ตั้งไว้หรือไม่

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมก่อนและหลังการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ 2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมก่อนและหลังการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ 3) เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. แบบแผนการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรคือ เด็กอนุบาล อายุ 5 - 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 กลุ่มสหเมืองชลบุรี 1 อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 1 ซึ่งมีทั้งหมด 3 โรงเรียน 3 ห้องเรียน จำนวน 36 คน โดยแต่ละโรงเรียนมีระดับชั้นอนุบาลที่มีเด็กต่างวัฒนธรรมเรียนรวมในห้องเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชายหญิง อายุระหว่าง 5 - 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดบางเป้ง (กุหลาบราษฎร์อำนวยการ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 1 จำนวน 12 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่างและการพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีกระบวนการเลือกกลุ่มตัวอย่างและการพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเข้าโครงการจากประชากรโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จาก โรงเรียนในกลุ่มสหเมืองชลบุรี 1 ที่มีบริบททางสังคมที่ใกล้เคียงกัน โดยแต่ละโรงเรียนมีระดับชั้นอนุบาลที่มีเด็กต่างวัฒนธรรมเรียนร่วมในห้องเรียน ประกอบด้วย 3 โรงเรียน ประชากรคือเด็กระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ทั้งหมด ผู้วิจัยจึงทำการสุ่มอย่างง่ายมา 1 ห้องเรียน โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยสุ่ม ด้วยวิธีการจับฉลาก และกำหนดให้สมาชิกในห้องเรียนดังกล่าวทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยต่อไป ทั้งนี้ผู้วิจัยคำนึงถึงความสมัครใจในการให้ความร่วมมือของโรงเรียนและผู้ปกครองของกลุ่มตัวอย่างเป็นหลัก

2. ผู้วิจัยดำเนินการประสานงานเพื่อขอความสมัครใจในการเข้าร่วมการวิจัยในระดับองค์กร โดยติดต่อชี้แจงชื่อโครงการวิจัย ชื่อผู้สอนและผู้เก็บข้อมูล วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย ห้องเรียนที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่าง ขอบเขต วิธีการวิจัย พร้อมเอกสารจดหมายขอความอนุเคราะห์ในการทดลองและเก็บข้อมูล โครงร่างการวิจัย เครื่องมือในการวิจัย และอื่น ๆ ที่โรงเรียนร้องขอพร้อมทั้งการอธิบายข้อสงสัยต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจเพื่อประกอบการตัดสินใจ และดำเนินการขออนุญาตทำการวิจัยไปยังผู้บริหารระดับโรงเรียนและระดับห้องเรียนตามลำดับ

3. ผู้วิจัยมอบหมายให้ผู้ช่วยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการขอความสมัครใจในการเข้าร่วมโครงการวิจัยแทน เนื่องจากผู้วิจัยเป็นครูประจำชั้นห้องดังกล่าว เพื่อไม่ให้ผู้ปกครองเกิดความเกรงใจต่อครูประจำชั้น ซึ่งดำเนินการดังนี้ ผู้ช่วยผู้วิจัยดำเนินการประสานงานกับบิดา/ มารดา/ ผู้ปกครอง/ ผู้อนุบาล ของเด็กอนุบาลที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยการติดต่อทางโทรศัพท์เป็นรายบุคคล เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอนุบาล อายุต่ำกว่า 7 ปี จึงต้องให้บิดา/ มารดา/ ผู้ปกครอง/ ผู้อนุบาลให้ความยินยอมแทน โดยผู้ช่วยผู้วิจัยชี้แจงข้อมูลดังนี้

3.1 ชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับชื่อโครงการวิจัย ชื่อผู้สอนและผู้เก็บข้อมูล วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย วิธีการวิจัย ประโยชน์ที่เด็กจะได้รับ ประกอบเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย (AF-06-02) (เอกสารดังแนบในภาคผนวก ข) พร้อมทั้งการอธิบายข้อสงสัยต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจเป็นรายบุคคลเพื่อประกอบการตัดสินใจ

3.2 การเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมโครงการวิจัยนี้จะไม่มีผลได้ผลเสียต่อการปฏิบัติกิจกรรมประจำวันและการเรียนรู้ของเด็กแต่อย่างใด หากบิดา/มารดา/ผู้ปกครองเด็กไม่เต็มใจหรือไม่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการวิจัยก็สามารถปฏิเสธไม่เข้าร่วมโครงการวิจัยได้

3.3 เกณฑ์การคัดออก คือผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยจะต้องเข้าร่วมโครงการวิจัยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาการจัดกิจกรรมทั้งหมด ซึ่งคิดเป็นจำนวน 26 ครั้งจาก 32 ครั้ง และบิดา/มารดา/ ผู้ปกครอง/ ผู้อนุบาล/ เด็กสามารถถอนตัวจากการเข้าร่วมโครงการวิจัยได้ตลอดเวลา จากนั้นบิดา/มารดา/ผู้ปกครอง/ผู้อนุบาล ลงนามในเอกสารแสดงความยินยอมของผู้เข้าร่วม

โครงการวิจัย (Consent Form) สำหรับผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 7 ปี หรือผู้ไม่สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ตามแบบฟอร์มของมหาวิทยาลัยบูรพา (AF-06-03) (เอกสารดัดแปลงในภาคผนวก ข)

4. การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการพิทักษ์สิทธิเด็กก่อนุบาลซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ตลอดการดำเนินโครงการ ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยคำนึงถึงถึงสิทธิของผู้เข้าร่วมการวิจัยเกี่ยวกับเกณฑ์การคัดออก คือ ผู้ปกครองของเด็กก่อนุบาลสามารถบอกเลิกการเข้าร่วม โครงการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้ไม่ว่าด้วยเหตุผลใดก็ตาม ซึ่งจะไม่ส่งผลกระทบต่อเด็กก่อนุบาลไม่ว่าจะเป็นการเรียนการสอนหรือผลการเรียน จากนั้นผู้วิจัยจึงจะพิจารณาคัดออกโดยรายงานกลุ่มตัวอย่างที่เหลื่อหรือทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างใหม่ตามเกณฑ์ที่กำหนด

4.2 ผู้วิจัยคำนึงถึงประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างโดยการเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วม โครงการวิจัยนี้จะไม่มีผลได้ผลเสียต่อการปฏิบัติกิจกรรมประจำวันและการเรียนรู้ของเด็กแต่อย่างใด หากบิดา/มารดา/ผู้ปกครองเด็กไม่เต็มใจหรือไม่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการวิจัยก็สามารถปฏิเสธไม่เข้าร่วมโครงการวิจัยได้ทั้งนี้บิดา/มารดา/ผู้ปกครองเด็กสามารถถอนตัวจากการเข้าร่วมโครงการวิจัยได้ตลอดเวลาโดยแจ้งให้ครูประจำชั้นทราบ เด็กก่อนุบาลจะได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานของหลักสูตรอย่างเท่าเทียมกัน

4.3 ผู้วิจัยต้องเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยเป็นความลับ เปิดเผยได้เฉพาะในรูปแบบการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นภาพรวม ในกรณีที่ต้องเปิดเผยข้อมูลของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยต่อหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือนำเสนอเป็นรายบุคคล ต้องได้รับอนุญาตจากผู้ปกครองของเด็กก่อนุบาลที่เข้าร่วมการวิจัยก่อนทุกครั้ง

4.4 ผู้วิจัยต้องคำนึงถึงการสร้างความสัมพันธ์และความไว้วางใจแก่กลุ่มตัวอย่างตลอดการวิจัย ได้แก่ การสร้างความคุ้นเคยกับเด็กก่อนุบาล การสื่อความปรารถนาดีและความเอื้ออาทรจากใจ การคำนึงถึงจริยธรรมและจรรยาบรรณในการวิจัย ผู้วิจัยจะเป็นนักฟังที่ดี ใฝ่ต่อความรู้สึกของกลุ่มตัวอย่างเพื่อการตอบสนองที่เหมาะสม คำนึงถึงความเป็นมนุษย์ในภาวะอัตวิสัย ย้ำให้ทราบถึงความเคร่งครัดของการพิทักษ์สิทธิและการรักษาความลับแก่ผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองรู้สึกอิสระ ปลอดภัย ไว้วางใจ มีความเชื่อถือในตัวผู้วิจัย และยินดีตอบข้อสงสัยแก่ผู้ปกครองของเด็กก่อนุบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตลอดการวิจัยด้วยความเต็มใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

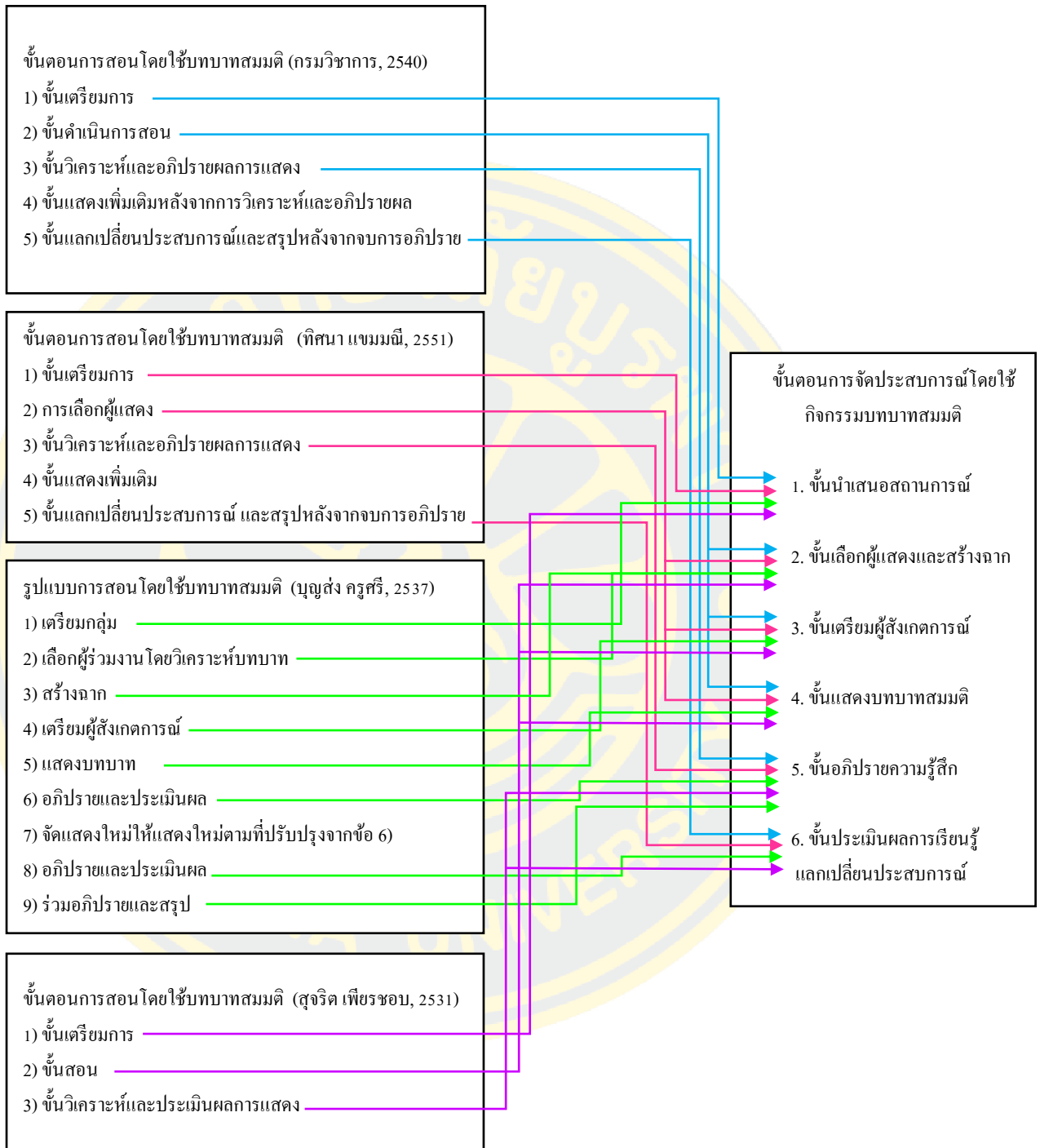
1. แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม
2. แบบประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและประเมินคุณภาพแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ตามขั้นตอนดังนี้

- 1.1 ศึกษาหลักสูตร คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยโรงเรียนวัดบางเปิ้ง (กุหลาบราษฎร์อำนวยการ) พ.ศ. 2564
 - 1.2 ศึกษาหลักการ แนวคิด เกี่ยวกับกิจกรรมบทบาทสมมติ จากหนังสือ ตำรา เอกสาร วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ
 - 1.3 ศึกษาหลักการ แนวคิด เกี่ยวกับพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล จากหนังสือ ตำรา เอกสาร วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ
 - 1.4 กำหนดขั้นตอนการจัดประสบการณ์ ผู้วิจัยทำการสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ และได้มาเป็นขั้นตอนการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม โดยมีลำดับขั้นตอนอยู่ 6 ขั้นตอน คือ 1) ชี้นำเสนอสถานการณ์ 2) ชี้นำเลือกผู้แสดงและสร้างฉาก 3) ชี้นำเตรียมผู้สังเกตการณ์ 4) ชี้นำแสดงบทบาทสมมติ 5) ชี้นำอภิปรายความรู้สึก และ 6) ชี้นำประเมินผลการเรียนรู้
- แลกเปลี่ยนประสบการณ์ รายละเอียดดังแสดงในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 การสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

1.5 กำหนดหน่วยการเรียนรู้จำนวน 8 หน่วย โดยการศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา ปฐมวัย โรงเรียนวัดบางเป้ง (กุหลาบราษฎร์อำนวยการวิทย์) จึงสามารถกำหนดหน่วยการเรียนรู้ที่มีความสัมพันธ์กับกิจกรรมมา 8 หน่วยการเรียนรู้ ผู้วิจัยจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ จำนวน 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที รวมทั้งสิ้น 32 ครั้ง องค์กรประกอบแผนการจัดประสบการณ์ ฯ ตามรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 องค์กรประกอบแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม

สัปดาห์ที่ หน่วย	ขั้นตอนการจัดกิจกรรม บทบาทสมมติ	พฤติกรรมทางสังคม			องค์ประกอบของ Role-Play		
		ช่วยเหลือ	แบ่งปัน	ร่วมมือ	สถานที่	ตัวละคร	สถานการณ์
1. อาหาร	1. ชื่อนำเสนอสถานการณ์	✓	✓		- ร้านอาหาร	- พ่อครัว / แม่ครัว	- การรับประทาน
	2. ชื่อนำเสนอผู้แสดงและสร้างฉาก	✓	✓	✓	- ตลาด	- พ่อค้า / แม่ค้า	- การซื้อ-ขายอาหาร
	3. ชื่อนำเสนอผู้สังเกตการณ์	✓			- ร้านอาหาร	- พนักงาน	- การซื้อ-ขายอาหาร
	4. ชื่อนำเสนอบทบาทสมมติ	✓	✓	✓	ริมทาง	- ลูกค้า	- การรับประทาน
	5. ชื่อนำเสนอปรากฏความรู้สึก			✓			- การรับประทาน
	6. ชื่อนำเสนอผลการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์		✓	✓			- การรับประทาน
2. ครอบครัว	1. ชื่อนำเสนอสถานการณ์	✓	✓		- บ้าน	- สมาชิกในครอบครัว	- การทำงานบ้าน
	2. ชื่อนำเสนอผู้แสดงและสร้างฉาก	✓	✓	✓	- ทะเล	- แม่ค้า	- การไปเที่ยวที่ทะเล
	3. ชื่อนำเสนอผู้สังเกตการณ์	✓			- สวนผัก		- การไปเที่ยวที่ทะเล
	4. ชื่อนำเสนอบทบาทสมมติ	✓	✓	✓			- การไปเที่ยวที่ทะเล
	5. ชื่อนำเสนอปรากฏความรู้สึก			✓			- การไปเที่ยวที่ทะเล
	6. ชื่อนำเสนอผลการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์		✓	✓			- การไปเที่ยวที่ทะเล
3. อาชีพ	1. ชื่อนำเสนอสถานการณ์	✓	✓		สถานที่	อาชีพต่าง ๆ	การประกอบอาชีพ
	2. ชื่อนำเสนอผู้แสดงและสร้างฉาก	✓	✓	✓	ทำงานแต่ละ	(เด็กเลือกด้วย	ของแต่ละอาชีพ
	3. ชื่อนำเสนอผู้สังเกตการณ์	✓			อาชีพ (เด็ก	ตนเอง)	
	4. ชื่อนำเสนอบทบาทสมมติ	✓	✓	✓	เลือกด้วย		
	5. ชื่อนำเสนอปรากฏความรู้สึก			✓	ตนเอง)		
	6. ชื่อนำเสนอผลการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์		✓	✓			

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สัปดาห์ที่ หน่วย	ขั้นตอนการจัดกิจกรรม บทบาทสมมติ	พฤติกรรมทางสังคม			องค์ประกอบของ Role-Play		
		ช่วยเหลือ	แบ่งปัน	ร่วมมือ	สถานที่	ตัวละคร	สถานการณ์
4. ชุมชน	1. ขี่นำเสนอสถานการณ์	✓	✓		- โรงเรียน	- โรงเรียน / วัด	- การไปโรงเรียน
	2. ขี่เลือกผู้แสดงและสร้างฉาก	✓	✓	✓	- วัด - ตลาด	/ ตลาด - พระ / เณร	- และการเรียนหนังสือที่โรงเรียน
	3. ขี่เตรียมผู้สังเกตการณ์	✓				/ ประชาชน	- การไปทำบุญที่วัด
	4. ขี่แสดงบทบาทสมมติ	✓	✓	✓		ที่มาทำบุญ	- การขายของ
	5. ขี่อภิปรายความรู้สึก			✓		- แม่ค้า / พ่อค้า / ลูกค้า	ซื้อของในตลาด
	6. ขี่ประเมินผลการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์			✓			
5. วันสำคัญ	1. ขี่นำเสนอสถานการณ์	✓	✓		- แม่น้ำ (วันลอยกระทง)	- สมาชิกในครอบครัว	- การทำกิจกรรมวันลอยกระทงร่วมกับครอบครัว
	2. ขี่เลือกผู้แสดงและสร้างฉาก	✓	✓	✓	- บ้าน (วันพ่อแห่งชาติ)	- พ่อค้า / แม่ค้า	- การทำกิจกรรมวันพ่อแห่งชาติร่วมกับครอบครัว
	3. ขี่เตรียมผู้สังเกตการณ์	✓				- พระ	- การทำกิจกรรมสังสรรค์ในวันปีใหม่ / การทำบุญ
	4. ขี่แสดงบทบาทสมมติ	✓	✓	✓	- บ้าน / วัด		
	5. ขี่อภิปรายความรู้สึก			✓			
	6. ขี่ประเมินผลการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์			✓			
6. การคมนาคม	1. ขี่นำเสนอสถานการณ์	✓	✓		- บ้าน / สวนสัตว์	- สมาชิกในครอบครัว / พนักงานขายตัว / สัตว์	- การไปเที่ยวสวนสัตว์โดยรถยนต์
	2. ขี่เลือกผู้แสดงและสร้างฉาก	✓	✓	✓	- สถานีรถไฟ	พนักงานขายตัว / สัตว์	- การขึ้นรถไฟไปทัศนศึกษาที่สวนนงนุช
	3. ขี่เตรียมผู้สังเกตการณ์	✓			- ตลาดน้ำ	- พนักงานขายตัว / คนขับรถไฟ / คุณครู / นักเรียน	- การไปเที่ยวที่ตลาดน้ำ
	4. ขี่แสดงบทบาทสมมติ	✓	✓	✓		- แม่ค้า / นักท่องเที่ยว	
	5. ขี่อภิปรายความรู้สึก			✓			
	6. ขี่ประเมินผลการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์			✓			
7. การติดต่อสื่อสาร	1. ขี่นำเสนอสถานการณ์	✓	✓		- บ้าน / ร้านอาหาร	- พนักงาน / ลูกค้า / คนส่งอาหาร	- การสั่งอาหารโดยใช้โทรศัพท์ และการส่งสินค้า
	2. ขี่เลือกผู้แสดงและสร้างฉาก	✓	✓	✓	- บ้าน / ไปรษณีย์	- พนักงานไปรษณีย์ / ขนส่ง	- การเขียนจดหมายหาเพื่อน
	3. ขี่เตรียมผู้สังเกตการณ์	✓			- บ้าน / ร้านขายของ	- พนักงานไปรษณีย์ / ขนส่ง	- การสั่งซื้อสินค้าที่ร้านค้าโดยใช้โทรศัพท์มือถือ
	4. ขี่แสดงบทบาทสมมติ	✓	✓	✓		- พ่อ / แม่ / พ่อค้า / แม่ค้า	
	5. ขี่อภิปรายความรู้สึก			✓			
	6. ขี่ประเมินผลการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์			✓			

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่ หน่วย	ขั้นตอนการจัดกิจกรรม บทบาทสมมติ	พฤติกรรมทางสังคม			องค์ประกอบของ Role-Play		
		ช่วยเหลือ	แบ่งปัน	ร่วมมือ	สถานที่	ตัวละคร	สถานการณ์
8. อาเซียน	1. ชื่อนำเสนอสถานการณ์	✓	✓		- ร้านขายของ ชำ	- พ่อค้า / แม่ค้า / ลูกค้า	- การซื้อของและ พูดคุย ทักทายกัน ที่ ร้านขายของชำ
	2. ชื่นเลือกผู้แสดงและสร้าง ฉาก	✓	✓	✓			
	3. ชื่นเตรียมผู้สังเกตการณ์	✓					
	4. ชื่นแสดงบทบาทสมมติ	✓	✓	✓			
	5. ชื่นอภิปรายความรู้สึก			✓			
	6. ชื่นประเมินผลการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์		✓	✓			

1.6 สร้างคู่มือและแผนการจัดประสบการณ์ ฯ จำนวน 8 หน่วย 32 แผน ซึ่งในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ใช้ระยะเวลาในการจัดประสบการณ์ 4 วัน วันละ 40 นาที รวมเวลาจัดประสบการณ์ทั้งสิ้น 32 ครั้ง โดยจัดในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์ (เอกสารดังแนบในภาคผนวก ค)

1.7 นำแผนการจัดประสบการณ์ ฯ ที่สร้างขึ้นเสนอต่อที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม แล้วนำกลับมาปรับปรุงแก้ไข

ตารางที่ 2 ผลการปรับปรุงแผนการจัดประสบการณ์ ฯ ในขั้นการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา

ประเด็น	ข้อเสนอแนะ	ผลการปรับปรุง
สาระสำคัญ	ความสอดคล้องกับความครอบคลุมจุดประสงค์และสาระการเรียนรู้	ปรับแก้สาระสำคัญให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และสาระการเรียนรู้
จุดประสงค์การเรียนรู้	ความสอดคล้องและความครอบคลุมของจุดประสงค์กับตัวแปรตาม	ปรับแก้การเขียนจุดประสงค์ให้สอดคล้อง ครอบคลุมกับตัวแปรตามและขั้นกิจกรรม

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ประเด็น	ข้อเสนอแนะ	ผลการปรับปรุง
ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	ความครอบคลุมเนื้อหาในแต่ละขั้นตอนและเพิ่มเติมนายละเอียดกิจกรรมให้ครบ	ปรับแก้ขั้นตอนการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมเนื้อหาแต่ละขั้นตอนและเพิ่มเติมรายละเอียดของกิจกรรมให้ครบ
การวัดและประเมินผล	ความสอดคล้องของการประเมินกับจุดประสงค์การเรียนรู้	ปรับแก้ให้การประเมินสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

1.8 นำแผนการจัดประสบการณ์ ฯ ที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ 1) มีคุณวุฒิด้านการศึกษาปฐมวัยระดับมหาดัชนีขึ้นไป หรือเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับว่ามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ 2) มีประสบการณ์การทำงานด้านอนุบาลอย่างน้อย 5 ปี 3) ผู้เชี่ยวชาญมีความชำนาญเฉพาะที่แตกต่างกันเพื่อให้มีมุมมองที่หลากหลาย ได้แก่ อาจารย์ระดับมหาวิทยาลัย อาจารย์ผู้สอนในระดับอนุบาล บุคลากรด้านการนิเทศก์หรือผู้บริหาร (รายนามผู้เชี่ยวชาญแสดงในภาคผนวก ก) จากนั้นผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดประสบการณ์ ฯ และนำแผนการจัดประสบการณ์ ฯ ที่ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ โดยผู้เชี่ยวชาญลงความเห็นและให้คะแนน แล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (IOC) เท่ากับ .67 ขึ้นไปจึงถือว่าใช้ได้ ซึ่งผลจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญได้เท่ากับ 1.00 จำนวน 65 รายการ และ .67 จำนวน 55 รายการ สรุปว่าเนื้อหาของแผนการจัดประสบการณ์ ฯ มีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้ (เอกสารดงแนบในภาคผนวก ง)

ตารางที่ 3 ผลการปรับปรุงแผนการจัดประสบการณ์ ฯ ในชั้นการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ

ประเด็น	ข้อเสนอแนะ	ผลการปรับปรุง
จุดประสงค์การเรียนรู้	พิจารณาจุดประสงค์ให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	ปรับแก้จุดประสงค์ให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้
ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	พิจารณาขั้นตอนกิจกรรมเน้นให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติมากขึ้น	ปรับเปลี่ยนให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติมากขึ้นในขั้นตอนกิจกรรม
	เพิ่มกิจกรรมที่น่าสนใจมากขึ้นในขั้นนำเสนอสถานการณ์	ปรับแก้กิจกรรมในขั้นนำเสนอสถานการณ์ที่น่าสนใจ

1.9 นำแผนการจัดประสบการณ์ ฯ ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองสอน (Try Out) กับเด็กอนุบาลที่มีอายุระหว่าง 5 - 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดเตาปูน เพื่อหาประเด็นแก้ไขและความเป็นไปได้ของการนำไปใช้

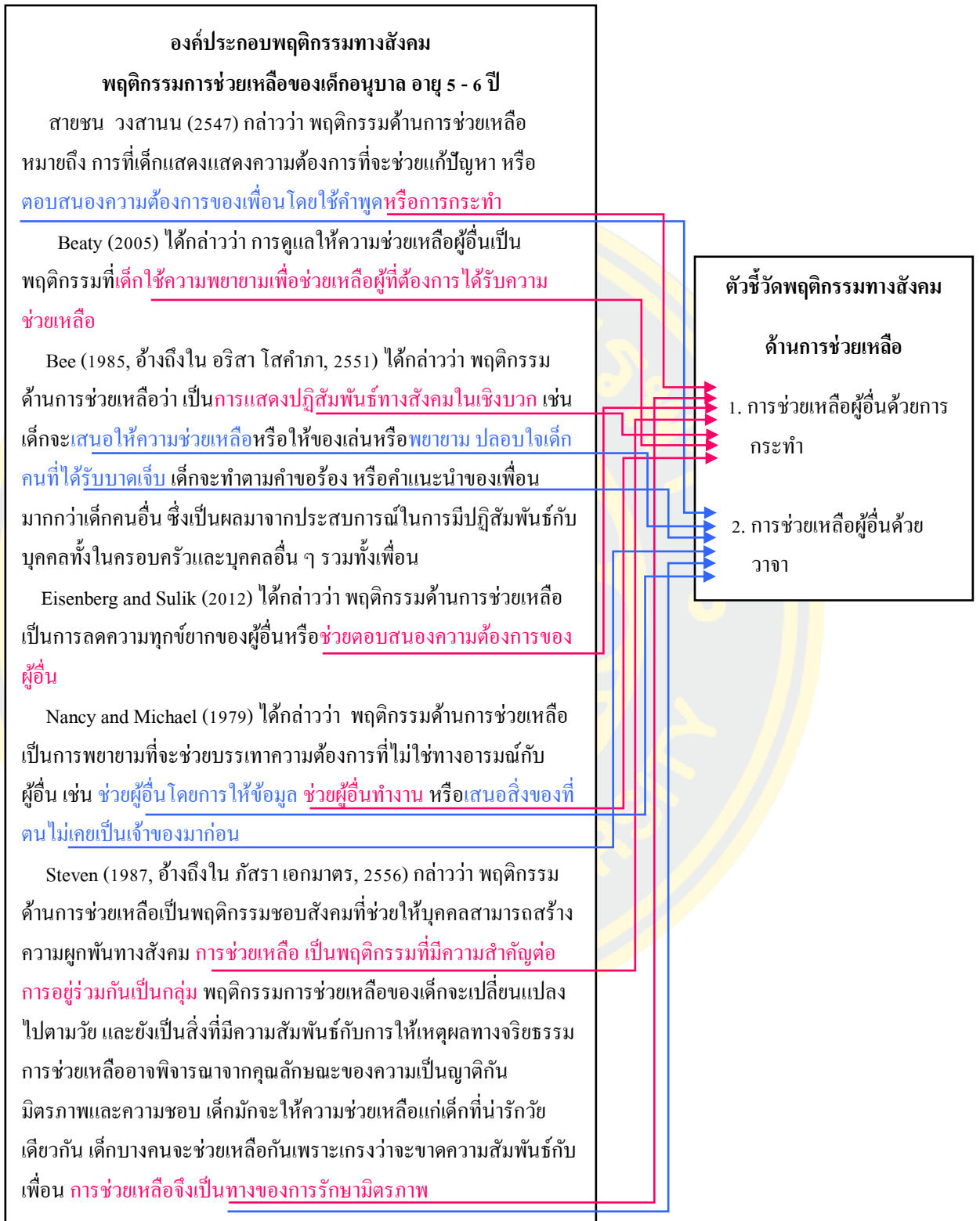
1.10 ประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ว่าในระหว่างการทดลองสอนเด็กมีพฤติกรรมทางสังคมครบทั้ง 3 ด้าน หรือไม่ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงแผนการจัดประสบการณ์ ฯ ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.11 นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองสอนมาปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดประสบการณ์ ฯ ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วนำแผนการจัดประสบการณ์ ฯ ที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยเพื่อพิจารณาลงความเห็น และจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ ฯ ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

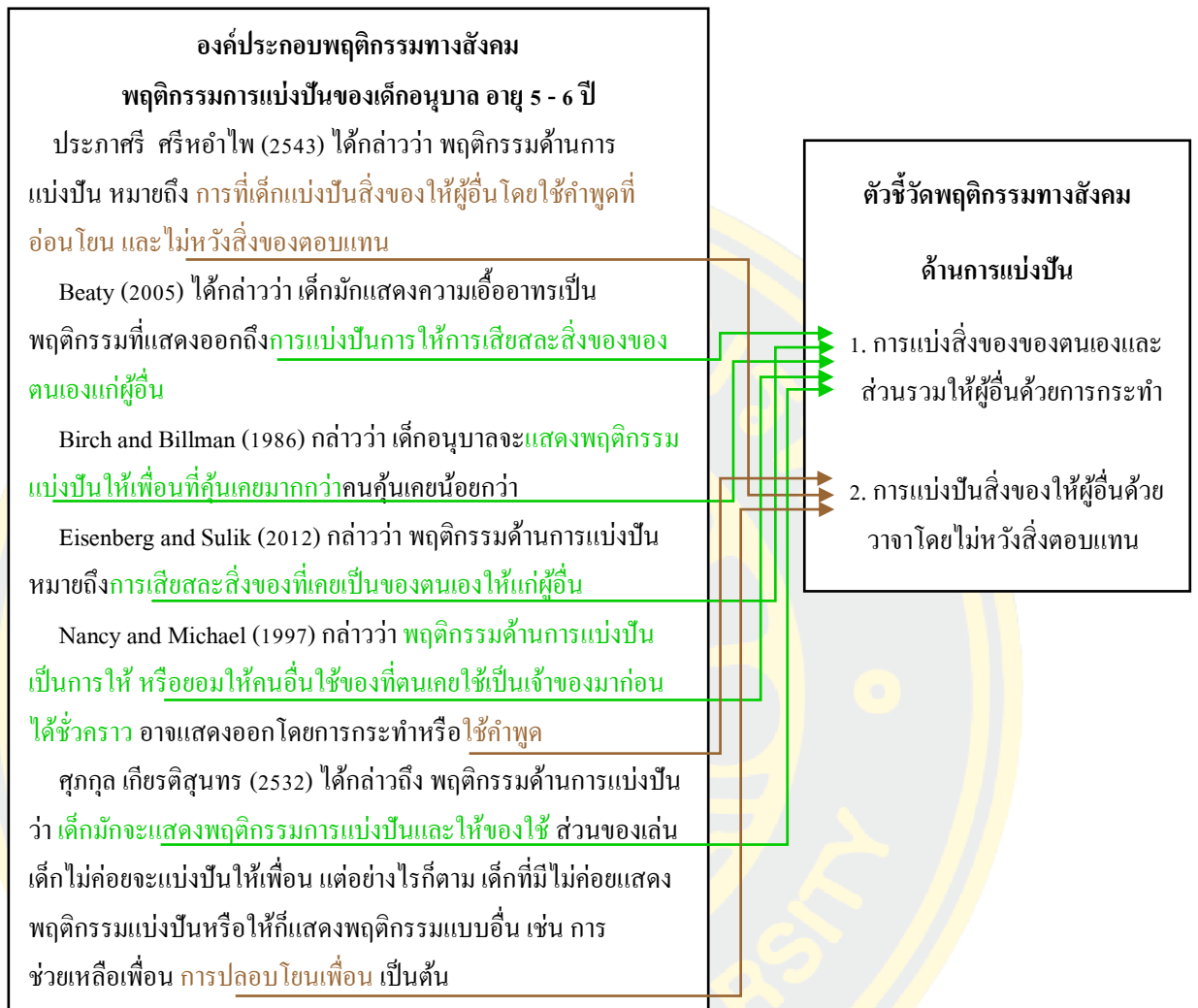
2. แบบประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาค่าคุณภาพเครื่องมือของแบบประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ตามขั้นตอนดังนี้

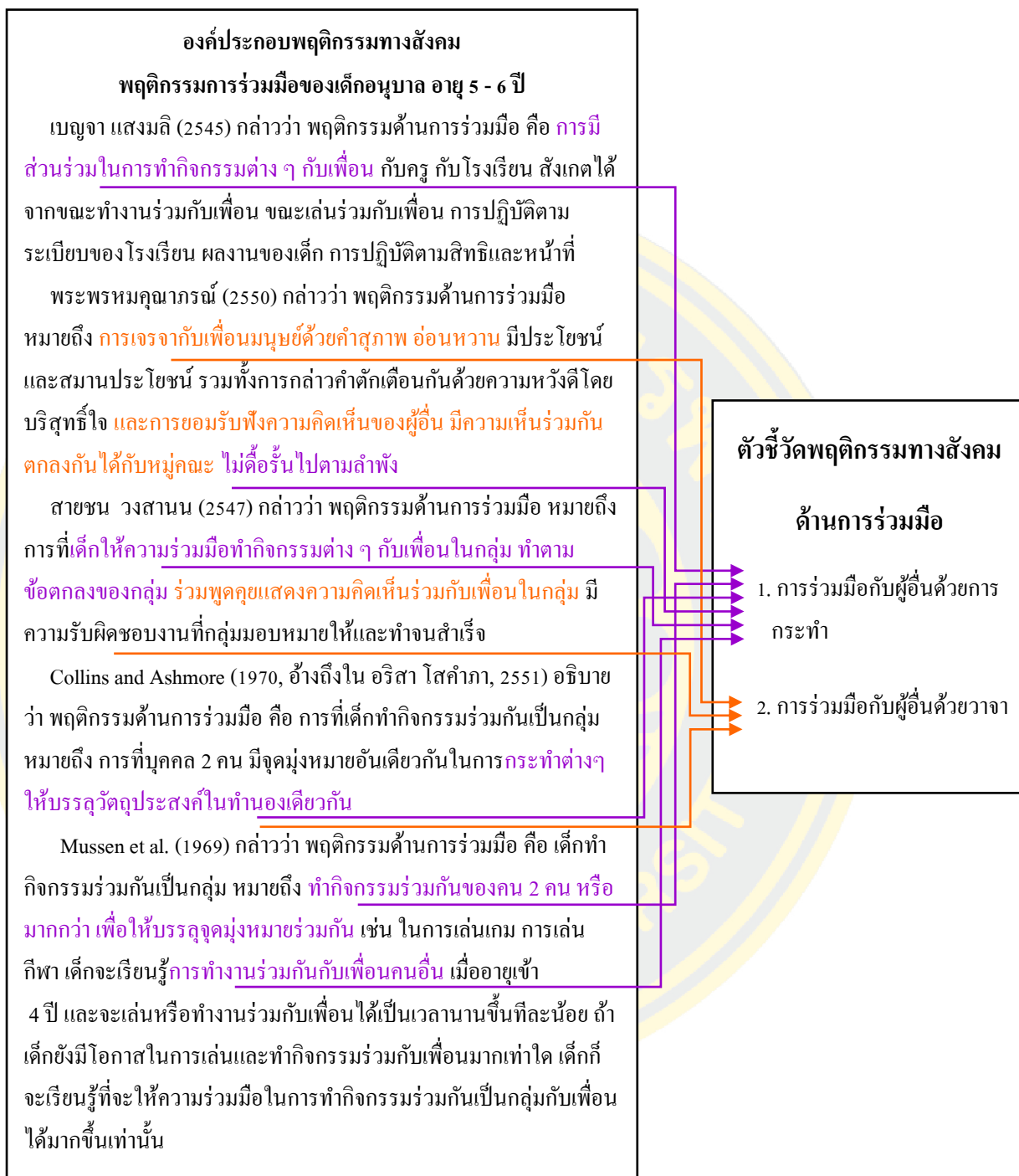
2.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลและรูปแบบวิธีการประเมินผลที่เหมาะสมกับเด็กอนุบาล จากนั้นนำข้อมูลมาสังเคราะห์เพื่อกำหนดโครงสร้างแบบประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ซึ่งมี 3 ด้าน แสดงดังภาพที่ 3 - ภาพที่ 5

ภาพที่ 3 การสังเคราะห์พฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล อายุ 5 - 6 ปี ด้านการช่วยเหลือ

ภาพที่ 4 การสังเคราะห์พฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล อายุ 5 - 6 ปี ด้านการแบ่งปัน

ภาพที่ 5 การสังเคราะห์พฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล อายุ 5 - 6 ปี ด้านการร่วมมือ

ตารางที่ 4 องค์ประกอบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กก่อนอนุบาล อายุ 5 - 6 ปี ในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม

องค์ประกอบ	พฤติกรรมทางสังคมที่ประเมิน	พัฒนาการทางสังคม 5-6 ปี	
		มาตรฐานที่	ตัวบ่งชี้
1. ด้านการช่วยเหลือ 1.1 การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยการกระทำ	เด็กช่วยเหลือเพื่อนในการลงมือกระทำต่าง ๆ เช่น จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ช่วยยกวัสดุอุปกรณ์ เมื่อเห็นว่าเพื่อนต้องการความช่วยเหลือ ช่วยหยิบยื่นหรือส่งอุปกรณ์ให้เพื่อน ช่วยเก็บสิ่งของเมื่อทำกิจกรรมเสร็จแล้วด้วยความเต็มใจ โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม	มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม	5.2 มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน
	1.2 การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยวาจา		
2. ด้านการแบ่งปัน 2.1 การแบ่งสิ่งของของตนเองและส่วนรวมให้ผู้อื่นด้วยการกระทำ	เด็กแบ่งปันสิ่งของ ของเล่น ของใช้ หยิบหรือส่งวัสดุอุปกรณ์ให้เพื่อน ขณะทำกิจกรรมด้วยการกระทำ โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม	มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม	5.2 มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน
	2.2 การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่นด้วยวาจา โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน		

ตารางที่ 4 (ต่อ)

องค์ประกอบ	พฤติกรรมทางสังคมที่ประเมิน	พัฒนาการทางสังคม 5-6 ปี	
		มาตรฐานที่	ตัวบ่งชี้
3. ด้านการร่วมมือ 3.1 การร่วมมือ กับผู้อื่นด้วยการ กระทำ	เด็กปฏิบัติตามกฎ กติกา ของกลุ่ม ปฏิบัติ ตนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ทำกิจกรรมร่วมกับ เพื่อนจนประสบผลสำเร็จ โดยไม่เลือก ปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกัน หรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ด้วยความเต็มใจ	มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมี ความสุขและ ปฏิบัติตามเป็น สมาชิกที่ดีของ สังคมในระบอบ ประชาธิปไตย อันมี พระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข	8.1 ยอมรับ ความเหมือน และความ แตกต่าง ระหว่างบุคคล
3.2 การร่วมมือ กับผู้อื่นด้วยวาจา	เด็กให้ความร่วมมือโดยร่วมแสดงความ คิดเห็น แลกเปลี่ยน และยอมรับฟังความ คิดเห็นที่แตกต่างไปจากของตน โดยไม่เลือก ปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกัน หรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ด้วยความเต็มใจ		8.2 มี ปฏิสัมพันธ์ที่ ดีกับผู้อื่น 8.3 ปฏิบัติตน เบื้องต้นใน การเป็น สมาชิกที่ดี ของสังคม

2.2 สร้างแบบประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม โดยมีเกณฑ์การประเมินเป็นแบบมาตรฐานค่าแบบบรรยายหรือรูบริกส์ (Scoring Rubric) มีเกณฑ์การให้คะแนนแบ่งเป็น 3 ระดับคุณภาพ คือ ระดับ 1 ระดับ 2 และระดับ 3 ขึ้นอยู่กับลักษณะการบรรยายพฤติกรรมของตัวบ่งชี้พฤติกรรมแต่ละรายการ แสดงดังตารางที่ 5 การแปลผลคะแนนเทียบกับเกณฑ์เพื่อระบุระดับพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม โดยการปรับฐานคะแนนเต็มให้เป็นคะแนน ค่าเฉลี่ย 3 และเทียบกับช่วงอัตราภาคขั้น คือ คะแนน 2.34 - 3.00 หมายถึงอยู่ในระดับดี คะแนน 1.67 - 2.33 หมายถึงอยู่ในระดับพอใช้ คะแนน 1.00 - 1.66 หมายถึงอยู่ในระดับควรส่งเสริม

ตารางที่ 5 เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล อายุ 5 - 6 ปี ในห้องเรียน
พหุวัฒนธรรม

พฤติกรรมทางสังคม	ตัวบ่งชี้พฤติกรรม	เกณฑ์การประเมิน		
		3	2	1
1. ด้านการช่วยเหลือ	1.1 การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยการกระทำ	เด็กช่วยเหลือเพื่อนในการลงมือกระทำต่างๆ เช่น จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ช่วยยกวัสดุ อุปกรณ์ เมื่อเห็นว่าเพื่อนต้องการความช่วยเหลือ ช่วยหยิบยื่นหรือส่งอุปกรณ์ให้เพื่อน ช่วยเก็บสิ่งของเมื่อทำกิจกรรมเสร็จแล้วด้วยความเต็มใจโดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ	เด็กช่วยเหลือเพื่อนในการลงมือกระทำต่างๆ เช่น จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ช่วยยกวัสดุ อุปกรณ์ เมื่อเห็นว่าเพื่อนต้องการความช่วยเหลือ ช่วยหยิบยื่นหรือส่งอุปกรณ์ให้เพื่อน ช่วยเก็บสิ่งของเมื่อทำกิจกรรมเสร็จแล้วด้วยความเต็มใจโดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ทุกครั้งเมื่อมีการชี้แนะจากครู	เด็กช่วยเหลือเพื่อนในการลงมือกระทำต่างๆ เช่น จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ช่วยยกวัสดุ อุปกรณ์ เมื่อเห็นว่าเพื่อนต้องการความช่วยเหลือ ช่วยหยิบยื่นหรือส่งอุปกรณ์ให้เพื่อน ช่วยเก็บสิ่งของเมื่อทำกิจกรรมเสร็จแล้ว ด้วยความเต็มใจโดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม เป็นบางครั้งเมื่อมีการชี้แนะจากครู
	1.2 การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยวาจา	เด็กให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะง่ายๆ กับเพื่อน เมื่อเห็นว่าเพื่อนต้องการความช่วยเหลือ โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ	เด็กให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะง่ายๆ กับเพื่อน เมื่อเห็นว่าเพื่อนต้องการความช่วยเหลือ โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ทุกครั้งเมื่อมีการชี้แนะจากครู	เด็กให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะง่ายๆ กับเพื่อน เมื่อเห็นว่าเพื่อนต้องการความช่วยเหลือ เป็นบางครั้งเมื่อมีการชี้แนะจากครู

ตารางที่ 5 (ต่อ)

พฤติกรรม ทางสังคม	ตัวบ่งชี้ พฤติกรรม	เกณฑ์การประเมิน		
		3	2	1
2. ด้านการ แบ่งปัน	2.1 การแบ่ง สิ่งของของตนเอง และส่วนรวมให้ ผู้อื่นด้วยการกระทำ	เด็กแบ่งปันสิ่งของ ของเล่น ของใช้ หยิบ หรือส่งวัสดุอุปกรณ์ ให้เพื่อน ขณะทำ กิจกรรมด้วยการ กระทำ โดยไม่เลือก ปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่ เป็นวัฒนธรรม เดียวกันหรือเพื่อน ต่างวัฒนธรรม ด้วย ตนเองอย่างสม่ำเสมอ	เด็กแบ่งปันสิ่งของ ของเล่น ของใช้ หยิบ หรือส่งวัสดุอุปกรณ์ ให้เพื่อน ขณะทำ กิจกรรมด้วยการ กระทำ โดยไม่เลือก ปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่ เป็นวัฒนธรรม เดียวกันหรือเพื่อน ต่างวัฒนธรรม ทุก ครั้งเมื่อมีการชี้แนะ จากครู	เด็กแบ่งปันสิ่งของ ของเล่น ของใช้ หยิบ หรือส่งวัสดุอุปกรณ์ ให้เพื่อน ขณะทำ กิจกรรมด้วยการ กระทำ เป็นบางครั้ง เมื่อมีการชี้แนะจากครู
	2.2 การแบ่งปัน สิ่งของให้ผู้อื่นด้วย วาจาโดยไม่หวังสิ่ง ตอบแทน	เด็กพูดชักชวนให้ เพื่อนร่วมใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการทำ กิจกรรมร่วมกันและ ไม่หวังสิ่งของตอบ แทน โดยไม่เลือก ปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่ เป็นวัฒนธรรม เดียวกันหรือเพื่อน ต่างวัฒนธรรม ด้วย ตนเองอย่างสม่ำเสมอ	เด็กพูดชักชวนให้ เพื่อนร่วมใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการทำ กิจกรรมร่วมกันและ ไม่หวังสิ่งของตอบ แทน โดยไม่เลือก ปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่ เป็นวัฒนธรรม เดียวกันหรือเพื่อน ต่างวัฒนธรรม ทุก ครั้งเมื่อมีการชี้แนะ จากครู	เด็กพูดชักชวนให้ เพื่อนร่วมใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการทำ กิจกรรมร่วมกัน เป็น บางครั้งเมื่อมีการ ชี้แนะจากครู

ตารางที่ 5 (ต่อ)

พฤติกรรมทางสังคม	ตัวบ่งชี้พฤติกรรม	เกณฑ์การประเมิน		
		3	2	1
3. ด้านการร่วมมือ	3.1 การร่วมมือกับผู้อื่นด้วยการกระทำ	เด็กปฏิบัติตนตามกฎ กติกา ของกลุ่ม ปฏิบัติตนเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน จนประสบความสำเร็จ โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็น วัฒนธรรมเดียวกัน หรือเพื่อนต่าง วัฒนธรรม ด้วยความเต็มใจ ด้วยตนเอง อย่างสม่ำเสมอ	เด็กปฏิบัติตนตามกฎ กติกา ของกลุ่ม ปฏิบัติตนเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน จนประสบความสำเร็จ โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็น วัฒนธรรมเดียวกัน หรือเพื่อนต่าง วัฒนธรรม ด้วยความเต็มใจ ทุกครั้งเมื่อมีการชี้แนะจากครู	เด็กปฏิบัติตนตามกฎ กติกา ของกลุ่ม การปฏิบัติตนเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี และการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนจนประสบความสำเร็จ เป็นบางครั้ง เมื่อมีการชี้แนะจากครู
	3.2 การร่วมมือกับผู้อื่นด้วยวาจา	เด็กให้ความร่วมมือ โดยร่วมแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยน และยอมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากของตน โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ด้วยความเต็มใจ ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ	เด็กให้ความร่วมมือ โดยร่วมแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยน และยอมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากของตน โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ด้วยความเต็มใจ ทุกครั้ง เมื่อมีการชี้แนะจากครู	เด็กให้ความร่วมมือ ไม่ร่วมแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยน และไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากของตน เป็นบางครั้งเมื่อมีการชี้แนะจากครู

2.3 สร้างคู่มือประกอบคำแนะนำในการใช้แบบประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม (เอกสารดังแนบในภาคผนวก ค)

2.4 นำแบบประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม แล้วนำกลับมาปรับปรุงแก้ไข มีประเด็นที่ต้องแก้ไข ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6 ผลการปรับปรุงแบบประเมิน ฯ ในขั้นการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา

ประเด็น	ข้อเสนอแนะ	ผลการปรับปรุง
เกณฑ์การให้คะแนน	ปรับเปลี่ยนรายละเอียด พฤติกรรมทางสังคมให้ สอดคล้องกับพัฒนาการ	ปรับแก้รายละเอียดพฤติกรรม ทางสังคมให้สอดคล้องและ เหมาะสมกับพัฒนาการของ เด็ก
	ปรับเปลี่ยนรายละเอียด พฤติกรรมที่ปรากฏให้ชัดเจน และสามารถสังเกตได้	ปรับแก้รายละเอียดพฤติกรรม ที่ปรากฏให้ชัดเจนและ สามารถเป็นพฤติกรรมที่ สังเกตได้
แบบประเมินพฤติกรรม	ปรับตารางให้สะดวกต่อการ ประเมินพฤติกรรม	ปรับแก้ตารางให้สะดวกต่อ การประเมินพฤติกรรม
เกณฑ์การประเมิน	ปรับเกณฑ์การประเมินให้ ชัดเจน	ปรับแก้เกณฑ์การประเมิน โดย ระบุค่าคะแนนให้ชัดเจน

2.6 นำแบบประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน โดยกำหนด คุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ 1) มีคุณวุฒิด้านระดับมหาบัณฑิตขึ้นไป 2) มีประสบการณ์การทำงานอย่างน้อย 5 ปี 3) ผู้เชี่ยวชาญมีความชำนาญเฉพาะที่แตกต่างกันเพื่อให้มีมุมมองที่หลากหลาย ได้แก่ ด้านการศึกษาปฐมวัย ด้านการประเมินผล ด้านพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล (เอกสาร ดังแนบในภาคผนวก ก) พิจารณาความเที่ยงตรงของแบบประเมิน โดยผู้เชี่ยวชาญลงความเห็นและ ให้คะแนน แล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (IOC) เท่ากับ .67 ขึ้นไปจึงถือว่าใช้ได้ (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์, 2555) ซึ่งผลจากการประเมิน ของผู้เชี่ยวชาญได้เท่ากับ 1.00 จำนวน 11 รายการ และ .67 จำนวน 7 รายการ สรุปว่าแบบประเมิน

พฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมมีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้ (เอกสารดัดแบบในภาคผนวก ง)

2.6 นำแบบประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลที่ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญแล้วมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ มีประเด็นที่ต้องแก้ไข ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 7 ผลการปรับปรุงแบบประเมิน ฯ ในขั้นการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ

ประเด็น	ข้อเสนอแนะ	ผลการปรับปรุง
ตารางคะแนน	ปรับเพิ่มตารางคะแนนค่าเฉลี่ย	ปรับเพิ่มตารางค่าเฉลี่ยในช่วงสุดท้ายของแบบประเมินฯ
เกณฑ์การประเมิน	ปรับเกณฑ์การประเมิน โดยการใช้เป็นคะแนนค่าเฉลี่ย	ปรับเปลี่ยนเกณฑ์การประเมิน โดยใช้เป็นคะแนนค่าเฉลี่ย

2.7 แบบประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ที่ผ่านการเห็นชอบจากที่ปรึกษางานวิจัยไปนาร่อง (Try Out) กับเด็กอนุบาลที่มีอายุระหว่าง 5 - 6 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดเตาปูน จำนวน 1 ห้องเรียน ซึ่งเป็นเด็กอนุบาลกลุ่มเดียวกับที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม เพื่อหาข้อบกพร่องแล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมิน (RAI : Rater Agreement Indexes) แปลความได้ว่า ค่าความเชื่อมั่นที่คำนวณได้ควรมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 เท่านั้น ผู้วิจัยได้นำแบบประเมิน ฯ ไปทดสอบก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 12 คน โดยมีผู้ประเมิน 2 คน ได้แก่ ผู้วิจัยและครูประจำชั้น ได้ค่า RAI เท่ากับ 0.94 (เอกสารดัดแบบในภาคผนวก ง)

2.8 จัดทำแบบประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลองแบบ One Group Pretest – Posttest นำกลุ่มประชากรมาทำการประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมก่อนการทดลอง จากการจัดกิจกรรมปกติเป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์ ก่อนการทดลองโดยใช้แบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วจึงนำกลุ่มตัวอย่างมาทำการทดลอง โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม เป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 40 นาที รวมทั้งสิ้น 32 ครั้ง และทำการประเมินโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมหลังการทดลองโดยใช้แบบประเมินฉบับเดิม ซึ่งมีแบบแผนการทดลอง ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แบบแผนการวิจัย

ก่อนการทดลอง	ระหว่างการทดลอง	หลังการทดลอง
O_1	X	O_2

เมื่อ O_1 คือ การประเมินก่อนการทดลอง (Pretest)
 X คือ การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม
 O_2 คือ การประเมินหลังการทดลอง (Posttest)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. จัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและสื่อวัสดุอุปกรณ์ให้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องนำไปทดลองใช้
2. ติดต่อประสานงานกับโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการนำเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ โรงเรียนวัดบางเป้ง (กุหลาบราษฎร์อำนวยการ) จังหวัดชลบุรี
3. ผู้วิจัยสังเกตและประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมก่อนการทดลอง (Pretest) กับกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการทดลอง ใช้เวลา 1 สัปดาห์ โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตรวจให้คะแนนแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาคะแนนพื้นฐาน (Baseline) ของเด็กอนุบาลแต่ละคนในแต่ละด้าน

4. ผู้วิจัยดำเนินการทดลองสอนตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ตั้งแต่เวลา 9.00 - 9.40 น. เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 40 นาที รวมทั้งสิ้น 32 ครั้ง

5. เมื่อดำเนินการทดลองครบ 8 สัปดาห์ ผู้วิจัยประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมหลังการทดลอง (Posttest) โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

6. นำคะแนนที่ได้จากการประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมแต่ละด้าน ก่อนและหลังการทดลอง มาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ระหว่างก่อนและหลังการทดลอง โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที

7. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำรายงานการวิจัยต่อไป

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยนำคะแนนดิบจากแบบประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมก่อนและหลังการทดลอง (เอกสารต้นฉบับในภาคผนวก จ) มาคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ดังนี้

1.1 รายตัวบ่งชี้ค่าเฉลี่ยคะแนนรายตัวบ่งชี้ได้มาจากการนำคะแนนรวมของแต่ละตัวบ่งชี้หารด้วยจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

1.2 รายด้าน ค่าเฉลี่ยคะแนนรายด้านได้มาจากค่าคะแนนเฉลี่ยรวมของตัวบ่งชี้ทุกตัวในแต่ละด้าน

1.3 โดยรวม ค่าเฉลี่ยคะแนนโดยรวมได้มาจากค่าคะแนนเฉลี่ยรวมของรายด้านทุกด้าน แปลผลช่วงคะแนนเฉลี่ยที่คำนวณได้เทียบกับเกณฑ์เพื่อระบุระดับพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม โดยแบ่งเกณฑ์อันตรภาคชั้นเป็น 3 ช่วงคะแนน ดังนี้

ช่วงคะแนน 2.34 - 3.00 หมายถึง อยู่ในระดับดี

ช่วงคะแนน 1.67 - 2.33 หมายถึง อยู่ในระดับพอใช้

ช่วงคะแนน 1.00 - 1.66 หมายถึง อยู่ในระดับควรส่งเสริม

1.4 สถิติทดสอบสมมติฐาน

เปรียบเทียบผลต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติการทดสอบที (t-test for Dependent Sample)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 หาความเที่ยงตรงของแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์พฤติกรรมโดยคำนวณจากสูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมกับลักษณะพฤติกรรม

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องของผู้สังเกตด้วยสูตร RAI (Judith, Brad, Cecelia, and Dale, 1996) ดังนี้

$$RAI = 1 - \frac{\sum_{k=1}^K \sum_{n=1}^N |R_{1kn} - R_{2kn}|}{KN(I-1)}$$

เมื่อ	R_{1kn}	แทน	ผลการสังเกตของผู้สังเกตคนที่ 1
	R_{2kn}	แทน	ผลการสังเกตของผู้สังเกตคนที่ 2
	N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
	K	แทน	จำนวนพฤติกรรมย่อย
	I	แทน	จำนวนช่วงคะแนน

3. หาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.)

การหาพัฒนาการที่เพิ่มขึ้นของผู้เรียน โดยอาศัยการหาค่าดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรม บทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$E.I. = \frac{P_2 - P_1}{\text{Total} - P_1}$$

เมื่อ	P ₁	แทน	ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน
	P ₂	แทน	ผลรวมของคะแนนหลังเรียนทุกคน
	Total	แทน	ผลคูณของจำนวนนักเรียนกับคะแนนเต็ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเรื่อง ผลการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียน พหุวัฒนธรรม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

1.1 ผลการศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ก่อนและหลังการทดลองโดยรวม

1.2 ผลการศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ก่อนและหลังการทดลอง จำแนกตามรายด้านและรายพฤติกรรม

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียน พหุวัฒนธรรมก่อนและหลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

2.1 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียน พหุวัฒนธรรม ก่อนและหลังการทดลองโดยรวม

2.2 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียน พหุวัฒนธรรม ก่อนและหลังการทดลอง จำแนกตามรายด้านและรายตัวบ่งชี้

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมบทบาทสมมติ

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความหมายการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัย ได้กำหนดสัญลักษณ์เพื่อใช้แทนความหมาย ดังนี้

n	แทน	จำนวนเด็กในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
df	แทน	ค่าชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
Sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
E.I.	แทน	ค่าดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมบทบาทสมมติ

รายละเอียดของผลการวิจัยมีดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

ผลการวิจัยตอนที่ 1 มาจากการศึกษาตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษา พฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมก่อนและหลังการใช้กิจกรรม บทบาทสมมติ สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

1.1 ผลการศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ก่อนและหลังการทดลองโดยรวม

พฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมก่อนและหลังการ ทดลองได้มาจากการนำคะแนนจากแบบประเมินฯ ก่อนและหลังการทดลองมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และแปลผลคะแนนเทียบกับเกณฑ์เพื่อระดับพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลใน ห้องเรียนพหุวัฒนธรรมก่อนและหลังการทดลอง สรุปผลดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยระดับคะแนนพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ก่อนและหลังการทดลองโดยรวม

พฤติกรรมทางสังคม	ก่อนการทดลอง (n=12)			หลังการทดลอง (n=12)		
	\bar{X}	SD	ผล	\bar{X}	SD	ผล
1. ด้านการช่วยเหลือ	1.21	.33	ควรส่งเสริม	2.88	.22	ดี
2. ด้านการแบ่งปัน	1.04	.14	ควรส่งเสริม	2.79	.33	ดี
3. ด้านการร่วมมือ	1.29	.33	ควรส่งเสริม	2.92	.19	ดี
พฤติกรรมทางสังคมในห้องเรียน พหุวัฒนธรรม โดยรวม 3 ด้าน	1.18	.13	ควรส่งเสริม	2.86	.09	ดี

จากตารางที่ 9 พบว่า ก่อนการทดลองเด็กอนุบาลมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมทางสังคมใน ห้องเรียนพหุวัฒนธรรม โดยรวม เท่ากับ 1.18 (SD = .13) โดยมีค่าเฉลี่ยจำแนกเป็นรายด้านเรียงจาก มากไปน้อย ได้แก่ พฤติกรรมด้านการร่วมมือ (\bar{X} = 1.29, SD = .33) พฤติกรรมด้านการช่วยเหลือ (\bar{X} = 1.21, SD = .33) พฤติกรรมด้านการแบ่งปัน (\bar{X} = 1.04, SD = .14) ตามลำดับ หลังการทดลอง เด็กอนุบาลมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมทางสังคมในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม โดยรวม เท่ากับ \bar{X} = 2.86

(SD = .09) โดยมีค่าเฉลี่ยจำแนกเป็นรายด้านเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ พฤติกรรมด้านการร่วมมือ ($\bar{X} = 2.92$, SD = .19) พฤติกรรมด้านการช่วยเหลือ ($\bar{X} = 2.88$, SD = .22) พฤติกรรมด้านการแบ่งปัน ($\bar{X} = 2.79$, SD = .33) ตามลำดับ

แสดงว่า ก่อนการทดลอง เด็กอนุบาลมีพฤติกรรมทางสังคมในห้องเรียน พฤติกรรมโดยรวม โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับควรส่งเสริม แต่หลังจากการทดลอง 8 สัปดาห์ เด็กอนุบาลมีพฤติกรรมทางสังคมในห้องเรียน พฤติกรรมโดยรวมและรายด้านทุกด้าน จากเดิมในระดับควรส่งเสริมเพิ่มขึ้นมาอยู่ในระดับดี

1.2 ผลการศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียน พฤติกรรม ก่อนและหลังการทดลอง จำแนกตามรายด้านและรายพฤติกรรม

ผลการศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียน พฤติกรรม ก่อนและหลังการทดลอง โดยพิจารณาจากองค์ประกอบของพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียน พฤติกรรมในการวิจัยนี้ 3 ด้าน ได้แก่ 1) พฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือ 2) พฤติกรรมทางสังคมด้านการแบ่งปัน 3) พฤติกรรมทางสังคมด้านการร่วมมือ ซึ่งค่าเฉลี่ย (\bar{X}) คะแนนพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียน พฤติกรรมที่คำนวณได้จากแบบประเมินฯ และการแปลผลคะแนนเทียบกับเกณฑ์เพื่อระบุระดับพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียน พฤติกรรมก่อนและหลังการทดลอง จำแนกรายด้านและรายตัวบ่งชี้ สามารถสรุปได้ดังนี้

1.2.1 ผลการศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียน พฤติกรรม ด้านการช่วยเหลือ ก่อนและหลังการทดลอง

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยระดับคะแนนพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียน พฤติกรรม ด้านการช่วยเหลือ ก่อนและหลังการทดลอง

พฤติกรรมทางสังคม	ก่อนการทดลอง (n=12)			หลังการทดลอง (n=12)		
	\bar{X}	SD	ผล	\bar{X}	SD	ผล
1.1 การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยการกระทำ	1.25	.45	ควรส่งเสริม	2.92	.28	ดี
1.2 การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยวาจา	1.17	.38	ควรส่งเสริม	2.83	.38	ดี
พฤติกรรมทางสังคม ด้านการช่วยเหลือโดยรวม	1.21	.33	ควรส่งเสริม	2.88	.22	ดี

จากตารางที่ 10 ผลการศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียน
 พหุวัฒนธรรม ด้านการช่วยเหลือ พบว่า ก่อนการทดลอง เด็กอนุบาลมีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรม
 ทางสังคมด้านการช่วยเหลือ โดยรวมเท่ากับ 1.21 (SD = .33) โดยมีค่าเฉลี่ยจำแนกเป็นตัวบ่งชี้เรียง
 จากมากไปน้อย ได้แก่ 1) การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยการกระทำ ($\bar{X} = 1.25$, SD = .45) และ 2) การ
 ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยวาจา ($\bar{X} = 1.17$, SD = .38) หลังการทดลอง เด็กอนุบาลมีค่าเฉลี่ยคะแนน
 พฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือ โดยรวมเท่ากับ 2.87 (SD = .22) โดยมีค่าเฉลี่ยจำแนกเป็น
 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยการกระทำ ($\bar{X} = 2.92$, SD = .28) และ 2) การช่วยเหลือผู้อื่น
 ด้วยวาจา ($\bar{X} = 2.83$, SD = .38)

แสดงว่า ก่อนการทดลองพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียน
 พหุวัฒนธรรมด้านการช่วยเหลือ โดยรวมและรายตัวบ่งชี้อยู่ในระดับควรส่งเสริม แต่หลังจากการ
 ทดลอง 8 สัปดาห์ เด็กอนุบาลมีพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม
 ด้านการช่วยเหลือเพิ่มขึ้น จากระดับควรส่งเสริมมาอยู่ในระดับดีทั้งโดยรวมและรายตัวบ่งชี้
 ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างสถานการณ์เด็กแสดงพฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือเพื่อนในการ
 บอกบทพูดเมื่อเห็นว่าเพื่อนต้องการความช่วยเหลือ

สถานการณ์การแสดงบทบาทสมมติ หน่วย อาเซียน เรื่อง พอใจไปร้านไอศกรีม

เด็ก 1 (เด็กไทย) : “สวัสดีครับพอใจ”

เด็ก 2 (เด็กกัมพูชา) : (เด็กกัมพูชา)

เด็ก 3 (เด็กลาว) : (เด็กกระซิบบอกเพื่อน) “สบายดี” (เด็กช่วยเหลือเพื่อน

ในการบอกบทพูดการทักทายเป็นภาษาลาว)

เด็ก 2 (เด็กกัมพูชา) : “สบายดีเทอร์โบ”

ภาพที่ 6 ตัวอย่างภาพสถานการณ์ในการแสดงพฤติกรรมทางสังคม ด้านการช่วยเหลือ

1.2.2 ผลการศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียน
 พหุวัฒนธรรม ด้านการแบ่งปัน ก่อนและหลังการทดลอง

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยระดับคะแนนพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม
 ด้านการแบ่งปัน ก่อนและหลังการทดลอง

พฤติกรรมทางสังคม	ก่อนการทดลอง (n=12)			หลังการทดลอง (n=12)		
	\bar{X}	SD	ผล	\bar{X}	SD	ผล
2.1 การแบ่งสิ่งของของตนเองและ ส่วนรวมให้ผู้อื่นด้วยการกระทำ	1.00	.00	ควรส่งเสริม	2.75	.45	ดี
2.2 การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่นด้วยวาจา โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	1.08	.38	ควรส่งเสริม	2.83	.28	ดี
พฤติกรรมทางสังคม ด้านการแบ่งปันโดยรวม	1.04	.14	ควรส่งเสริม	2.86	.09	ดี

จากตารางที่ 11 ผลการศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ด้านการแบ่งปัน พบว่า ก่อนการทดลอง เด็กอนุบาลมีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมทางสังคมด้านการแบ่งปัน โดยรวมเท่ากับ 1.04 (SD = .14) โดยมีค่าเฉลี่ยจำแนกเป็นตัวบ่งชี้เรียงจากมากไปน้อย ได้แก่) การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่นด้วยวาจาโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน (\bar{X} = 1.08, SD = .38) และ 2) การแบ่งสิ่งของของตนเองและส่วนรวมให้ผู้อื่นด้วยการกระทำ (\bar{X} = 1.00, SD = .00) หลังการทดลอง เด็กอนุบาลมีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมทางสังคมด้านการแบ่งปัน โดยรวมเท่ากับ 2.86 (SD = .09) โดยมีค่าเฉลี่ยจำแนกเป็นตัวบ่งชี้เรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่นด้วยวาจาโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน (\bar{X} = 2.83, SD = .28) และ 2) การแบ่งสิ่งของของตนเองและส่วนรวมให้ผู้อื่นด้วยการกระทำ (\bar{X} = 2.75, SD = .45)

แสดงว่า ก่อนการทดลองพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมด้านการแบ่งปัน โดยรวมและรายตัวบ่งชี้อยู่ในระดับควรส่งเสริม แต่หลังจากการทดลอง 8 สัปดาห์ เด็กอนุบาลมีพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมด้านการแบ่งปันเพิ่มขึ้น จากระดับควรส่งเสริมมาอยู่ในระดับดีทั้งโดยรวมและรายตัวบ่งชี้ ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างสถานการณ์เด็กแสดงพฤติกรรมทางสังคมด้านการแบ่งปันสิ่งของให้เพื่อน

สถานการณ์การแสดงบทบาทสมมติ หน่วย อาเซียน เรื่อง พอใจไปร้านไอศกรีม

เด็ก 1 (เด็กไทย) : (พยายามหยิบถ้วยเพื่อใส่ไอศกรีมแต่ถ้วยติด)

เด็ก 2 (เด็กพม่า) : (เด็กหยิบยื่นถ้วยไอศกรีมส่งให้เพื่อนด้วยความเต็มใจ)

เด็ก 1 (เด็กไทย) : “ขอบคุณนะ”

ภาพที่ 7 ตัวอย่างภาพสถานการณ์ในการแสดงพฤติกรรมทางสังคม ด้านการแบ่งปัน

1.2.3 ผลการศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียน

พหุวัฒนธรรม ด้านการร่วมมือ ก่อนและหลังการทดลอง

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยระดับคะแนนพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ด้านการร่วมมือ ก่อนและหลังการทดลอง

พฤติกรรมทางสังคม	ก่อนการทดลอง (n=12)			หลังการทดลอง (n=12)		
	\bar{X}	SD	ผล	\bar{X}	SD	ผล
3.1 การร่วมมือกับผู้อื่นด้วยการกระทำ	1.25	.45	ควรส่งเสริม	2.83	.38	ดี
3.2 การร่วมมือกับผู้อื่นด้วยวาจา	1.33	.49	ควรส่งเสริม	3.00	.00	ดี
พฤติกรรมทางสังคม	1.29	.13	ควรส่งเสริม	2.92	.19	ดี
ด้านการร่วมมือโดยรวม						

จากตารางที่ 12 ผลการศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ด้านการร่วมมือ พบว่า ก่อนการทดลอง เด็กอนุบาลมีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมทางสังคมด้านการร่วมมือ โดยรวมเท่ากับ 1.29 (SD = .13) โดยมีค่าเฉลี่ยจำแนกเป็นตัวบ่งชี้เรียงจาก

มากไปน้อย ได้แก่ 1) การร่วมมือกับผู้อื่นด้วยวาจา ($\bar{X} = 1.33, SD = .49$) และ 2) การร่วมมือกับผู้อื่นด้วยการกระทำ ($\bar{X} = 1.25, SD = .45$) หลังการทดลอง เด็กอนุบาลมีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมทางสังคมด้านการร่วมมือโดยรวมเท่ากับ 2.92 ($SD = .19$) โดยมีค่าเฉลี่ยจำแนกเป็นตัวบ่งชี้เรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) การร่วมมือกับผู้อื่นด้วยวาจา ($\bar{X} = 3.00, SD = .00$) และ 2) การร่วมมือกับผู้อื่นด้วยการกระทำ ($\bar{X} = 2.83, SD = .38$)

แสดงว่า ก่อนการทดลองพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพัฒนาธรรมดานด้านการร่วมมือ โดยรวมและรายตัวบ่งชี้อยู่ในระดับควรส่งเสริม แต่หลังจากการทดลอง 8 สัปดาห์ เด็กอนุบาลมีพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพัฒนาธรรมดานด้านการร่วมมือเพิ่มขึ้น จากระดับควรส่งเสริมมาอยู่ในระดับดีทั้ง โดยรวมและรายตัวบ่งชี้ ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างสถานการณ์เด็กแสดงพฤติกรรมทางสังคมด้านการร่วมมือในการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนจนประสบผลสำเร็จ

สถานการณ์การเรียนรู้ในชั้นเลือกผู้แสดงและสร้างฉาก หน่วย อาเซียน เรื่อง พอใจไปร้านไอศกรีม

เด็ก 1 (เด็กไทย) : “เราต้องขับรถไปที่ร้านไอศกรีมนะ”

เด็ก 2 (เด็กลาว) : “ใช่ ๆ ี่นั้นวาดรถด้วยนะ”

เด็ก 1 (เด็กไทย) : “โอเค”

เด็ก 3 (เด็กกัมพูชา) : “ลมพัดกระดาษปลิวเลย เดี่ยวเราจับกระดาษไว้ให้”

เด็ก 2 (เด็กลาว) : (หยิบยื่นสติ๊กเกอร์ส่งให้เพื่อนด้วยความเต็มใจ)

เด็กในกลุ่มทุกคน : (สมาชิกในกลุ่มทุกคนร่วมกันทำงานจนสำเร็จ)

ภาพที่ 8 ตัวอย่างภาพสถานการณ์ในการแสดงพฤติกรรมทางสังคม ด้านการร่วมมือ

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลใน ห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

ผลการวิจัยตอนที่ 2 มาจากการศึกษาตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมก่อนและหลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ สามารถสรุปผลได้ดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ก่อนและหลังการทดลองโดยรวม

ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมก่อนและหลังการทดลองโดยรวม ได้มาจากผลต่างระหว่างค่าคะแนนพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมก่อนการทดลองเปรียบเทียบกับค่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมหลังการทดลอง โดยการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้คือ “เด็กอนุบาลหลังการได้รับการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ มีพฤติกรรมทางสังคมสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05” โดยใช้สถิติทดสอบที (dependent t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 รายละเอียดดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ก่อนและหลังการทดลองโดยรวม

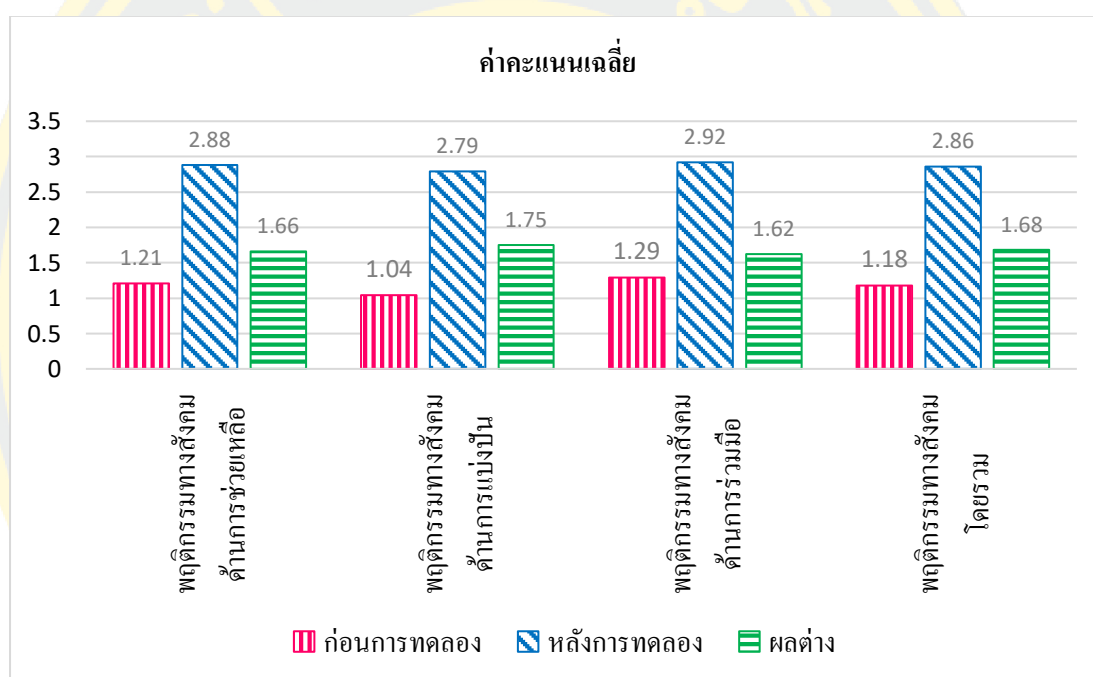
พฤติกรรมทางสังคม (n=12)	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		ผลต่าง		t	df	Sig.
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD			
	1. พฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือ	1.21	.33	2.88	.22	1.66			
2. พฤติกรรมทางสังคมด้านการแบ่งปัน	1.04	.14	2.79	.33	1.75	.09	17.98*	11	.00
3. พฤติกรรมทางสังคมด้านการร่วมมือ	1.29	.33	2.92	.09	1.62	.12	13.00*	11	.00
พฤติกรรมทางสังคมโดยรวม	1.18	.13	2.86	.09	1.68	.13	43.91*	11	.00

* $p < .05$

จากตารางที่ 13 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ก่อนและหลังการทดลองในภาพรวม พบว่า เด็กอนุบาลมีพฤติกรรมทางสังคมในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมโดยรวม หลังการทดลอง ($\bar{X} = 2.86$, $SD = .09$) สูงกว่าก่อนการทดลอง ($\bar{X} = 1.18$, $SD = .13$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกเป็น

รายด้าน ได้แก่ 1) พฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือ ($\bar{X} = 2.87$, $SD = .22$) สูงกว่าก่อนการทดลอง ($\bar{X} = 1.21$, $SD = .33$) 2) พฤติกรรมทางสังคมด้านการแบ่งปัน ($\bar{X} = 2.79$, $SD = .33$) สูงกว่าก่อนการทดลอง ($\bar{X} = 1.04$, $SD = .14$) 3) พฤติกรรมทางสังคมด้านการร่วมมือ ($\bar{X} = 2.91$, $SD = .09$) สูงกว่า ก่อนการทดลอง ($\bar{X} = 1.29$, $SD = .33$)

แสดงว่า เด็กอนุบาลที่ได้รับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติมีพฤติกรรมทางสังคมในห้องเรียนพฤติกรรมโดยรวมโดยรวมและรายด้านหลังทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ข้อมูลดังกล่าวสามารถนำเสนอได้ดังภาพที่ 9

ภาพที่ 9 การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล ก่อนและหลังการทดลองในภาพรวมและรายด้าน

2.2 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพฤติกรรมโดยรวม ก่อนและหลังการทดลอง จำแนกตามรายด้านและรายตัวบ่งชี้

ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพฤติกรรมโดยรวม ก่อนและหลังการทดลองจำแนกรายด้านและรายตัวบ่งชี้ โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ของพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพฤติกรรมในการวิจัยครั้งนี้ได้ 3 ด้าน ได้แก่ 1) พฤติกรรมทาง

สังคมด้านการช่วยเหลือ 2) พฤติกรรมทางสังคมด้านการแบ่งปัน 3) พฤติกรรมทางสังคมด้านการร่วมมือ จากผลต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียน พฤติกรรมก่อนการทดลองเปรียบเทียบกับค่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพฤติกรรมหลังการทดลอง โดยการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้คือ “เด็กอนุบาลหลังการได้รับการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ มีพฤติกรรมทางสังคมสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05” โดยใช้สถิติการทดสอบที (dependent t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

2.2.1 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียน พฤติกรรมด้านการช่วยเหลือ ก่อนและหลังการทดลอง

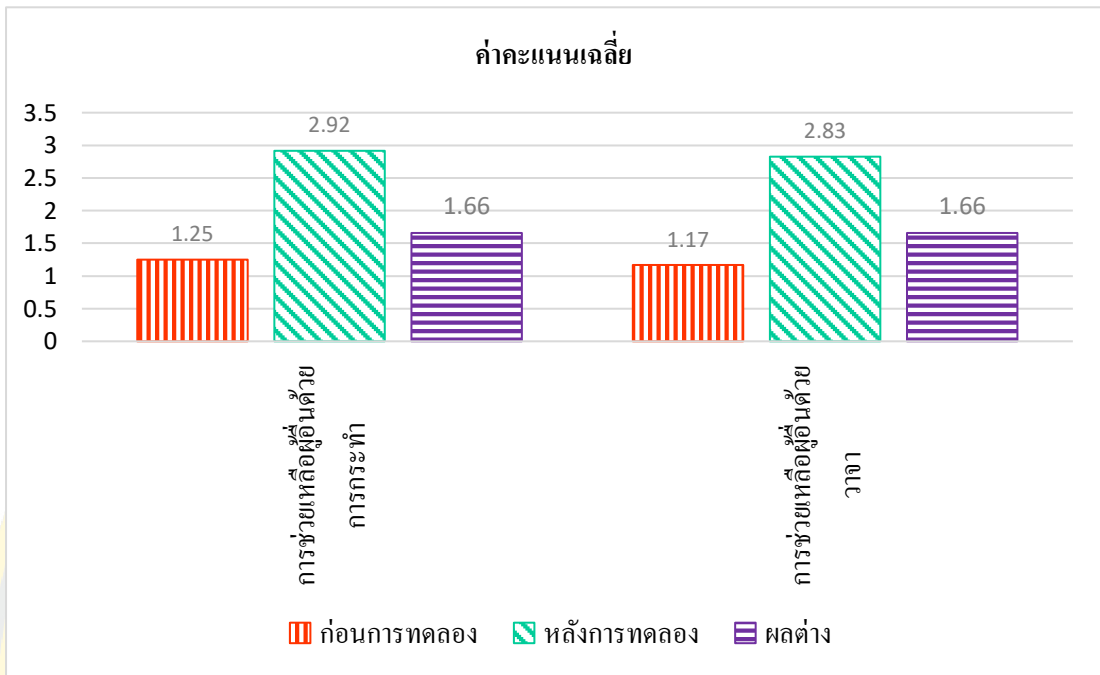
ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพฤติกรรมด้านการช่วยเหลือ ก่อนและหลังการทดลอง

พฤติกรรมทางสังคม (n=12)	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		ผลต่าง		t	df	Sig.
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD			
1.1 การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยการกระทำ	1.25	.28	2.92	.28	1.66	.49	11.72*	11	.00
1.2 การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยวาจา	1.17	.38	2.83	.38	1.66	.65	8.86*	11	.00
พฤติกรรมทางสังคมโดยรวม	1.21	.33	2.88	.22	1.66	.38	14.83*	11	.00

* $p < .05$

จากตารางที่ 14 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพฤติกรรมด้านการช่วยเหลือ ก่อนและหลังการทดลอง พบว่า เด็กอนุบาลมีพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพฤติกรรมด้านการช่วยเหลือหลังการทดลอง ($\bar{X} = 2.88$, $SD = .22$) สูงกว่าก่อนการทดลอง ($\bar{X} = 1.21$, $SD = .33$) และเมื่อจำแนกเป็นรายตัวบ่งชี้หลังการทดลอง ตัวบ่งชี้ที่ 1.1) การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยการกระทำ ($\bar{X} = 2.92$, $SD = .28$) สูงกว่าก่อนการทดลอง ($\bar{X} = 1.25$, $SD = .28$) และ 1.2) การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยวาจา ($\bar{X} = 2.83$, $SD = .38$) สูงกว่าก่อนการทดลอง ($\bar{X} = 1.17$, $SD = .38$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แสดงว่า เด็กอนุบาลที่ได้รับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติหลังการทดลองมีพฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือโดยรวมและรายตัวบ่งชี้หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ข้อมูลดังกล่าวสามารถนำเสนอได้ดังภาพที่ 10

ภาพที่ 10 การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมด้านการช่วยเหลือ ก่อนและหลังการทดลอง

2.2.2 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมด้านการแบ่งปัน ก่อนและหลังการทดลอง

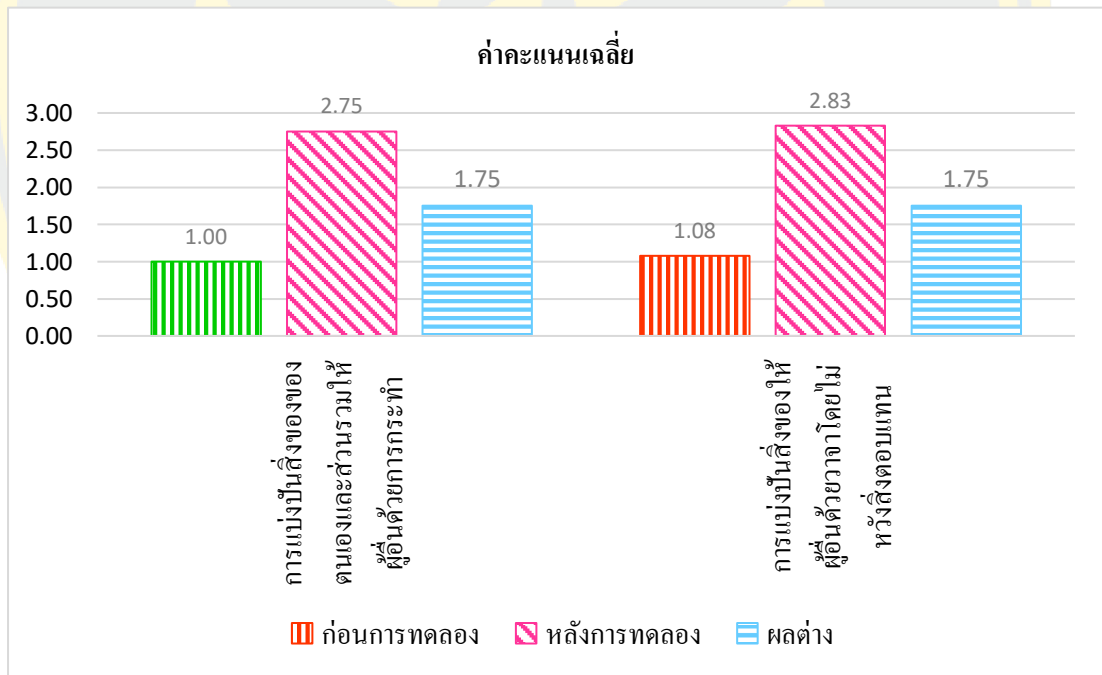
ตารางที่ 15 การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมด้านการแบ่งปัน ก่อนและหลังการทดลอง

พฤติกรรมทางสังคม (n=12)	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		ผลต่าง		t	df	Sig.
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD			
2.1 การแบ่งสิ่งของของตนเองและ ส่วนรวมให้ผู้อื่นด้วยการกระทำ	1.00	.00	2.75	.45	1.75	.45	13.40*	11	.00
2.2 การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่นด้วย วาจาโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	1.08	.38	2.83	.28	1.75	.45	13.40*	11	.00
พฤติกรรมทางสังคมโดยรวม	1.04	.14	2.79	.33	1.75	.09	17.98*	11	.00

* $p < .05$

จากตารางที่ 15 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมด้านการแบ่งปัน ก่อนและหลังการทดลอง พบว่า เด็กอนุบาลมีพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมด้านการแบ่งปัน หลังการทดลอง ($\bar{X} = 2.79$, $SD = .33$) สูงกว่าก่อนการทดลอง ($\bar{X} = 1.04$, $SD = .14$) และเมื่อจำแนกเป็นรายตัวบ่งชี้หลังการทดลอง ตัวบ่งชี้ที่ 2.1) การแบ่งสิ่งของของตนเองและส่วนรวมให้ผู้อื่นด้วยการกระทำ ($\bar{X} = 2.75$, $SD = .45$) สูงกว่าก่อนการทดลอง ($\bar{X} = 1.00$, $SD = .00$) และ 2.2) การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่นด้วยวาจาโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ($\bar{X} = 2.83$, $SD = .28$) สูงกว่าก่อนการทดลอง ($\bar{X} = 1.08$, $SD = .38$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แสดงว่า เด็กอนุบาลที่ได้รับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติหลังการทดลองมีพฤติกรรมทางสังคมด้านการแบ่งปัน โดยรวมและรายตัวบ่งชี้หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ข้อมูลดังกล่าวสามารถนำเสนอได้ดังภาพที่ 11

ภาพที่ 11 การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมด้านการแบ่งปัน ก่อนและหลังการทดลอง

2.2.3 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียน พหุวัฒนธรรมด้านการร่วมมือ ก่อนและหลังการทดลอง

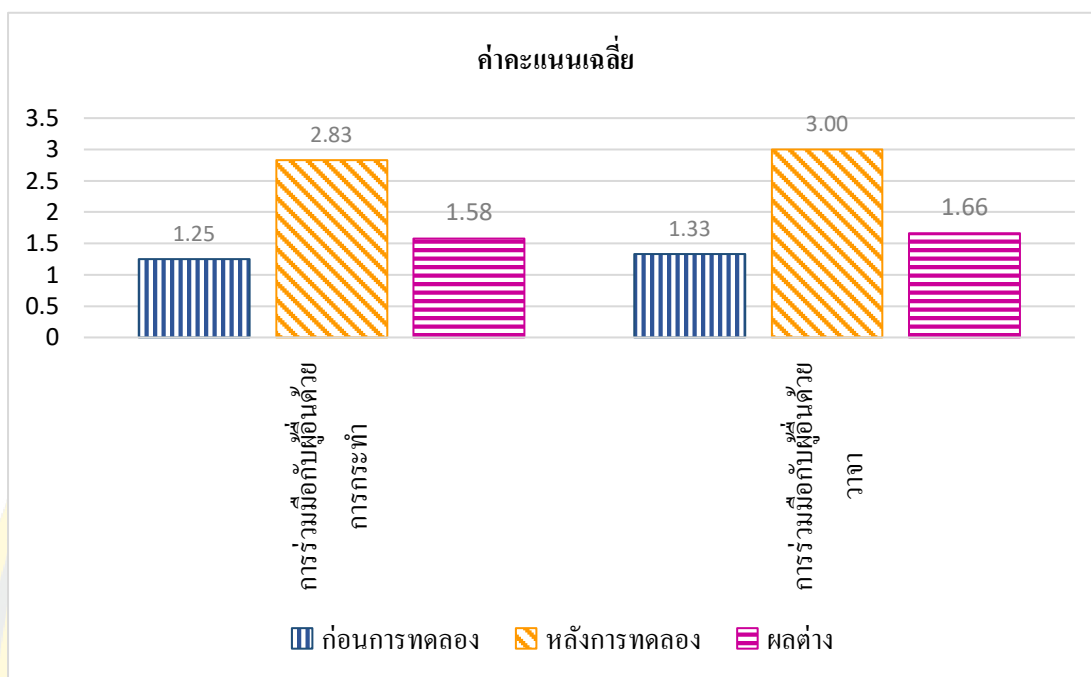
ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม
ด้านการร่วมมือ ก่อนและหลังการทดลอง

พฤติกรรมทางสังคม (n=12)	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		ผลต่าง		t	df	Sig.
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD			
3.1 การร่วมมือกับผู้อื่นด้วยการกระทำ	1.25	.45	2.83	.38	1.58	.66	8.20*	11	.00
3.2 การร่วมมือกับผู้อื่นด้วยวาจา	1.33	.49	3.00	.00	1.66	.49	11.72*	11	.00
พฤติกรรมทางสังคมโดยรวม	1.29	.33	2.92	.19	3.25	.86	13.00*	11	.00

* $p < .05$

จากตารางที่ 16 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ด้านการร่วมมือ ก่อนและหลังการทดลอง พบว่า เด็กอนุบาลมีพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ด้านการร่วมมือหลังการทดลอง ($\bar{X} = 2.92$, $SD = .19$) สูงกว่าก่อนการทดลอง ($\bar{X} = 1.29$, $SD = .33$) และเมื่อจำแนกเป็นรายตัวบ่งชี้หลังการทดลอง ตัวบ่งชี้ที่ 3.1) การร่วมมือกับผู้อื่นด้วยการกระทำ ($\bar{X} = 2.83$, $SD = .38$) สูงกว่าก่อนการทดลอง ($\bar{X} = 1.25$, $SD = .45$) และ 3.2) การร่วมมือกับผู้อื่นด้วยวาจา ($\bar{X} = 3.00$, $SD = .00$) สูงกว่าก่อนการทดลอง ($\bar{X} = 1.33$, $SD = .49$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แสดงว่า เด็กอนุบาลที่ได้รับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติหลังการทดลองมีพฤติกรรมทางสังคมด้านการแบ่งปันโดยรวมและรายตัวบ่งชี้หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ข้อมูลดังกล่าวสามารถนำเสนอได้ดังภาพที่ 12

ภาพที่ 12 การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมด้านการร่วมมือ ก่อนและหลังการทดลอง

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม

ผลการวิจัยตอนที่ 3 มาจากการศึกษาตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ตารางที่ 17 ค่าดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม

จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	ผลรวมคะแนน		ดัชนีประสิทธิผล (E.I.)
		ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	
12	18	84	207	0.9318

จากตารางที่ 17 พบว่า กิจกรรมบทบาทสมมติสามารถเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม โดยมีค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) เท่ากับ 0.9318 หมายความว่า เด็กอนุบาลมีพฤติกรรมทางสังคมที่ในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมที่เพิ่มขึ้น หรือคิดเป็นร้อยละ 93.18

ผลการวิจัยนี้สนับสนุนว่าการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติสามารถนำไปใช้เสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม 3 ด้าน ได้แก่ 1) พฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือ 2) พฤติกรรมทางสังคมด้านการแบ่งปัน 3) พฤติกรรมทางสังคมด้านการร่วมมือ ให้สูงขึ้นได้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมก่อนและหลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ 2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมก่อนและหลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ 3) เพื่อศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) แบบแผนการวิจัยแบบ One Group Pretest – Posttest กลุ่มประชากร ได้แก่ เด็กอนุบาล อายุ 5 - 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 กลุ่มสหเมืองชลบุรี 1 อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ซึ่งมีทั้งหมด 3 โรงเรียน 3 ห้องเรียน จำนวน 36 คน โดยแต่ละโรงเรียนมีระดับชั้นอนุบาลที่มีเด็กต่างวัฒนธรรมเรียนรวมในห้องเรียน จากนั้นเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก มา 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดบางเป้ง (กุหลาบราษฎร์อำนวยการ) จำนวน 1 ห้องเรียน 12 คน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก ได้แก่ ความสมัครใจของผู้ปกครองในการเข้าร่วมการวิจัย เกณฑ์การคัดออก ได้แก่ การเข้าร่วมโครงการวิจัยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของกิจกรรมทั้งหมด คิดเป็นจำนวน 32 ครั้งจาก 40 ครั้ง และผู้ปกครองสามารถถอนตัวจากการเข้าร่วมโครงการได้ตลอดเวลา นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่างตลอดการดำเนินโครงการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

- 1) แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม และ 2) แบบประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม 1 ชุด ใช้ประเมินก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้ คือ 1) ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแผนการจัดประสบการณ์ ติดต่อกัน สัปดาห์ละ 4 วัน เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ 2) ผู้วิจัยทำการประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมก่อนและหลังการทดลอง และ 3) นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินก่อนและหลังการทดลองไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐาน โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที และค่าดัชนีประสิทธิผล

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยผลการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ผลการวิจัย พบว่า

1. พฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ก่อนการทดลองอยู่ในระดับควรส่งเสริม และหลังการทดลองอยู่ในระดับดี โดยแยกเป็นรายด้าน ได้ดังนี้ 1) พฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือ ก่อนการทดลอง อยู่ในระดับควรส่งเสริม ($\bar{X} = 1.21$, $SD = .33$) และหลังการทดลองอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.88$, $SD = .22$) 2) พฤติกรรมทางสังคมด้านการแบ่งปัน ก่อนการทดลองอยู่ในระดับควรส่งเสริม ($\bar{X} = 1.04$, $SD = .14$) และหลังการทดลองอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.79$, $SD = .33$) และ 3) พฤติกรรมทางสังคมด้านการร่วมมือ ก่อนการทดลอง อยู่ในระดับควรส่งเสริม ($\bar{X} = 1.29$, $SD = .33$) และหลังการทดลองอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.92$, $SD = .19$)

2. การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ด้วยการทดสอบค่าที พบว่า เด็กอนุบาลมีพฤติกรรมทางสังคมโดยรวมทุกด้าน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ค่าดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.9318 หมายความว่า เด็กอนุบาลมีพฤติกรรมทางสังคมที่ในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมที่เพิ่มขึ้น หรือคิดเป็นร้อยละ 93.18

แสดงว่า ผลการวิจัยดังกล่าวสนับสนุนว่าการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติสามารถนำไปใช้เสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมให้สูงขึ้นได้

อภิปรายผล

ผลการวิจัยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม พบว่า การจัดกิจกรรมบทบาทสมมติสามารถเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมได้ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ข้ออภิปรายลักษณะสำคัญของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ดังนี้

1. การศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมก่อนและหลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

การศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมก่อนและหลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ พบว่า ก่อนการทดลอง เด็กอนุบาลมีพฤติกรรมทางสังคมโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับควรส่งเสริม หลังการทดลอง เด็กอนุบาลมีพฤติกรรมทางสังคม โดยรวม

และรายด้านอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ว่า การจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติสามารถช่วยเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดกิจกรรมบทบาทสมมติในการวิจัยครั้งนี้ แตกต่างจากการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติทั่วไป โดยเป็นการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติที่เน้นการเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคม ผ่านการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มซึ่งมีส่วนช่วยกระตุ้นให้เด็กได้ร่วมมือกันในการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน เป็นกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ที่ฝึกให้เด็กได้เรียนรู้และฝึกการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม โดยสมาชิกภายในกลุ่มจะประกอบด้วยเพื่อนที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันและเพื่อนต่างวัฒนธรรม มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน ทำกิจกรรมร่วมกันจนสำเร็จบรรลุเป้าหมาย ซึ่งเป็นการขั้นตอนแรกในการปรับพฤติกรรมทางสังคมในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น เด็กได้เรียนรู้วิธีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี โดยการใช้คำพูดในการสื่อความหมายให้เพื่อน ๆ ในกลุ่มรับรู้และเข้าใจ เรียนรู้ทักษะต่าง ๆ ที่ได้จากการทำกิจกรรม บวกกับประสบการณ์เดิมที่ตนเองรู้แล้วและนำมาแลกเปลี่ยนร่วมกัน ยอมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากของตน ร่วมมือในการปฏิบัติตนตามกฎ กติกา ของกลุ่ม ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ซึ่งการที่เด็กได้ทำกิจกรรมร่วมกันอย่างใกล้ชิด ยังทำให้เด็กเกิดความสุขในขณะที่ทำกิจกรรม

การจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเป็นกระบวนการที่ช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ผ่านการลงมือทำกิจกรรมด้วยตนเอง โดยใช้ประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองในทางที่ดีขึ้น คือจะมีความมั่นใจมากขึ้น สามารถปรับตัวได้ รู้จักตัดสินใจได้ด้วยตนเอง มีความเป็นตัวของตัวเองกล้าแสดงออก (ทิสนา แคมมณี, 2560) มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนอย่างสร้างสรรค์ ได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน ร่วมกันคิดร่วมกันตัดสินใจในบรรยากาศที่เป็นมิตรต่อกัน เพื่อให้การทำกิจกรรมบรรลุเป้าหมายและประสบผลสำเร็จ เรียนรู้การอยู่ร่วมกันกับเพื่อนในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันและต่างวัฒนธรรม อีกทั้งกิจกรรมบทบาทสมมติเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ที่จะปรับพฤติกรรมและหาแนวทางแก้ปัญหาอย่างเป็นธรรมชาติ ซึ่งเป็นการช่วยให้เด็กเรียนรู้และเข้าใจความรู้สึกและความต้องการของเพื่อนมากขึ้น สอดคล้องกับ เขียวพา เดชะคุปต์ (2554) ที่กล่าวว่า บทบาทสมมติช่วยเปลี่ยนความรู้สึก เจตคติ ของผู้เรียน โดยไม่รู้ตัวและรู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัศมี บุญศิริ (2556) ที่พบว่า การจัดกิจกรรมบทบาทสมมติทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมการอยู่ร่วมกันในสังคมของเด็กปฐมวัยที่สูงขึ้น สอดคล้องกับ กุลยา ตันดิผลาชีวะ (2556) ที่กล่าวว่า กิจกรรมที่เด็กได้ทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างมีความหมาย จะช่วยให้เด็กมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพิ่มมากขึ้น และส่งเสริมให้เด็กได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

ซึ่งเห็นได้จากการทำกิจกรรมกลุ่ม โดยในช่วงสัปดาห์ที่ 1 และ 2 เด็กยังไม่คุ้นเคยกับเพื่อนในกลุ่ม แสดงออกถึงพฤติกรรมที่ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มและไม่สนใจในการทำงานร่วมกับเพื่อน ใช้ความคิดของตนเป็นหลัก ไม่รวมพูดคุยและวางแผนการทำงานร่วมกัน การทำงานในกลุ่มจึงไม่บรรลุเป้าหมาย

ตัวอย่างสถานการณ์ในสัปดาห์ที่ 1 หน่วย อาหาร

สถานการณ์การเรียนรู้ในชั้นเลือกผู้แสดงและสร้างฉาก

เด็ก 1 (เด็กกัมพูชา) : “ในตลาดต้องมีถึงขยะด้วยนะ” (เด็กต่างวัฒนธรรม พยายามร่วมแสดงความคิดเห็น)

เด็ก 2 (เด็กไทย) : “ไม่เอาหรือก ไม่อยากมี”

เด็ก 3 (เด็กไทย) : “อืม ไม่เอาถึงขยะ”

เด็ก 1 (เด็กกัมพูชา) : (เด็กเริ่มเจียบและไม่สนใจทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนต่อ)

สถานการณ์การเรียนรู้ในชั้นแสดงบทบาทสมมติ

เด็ก 1 (เด็กลาว) : “สวัสดีค่ะ.....” (เด็กต่างวัฒนธรรมลืมบทพูด)

เด็ก 2 (เด็กไทย) : (ยื่นมองเพื่อน เมื่อเห็นว่าเพื่อนไม่พูดจึงพูดในช่วงบทของตนเองต่อ)

แต่เมื่อเด็กได้เริ่มทำกิจกรรมบทบาทสมมติร่วมกับเพื่อนอย่างต่อเนื่อง ในช่วงสัปดาห์ที่ 3 ทำให้เด็กเริ่มปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางสังคมไปในทางที่ดีขึ้น และในช่วงสัปดาห์ที่ 8 เด็กอนุบาล แสดงออกถึงพฤติกรรมทางสังคมที่มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน รู้จักปรับพฤติกรรมของตนให้สอดคล้องหรือเข้ากันได้กับพฤติกรรมของผู้อื่น สอดคล้องกับ ทิสนา แคมมณี (2560) ได้กล่าวไว้ว่า กิจกรรมบทบาทสมมติช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การปฏิบัติตนในสังคม และมนุษย์เป็นสัตว์สังคม ดังนั้น การเรียนรู้การประพฤติปฏิบัติที่เหมาะสมจึงเป็นสิ่งจำเป็น การแสดงบทบาทสมมติจะช่วยฝึกการปฏิบัติตนในสังคมได้มาก

ตัวอย่างสถานการณ์ในสัปดาห์ที่ 8 หน่วย อาเซียน

สถานการณ์การเรียนรู้ในชั้นนำเสนอสถานการณ์ เด็กได้แสดงออกถึงพฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือ

เด็ก 1 (เด็กไทย) : เธอสอนเราพูดอีกทีสิ “สวัสดี” อะ (เด็กไทยสนทนากับเด็กต่างวัฒนธรรม)

เด็ก 2 (เด็กลาว) : “สบายดี” (เด็กต่างวัฒนธรรมให้คำแนะนำแก่เพื่อน ๆ)

เด็ก 1 (เด็กไทย) : “สบายดีค่ะ”

เด็ก 3 (เด็กไทย) : “สบายดี” เหมือนถามว่าเราสบายดีไหมเลย

สถานการณ์การเรียนรู้ในชั้นเลือกผู้แสดงและสร้างฉาก เด็กได้แสดงออกถึงพฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือ การแบ่งปัน และการร่วมมือ

เด็ก 1 (เด็กไทย) : “เธออยากแสดงเป็นอะไร”

เด็ก 2 (เด็กพม่า) : “คนขายไอศกรีม”

เด็ก 3 (เด็กลาว) : (หาภาพคนขายไอศกรีมและหยิบยื่นให้เพื่อน) “อะนี่” (การช่วยเหลือ/การแบ่งปัน)

เด็ก 4 (เด็กไทย) : “เดี๋ยวเราช่วยทากาว” (การร่วมมือ)

สถานการณ์การเรียนรู้ในชั้นเตรียมผู้สังเกตการณ์ เด็กได้แสดงออกถึงพฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือ

เด็ก 1 (เด็กกัมพูชา) : “เดี๋ยวเราช่วยจัดของนะ” (เด็ก ๆ ร่วมกันช่วยเหลือเพื่อนที่ทำการแสดงจัดฉากตามภาพร่าง)

สถานการณ์การเรียนรู้ในชั้นแสดงบทบาทสมมติ เรื่อง พอใจไปร้านไอศกรีม เด็กได้แสดงออกถึงพฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือ การแบ่งปัน และการร่วมมือ

การช่วยเหลือ

เด็ก 1 (เด็กไทย) : “สวัสดีครับพอใจ”

เด็ก 2 (เด็กกัมพูชา) : (เด็กลืมบท)

เด็ก 3 (เด็กลาว) : (เด็กกระซิบบอกเพื่อน) “สบายดี” (เด็กช่วยเหลือเพื่อนในการบอกรับทักทายเป็นภาษาลาว)

เด็ก 2 (เด็กกัมพูชา) : “สบายดีเทอร์โบ”

การแบ่งปัน

เด็ก 1 (เด็กไทย) : (พยายามหยิบถ้วยเพื่อใส่ไอศกรีมแต่ถ้วยติด)

เด็ก 2 (เด็กพม่า) : (หยิบถ้วยส่งให้เพื่อนด้วยความเต็มใจ)

เด็ก 1 (เด็กไทย) : “ขอบคุณนะ”

การร่วมมือ

เด็กทุกคน : (เด็ก ๆ ที่รับชมการแสดงของเพื่อน ตั้งใจรับชมและปฏิบัติตามข้อตกลงในการเป็นผู้ชมที่ดี)

เด็กทุกคน : (เด็ก ๆ ที่ทำการแสดงร่วมกันแสดงบทบาทสมมติจนประสบความสำเร็จ) การที่เด็กสามารถร่วมทำกิจกรรมบทบาทสมมติร่วมกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันและเพื่อนต่างวัฒนธรรมได้ดี ครูเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทในการเสริมสร้างเจตคติ ค่านิยม ของความหลากหลายทางวัฒนธรรมให้เด็กได้ยอมรับและเข้าใจในความแตกต่างทางเชื้อชาติของเพื่อน

ในห้องเรียน แต่สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเป็นมิตร สอดคล้องกับ จูดีมดี อาพัทธนานนท์ (2561) ได้กล่าวว่า บทบาทสำคัญของครูในการจัดการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม คือเสริมสร้าง เจตคติ ค่านิยมทางเชื้อชาติที่ถูกต้องให้กับนักเรียน โดยผ่านกระบวนการสอนและการกระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน ครูจะต้องมีความรู้ เจตคติ และทักษะการสื่อสารในชั้นเรียน สร้างบรรยากาศในชั้นเรียนและจัดกิจกรรมในบทเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้เข้าใจและยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรมและความหลากหลาย

2. การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมก่อนและหลังการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ

การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมก่อนและหลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ พบว่า หลังการทดลอง เด็กมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมทางสังคมโดยรวม ($\bar{X} = 2.86, SD = .09$) สูงกว่าก่อนการทดลอง ($\bar{X} = 1.18, SD = .13$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายความว่า การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติสามารถเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือ ด้านการแบ่งปัน ด้านการร่วมมือได้ แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมบทบาทสมมติเป็นการจัดกิจกรรมที่สามารถเสริมสร้างให้เด็กอนุบาลเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กให้เป็นไปในทางที่เหมาะสม และกิจกรรมบทบาทสมมติช่วยส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับตนเองและผู้อื่นมากยิ่งขึ้น เปิดโอกาสในการแสดงออก ทำกิจกรรมร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน รู้ถึงสาเหตุของพฤติกรรม และทำให้พัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับตนเองและเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ไปในทางที่ดี ตลอดจนมีความรู้สึกที่ดีต่อผู้อื่นมากขึ้น และได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติพร้อมปรับพฤติกรรมให้ถูกต้องเหมาะสมกับการเรียนหรือร่วมทำงานกับผู้อื่น และสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาชีวิตประจำวันได้ ทำให้เด็กรู้สึกว่าคุณประสบความสำเร็จ เป็นที่ยอมรับของผู้อื่น และกล้าแสดงออกมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ พุสดี ภูอินทร์ (2558) ได้กล่าวว่า บทบาทสมมติเป็นการฝึกให้ผู้แสดงได้เรียนรู้ที่จะปรับพฤติกรรมและหาแนวทางแก้ปัญหาอย่างเป็นธรรมชาติ เป็นการช่วยให้เด็กเรียนรู้เกี่ยวกับผู้อื่น รู้จักร่วมมือ แบ่งปัน ช่วยเหลือผู้อื่น ยอมรับและเป็นมิตรกับผู้อื่น นับเป็นประโยชน์ของการแสดงบทบาทสมมติ และสอดคล้องกับ ทิศนา ขัมมณี (2560) ที่กล่าวว่า การแสดงบทบาทสมมติช่วยให้ผู้เรียนเกิดการปรับเปลี่ยนเจตคติ พฤติกรรม และค่านิยม รวมทั้งปฏิบัติตนในสังคมได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ หลังการทดลองเด็กอนุบาลมีพฤติกรรมทางสังคมในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมที่สูงขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ พฤติกรรมทางสังคมด้านการร่วมมือ ($\bar{X} = 2.92, SD = .19$) พฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือ ($\bar{X} = 2.88, SD = .22$) และ พฤติกรรมทางสังคมด้านการแบ่งปัน ($\bar{X} = 2.79, SD = .33$) ตามลำดับ

พฤติกรรมทางสังคมด้านการร่วมมือ มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมทางสังคมหลังการทดลอง 2.92 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เด็กอนุบาลที่ได้รับการจัดประสบการณ์กิจกรรมบทบาทสมมติ ได้รับการส่งเสริมในการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนอย่างสร้างสรรค์และมีความสุข ทำให้เด็กเคารพในการทำงานของเพื่อน นำไปสู่การร่วมมือในการทำงานร่วมกันจนสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับ Hurlock (1978) ที่ได้กล่าวว่า รูปแบบของพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยจะปรากฏในขณะที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน เช่น การร่วมมือในการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม การเป็นผู้นำ การเป็นผู้ตาม หรือการเป็นผู้มีใจกว้างขวาง การที่เด็กให้ความร่วมมือทำกิจกรรมต่าง ๆ กับเพื่อนจนประสบผลสำเร็จ ทำตามข้อตกลง ร่วมพูดคุยแสดงความคิดเห็นร่วมกับเพื่อน โดยไม่เลือกเพื่อน ทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ทำให้เด็กสามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นและเรียนรู้บทบาทของตัวเองในสังคมได้ดียิ่งขึ้น จึงส่งผลให้พฤติกรรมทางสังคมด้านการร่วมมือมีค่าเฉลี่ยคะแนนหลังการทดลองสูงกว่าด้านอื่น ๆ สอดคล้องกับ ทิศนา แคมมณี (2560) ได้กล่าวว่า การที่เด็กทำงานร่วมกับกลุ่ม ช่วยให้เด็กเรียนรู้อย่างรอบคอบ เมื่อเด็กได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น จะมีปฏิริยาโต้ตอบร่วมกัน มีส่วนร่วมและแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานร่วมกัน สอดคล้องกับ สายชน วงसानน (2547) ได้กล่าวว่า การที่เด็กให้ความร่วมมือทำกิจกรรมต่าง ๆ กับเพื่อนในกลุ่ม ทำตามข้อตกลงของกลุ่ม ร่วมพูดคุยแสดงความคิดเห็นร่วมกับเพื่อนในกลุ่ม มีความรับผิดชอบงานที่กลุ่มมอบหมายให้และทำงานสำเร็จจะทำให้เด็กปรับเปลี่ยนความคิดจะช่วยให้เด็กเรียนรู้การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นได้

พฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือ มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมทางสังคมหลังการทดลอง 2.87 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เด็กอนุบาลที่ได้รับการจัดประสบการณ์กิจกรรมบทบาทสมมติ ได้รับส่งเสริมกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม โดยให้เด็กลงมือปฏิบัติจริงผ่านกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างเพื่อนในกลุ่ม คอยช่วยเหลือกันในการลงมือกระทำต่าง ๆ เช่น จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ช่วยยกวัสดุอุปกรณ์ เมื่อเห็นว่าเพื่อนต้องการความช่วยเหลือ ช่วยหยิบยื่นหรือส่งอุปกรณ์ให้เพื่อน ช่วยเก็บสิ่งของเมื่อทำกิจกรรมเสร็จแล้วด้วยความเต็มใจ ทำให้เด็กเกิดพฤติกรรมการช่วยเหลือเพื่อนเมื่ออยู่ร่วมกันในสังคม เด็กได้มีโอกาสร่วมพูดคุยสนทนา แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันผ่านการทำกิจกรรมกลุ่ม ให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะง่าย ๆ เมื่อเห็นว่าเพื่อนต้องการความช่วยเหลือ คอยช่วยเหลือกันในการแก้ปัญหากับสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จและเกิดความพึงพอใจ ซึ่งเป็นการแสดงปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในเชิงบวก สอดคล้องกับ Bee (1985, อ้างถึงใน อริสา โสคำภา, 2551) ได้กล่าวว่า เด็กอายุ 4 - 6 ปี จะมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกด้วยการให้ เช่น เด็กจะเสนอให้ความช่วยเหลือหรือให้ของเล่นหรือพยายามปลอบใจเด็กคนที่ได้รับบาดเจ็บ เด็กจะทำตาม

คำขอร้องหรือคำแนะนำของเพื่อนมากกว่า ซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์ในการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลทั้งในครอบครัวและบุคคลอื่น ๆ และยังคงสอดคล้องกับ Steven (1987, อ้างถึงใน ภัสรา เอกมาตย์, 2556) กล่าวว่า พฤติกรรมการช่วยเหลือของเด็กเป็นพฤติกรรมที่มีความสำคัญต่อการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม พฤติกรรมการช่วยเหลือของเด็กจะเปลี่ยนแปลงไปตามวัย และยังเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์กับการให้เหตุผลทางจริยธรรม การช่วยเหลืออาจพิจารณาจากคุณลักษณะของความพึงพอใจ เด็กมักจะให้ความช่วยเหลือแก่เพื่อนที่คุ้นเคย ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะนำเด็กไปสู่วิธีการปรับตัว และเรียนรู้ในการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคมต่อไปได้

พฤติกรรมทางสังคมด้านการแบ่งปัน มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมทางสังคมหลังการทดลอง 2.79 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เด็กอนุบาลที่ได้รับการจัดประสบการณ์กิจกรรมบทบาทสมมติ ได้มีโอกาสในการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันมากขึ้น โดยสมาชิกในกลุ่มทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ได้ร่วมพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทำให้เกิดความคุ้นเคยและไว้วางใจ ซึ่งสอดคล้องกับ Birch and Billman (1986) ได้กล่าวว่า เด็กจะแสดงพฤติกรรมแบ่งปันให้เพื่อนที่คุ้นเคยมากกว่าคนคุ้นเคยน้อยกว่า ซึ่งกิจกรรมส่วนใหญ่ที่จัดนั้น เป็นการจัดกิจกรรมอยู่ภายใต้ข้อตกลงและทรัพยากรที่จำกัด ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ในการเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน มีการพูดคุยชวนให้เพื่อนร่วมใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมร่วมกัน และแบ่งปันอุปกรณ์ให้เพื่อน โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ทำให้เด็กรู้จักแก้ไขปัญหาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนเองให้มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อน นำไปสู่การลดการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อน อีกทั้งเด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือกและลงมือปฏิบัติ ได้ร่วมทำงานด้วยกันและพูดคุยแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ได้ใช้สื่อการเรียนรู้ร่วมกันในบรรยากาศที่เป็นมิตรต่อกัน สอดคล้องกับ กุลยา ดันติผลาชีวะ (2547) ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมที่จะฝึกให้เด็กได้เรียนรู้การแบ่งปัน ควรเป็นกิจกรรมที่กระตุ้นให้เด็กให้เกิดอิสระทางความคิด ได้ทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างมีความหมาย จะช่วยให้เด็กมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพิ่มมากขึ้น และส่งเสริมให้เด็กได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

3. การศึกษาดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม

ค่าดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม เท่ากับ 0.9318 แสดงว่าเด็กอนุบาลมีพฤติกรรมทางสังคมเพิ่มขึ้น หรือคิดเป็นร้อยละ 93.18 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะขั้นตอนการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ทางด้านอนุบาล ส่งผลให้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้กิจกรรมบทบาทสมมติที่ผู้วิจัยพัฒนามี

ประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลได้อย่างเหมาะสม โดยเป็นการเรียนรู้ที่ให้เด็กทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ 2 กลุ่ม จำนวน 6 คน เด็กจะสลับหมุนเวียนกลุ่มกันไปทุกสัปดาห์ สมาชิกภายในกลุ่มประกอบด้วยเด็กไทยและเด็กต่างวัฒนธรรม ซึ่งขั้นตอนการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติช่วยให้เด็กเกิดความเข้าใจในตนเองเข้าใจความรู้สึกและพฤติกรรมของผู้อื่น และเกิดการปรับเปลี่ยนเจตคติ ค่านิยม และพฤติกรรมของตนให้เป็นที่ไปในทางที่เหมาะสม เด็กได้เรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด จึงส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรมทางสังคมในห้องเรียน พฤติกรรมที่สูงขึ้นจากเดิม โดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ขึ้น 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ชื่อนำเสนอสถานการณ์ 2) เลือกผู้แสดงและสร้างฉาก 3) เตรียมผู้สังเกตการณ์ 4) แสดงบทบาทสมมติ 5) อภิปรายความรู้สึก และ 6) ประเมินผลการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ซึ่งในแต่ละขั้นตอนแสดงให้เห็นถึงกระบวนการเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพฤติกรรมอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ขั้นแรก จนเด็กสามารถพัฒนาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางสังคมของตนไปในทางที่ดีขึ้น สอดคล้องกับ Pratiwi (2019) ที่กล่าวว่า กิจกรรมบทบาทสมมติสามารถส่งเสริมความร่วมมือระหว่างเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Tarnoto (2019) ที่พบว่า กิจกรรมบทบาทสมมติสามารถพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กเร่ร่อนก่อนวัยเรียนให้สูงขึ้นได้ ซึ่งในการแสดงบทนั้น ๆ เด็กได้เรียนรู้วิธีวิเคราะห์ปัญหาและหาทางแก้ไขต่อไป ช่วยขจัดปัญหาบางประการในการทำงานกลุ่ม และช่วยให้งานกลุ่มดำเนินไปได้ด้วยดี

การจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในขั้นตอนนำเสนอสถานการณ์ เป็นขั้นแรกในการนำเข้าสู่บทเรียน มีการกำหนดวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจน โดยครูผู้สอนจะเตรียมสถานการณ์บทบาทสมมติที่สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ โดยนำเสนอเนื้อหาผ่านการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน เช่น การท่องคำคล้องจอง การทายภาพปริศนา การเล่านิทาน ซึ่งเป็นการสร้างความสนใจของเด็กและนำเสนอเรื่องราวในการแสดงบทบาทสมมติ สอดคล้องกับ ทิศนา แจมมณี (2560) ได้กล่าวว่า การนำเสนอสถานการณ์เป็นการเริ่มบทเรียน ผู้สอนสามารถกระตุ้นความสนใจผู้เรียนได้หลายวิธี เช่น โยงประสบการณ์ใกล้ตัวผู้เรียน หรือใช้วิธีเล่าเรื่องราวหรือสถานการณ์ อาจใช้วิธีชี้แจงให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์จากการเข้าร่วมการแสดง ในขั้นตอนนี้เด็กได้แสดงออกถึงพฤติกรรมทางสังคมในการช่วยเหลือเพื่อนทางการกระทำและวาจา แสดงออกถึงการแบ่งปันสิ่งของและพูดคุยชวนให้เพื่อนใช้ของร่วมกัน โดยไม่หวังผลตอบแทน ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เด็กแสดงความมีมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และพฤติกรรมการปรับตัวของเด็กให้เข้ากับบุคคลในสังคมที่เด็กเป็นสมาชิกอยู่ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2544)

ขั้นเลือกผู้แสดงและสร้างฉาก เด็กอนุบาลร่วมมือกันปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มโดยแต่ละกลุ่มร่วมกันกำหนดบทบาทตัวละครและวาดภาพร่างของฉากในการแสดงบทบาทสมมติตามสถานการณ์ที่ได้ตั้งไว้ อาจเลือกผู้ที่มีบุคลิกลักษณะคุณสมบัติมีความเหมาะสมกับบทบาทที่กำหนดให้ และจัดฉากการแสดงแบบง่าย ๆ คำนึงถึงความสะดวกทั้งเวลาและทรัพยากร เช่น อาจสมมติโต๊ะนักเรียนตัวเดียว เพราะการจัดฉากนี้เป็นเพียงส่วนประกอบของการแสดง (กรมวิชาการ, 2540) เด็กแสดงออกถึงพฤติกรรมทางสังคมในการทำงานร่วมกับเพื่อนผ่านกิจกรรมกลุ่ม โดยร่วมแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยน ขอมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากของตน ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนจนประสบผลสำเร็จ คอยแบ่งปันสิ่งของ หยิบยื่นหรือส่งอุปกรณ์ให้เพื่อน พุดชักชวนให้เพื่อนร่วมใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมร่วมกัน และช่วยให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะในการทำงานกลุ่ม เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย สอดคล้องกับ ทิศนา แจมมณี (2560) กล่าวว่า การให้โอกาสเด็กเล่นและทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับผู้อื่น โดยเฉพาะเด็กด้วยกัน เด็กจะเกิดการเรียนรู้ทักษะทางสังคมในการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น เด็กได้รับการถ่ายทอดมารยาทและกติกาทางสังคม เกิดสำนึกความรับผิดชอบต่อสมาชิกคนอื่น ๆ ในสังคม

ขั้นเตรียมผู้สังเกตการณ์ เป็นขั้นก่อนการแสดงบทบาทสมมติ เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลงในการเป็นผู้ชมที่ดี ในขณะที่ผู้แสดงเตรียมตัว ผู้สอนควรได้ใช้เวลานั้นเตรียมผู้ชมด้วย โดยควรทำความเข้าใจกับผู้ชมว่า ควรสังเกตอะไรจึงจะเป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์และอภิปรายในภายหลัง ผู้สอนอาจเตรียมข้อสังเกตหรือจัดทำแบบสังเกตการณ์เตรียมไว้ให้พร้อม แล้วเลือกผู้สังเกตการณ์ช่วยกันดูและบันทึกพฤติกรรมและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นเรื่อง ๆ (กรมวิชาการ, 2540) ในขั้นตอนนี้เด็กแสดงออกถึงพฤติกรรมการให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะง่าย ๆ ของข้อตกลงที่สร้างร่วมกัน เด็กได้ร่วมช่วยเหลือเพื่อน ๆ กลุ่มตนเองและกลุ่มอื่นในการจัดเตรียมฉากเพื่อแสดงบทบาทสมมติ สอดคล้องกับ Erikson (1968) ได้กล่าวว่า การมีปฏิสัมพันธ์และตอบสนองทางสังคมของเด็กจะทำให้เด็กมีความสามารถในการเข้าใจสถานการณ์ อารมณ์ ความรู้สึก และความต้องการของผู้อื่น ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ทางสังคม

ขั้นแสดงบทบาทสมมติ เป็นขั้นตอนการแสดงบทบาทสมมติตามสถานการณ์และตัวละครที่ได้เลือกไว้แล้ว เมื่อมีหนึ่งกลุ่มทำการแสดงอีกกลุ่มหนึ่งจะเป็นผู้ชม เมื่อผู้ชมและผู้แสดงพร้อมให้เริ่มทำการแสดงบทบาทสมมติได้ โดยให้ผู้แสดงได้แสดงอย่างอิสระเสรี สอดคล้องกับกรมวิชาการ (2540) ที่ได้กล่าวว่า การแสดงบทบาทสมมตินี้ควรปล่อยให้ไปตามธรรมชาติ ผู้สอนและผู้ชมไม่ควรเข้าขัดกลางคัน นอกจากในกรณีที่ผู้แสดงต้องการความช่วยเหลือในขณะที่ผู้แสดงกำลังแสดง ผู้สอนควรสังเกตพฤติกรรมของผู้แสดงและผู้ชมอย่างใกล้ชิด ซึ่งในขั้นตอนนี้เด็กแสดงออกถึงการช่วยเหลือกันในการให้คำแนะนำระหว่างแสดงบทบาทสมมติ เมื่อเห็นว่าเพื่อน

ต้องการความช่วยเหลือ ให้ข้อเสนอแนะง่าย ๆ ในการแสดงกับเพื่อนต่างวัฒนธรรม พุดชั๊กชวนและแบ่งปันให้เพื่อนใช้อุปกรณ์สำหรับการแสดงร่วมกัน ช่วยหยิบยื่นหรือส่งอุปกรณ์ให้เพื่อนขณะทำการแสดงรวมถึงร่วมมือในการแสดงบทบาทสมมติให้บรรลุเป้าหมายทั้งทางวาจาและการกระทำ ซึ่งเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลได้อย่างมีคุณค่า สอดคล้องกับ ทิศนา แคมมณี (2560) ที่ได้กล่าวว่า บทบาทสมมติช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองในทางที่ดีขึ้น คือจะมีความมั่นใจมากขึ้น สามารถปรับตัวได้ รู้จักตัดสินใจได้ด้วยตนเอง มีความเป็นตัวของตัวเอง กล้าแสดงออก กล้าคัดค้านเมื่อคราวที่จำเป็น เมื่อผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเองได้ ก็นับเป็นพื้นฐานของความเจริญทางจิตใจ ที่จะส่งผลให้ผู้นั้นสามารถดำรงชีพอยู่อย่างปกติสุขและทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้นอภิปรายความรู้สึก เป็นขั้นที่เด็กและครูร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับการแสดงบทบาทสมมติของแต่ละกลุ่ม เน้นที่เหตุผลและพฤติกรรมที่ผู้แสดงได้แสดงออกมา สัมภาษณ์ความรู้สึกและความคิดเห็นของผู้แสดงและผู้ชม (กรมวิชาการ, 2540) เด็กได้บอกความรู้สึกโดยตรงไปตรงมา วิเคราะห์สถานการณ์และร่วมเสนอความคิดเห็น ข้อคิดที่ได้จากการแสดง ซึ่งในขั้นตอนนี้เด็กแสดงออกถึงการปฏิบัติตามกฎ กติกาในการเป็นผู้ฟังที่ดี ร่วมแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน ๆ

ขั้นประเมินผลการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ เป็นขั้นที่เด็กแต่ละกลุ่มวาดภาพการแสดงบทบาทสมมติที่ได้แสดงไปและนำเสนอหน้าชั้นเรียน ซึ่งในขั้นตอนนี้เด็กแสดงออกถึงร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แลกเปลี่ยนประสบการณ์จากการแสดงบทบาทสมมติ ร่วมกันให้ข้อเสนอแนะ แบ่งปันสิ่งของและพุดชั๊กชวนให้ใช้สิ่งของร่วมกันในการทำกิจกรรม กล่าวชมเชยและให้กำลังใจกันสำหรับการแสดงบทบาทสมมติครั้งต่อไป ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่มีส่วนสัมพันธ์หรือเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ศึกษาแก่กันและกัน การแลกเปลี่ยนประสบการณ์นี้เกี่ยวข้องกับความเป็นจริง และทำให้ผู้เรียนสามารถที่จะหาข้อสรุปหรือได้แนวคิดรวบยอดที่ตนสามารถเข้าใจได้เป็นอย่างดี (กรมวิชาการ, 2540) ซึ่งสอดคล้องกับ บุญส่ง ครูศรี (2537) ที่ได้กล่าวว่า การแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปผลการเรียนรู้ แต่ละกลุ่มจะหาข้อสรุปของตนและหาข้อสรุปรวมหรือเรียนรู้เกี่ยวกับความรู้สึก ความคิดเห็น ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และพฤติกรรมของบุคคล ผลจากการเรียนรู้ตามรูปแบบนี้ ผู้เรียนจะเกิดความรู้ความเข้าใจที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด ความคิดเห็น ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้อื่นรวมทั้งมีความเข้าใจในตนเองมากขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าวเป็นการสนับสนุนว่าการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมมีความเหมาะสม สามารถนำไปเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล ด้านการช่วยเหลือ ด้านการแบ่งปัน และด้านการ

ร่วมมือได้ ตามแนวคิดและหลักการดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัสษา บุญศิริ (2560) ที่พบว่า การจัดกิจกรรมบทบาทสมมติประกอบการเล่านิทานสามารถเสริมสร้างให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถทางภาษาและการกล้าแสดงออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิระนะ ดวงภูเมฆ (2561) ที่พบว่า กิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ สามารถส่งเสริมให้เด็กอนุบาลมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับห้องเรียนพหุวัฒนธรรมและขั้นตอนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมก่อนการนำไปใช้เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ควรมีมาตรการป้องกันความเสี่ยง ดังนี้

1.2.1 เด็กทุกคนต้องได้ผ่านการคัดกรองตรวจวัดอุณหภูมิร่างกายก่อนทำกิจกรรมทุกครั้ง

1.2.2 สวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้า ทุกครั้งขณะทำกิจกรรม

1.2.3 จัดพื้นที่การทำกิจกรรมที่อากาศถ่ายเท ไม่แออัด

1.2.4 ทำความสะอาดพื้นที่ด้วยแอลกอฮอล์หรือน้ำยาฆ่าเชื้อโรคที่เด็กใช้ร่วมกัน ก่อนและหลังการทำกิจกรรมทุกครั้ง

1.2.5 ล้างมือด้วยสบู่ให้สะอาดและใช้เจลแอลกอฮอล์ทุกครั้งหลังเสร็จสิ้นกิจกรรม

1.2.6 ทำความสะอาดสื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ ด้วยแอลกอฮอล์หรือน้ำยาฆ่าเชื้อโรค ทุกครั้งหลังเสร็จสิ้นกิจกรรม

1.3 เวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรมสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมและความสนใจของเด็กเนื่องจากเด็กมีความสนใจในการเลือกกลุ่ม กิจกรรมต่าง ๆ ที่แตกต่างกัน ครูควรเปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้เวลาในการตัดสินใจ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเทคนิค วิธีการอื่น ๆ ที่เน้นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในด้าน
พหุวัฒนธรรม เช่น รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พหุวัฒนธรรมโดยใช้นิทรรศน์ หรือ
พัฒนานวัตกรรมเพื่อเน้นในด้านของพหุวัฒนธรรมตามบริบทของสถานศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลที่เกิดขึ้นในห้องเรียน
พหุวัฒนธรรมในด้านอื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อนำมาเสริมสร้างและพัฒนาให้เด็กอนุบาลมีพฤติกรรมทาง
สังคมในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมที่เหมาะสมอย่างมีคุณค่า

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2540). *คู่มือการอบรมเลี้ยงดูเด็กระดับก่อนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2560*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). *การพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม*. กรุงเทพฯ: พลัสเพรส.
- กฤตธี ศรีเกตุ. (2555). *การวิเคราะห์การเมืองตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอน.
- กีฬละห์ มาโซ. (2555). *ผลการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ตามแนวทฤษฎีสรรคินิยมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการคิดวิจารณ์ญาณ และความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนในสังคมพหุวัฒนธรรม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาหลักสูตรและการสอน, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2545). *รูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัยศึกษา*. กรุงเทพฯ: เอ็ดดิสันเพรสโปรดักส์.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2547). *คู่มือเลี้ยงดูวัยอนุบาลให้เก่งฉลาดเป็นคนดีมีคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: สนุกอ่าน.
- เกรือ ลานอิน. (2549). *การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การเล่นเรื่องประกอบบทบาทสมมติที่มีผลต่อความสามารถทางภาษาไทยของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษากะเหรี่ยง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการศึกษาปฐมวัย, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- จรรยา จัวนาน. (2540). *การศึกษาสังคมหลายวัฒนธรรม*. เชียงใหม่: โชตนาพรินท์จำกัด.
- จารุณี ศรีเฟือก. (2554). *การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ต่างกัน หลังการจัดกิจกรรมการเล่นบทบาทด้วยการเล่นบทบาทสมมติ และการแสดงบทบาทสมมติ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการจัดการเรียนรู้, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

- จิระนะ ดวงอุเมง. (2561). การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ เพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จิตภา จันปุม (2554). การจัดกิจกรรมการเล่นนิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติที่มีผลต่อพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาหลักสูตรและการสอน, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จิตมดี อพัทธนานนท์. (2561). โรงเรียนหลากหลายวัฒนธรรม นโยบายการจัดการศึกษาของรัฐไทยในสังคมพหุวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐยาภรณ์ ผ่องแผ้ว. (2557). อนาคตภาพการจัดการศึกษาในพื้นที่พหุวัฒนธรรมภายใต้ประชาคมอาเซียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิจัยและสถิติการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- คูสิต หวันเหล็ก. (2552). การพัฒนาแนวคิดวัฒนธรรมสมานฉันท์ตามสังคมพหุวัฒนธรรมตามตำราจตุระเวณชายแดนที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้. สงขลา: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ทักษ์ย์ อุดมพันธ์. (2541). การศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ทักษะพื้นฐานละครสร้างสรรค์. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการศึกษาปฐมวัย, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทิสนา แยมมณี. (2551). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิสนา แยมมณี. (2560). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 21). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงเนตร ธรรมบวร.(2553) .การประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิติไทย นัมภินิสรณ์. (2559). ทักษะสังคมพหุวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: ศูนย์วัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต. เอกสารการสอน.

- บัญญัติ ยงย่วน และชัยวัฒน์ ผดุงพงษ์. (2553). การใช้กิจกรรมศิลปะเพื่อส่งเสริมการยอมรับความหลากหลายวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี. *วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 16(6), 953-972.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยสำหรับครู* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญเชิด ภิญ โยธอนันตพงษ์. (2555). “การวัดและประเมินผลการศึกษา” *ทฤษฎีและการประยุกต์*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- บุญส่ง ครูศรี. (2537). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานิทานพื้นบ้านของนักเรียนปฐมวัย, วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการศึกษาปฐมวัย, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.
- เบญจา แสงมลิ. (2545). *การพัฒนาเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: เมธิปัส.
- ประกาศรี สีอำไพ. (2543). *พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปารมี สิงหนเดโชชัย. (2560). ห้องเรียนพหุวัฒนธรรมกับการอยู่ร่วมกันอย่างมีสันติภาพในเด็กปฐมวัย. *วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์*, 32(2), 65-72.
- สุสติ ภูอินทร์. (2558). *เด็กกับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์*. นนทบุรี: ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. เอกสารการสอน.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). (2550). *ธรรมบุญชีวิต* (พิมพ์ครั้งที่ 82). กรุงเทพฯ: พิมพ์สวย.
- พระมหามงคลกานต์ (จิตตมโม.). (2562). การอยู่ร่วมกันของคนในสังคมพหุวัฒนธรรมในประเทศไทย กรณีศึกษาสังคมพหุวัฒนธรรมในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*, 6(2), 46-59.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ภรณี คุรุรัตน์. (2540). *เด็กก่อนวัยเรียน เรียนรู้อะไร อย่างไร*. นนทบุรี: สถานสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด.
- ภรณี คุรุรัตน์. (2542). *การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย (3-5 ปี) : แนวคิดของกลุ่มนักการศึกษา*. กรุงเทพฯ: เซเว่นพรี้นติ้งกรุ๊ป.

- ภัสรา เอกมาตร. (2556). การจัดการชั้นเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูราที่มีต่อพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านดงคำโพธิ์. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2544). การจัดการศึกษาและหลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัย. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- เขาวพา เฉชะคุปต์. (2542). การศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- รุจิรี ภู่อาร. (2551). การพัฒนาหลักสูตร : ตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: บั๊กพอยท์.
- รัศมี บุญศิริ. (2556). การพัฒนาพฤติกรรมการอยู่ร่วมกันในสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติตามวิถีชีวิตหมู่บ้านชน อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการศึกษาปฐมวัย, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- โรงเรียนวัดบางเป้ง. (2562). หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โรงเรียนวัดบางเป้ง (กุหลาบราษฎร์ อำนวยวิทย). ชลบุรี: สำนักพิมพ์โรงเรียนวัดบางเป้ง.
- วณิชยา วิเศษนันท์. (2555). การเปรียบเทียบพัฒนาการด้านสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดไฮสโคป (High-Scope) กับการจัดประสบการณ์ตามปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการวิจัยการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วัฒน์ พรหมเพชร. (2553). การใช้กิจกรรมศิลปะเพื่อส่งเสริมการยอมรับความหลากหลายวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี. วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 16(6), 953-972.
- วรรณภา ลีระศิริ. (2563). แนวโน้มการย้ายถิ่นฐานกลับของแรงงานข้ามชาติ หลังการปฏิรูปของเมียนมา. วารสารรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์, (11)1, 1-34.
- วัลลภา เทพหัสติน ณ อยุธยา. (2543). การพัฒนาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วุทธิศักดิ์ โภชนุกูล. (2551, 3 สิงหาคม). ระบบสังคมในสถานศึกษา (The School as a Social System). เข้าถึงได้จาก www.pochanukul.com/?cat=128
- ศุภกุล เกียรติสุนทร. (2532). การศึกษาการเป็นที่ยอมรับของเพื่อนกับพฤติกรรมความช่วยเหลือของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการศึกษาปฐมวัย, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ศุภวรรณ์ เล็กวิไล. (2548). *นวัตกรรมการเรียนรู้สำหรับการวิจัยภายในชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ: เอส.อาร์.พรินติ้ง.

สาขชน วงสานน. (2547). *ผลของการจัดประสบการณ์แบบ โครงการที่มีต่อการพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่มีปัญหาทางพฤติกรรม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัย, สาขาการศึกษาปฐมวัย, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สายฤดี วรกิจโกคาทร. (2539). *รักลูกให้ถูกทาง*. กรุงเทพฯ: สยามสปอร์ตพริ้นติ้ง.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2544). *การพัฒนาเด็กปฐมวัยตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561) *แนวแนะวิธีการเลี้ยงดู ดูแล และพัฒนาเด็กปฐมวัยตามสมรรถนะ เพื่อเพิ่มคุณภาพเด็กตามวัย 0-5 ปี*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคล เฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

สินีนานู แสงแพง และปัทมาวดี เล่ห์มงคล (2561). *ผลของการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบบทบาทสมมติ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองในเด็กปฐมวัย*. *วารสารจันทร์เกษมสาร*, 26(1), 117-130.

สิริมา ภิญโญนันตพงษ์. (2550). *การศึกษาปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

สิริมา ภิญโญนันตพงษ์. (2557). *แนวคิดสู่แนวปฏิบัติ : แนวการจัดประสบการณ์ปฐมวัยศึกษา (หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย)*. กรุงเทพฯ: ดวงกมล.

สุภูมิต เกษมสุข. (2547). *การศึกษาเด็ก*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. เอกสารการสอน.

สุจริต เพียรชอบ. (2531). *การพัฒนาการสอนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุธารา โยธาจันทร์. (2541). *การพัฒนาโปรแกรมการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับตนเองของเด็กวัยอนุบาลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, ภาควิชาประถมศึกษา, คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

สุธีรัช ชูชื่น. (2555). *พหุวัฒนธรรมศึกษาใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้*. *วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล*, 8(2), 123-136.

สุพัสษา บุพศิริ. (2560). ผลการจัดประสบการณ์การแสดงบทบาทสมมติประกอบการเล่านิทานเพื่อเสริมสร้างความสามารถทางด้านภาษาและการกล้าแสดงออกของเด็กปฐมวัย.

วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาหลักสูตรและการสอน, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สุพิน บุญชูวงศ์. (2544). *หลักการสอน* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

สุรีย์ ดาลินดา. (2564). วิธีการแสดงบทบาทสมมติในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างบุคคล สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลใน Bandar Lampung, *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*, 538(2), 109-113.

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2551). *การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

หรรษา นิลวิเชียร. (2535). *ปฐมวัยศึกษาหลักสูตรและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

อนินท์ญา ชันขาว. (2561, 1 กันยายน). *เมื่อพหุวัฒนธรรม ไม่ใช่คนกับคนอีกต่อไป*. เข้าถึงได้จาก <https://prachatai.com/journal/2018/09/78531>

อริสา โสคำภา. (2551). *พฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานอีสปประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการศึกษาปฐมวัย, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). *หลักการสอน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

เอกรินทร์ สังข์ทอง. (2551). *ภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมของผู้อำนวยการโรงเรียนของรัฐ ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้*. ปัตตานี: สำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. รายงานการวิจัย.

- Aleksander Veraksa and Daria Bukhalenkova. (2020). The relationship between different components of role play and executive function development at preschool age. *International Research in Early Childhood Education*, 10(2), 16-29.
- Aslan, S., & Aybek, B. (2019). International journal of educational methodology testing the effectiveness of interdisciplinary curriculum-based multicultural education on tolerance and critical thinking skill. *International Journal of Educational Methodology*, 6(1), 43-55.
- Bandura, A. (1963). The Role of Imitation in Personality. *The Journal of Nursery Education*. 8(3), 207-215.
- Bank A Jame. (2007). *Multicultural education: Issues and perspectives*. Boston: Allyn and Bacon.
- Beaty, J. J. (2005). *Observing development of the young child*. New Jersey: Merrill Prentice Hall.
- Birch, L.L and J. Billman. (1986). *Preschool Children Food Sharing with Friends and Acquaintances Child Development*. 57(2), 387-395.
- Dinkmeyer, Don C. (1965). *Child Development: The Emerging Self*. New Jersey: Prentice-Hall, Dissertations, Walden University.
- Eisenberg, N. & Sulik, M.J. (2012). Emotion-Related Self-Regulation in Children. *Teach Psychol*, 39(1), 77-83.
- English, H.B., & English, A.C. (2007). *A Comprehensive Dictionary of Psychological and Psychoanalytical Terms*. New York: David Mckay.
- Erikson, E. H. (1968). *Identity: Youth and Crisis*. New York: Norton & Company.
- Gay, G. (2004). "The importance of multicultural education". *Educational Leadership*, 61(4), 30-35.
- Gay, G. (2018). *Culturally responsive teaching: Theory, research, and practice* (2nd ed.). California: Teachers College Press.
- Gesell, A.L. (2014). *Infant And Child In The Culture Of Today - The Guidance Of Development In Home And Nursery School* (6th ed.). English: Giniger Press.
- Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education* (3rd ed.). New York: McGraw-Hill.
- Havens, R. (2019). *Using Role Play to Teach Social Emotional Skills in the Early Childhood Classroom*. Degree of Master of Education, Northwestern College.

- Hidayah, N. (2020). Role-Play in Teaching English as Second Language in Early Childhood Education, *Jurnal Pendidikan Awal Kanak-kanak Kebangsaan (Special Issue)*, 9, 143-151.
- Hurlock, E.B. (1978). *Perilaku Anak*. Jakarta: Erlangga.
- Judith, A.B.S., Brad, S.C., Cecelia, L., & Dale, G.S. (1996). *Rater Agreement Indexes for Performance Assessment, Educational and Psychological Measurement*, 56(2), 251-262.
- Krogh, S.L. and L.L. Lamme. (1983). Learning to Share : How Literature Can Help. *Childhood Education*, 59(3), 183-192.
- Mussen, H., Conger, J.J., & Kagan, J. (1969). *Child Development and Personality* (3rd ed.). New York: Harper and Row.
- Nancy, B.E. & Michael, H. (1997). The Relationship of Preschool's Reasoning about Prosocial Moral Conflicts to Prosocial Behavior. *Child Development*, 50(2), 356-363.
- Terry Page, G., Thomas, J.B., & Marshall, A.R. (1977). *International Dictionary of Education*. New York: Kogan Page.
- Pratiwi, F.D. (2019). *Principal's Role in Thematic Learning Supervision That Works in Elementary School*. *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*, 501, 176-181.
- Seefeldt, C. (1980). *Teaching Young Children*. New Jersey: Prentice - Hall Inc.
- Staub, E. (1971). The Use of Role Playing and Induction and Children 's Learning of Helping and Sharing Behavior. *Child Development*, 42(3), 805-816.
- Tarnoto, N. (2019). Experimental Study Based on Role Play Method to Improve Social Skills for Pre-School Aged Children of Street. *Humanities & Social Sciences Reviews*, 7(3), 155-161.
- White, A., & Walker, S. (2018). Enhancing social-emotional development through evidence based resources. *Australasian Journal of Early Childhood*, 43(4), 4-12.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญและหนังสือขอความอนุเคราะห์

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือดำเนินการวิจัย เรื่องผลการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม

1. นางสาวลักขมิกานต์ เทียงพิมล

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและด้านการศึกษาปฐมวัย

2. อาจารย์ดวงใจ เนตรตระกูล

หัวหน้าภาควิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย

3. อาจารย์ณิชนันท์ ฉายแสง

ผู้ช่วยงานผู้อำนวยการฝ่ายปฐมวัย โรงเรียนสาธิต "พิบูลบำเพ็ญ" มหาวิทยาลัยบูรพา
ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ในระดับปฐมวัย

รายนามผู้ช่วยผู้วิจัย

รายนามผู้ช่วยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการขอความสมัครใจของผู้ปกครองในการเข้าร่วมโครงการวิจัย

1. นางธีรรัตน์ พรหมสาขา ณ สกลนคร

ครูระดับชั้นปฐมวัย

โรงเรียนวัดบางเป้ง (กุหลาบราษฎร์อำนวยการวิทย์)

สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจเครื่องมือ

ที่ อว ๘๑๓๓๗/ ๑๕๐๓

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๓๖๙ ถ.ลพทตบวงแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโครงวิทยานิพนธ์
๒. เครื่องมือวิจัย

ด้วย นางสาวณัฐรุจา ท่าโหม รหัสประจำตัวนิสิต ๖๒๔๒๐๓๔๘ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติคำโครงวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม (Effects of Role-Playing Activities on Enhancing Social Behavior among Kindergarteners in a Multicultural Classroom)” โดยมี ดร.สุกัลยา สุเมธ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียมเครื่องมือการวิจัย

ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดของท่าน คือ คุณลักษณะมีกานต์ เทียงพิมล ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการ ซึ่งเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการวิจัยดังกล่าวอย่าง ตี้ง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัย ดังเอกสารแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

สำเนาเรียน คุณลักษณะมีกานต์ เทียงพิมล

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ถึง ๗๐๑, ๗๐๗, ๗๐๕
อีเมลล์ grd.buu@go.buu.ac.th

ที่ อว ๘๑๓๗/ ๑๕๐๕

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลพทต.บางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัย

เรียน คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโครงการวิทยานิพนธ์
๒. เครื่องมือวิจัย

ด้วย นางสาวณัฐรญา ท่าโหม รหัสประจำตัวนิสิต ๖๒๙๒๐๓๔๘ นิสิตหลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติคำโครงการวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม (Effects of Role-Playing Activities on Enhancing Social Behavior among Kindergarteners in a Multicultural Classroom)” โดยมี ดร.สุกัญญา สุเมธ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียมเครื่องมือการวิจัย

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดของท่าน คือ อาจารย์ดวงใจ เนตรตระกูล หัวหน้าภาควิชาการศึกษาปฐมวัย ซึ่งเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการวิจัยดังกล่าวอย่าง ตี๋ยัง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัย ดังเอกสารแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

สำเนาเรียน อาจารย์ดวงใจ เนตรตระกูล

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
โทร ๐๓๘ ๑๐๒ ๗๐๐ ต่อ ๗๐๑, ๗๐๗, ๗๐๕
อีเมล grd.buu@go.buu.ac.th

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยบูรพา บัณฑิตวิทยาลัย โทร. ๒๗๐๐ ต่อ ๗๐๑, ๗๐๕, ๗๐๗
 ที่ อว ๘๑๓๗/๓๓๕๐ วันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔
 เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา

ด้วย นางสาวณัฐรจา ท่าโหม รหัสประจำตัวนิสิต ๖๒๕๒๐๓๔๘ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติเค้าโครงวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม (Effects of Role-Playing Activities on Enhancing Social Behavior among Kindergarteners in a Multicultural Classroom)” โดยมี ดร.สุกัลยา สุเมธ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเตรียมเครื่องมือการวิจัย

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดของท่าน คือ อาจารย์ณิชนันท์ ฉายแสง ตำแหน่ง ผู้ช่วยงานผู้อำนวยการฝ่ายปฐมวัย ซึ่งเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการวิจัย ดังกล่าวอย่างดียิ่ง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัย ดังเอกสารแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

เอกสารการพิจารณาจริยธรรมในมนุษย์

สำเนาหนังสือรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมในมนุษย์

สำเนา

ที่ IRB4-024/2565

เอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พิจารณาโครงการวิจัย

รหัสโครงการวิจัย : G-HU272/2564

โครงการวิจัยเรื่อง : ผลการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม

หัวหน้าโครงการวิจัย : นางสาวณัฐรญา ทาโหม

หน่วยงานที่สังกัด : คณะศึกษาศาสตร์

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการวิจัยดังกล่าวเป็นไปตามหลักการของจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โดยที่ผู้วิจัยเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ไม่มีการล่วงละเมิดสิทธิ สวัสดิภาพ และไม่ก่อให้เกิดภัยอันตรายแก่ตัวอย่างการวิจัยและผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยในขอบข่ายของโครงการวิจัยที่เสนอได้ (ดูตามเอกสารตรวจสอบ)

1. แบบเสนอเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ฉบับที่ 2 วันที่ 20 เดือน มกราคม พ.ศ. 2565
2. เอกสารโครงการวิจัยฉบับภาษาไทย ฉบับที่ 1 วันที่ 21 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2564
3. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย ฉบับที่ 2 วันที่ 20 เดือน มกราคม พ.ศ. 2565
4. เอกสารแสดงความยินยอมของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย ฉบับที่ 1 วันที่ 21 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2564
5. เอกสารแสดงรายละเอียดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ฉบับที่ 2 วันที่ 20 เดือน มกราคม พ.ศ. 2565
6. เอกสารอื่นๆ
- 6.1 คู่มือแบบประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ฉบับที่ 2 วันที่ 20 เดือน มกราคม พ.ศ. 2565

วันที่รับรอง : วันที่ 3 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

วันที่หมดอายุ : วันที่ 3 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566

ลงนาม นางสาวพิมพ์พรณ เลิศล้ำ

(นางสาวพิมพ์พรณ เลิศล้ำ)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ชุดที่ 4 (กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)

แบบเสนอเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมในมนุษย์ (AF 06-01)

AF 06-01

แบบเสนอเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ส่วนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น

1. รหัสโครงการวิจัย : G-HU272/2564(C1)

1.1 ชื่อโครงการวิจัย (ไทย)

ผลการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม

1.2 ชื่อโครงการวิจัย (อังกฤษ)

EFFECTS OF ROLE-PLAYING ACTIVITIES ON ENHANCING SOCIAL BEHAVIOR AMONG
KINDERGARTENERS IN A MULTICULTURAL CLASSROOM

2. คณะผู้วิจัย

2.1 หัวหน้าโครงการวิจัย

ชื่อ - นามสกุล นางสาวณัฐรดา ทาโหม

รหัสนิสิต 62920348

หน่วยงานที่สังกัด คณะศึกษาศาสตร์

สาขาวิชา การศึกษาปฐมวัย

โทรศัพท์ 0814584132

E-mail 62920348@go.buu.ac.th

2.2 อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการหลัก (สารนิพนธ์/ งานนิพนธ์/ วิทยานิพนธ์/ ศษญีนิพนธ์)

ชื่อ - นามสกุล ดร.สุกัลยา สุเมธ

ตำแหน่งทางวิชาการ -

หน่วยงานที่สังกัด คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ 0879262645

E-mail sukanlaya@go.buu.ac.th

3. โครงการวิจัยมีเนื้อหาในกลุ่มสาขาใด

- กลุ่มคลินิก/วิทยาศาสตร์สุขภาพ/วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

4. วัตถุประสงค์ของการขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ครั้งนี้เพื่อ

ดำเนินโครงการวิจัยให้เป็นไปตามหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนโครงการวิจัย
จาก

แหล่งทุน : อื่นๆ

ทุน : ทุนส่วนตัว

ปีงบประมาณ : 2564

จำนวนเงิน 8,000.00 บาท

ประกอบการดำเนินงาน

สารนิพนธ์

งานนิพนธ์

วิทยานิพนธ์

BUU-IRB Approved
- 3 ก.พ. 2565

คู่มือฉบับพิมพ์

ส่วนที่ 2 หลักฐานแบบประกอบการพิจารณา

- 1. โครงการวิจัยที่ผ่านการสอบเค้าโครงวิจัย (ภาษาไทย และ/หรือ ภาษาอังกฤษ) ฉบับที่ปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิจัยเรียบร้อยแล้ว พร้อมแบบประวัติการศึกษาและประวัติการทำงาน (ถ้ามี) ของนิสิต
- 2. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย (Participant Information Sheet) (AF 06-02) - หากนิสิตขอขออนุญาตใช้เอกสารชี้แจงฯ ไม่ว่ากรณีใด ๆ ก็ตาม ขอให้แนบประวัติระบุเหตุผลทางวิชาการในการขออนุญาต โดยแนบไฟล์เอกสารที่มีรายละเอียดของการขออนุญาตดังกล่าวในรูปแบบไฟล์ PDF
- 3. เอกสารแสดงความยินยอมของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย (Consent Form) (AF 06-03) - หากนิสิตขอขออนุญาตใช้เอกสารแสดงความยินยอมฯ ไม่ว่ากรณีใด ๆ ก็ตาม ขอให้แนบประวัติระบุเหตุผลทางวิชาการในการขออนุญาต โดยแนบไฟล์เอกสารที่มีรายละเอียดของการขออนุญาตดังกล่าวในรูปแบบไฟล์ PDF
- 4. แบบเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น แบบบันทึกข้อมูล (Data Collection Form) แบบสอบถามหรือ สัมภาษณ์ หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง - หากโครงการวิจัยนั้นไม่มีแบบเก็บรวบรวมข้อมูล ขอให้แนบประวัติระบุเหตุผลทางวิชาการ โดยแนบไฟล์เอกสารที่มีรายละเอียดดังกล่าวในรูปแบบไฟล์ PDF
- 5. เอกสารสรุปผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (Validity) ที่ใช้ในงานวิจัย จากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ หรือ เอกสารสรุปผลความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) - ในกรณีที่มีนิตินิเทศออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเอง โดยเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ให้แนบแบบเอกสารรับรองการตรวจคุณภาพและความเที่ยงตรงจากผู้ทรงคุณวุฒิ ยกเว้น เครื่องมือวิจัยที่เป็นแบบสัมภาษณ์ แบบสนทนากลุ่ม แบบสังเกตพฤติกรรม หรือ เครื่องมือการวิจัยเชิงคุณภาพอื่น ๆ นิตินิเทศไม่ต้องแนบเอกสารรับรองการตรวจคุณภาพและความเที่ยงตรงจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยไม่จำเป็นต้องมีผลการทดลองใช้เครื่องมือมาก่อน (Try out)
- 6. หลักฐานการสอบผ่านเค้าโครง งานนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/ คู่มือฉบับพิมพ์ ที่ผ่านการลงนามจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว
- 7. เอกสารรายละเอียดของเครื่องมือการวิจัย เช่น คู่มือ หรือ โปรแกรมการฝึกอบรม หรือ โปรแกรมการทดลอง หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)
- 8. เอกสารอื่นๆ เช่น หนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูล/ ใบประชาสัมพันธ์/ ประกาศเชิญชวนเข้าร่วมโครงการ ฯลฯ (ถ้ามี)
- 9. แบบแสดงการขัดแย้งทางผลประโยชน์ (Conflict of Interest) (AF 06-04) (ถ้ามี) กรณีที่โครงการวิจัยได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากหน่วยงานที่สร้างผลประโยชน์เชิงธุรกิจ ให้แนบเอกสารด้วย เช่น บริษัทฯ
- 10. หลักฐานการผ่านการอบรมจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากหน่วยงานต่างๆ เช่น การอบรมหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ (Human Subject Protection Course) หรือ การอบรมหลักสูตรแนวทางการดำเนินการวิจัยทางคลินิกที่ดี (Basic Good Clinical Practice (GCP) Training Course) เป็นต้น (ถ้ามี)

AF 06-01

11. สำเนาใบรับรองจริยธรรมจากหน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัย (ถ้ามี)
12. เอกสารประกัน (Insurance) ถ้าเป็นโครงการวิจัยของบริษัทเอกชน (ถ้ามี)
13. เอกสารที่มีการรับรองการวิจัยในประเทศ หรือหน่วยงานอื่นอยู่แล้ว (ถ้ามี)
14. หลักฐานการจ่ายค่าธรรมเนียมการยื่นขอพิจารณาจริยธรรมการวิจัย
15.
แบบฟอร์มการชำระเงินค่าธรรมเนียมการยื่นเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา (BUU - IRB Payment) - สามารถดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ http://research.buu.ac.th/web2019/?page_id=3506
16. แบบเสนอเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา (AF 06-01) - แนบเอกสารฉบับนี้ **ในกรณีที่ผู้วิจัยไม่สามารถกรอกข้อมูลในระบบได้ครบถ้วน**
17. แบบบันทึกการแก้ไขเอกสารหลังการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา (AF 06-15) - แนบเอกสารภายหลังจากที่นี้สิดได้รับผลการพิจารณาจากคณะกรรมการฯ เรียบร้อยแล้ว
18. สำเนาใบเสร็จรับเงิน (สำหรับงานมาตรฐานและจริยธรรมในการวิจัย เป็นผู้แนบ)
19. แบบรายงานการแก้ไขเพิ่มเติมโครงการวิจัย (Amendment Form) (AF 08-01)

ส่วนที่ 3 รายละเอียดของโครงการวิจัย

1. กรณีโครงการวิจัยที่เสนอขอรับรองจริยธรรมการวิจัยในครั้งนี้ มีการดำเนินการวิจัยที่แบ่งเป็นระยะรวมทั้งสิ้น 1
ระยะ
2. การขอรับการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ครั้งนี้ ครอบคลุมเนื้อหาการวิจัยระยะที่ 1 ของโครงการ
3. วัตถุประสงค์การวิจัยในระยะที่ขอรับรอง
 1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมก่อนและหลังการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ
 2.
 3.
 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมก่อนและหลังการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ
4. ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย (Participants) หรือกลุ่มตัวอย่าง (Samples / Subjects) :
กรมการบุรายละเอียดของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยว่าเป็นใคร จำนวนกี่คน คำวนหรือกำหนดมาอย่างไร และสถานที่ที่เก็บข้อมูลที่ใด หากศึกษาหลายสถานที่ระบุตัวว่าที่ละกี่คน

BUU-IRB Approved
- 3 ก.พ. 2565

AF 06-01

- 4.1 ประชากร คือ เด็กอนุบาล อายุ 5 - 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 กลุ่มสหเมืองชลบุรี 1 อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีทั้งหมด 3 โรงเรียน โดยแต่ละโรงเรียนมีระดับชั้นอนุบาลที่มีบริบททางสังคมที่ใกล้เคียงกัน คือ เด็กอนุบาลประกอบด้วยชาวพม่า ชาวลาว ชาวกัมพูชา และเด็กชาวไทย มาอยู่รวมกันในโรงเรียนเดียวกันกลายเป็นห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ซึ่งห้องเรียนพหุวัฒนธรรม หมายถึง ห้องเรียนที่มีนักเรียนมาจากวัฒนธรรมแตกต่างกัน โดยมีความหลากหลายทั้งเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ วิถีชีวิต ความเชื่อ ศาสนา ภาษา และประเพณีปฏิบัติ มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันมีทั้งเชิงบวกและเชิงลบ จำนวน 3 ห้องเรียน รวมจำนวนเด็กอนุบาล อายุ 5-6 ปี ทั้งหมด 36 คน
- 4.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เด็กอนุบาล อายุ 5 - 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนวัดบางเป้ง (กุหลาบราษฎร์อำนวยการ) ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน รวมจำนวน 12 คน
- 4.3 การกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้
- 4.3.1 ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จากโรงเรียนในกลุ่มสหเมืองชลบุรี 1 ที่มีบริบทที่ใกล้เคียงกัน ประกอบด้วย 3 โรงเรียน ประชากรคือเด็กระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ทั้งหมด ส่งผลให้คุณลักษณะและจำนวนสมาชิกมีความคล้ายคลึงกันทุกห้องเรียน มีทั้งหมด 3 โรงเรียน อยู่ภายใต้สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกัน มีจำนวนห้องอนุบาล อายุ 5-6 ปี จำนวน 1 ห้องเรียนเท่ากัน จำนวนเด็กในแต่ละโรงเรียนใกล้เคียงกัน มีนโยบายการจัดการศึกษาใกล้เคียงกัน มีภูมิหลังทางครอบครัว บริบททางสังคมและวัฒนธรรมใกล้เคียงกัน
- 4.3.2 ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มอย่างง่ายมา 1 ห้องเรียน โดยคำนึงถึงความสมัครใจและการให้ความร่วมมือของสถานศึกษา ได้แก่ เด็กอนุบาล อายุ 5 - 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนวัดบางเป้ง (กุหลาบราษฎร์อำนวยการ) ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ซึ่งมี 1 ห้องเรียน รวมจำนวนเด็กอนุบาล อายุ 5-6 ปี 12 คน และกำหนดให้สมาชิกในห้องเรียนโรงเรียนดังกล่าวทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการวิจัยต่อไป ทั้งนี้ผู้วิจัยคำนึงถึงความสมัครใจในการให้ความร่วมมือของโรงเรียนและผู้บริหารของกลุ่มตัวอย่างเป็นหลักในการดำเนินการขั้นตอนต่อไป
- 4.4 สถานที่เก็บข้อมูล คือ โรงเรียนวัดบางเป้ง (กุหลาบราษฎร์อำนวยการ) ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำนวน 1 โรงเรียน
5. การได้มาซึ่งผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย / กลุ่มตัวอย่าง : กรุณาระบุรายละเอียดวิธีที่จะใช้เพื่อเข้าถึงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย / กลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งเกณฑ์การคัดเข้า - คัดออก โดยละเอียด
- 5.1 การได้มาซึ่งผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย/กลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยกำหนดขนาดประชากร วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) และเลือกแบบสุ่มอย่างง่ายขึ้นมา 1 กลุ่ม ตามรายละเอียดการดำเนินการในข้อ 4 ข้างต้น โดยผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เด็กอนุบาล อายุ 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนวัดบางเป้ง (กุหลาบราษฎร์อำนวยการ) ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน รวมจำนวน 12 คน
- และผู้วิจัยดำเนินการติดต่อประสานงานกับโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายเพื่อขอความอนุเคราะห์เข้าไปประชาสัมพันธ์และเชิญชวนให้เข้าร่วมโครงการวิจัย โดยอธิบายถึงรายละเอียดโครงการวิจัยและผลประโยชน์ของการวิจัยที่เด็กจะได้รับ

BUU-IRB Approved
- 3 ก.พ. 2565

เปิดโอกาสให้ซักถาม และให้เวลาในการตัดสินใจ

5.2 เกณฑ์การคัดเลือก

- 1) ความสนใจในการให้ความร่วมมือของโรงเรียนต้นสังกัดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย
- 2) เด็กอนุบาล อายุ 5 – 6 ปี และกำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3
- 3) บิดา/มารดา/ผู้ปกครอง/อนุบาลยินยอมให้เด็กเข้าร่วมโครงการวิจัย

5.3 เกณฑ์การคัดออก

- 1) เด็กผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยมีระยะเวลาการรวมกิจกรรมน้อยกว่าร้อยละ 80 ของช่วงเวลาการทดลองกิจกรรม ซึ่งคิดเป็นจำนวนน้อยกว่า 26 ครั้ง จาก 32 ครั้ง
- 2) บิดา/มารดา/ผู้ปกครอง/อนุบาล/เด็ก ต้องการถอนตัวออกจากการเข้าร่วมโครงการวิจัย

5.4 ผู้วิจัยสุ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

จากนั้นดำเนินการวิจัยโดยยึดถือการพิทักษ์สิทธิเด็กอนุบาลซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ตลอดการดำเนินโครงการ ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

5.4.1 ผู้วิจัยคำนึงถึงสิทธิของผู้เข้าร่วมการวิจัยเกี่ยวกับเกณฑ์การคัดออก คือ ผู้ปกครองของเด็กอนุบาล

สามารถยกเลิกการเข้าร่วมโครงการวิจัยเมื่อใดก็ได้ไม่ว่าด้วยเหตุผลใดก็ตาม

จากนั้นผู้วิจัยจึงจะพิจารณาคัดออกโดยรายงานกลุ่มตัวอย่างที่เหลือนหรือทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างใหม่ตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งเกณฑ์ที่กำหนดคือ มีคุณสมบัติตามเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

- 1) ความสนใจในการให้ความร่วมมือของโรงเรียนต้นสังกัดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย
- 2) เด็กอนุบาล อายุ 5 – 6 ปี และกำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3
- 3) บิดา/มารดา/ผู้ปกครอง/อนุบาลยินยอมให้เด็กเข้าร่วมโครงการวิจัย

5.4.2

ผู้วิจัยคำนึงถึงประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมและเด็กที่ไม่เข้าร่วมโครงการวิจัยนี้จะไม่ส่งผลเสียต่อการปฏิบัติกิจกรรมประจำวันและการเรียนรู้ของเด็กแต่อย่างใด

เด็กอนุบาลจะได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานของหลักสูตรอย่างเท่าเทียมกัน

5.4.3 ผู้วิจัยต้องเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยเป็นความลับ

เปิดเผยได้เฉพาะในรูปแบบการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นภาพรวม

ในกรณีที่จำเป็นต้องเปิดเผยข้อมูลของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยต่อหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือนำเสนอเป็นรายบุคคล ต้องได้รับอนุญาตจากผู้ปกครองของเด็กอนุบาลที่เข้าร่วมการวิจัยก่อนทุกครั้ง

6. กระบวนการวิจัยดำเนินการวิจัย และกระบวนการเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย /

กลุ่มตัวอย่างโดยละเอียด (หากเป็นการทดลองให้ระบุกิจกรรมการทดลองอย่างละเอียดของทุกกลุ่ม)

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลองแบบ One Group Pretest – Posttest

เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพัฒนาธรรม ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ

โดยขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและการเก็บข้อมูลมีรายละเอียด ดังนี้

1. นำร่องเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (Try Out) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

ภายใต้มาตรการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในโรงเรียน

โดยการคัดกรองตรวจวัดอุณหภูมิก่อนการประเมิน สวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้าตลอดการประเมิน

ทำความสะอาดสื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ ด้วยแอลกอฮอล์หรือน้ำยาฆ่าเชื้อโรค

AF 06-01

และล้างมือด้วยสบู่และใช้เจลแอลกอฮอล์ทุกครั้งหลังการจัดกิจกรรม ซึ่งประกอบด้วย

1.1

แผนการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพัฒนาธรรม โดยผู้วิจัยนำแผนการจัดประสบการณ์ฯ ที่ได้พัฒนาขึ้นมาเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน

เพื่อประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของแผนการจัดประสบการณ์ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ซึ่งผลจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญได้เท่ากับ 1.00 จำนวน 65 รายการ และ 0.67 จำนวน 55 รายการ

สรุปว่าเนื้อหาของแผนการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพัฒนาธรรม มีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้

จากนั้นนำแผนการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพัฒนาธรรม ไปรื้อร่วมกับเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนวัดเตาปูน จำนวน 12 คน ที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง และนำผลการรื้อมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ความเหมาะสมในการนำไปใช้ขึ้นการทดลองต่อไป

1.2 แบบประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพัฒนาธรรม โดยผู้วิจัยนำแบบประเมินฯ

ที่ได้พัฒนาขึ้นมาเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน

เพื่อประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพัฒนาธรรม

โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพัฒนาธรรม

ระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (IOC) ซึ่งผลจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญได้เท่ากับ 1.00 จำนวน 13 รายการ และ

0.67 จำนวน 7 รายการ

สรุปว่าแบบประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพัฒนาธรรมมีความสอดคล้องเหมาะสม

สามารถนำไปใช้ได้ จากนั้นจึงนำเครื่องมือไปรื้อร่วมกับเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 3 โรงเรียนวัดเตาปูน จำนวน 12 คน

ที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำคะแนนมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นต่อไป

2. เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยผู้วิจัยมีผู้เชี่ยวชาญทำหน้าที่ในการประสานติดต่อกับผู้ปกครองแทนผู้วิจัย และผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างเป็นเวลา รวมทั้งสิ้น 8 สัปดาห์

โดยรวมเวลาในการประเมินก่อนและหลังการทดลอง ดังนี้

2.1) จัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและสื่อวัสดุอุปกรณ์ให้ครบตามจำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ต้องนำไปทดลองใช้

2.2) การที่ทักษะสื่อกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยก่อน ระหว่าง และหลังเก็บข้อมูล

2.3) ผู้วิจัยประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพัฒนาธรรมก่อนการทดลอง (Pre-test)

กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง ใช้เวลา 1 สัปดาห์ ภายใต้มาตรการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

ในโรงเรียน โดยการคัดกรองตรวจวัดอุณหภูมิก่อนการประเมิน สวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้าตลอดการประเมิน

ทำความสะอาดสื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ ด้วยแอลกอฮอล์หรือน้ำยาฆ่าเชื้อโรค

และล้างมือด้วยสบู่และใช้เจลแอลกอฮอล์ทุกครั้งหลังการทำกิจกรรม

โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพัฒนาธรรม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ตรวจให้คะแนนแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ระดับคะแนนพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลแต่ละคน โดยคะแนน pre-

test ไม่มีผลต่อคะแนนเรียนของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

2.4)

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองสอนตามการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของ

เด็กอนุบาลในห้องเรียนพัฒนาธรรม เป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 40 นาที รวมทั้งสิ้น 32 ครั้ง

BUU-IRB Approved
- 3 ก.พ. 2565

AF 06-01

ในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ภายใต้มาตรการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในโรงเรียน โดยการศึกษาตรวจสอบวัดอุณหภูมิก่อนการประเมิน สวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้าตลอดการประเมิน ทำความสะอาดมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ด้วยแอลกอฮอล์หรือน้ำยาฆ่าเชื้อโรค และล้างมือด้วยสบู่และใช้เจลแอลกอฮอล์ทุกครั้งหลังการทำกิจกรรม และเด็กที่ผู้ปกครองปฏิเสธเข้าร่วมการวิจัย ระหว่างการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพัฒนาธรรม ผู้วิจัยจะมอบหมายให้ครูผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดประสบการณ์โดยใช้แผนการสอนปกติของหลักสูตรสถานศึกษาและเป็นหน่วย การเรียนรู้ร่วมกันในเวลาเดียวกัน

2.5) เมื่อดำเนินการทดลองครบ 8 สัปดาห์ ผู้วิจัยประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลหลังการทดลอง (Post-test) กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง ใช้เวลา 1 สัปดาห์

โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพัฒนาธรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตรวจสอบคะแนนแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาระดับคะแนนพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลแต่ละคนในแต่ละองค์ประกอบพฤติกรรมทางสังคม โดยคะแนน post-test ไม่มีผลต่อคะแนนเรียนของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

2.6) นำคะแนนที่ได้จากการประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลก่อนและหลัง การทดลอง มาวิเคราะห์หาสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานในการวิจัย ได้แก่ การทดสอบค่าดัชนีประสิทธิผล (t -test for One Sample) และการทดสอบค่าที (t -Test for Dependent Sample)

3. สรุป อภิปราย และนำเสนอรายงานการวิจัยต่อไป

4. ผู้วิจัยจะเก็บรักษาข้อมูลส่วนบุคคลของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยเป็นความลับ การเผยแพร่ผลการวิจัยจะกระทำในภาพรวม โดยผู้วิจัยจะไม่นำข้อมูลส่วนบุคคลของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยออกเปิดเผยไม่ว่าในทางใด ๆ เว้นแต่ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยจะยินยอมให้เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวโดยโดยอนุญาตไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเท่านั้น และเมื่อจบโครงการผู้วิจัยจะทำลายเอกสารและข้อมูลเกี่ยวกับผู้เข้าร่วมโครงการภายในระยะเวลา 6 เดือนหลังจบโครงการ

7. ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นต่อสภาพร่างกายและสรีระของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย / กลุ่มตัวอย่าง (ถ้าไม่มีความเสี่ยงให้ระบุว่าเป็น "ไม่มี" กรณีที่มีความเสี่ยง ผู้วิจัยมีวิธีป้องกันอย่างไร และหากมีผลเกิดขึ้นจะแก้ไขอย่างไร) (โปรดอธิบายให้ชัดเจน)

ไม่มี

8. ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นต่อสภาพจิตใจของผู้เข้าร่วมโครงการ / กลุ่มตัวอย่าง (ถ้าไม่มีความเสี่ยงให้ระบุว่าเป็น "ไม่มี") กรณีที่มีความเสี่ยง ผู้วิจัยมีวิธีป้องกันอย่างไร และหากมีผลเกิดขึ้นจะแก้ไขอย่างไร (โปรดอธิบายให้ชัดเจน)

ผู้วิจัยได้พิจารณารูปแบบการเก็บข้อมูลการวิจัยในสถานการณ์ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส

โดยไม่มีความเหมาะสมภายใต้มาตรการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในโรงเรียน ดังนี้

1. นักเรียนทุกคนต้องได้ผ่านการคัดกรองตรวจวัดอุณหภูมิร่างกายก่อนทำกิจกรรมทุกครั้ง
2. สวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้า ทุกครั้งขณะทำกิจกรรม
3. จัดพื้นที่การทำกิจกรรม เว้นระยะห่างระหว่างบุคคลอย่างน้อย 1 เมตร
4. เปิดประตู หน้าต่าง ให้อากาศถ่ายเท
5. ทำความสะอาดพื้นที่ที่นักเรียนใช้ร่วมกัน ก่อนและหลังใช้งานทุกครั้ง

BUU-IRB Approved
- 3 ก.พ. 2565

AF 06-01

6. ล้างมือด้วยสบู่ให้สะอาดและใช้เจลแอลกอฮอล์ทุกครั้งหลังเสร็จสิ้นกิจกรรม
7. ทำความสะอาดเสื้อผ้าอุปกรณ์ต่าง ๆ ด้วยแอลกอฮอล์ 75% ทุกครั้งหลังเสร็จสิ้นกิจกรรม
9. ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นคือสภาพสังคมหรือการดำเนินชีวิตของผู้เข้าร่วมโครงการ / กลุ่มตัวอย่าง (ถ้าไม่มีความเสี่ยงให้ระบุว่าเป็น "ไม่มี") กรณีที่มีความเสี่ยง ผู้วิจัยมีวิธีป้องกันอย่างไร และหากมีผลเกิดขึ้นจะแก้ไขอย่างไร (โปรดอธิบายให้ชัดเจน)

ไม่มี

10. ประโยชน์ที่ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย / กลุ่มตัวอย่าง จะได้รับจากการวิจัย โดยระบุประโยชน์ทางตรง และประโยชน์ทางอ้อม

10.1) ประโยชน์ทางตรง คือ

เด็กอนุบาลที่เข้าร่วมโครงการจะได้รับการเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ประกอบด้วย

- 1) พฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือ
- 2) พฤติกรรมทางสังคมด้านการแบ่งปัน
- 3) พฤติกรรมทางสังคมด้านการร่วมมือ

10.2) ประโยชน์ทางอ้อม คือ

การเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมจะช่วยให้เด็กอนุบาลที่อยู่ในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมอย่างมีความสุข ยอมรับวัฒนธรรมอื่นที่มีความแตกต่างจากของตนและเรียนรู้การใช้ชีวิตในสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างมีคุณค่าต่อไป

11. กรณีผู้วิจัยได้จัดค่าชดเชยค่าเสียเวลา หรือค่าใช้จ่ายในการเดินทาง หรือของที่ระลึกให้กับผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย / กลุ่มตัวอย่าง กรุณาระบุรายละเอียด และมูลค่าให้ชัดเจน (ทั้งนี้ขอให้ระบุไว้ในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยด้วย และสอดคล้องกับงบประมาณในโครงการวิจัยที่วางแผนไว้)

หลังจบโครงการผู้เข้าร่วมโครงการจะได้รับสื่อของเล่น คนละ 1 ชุด ราคาชุดละ 100 บาท

12. ระยะเวลาของการดำเนินโครงการวิจัย

12.1 ระยะเวลาทั้งหมดตลอดโครงการ จำนวน 3 ปี 0 เดือน

12.2 วันที่เริ่มโครงการวิจัย วันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2562

12.3 วันที่คาดว่าจะเริ่มเก็บข้อมูล หรือทำการทดลองกับผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย/กลุ่มตัวอย่าง วันที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 ถึง วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2565

12.4 วันที่คาดว่าจะโครงการวิจัยจะแล้วเสร็จหรือปิดโครงการวิจัย

วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2565

13. ประเด็นที่ต้องการให้คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา พิจารณาเพิ่มเติมเป็นกรณีพิเศษ

ไม่มี

ข้าพเจ้ารับทราบว่าคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา จะไม่พิจารณาให้การรับรองการดำเนินการเก็บข้อมูลหรือการทดลองกับผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย/กลุ่มตัวอย่างไปแล้ว และข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อมูลทั้งหมดที่นำเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ในเอกสารนี้มีความถูกต้องทุกประการ

BUU-IRB Approved
- 3 ก.พ. 2565

AF 06-01

นางสาวณัฐรญา ทาโหม
หัวหน้าโครงการวิจัย
วันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2565

กรณีเป็นวิทยานิพนธ์/วิทยานิพนธ์/อื่นๆ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/วิทยานิพนธ์/อื่นๆ ให้การรับรอง
ความถูกต้องของข้อมูล

ดร.สุกัญญา สุเมธ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/วิทยานิพนธ์/อื่นๆ
วันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2565

BUU-IRB Approved
- 3 ก.พ. 2565

เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย (AF 06-02)

AF 06-02

เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย (Participant Information Sheet)

รหัสโครงการวิจัย : G-HU272/2564

(สำนักงานคณะกรรมการการพิจารณาจริยธรรมในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นผู้ออกรหัสโครงการวิจัย)

โครงการวิจัยเรื่อง : ผลการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม

เรียน บิดามารดา หรือผู้ปกครอง เด็กชาย/เด็กหญิง.....ที่เข้าร่วมโครงการ

ข้าพเจ้า นางสาวณัฐรญา ท่าโหม ตำแหน่ง นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หน่วยงาน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมโครงการวิจัยเรื่อง ผลการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ก่อนที่ท่านจะตกลงเข้าร่วมการวิจัย ขอเรียนให้ท่านทราบรายละเอียดของโครงการวิจัย ดังนี้

โครงการวิจัยนี้ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลก่อนและหลังการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ ซึ่งเป็นแนวทางที่ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลได้ และสามารถพัฒนาให้เด็กอนุบาลมีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีและมีพัฒนาการทางสังคมที่เหมาะสมกับวัยต่อไป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ด้วยการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับเด็กอนุบาลที่เข้าร่วมโครงการเป็นเวลารวมทั้งสิ้น 10 สัปดาห์ ในภาคเรียน ที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ประกอบด้วย ขั้นตอนการประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ก่อนการจัดประสบการณ์ 1 สัปดาห์ จากนั้นจะเป็นขั้นตอนของการทดลองจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 8 หัวเรื่อง เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 40 นาที รวมทั้งสิ้น 32 ครั้ง ซึ่งเด็กอนุบาลจะได้เข้าร่วมกิจกรรมที่สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กอนุบาล อายุ 5-6 ปี ด้วยหน่วยการเรียนรู้ตามปกติของโรงเรียน โดยใช้กระบวนการและสื่อการเรียนรู้ที่ถูกต้องแบบไว้เป็นอย่างดีแล้ว ทั้งนี้เมื่อทดลองจัดประสบการณ์ไปแล้วครบ 8 สัปดาห์ ผู้วิจัยจะดำเนินการประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม หลังการจัดประสบการณ์ 1 สัปดาห์ ในช่วงเวลากิจกรรมเสริมประสบการณ์

การเข้าร่วมโครงการนี้เป็นไปด้วยความสมัครใจและไม่มีค่าใช้จ่ายใด ๆ เมื่อบิดามารดา/ผู้ปกครอง/ผู้อนุบาล ตกลงให้ความยินยอมให้เด็กเข้าร่วมโครงการแล้ว เด็กจะได้รับการจัดประสบการณ์ตามแผนการจัดประสบการณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้หัวเรื่องที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน ดังนั้นผู้เข้าร่วมโครงการจะได้รับการจัดประสบการณ์ที่มีเป้าหมายเดียวกับการเรียนรู้ของเด็กที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ เพียงแต่เป็นการเรียนรู้ที่ต่างวิธีการโดยยังคงไว้ซึ่งวัตถุประสงค์การเรียนรู้หลักเดียวกัน แต่ผู้เข้าร่วมโครงการนี้จะได้รับการเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมเพิ่มเติมไปด้วย ทั้งนี้หากผู้เข้าร่วมโครงการไม่ประสงค์จะเข้าร่วมหรือต้องการถอนตัวจากการเข้าร่วมโครงการสามารถดำเนินการได้ตลอดเวลา

Version 1.2/ July 1, 2021

- 1 -

Version 2.0/ January 20, 2021

เอกสารจากกระบวนการพิจารณาจริยธรรมวิจัย มหาวิทยาลัยบูรพา

โดยสามารถแจ้งกับครูประจำชั้นหรือผู้วิจัยได้โดยตรง ทั้งนี้จะไม่มีผลกระทบต่อการเรียนรู้ของเด็กที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการหรือถอนตัวแต่อย่างใด และเด็กที่ผู้ปกครองปฏิเสธเข้าร่วมการวิจัยระหว่างการจัดประสบการณ์โดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ผู้วิจัยจะมอบหมายให้ครูผู้สอนดำเนินการจัดประสบการณ์ โดยใช้แผนการสอนปกติของหลักสูตรสถานศึกษาและเป็นหน่วยการเรียนรู้คู่ขนานกันในเวลาเดียวกัน และไม่มีผลกระทบต่อการเรียนรู้และการประเมินผล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินโครงการวิจัยครั้งนี้ ประโยชน์ทางตรง คือ เด็กอนุบาลที่เข้าร่วมโครงการจะได้รับการเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ประกอบด้วย 1) พฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือ 2) พฤติกรรมทางสังคมด้านการแบ่งปัน และ 3) พฤติกรรมทางสังคมด้านการร่วมมือ ประโยชน์ทางอ้อม คือ การเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมจะช่วยให้เด็กอนุบาลได้อยู่ในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมอย่างมีความสุข ยอมรับวัฒนธรรมอื่นที่มีความแตกต่างจากของตนและเรียนรู้การใช้ชีวิตในสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างมีคุณค่าต่อไป

หลังจบโครงการเด็กที่เข้าร่วมโครงการรวมทั้งเด็กที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการจะได้รับสื่อของเล่น คนละ 1 ชุด เพื่อเป็นของที่ระลึกในการเข้าร่วมโครงการวิจัย

ผู้วิจัยจะเก็บรักษาข้อมูลส่วนบุคคลของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยเป็นความลับ การเผยแพร่ผลการวิจัยจะกระทำในภาพรวม โดยผู้วิจัยจะไม่นำข้อมูลส่วนบุคคลของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยออกเปิดเผยไม่ว่าในทางใด ๆ เว้นแต่ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยจะยินยอมให้เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวโดยได้อนุญาตไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเท่านั้น และเมื่อจบโครงการผู้วิจัยจะทำลายเอกสารและข้อมูลเกี่ยวกับผู้เข้าร่วมโครงการภายในระยะเวลา 6 เดือน

ภายหลังจากได้ดำเนินการทดลองไปแล้ว หากผู้วิจัยมีข้อมูล หลักวิชาการ หรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ เกิดขึ้นในอนาคตที่อาจส่งผลกระทบต่อผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยในระหว่างที่ยังอยู่ในโครงการวิจัย ผู้วิจัยจะแจ้งให้บิดามารดา/ผู้ปกครอง/ผู้อนุญาตของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยได้ทราบโดยเร็วที่สุด ทั้งนี้เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจว่า จะยังคงเป็นผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยต่อไปหรือไม่

ทั้งนี้หากผู้วิจัยไม่ปฏิบัติตามที่ได้ชี้แจงไว้ในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยฉบับนี้ ท่านสามารถแจ้งมายังคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา กองบริหารการวิจัยและนวัตกรรม หมายเลขโทรศัพท์ 038-102620

ข้าพเจ้า นางสาวณัฐรุจา ท้าโหม ตำแหน่ง นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หัวหน้าโครงการวิจัยนี้ มีความยินดีและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่จะได้รับความร่วมมือในการเข้าร่วมโครงการวิจัยครั้งนี้ หากท่านมีข้อสงสัยในกระบวนการวิจัย หรือข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการเข้าร่วมโครงการใดๆ ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์มือถือและไลน์ 081-4584132 หรือด้วย e-mail address : 62920348@go.buu.ac.th ได้ตลอดระยะเวลาที่เข้าร่วมโครงการ

BUU-IRB Approved

3 Feb 2022

เอกสารแสดงความยินยอมของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย (AF 06-03.4)

AF 06-03.4

เอกสารแสดงความยินยอม

ของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย (Consent Form)

(สำหรับผู้ที่อายุต่ำกว่า 7 ปี หรือผู้ไม่สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง)

รหัสโครงการวิจัย :

(สำนักงานคณะกรรมการการพิจารณาจริยธรรมในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นผู้ออกรหัสโครงการวิจัย)

โครงการวิจัยเรื่อง ผลการให้กิจกรรมนันทนาการเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กออทิสติกใน
ห้องเรียนพิเศษธรรม

ให้คำยินยอม วันที่ เดือน พ.ศ.

ข้าพเจ้า บิดามารดา/ผู้ปกครอง/ผู้อนุบาล ของ
..... ซึ่งเป็นผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย ได้รับการอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย
วิธีการวิจัย และรายละเอียดต่างๆ ตามที่ระบุในเอกสารข้อมูลสำหรับผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้ให้ไว้
แก่ข้าพเจ้า และข้าพเจ้าเข้าใจคำอธิบายดังกล่าวครบถ้วนเป็นอย่างดีแล้ว และผู้วิจัยรับรองว่าจะตอบคำถาม
ต่างๆ ที่ข้าพเจ้าสงสัยเกี่ยวกับการวิจัยนี้ด้วยความเต็มใจ และไม่ปิดบังซ่อนเร้นจนข้าพเจ้าพอใจ

ข้าพเจ้าจึงยินยอมให้ เข้าร่วมโครงการวิจัยนี้ด้วยความสมัครใจ
และมีสิทธิที่จะบอกเลิกการเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้ การบอกเลิกการเข้าร่วมการวิจัยนั้นไม่มี
ผลกระทบต่อ การเรียนการสอนและผลประเมินพัฒนาการของเด็กออทิสติก ที่ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยจะพึงได้รับ
ต่อไป

ผู้วิจัยรับรองว่าจะเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยเป็นความลับ จะเปิดเผยได้เฉพาะในรูปที่
เป็นสรุปผลการวิจัย การเปิดเผยข้อมูลของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยต่อหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องต้องได้รับ
อนุญาตจากข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้อ่านข้อความข้างต้นแล้ว และมีความเข้าใจดีทุกประการ จึงได้ลงนามในเอกสารแสดงความ
ความยินยอมนี้ด้วยความเต็มใจ

กรณีที่ข้าพเจ้าไม่สามารถอ่านหรือเขียนหนังสือได้ ผู้วิจัยได้อ่านข้อความในเอกสารแสดงความยินยอม
ให้แก่ข้าพเจ้าฟังจนเข้าใจดีแล้ว ข้าพเจ้าจึงลงนามหรือประทับลายนิ้วหัวแม่มือของข้าพเจ้าในเอกสาร
แสดงความยินยอมนี้ด้วยความเต็มใจ

ลงนาม

(.....)

บิดามารดา/ผู้ปกครอง/ผู้อนุบาล

3 Feb 2022

AF 06-03.4

ลงนามพยาน
(.....)

หมายเหตุ : กรณีที่บิดามารดา/ผู้ปกครอง/ผู้อนุญาตให้ความยินยอมด้วยการประทับลายนิ้วหัวแม่มือ ขอให้มิพยาน
ลงลายมือชื่อรับรองด้วย

BUU-IRB Approved
3 Feb 2022

ภาคผนวก ค

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือในการวิจัย

คู่มือแบบประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล ในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม

คำชี้แจง

แบบประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมโดยวิธีการสังเกตผ่านการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ ประกอบด้วย

1. พฤติกรรมด้านการช่วยเหลือ
 - 1.1 การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยการกระทำ
 - 1.2 การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยวาจา
2. พฤติกรรมด้านการแบ่งปัน
 - 2.1 การแบ่งสิ่งของของตนเองและส่วนรวมให้ผู้อื่นด้วยการกระทำ
 - 2.2 การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่นด้วยวาจาโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน
3. พฤติกรรมด้านการร่วมมือ
 - 3.1 การร่วมมือกับผู้อื่นด้วยการกระทำ
 - 3.2 การร่วมมือกับผู้อื่นด้วยวาจา

ระยะเวลาในการใช้แบบประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม

ประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมระหว่างการทำกิจกรรมบทบาทสมมติ โดยวิธีการสังเกต ทั้งก่อนการทดลองและหลังการทดลองการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ 1 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 40 นาที โดยทำการสังเกตและบันทึกในชั้นดำเนินการกิจกรรมช่วงเวลา 09.00 – 09.40 นาฬิกา รวมเวลา 40 นาที

การบันทึกคะแนน

เมื่อสังเกตพฤติกรรมเด็กอนุบาลแสดงพฤติกรรมทางสังคมตรงกับข้อใด และช่องระดับคะแนนพฤติกรรมทางสังคมตรงกับข้อใดให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องนั้น

เกณฑ์การให้คะแนน

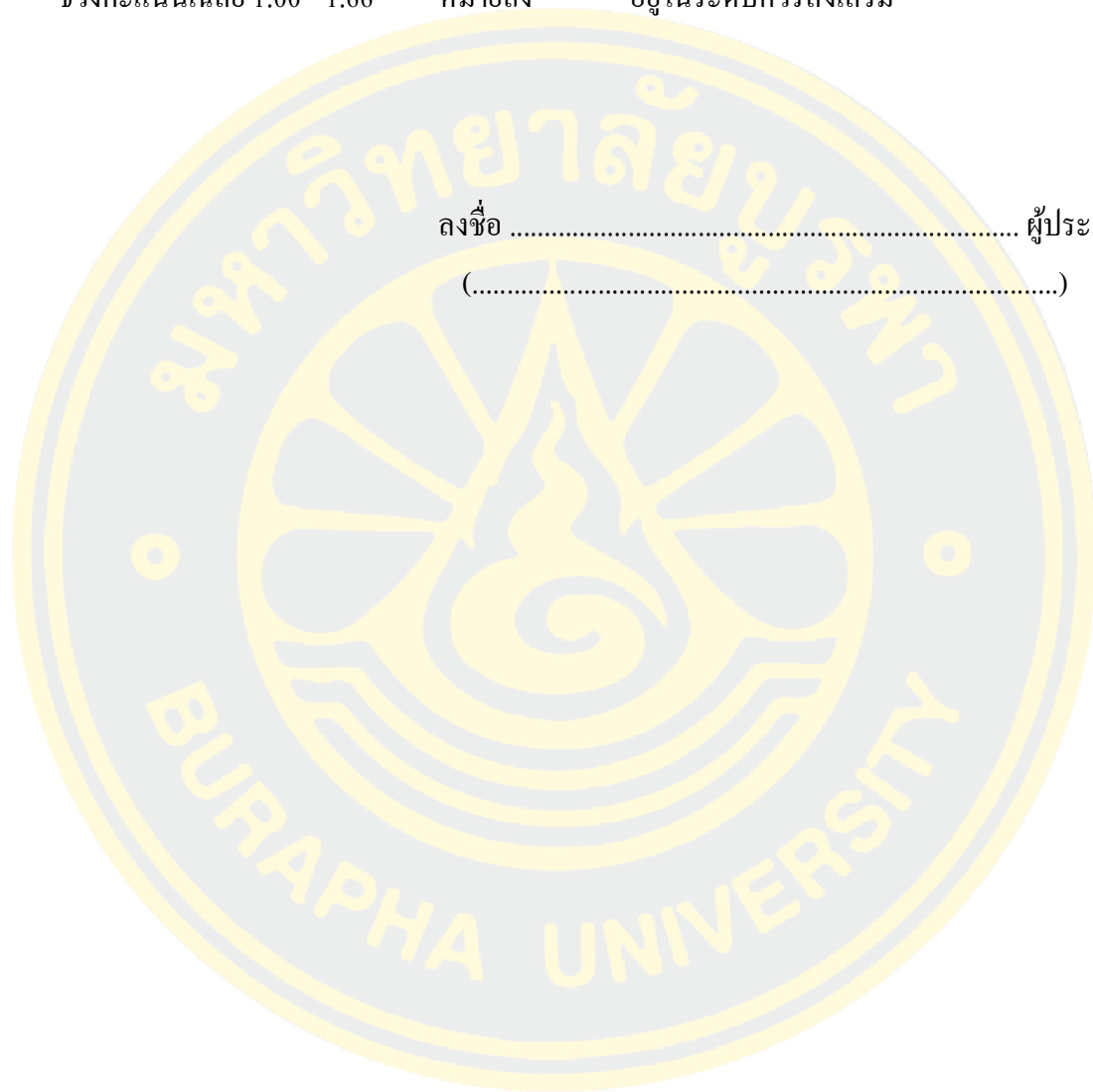
พฤติกรรมทางสังคม		ระดับ คะแนน	รายละเอียดพฤติกรรมที่ปรากฏ
1. ด้านการ ช่วยเหลือ	1.1 การ ช่วยเหลือผู้อื่น ด้วยการกระทำ	3	เด็กช่วยเหลือเพื่อนในการลงมือกระทำต่างๆ เช่น จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ช่วยยกวัสดุอุปกรณ์ เมื่อเห็นว่าเพื่อนต้องการความช่วยเหลือ ช่วยหยิบยื่นหรือส่งอุปกรณ์ให้เพื่อน ช่วยเก็บสิ่งของเมื่อทำกิจกรรมเสร็จแล้วด้วยความเต็มใจ โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ
		2	เด็กช่วยเหลือเพื่อนในการลงมือกระทำต่างๆ เช่น จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ช่วยยกวัสดุอุปกรณ์ เมื่อเห็นว่าเพื่อนต้องการความช่วยเหลือ ช่วยหยิบยื่นหรือส่งอุปกรณ์ให้เพื่อน ช่วยเก็บสิ่งของเมื่อทำกิจกรรมเสร็จแล้วด้วยความเต็มใจ โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ทุกครั้งเมื่อมีการชี้แนะจากครู
		1	เด็กช่วยเหลือเพื่อนในการลงมือกระทำต่างๆ เช่น จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ช่วยยกวัสดุ อุปกรณ์ เมื่อเห็นว่าเพื่อนต้องการความช่วยเหลือ ช่วยหยิบยื่นหรือส่งอุปกรณ์ให้เพื่อน ช่วยเก็บสิ่งของเมื่อทำกิจกรรมเสร็จแล้ว ด้วยความเต็มใจโดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม เป็นบางครั้งเมื่อมีการชี้แนะจากครู
	1.2 การ ช่วยเหลือผู้อื่น ด้วยวาจา	3	เด็กให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะง่าย ๆ กับเพื่อน เมื่อเห็นว่าเพื่อนต้องการความช่วยเหลือ โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ
		2	เด็กให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะง่าย ๆ กับเพื่อน เมื่อเห็นว่าเพื่อนต้องการความช่วยเหลือ โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ทุกครั้งเมื่อมีการชี้แนะจากครู
		1	เด็กให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะง่าย ๆ กับเพื่อน เมื่อเห็นว่าเพื่อนต้องการความช่วยเหลือ เป็นบางครั้งเมื่อมีการชี้แนะจากครู
2. ด้านการ แบ่งปัน	2.1 การแบ่ง สิ่งของของ ตนเองและ ส่วนรวมให้ ผู้อื่นด้วยการ กระทำ	3	เด็กแบ่งปันสิ่งของ ของเล่น ของใช้ หยิบหรือส่งวัสดุอุปกรณ์ให้เพื่อน ขณะทำกิจกรรมด้วยการกระทำ โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ
		2	เด็กแบ่งปันสิ่งของ ของเล่น ของใช้ หยิบหรือส่งวัสดุอุปกรณ์ให้เพื่อน ขณะทำกิจกรรมด้วยการกระทำ โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ทุกครั้งเมื่อมีการชี้แนะจากครู
		1	เด็กแบ่งปันสิ่งของ ของเล่น ของใช้ หยิบหรือส่งวัสดุอุปกรณ์ให้เพื่อน ขณะทำกิจกรรมด้วยการกระทำ เป็นบางครั้งเมื่อมีการชี้แนะจากครู

พฤติกรรมทางสังคม		ระดับคะแนน	รายละเอียดพฤติกรรมที่ปรากฏ
	2.2 การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่นด้วยวาจาโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	3	เด็กพูดชักชวนให้เพื่อนร่วมใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมร่วมกันและไม่หวังสิ่งของตอบแทน โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ
		2	เด็กพูดชักชวนให้เพื่อนร่วมใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมร่วมกันและไม่หวังสิ่งของตอบแทน โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ทุกครั้งเมื่อมีการชี้แนะจากครู
		1	เด็กพูดชักชวนให้เพื่อนร่วมใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมร่วมกัน เป็นบางครั้งเมื่อมีการชี้แนะจากครู
3. ด้านการร่วมมือ	3.1 การร่วมมือกับผู้อื่นด้วยการกระทำ	3	เด็กปฏิบัติตามกฎ กติกา ของกลุ่ม ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนจนประสบผลสำเร็จ โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ด้วยความเต็มใจ ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ
		2	เด็กปฏิบัติตามกฎ กติกา ของกลุ่ม ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนจนประสบผลสำเร็จ โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ด้วยความเต็มใจ ทุกครั้งเมื่อมีการชี้แนะจากครู
		1	เด็กปฏิบัติตามกฎ กติกา ของกลุ่ม การปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี และการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนจนประสบผลสำเร็จ เป็นบางครั้งเมื่อมีการชี้แนะจากครู
	3.2 การร่วมมือกับผู้อื่นด้วยวาจา	3	เด็กให้ความร่วมมือโดยร่วมแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนและยอมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากของตน โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ด้วยความเต็มใจ ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ
		2	เด็กให้ความร่วมมือโดยร่วมแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนและยอมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากของตน โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ด้วยความเต็มใจ ทุกครั้งเมื่อมีการชี้แนะจากครู
		1	เด็กให้ความร่วมมือ ไม่ร่วมแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนและไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากของตน เป็นบางครั้งเมื่อมีการชี้แนะจากครู

เกณฑ์การประเมิน

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.00	หมายถึง	อยู่ในระดับดี
ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.67 - 2.33	หมายถึง	อยู่ในระดับพอใช้
ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.66	หมายถึง	อยู่ในระดับควรส่งเสริม

ลงชื่อ ผู้ประเมิน
(.....)

คู่มือการใช้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม

หลักการและเหตุผล

การจัดประสบการณ์ให้กับเด็กอนุบาลในด้านการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ควรคำนึงถึงความแตกต่างทางด้านเชื้อชาติ ภาษา ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี เพื่อนำมาเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ของการอยู่ร่วมกันภายในสังคม ไม่ให้เกิดการแบ่งแยก การล้อเลียน การถูกเลือกปฏิบัติ และไม่เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมอื่น การจัดประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม สามารถจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างได้หลายวิธี วิธีที่สามารถจัดให้เด็กได้คือ กิจกรรมบทบาทสมมติ ซึ่งการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมนี้ เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนต่างวัฒนธรรม ผ่านการลงมือปฏิบัติจากกิจกรรมบทบาทสมมติ ซึ่งมีเป้าหมายในการเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ให้เด็กได้เกิดพฤติกรรมทางสังคม คือ การช่วยเหลือ การแบ่งปัน และความร่วมมือ ทั้งนี้ครูมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็กในการสร้างบรรยากาศ การสร้างสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ให้เหมาะสม เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เด็กเกิดพฤติกรรมทางสังคม ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. **ขั้นนำเสนอสถานการณ์** เป็นขั้นตอนที่ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เด็กและครูร่วมสนทนา ทบทวนประสบการณ์เดิม เรียนรู้เนื้อหาตามหน่วยการเรียนรู้ โดยเด็กจะร่วมกันสร้างสถานการณ์และบทบาทสมมติ โดยครูบันทึกสถานการณ์ไว้อย่างละเอียด
2. **ขั้นเลือกผู้แสดงและสร้างฉาก** เป็นขั้นตอนที่เด็กทำกิจกรรมตามกลุ่ม โดยเด็กแต่ละกลุ่มช่วยกันกำหนดบทบาทตัวละครในการแสดงบทบาทสมมติของแต่ละคน และกำหนดฉากประกอบการแสดง โดยคำนึงถึงการสร้างฉากง่าย ๆ ใช้อุปกรณ์ที่มีอยู่แล้วภายในห้องเรียน คำนึงถึงความประหยัดทั้งเวลาและทรัพยากร
3. **ขั้นเตรียมผู้สังเกตการณ์** เป็นขั้นตอนก่อนการแสดงบทบาทสมมติ ซึ่งเด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลงเกี่ยวกับการเป็นผู้ชมที่ดี และครูเตรียมเด็กที่เป็นผู้ชมในการสังเกตเรื่องราวการแสดงบทบาทสมมติของกลุ่มอื่น
4. **ขั้นแสดงบทบาทสมมติ** เป็นขั้นตอนการแสดงบทบาทสมมติโดยสถานการณ์และตัวละครที่เด็กได้เลือกไว้แล้ว โดยให้เด็กได้แสดงอย่างอิสระเสรีเป็นธรรมชาติ

5. **ชั้นอภิปรายความรู้สึก** เป็นขั้นตอนการอภิปรายสรุปการแสดงบทบาทสมมติของแต่ละกลุ่ม สะท้อนข้อคิดที่ได้จากการเรื่องราวที่แสดงบทบาทสมมติ เล่าความรู้สึกจากการแสดงบทบาทสมมติ และร่วมแสดงความคิดเห็นของตนเองจากการแสดงบทบาทสมมติ

6. **ชั้นประเมินผลการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์** เป็นขั้นตอนที่เด็กร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ และให้กำลังใจในการแสดงบทบาทสมมติครั้งต่อไป

จุดมุ่งหมาย

เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาล ในด้านการช่วยเหลือ ด้านการแบ่งปัน และด้านการร่วมมือ

แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

1. จัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 40 นาที
2. ให้เด็กมีอิสระในการร่วมพูดคุยสนทนาแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นและวางแผนลงมือปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน มีบรรยากาศที่ผ่อนคลายและมีความเพลิดเพลิน
3. แนวทางในการดำเนินการจัดประสบการณ์ ดังนี้
 - 3.1 สัปดาห์ที่ 1 ดำเนินการเก็บข้อมูลพื้นฐานด้านพฤติกรรมทางสังคมในห้องเรียน พหุวัฒนธรรม ในช่วงการจัดประสบการณ์ปกติ ก่อนดำเนินการจัดใช้กรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ด้านการช่วยเหลือ ด้านการแบ่งปัน และด้านการร่วมมือ โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม
 - 3.2 สัปดาห์ที่ 2 - 9 จัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม
 - 3.3 สัปดาห์ที่ 10 ดำเนินการสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม ด้านการช่วยเหลือ ด้านการแบ่งปัน และด้านการร่วมมือ หลังดำเนินการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม

บทบาทของครู

1. อธิบายข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับการทำกิจกรรมในแต่ละครั้ง แนะนำสื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่ เตรียมไว้
2. เสริมสร้างเจตคติ ค่านิยมทางเชื้อชาติที่ถูกต้องให้กับเด็กโดยผ่านกระบวนการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติและการกระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็กอนุบาล
3. สร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้เด็กได้เข้าใจ และเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมอื่น และยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม
4. มีทักษะการสื่อสารในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม
5. กระตุ้นให้เด็กคิด วางแผน ลงมือปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อน ด้วยท่าทางที่เป็นมิตร ยิ้มแย้มแจ่มใส และไม่ทะเลาะกัน
6. ให้การเสริมแรงโดยการกล่าวชมเชยและให้กำลังใจเมื่อเด็กลงมือปฏิบัติ ร่วมคิด ร่วมทำงานในกลุ่ม
7. ให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวกในเรื่องต่าง ๆ เมื่อเด็กต้องการขณะทำกิจกรรม
8. ใช้คำพูดหรือคำถามเพื่อให้เด็กมีส่วนร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็น
9. เปิดโอกาสให้เด็กพูด แสดงท่าทางและมีส่วนร่วมกับเพื่อน
10. ครูต้องมีบุคลิกภาพที่เป็นตัวอย่างที่ดีในการสร้างเสริมพฤติกรรมทางสังคมให้กับเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม

**ตัวอย่างแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ
เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม
ลำดับที่ 3 หน่วย อาชีพ ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ช่วงอายุ 5-6 ปี ระยะเวลา 40 นาที**

สาระสำคัญ

อาชีพแต่ละอาชีพจะมีชื่อเรียก ลักษณะเครื่องแต่งกาย การใช้วัสดุอุปกรณ์ และการประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน ซึ่งเด็กจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับชื่อเรียกของอาชีพต่างวัฒนธรรม ทั้งภาษาไทย ภาษาพม่า ภาษาลาว และภาษากัมพูชา รวมถึงการแสดงออกในด้านการช่วยเหลือ การแบ่งปัน การร่วมมือ ในกิจกรรมบทบาทสมมติ

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

ตัวบ่งชี้ที่ 5.2.1 ช่วยเหลือและแบ่งปัน ผู้อื่นได้ด้วยตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ 5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทาง รับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับ

สถานการณ์

มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวบ่งชี้ที่ 8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน

ตัวบ่งชี้ที่ 8.2.1 เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย

ตัวบ่งชี้ที่ 8.2.2 ยิ้มหรือทักทายหรือพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้

เหมาะสมกับสถานการณ์

ตัวบ่งชี้ที่ 8.3.1 มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์

ตัวบ่งชี้ที่ 8.3.3 ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงด้วย

ตนเอง

องค์ประกอบของ Role-Play			
สถานที่	ตัวละคร	สถานการณ์	วัสดุอุปกรณ์
สถานที่ทำงาน แต่ละอาชีพ (เด็กแต่ละกลุ่ม ร่วมกันเลือก สถานที่ทำงาน แต่ละอาชีพ ด้วยตนเอง)	อาชีพต่าง ๆ (เด็กแต่ละ กลุ่มร่วมกัน เลือกอาชีพ ด้วยตนเอง)	- การประกอบอาชีพของแต่ละ อาชีพ	- โต้ะ/เก้าอี้ - เครื่องแต่งกายแต่ละอาชีพ - วัสดุอุปกรณ์ของแต่ละอาชีพ

วันที่ 1 ชั้นที่ 1 ชั้นนำเสนอสถานการณ์				
จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อ	การวัดและประเมินผล
1. เพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพ 2. เพื่อให้เด็กมีส่วนร่วมในการกำหนดสถานการณ์การแสดงในกิจกรรมบทบาทสมมติ 3. เพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือ 4. เพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมด้านการร่วมมือ	สาระที่ควรเรียนรู้ 1. การมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่นด้วยการกระทำและวาจา 2. การร่วมมือกับผู้อื่นในการทำงานด้วยการกระทำและวาจา ประสบการณ์สำคัญ 1. การวางแผนตัดสินใจเลือก และลงมือปฏิบัติ 2. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น 3. การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง 4. การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น 5. การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น 6. การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา	1) ครูนำปริศนาคำทายอาชีพมาให้เด็ก ๆ ได้ร่วมกันทาย ดังนี้ - อาชีพอะไรเอ่ย ช่วยสอนให้เด็ก ๆ มีความรู้ - อาชีพอะไรเอ่ย ช่วยจับผู้ร้าย - อาชีพอะไรเอ่ย ช่วยรักษาคคนป่วย - อาชีพอะไรเอ่ย ทำอาหารอร่อย ๆ ให้เราได้รับประทาน - อาชีพอะไรเอ่ย ช่วยปลูกข้าว ให้เราได้มีข้าวไว้กิน ตัวแทนเด็กออกมาหีบบัตรภาพพร้อมเฉลยให้เพื่อน ๆ ฟัง โดยใช้บัตรภาพประกอบ 2) เด็กและครูร่วมกันสนทนาถึงประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ ที่เด็ก ๆ รู้จัก (ชื่อ/ลักษณะ) 3) ครูให้เด็กสังเกตบัตรภาพอาชีพพร้อมให้เด็ก ๆ ร่วมกันบอกว่าเป็นอาชีพอะไร 4) ครูให้เด็กต่างวัฒนธรรมออกมาบอกและสอนให้เพื่อนรู้จักและพูดตามชื่อเรียกของอาชีพนั้น ๆ (การช่วยเหลือ) 5) เด็กและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับอาชีพ โดยครูใช้คำถามดังนี้ - เด็ก ๆ ชอบอาชีพอะไรบ้าง - เด็ก ๆ อยากแสดงบทบาทสมมติเป็นอาชีพอะไร (ครูจดบันทึกลงในกระดาษชาร์ต) 6) ครูให้เด็ก ๆ ร่วมกันเลือกอาชีพที่ชอบมากที่สุด โดยการให้เด็ก ๆ ยกมือโหวตเลือก - เลือกอาชีพที่มีอันดับโหวตสูงที่สุดมา 2 อาชีพ และครูจดบันทึกลงในกระดาษชาร์ต - เด็กและครูร่วมกันสรุปถึงผลการ	1) ปริศนาคำทายอาชีพ 2) บัตรภาพอาชีพต่าง ๆ 3) กระดาษชาร์ต / ปากกาเมจิก 4) กระดาษใบงาน / สีเทียน	สังเกตพฤติกรรม ดังนี้ 1. การสนทนาและตอบคำถามเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ 2. การแสดงส่วนร่วมในการกำหนดสถานการณ์การแสดงในกิจกรรมบทบาทสมมติ 3. การแสดงพฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือ 4. การแสดงพฤติกรรมทางสังคมด้านการร่วมมือ

		<p>เลือกอาชีพในการสร้างสถานการณ์ แสดงบทบาทสมมติ</p> <p>7) ครูและเด็กร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับ สถานการณ์การประกอบอาชีพที่เด็ก ๆ ร่วมกันเลือก</p> <p>8) เด็กและครูร่วมกันแต่งเรื่องการ แสดงบทบาทสมมติ โดยใช้บัตรภาพ อาชีพที่เด็ก ๆ ร่วมกัน โหวดเลือก 2 ภาพ ประกอบ ครูบันทึกเรื่องราว บทบาทสมมติที่จะแสดงลงใน กระดาษชาร์ต (การช่วยเหลือ)</p> <p>10) เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับ ชั้นนำเสนอสถานการณ์ โดยใช้ชาร์ต ที่ได้จัดบันทึกจากการมีส่วนร่วมของ เด็กประกอบ ดังนี้</p> <p>- สรุปเรื่องราวบทบาทสมมติที่ได้ แต่งร่วมกันจากที่ครูได้บันทึก</p> <p>11) ครูแบ่งกลุ่มเด็ก 2 กลุ่ม และให้ เด็กแต่ละคนวาดภาพระบายสีอาชีพที่ ตนชอบ แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน (การช่วยเหลือ/การแบ่งปัน)</p> <p>จากนั้นครูกล่าว ว่า พงู่นี้เราจะเลือกผู้ แสดงในกิจกรรมบทบาทสมมติและ สร้างฉากร่วมกัน</p> <p>12) เด็กและครูกล่าวสวัสดิ์</p>		
--	--	--	--	--

วันที่ 2 ชั้นที่ 2 ชั้นเลือกผู้แสดงและสร้างฉาก				
จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อ	การวัดและประเมินผล
1. เพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพ 2. เพื่อให้เด็กมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดบทบาทของผู้แสดงในกิจกรรมบทบาทสมมติ 3. เพื่อให้เด็กมีส่วนร่วมในการสร้างฉากในกิจกรรมบทบาทสมมติ 4. เพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือ 5. เพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมด้านการแบ่งปัน 6. เพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมด้านการร่วมมือ	สาระที่ควรเรียนรู้ 1. การมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่นด้วยการกระทำและวาจา 2. การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่นด้วยการกระทำและวาจา 3. การร่วมมือกับผู้อื่นในการทำงานด้วยการกระทำและวาจา ประสบการณ์สำคัญ 1. การวางแผนตัดสินใจเลือกและลงมือปฏิบัติ 2. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น 3. การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง 4. การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น 5. การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น 6. การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา	1) ครูให้เด็กสังเกตบัตรภาพเกี่ยวกับอาชีพ (อาชีพที่เด็ก ๆ ให้ความสนใจสูงสุด 2 อาชีพ) ดังนี้ - บัตรภาพสถานที่ที่ทำงาน - บัตรภาพเครื่องแต่งกาย - บัตรภาพวัสดุอุปกรณ์ 2) เด็กและครูร่วมกันทบทวนเรื่องราวบทบาทสมมติที่ได้แต่งร่วมกันจากกระดาษชาร์ตที่ครูได้บันทึก 3) เด็กแบ่งกลุ่ม 2 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน โดยการจับฉลาก ดังนี้ - เด็กที่จับได้เลข 1 อยู่กลุ่ม 1 - เด็กที่จับได้เลข 2 อยู่กลุ่ม 2 - เมื่อจับฉลากแบ่งกลุ่มเสร็จแล้ว ให้ตัวแทนกลุ่มแต่ละกลุ่มออกมาจับฉลากเลือกสถานการณ์ที่จะแสดงบทบาทสมมติ - ครูบันทึกลงในกระดาษชาร์ต 4) เด็กแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนแสดงบทบาทสมมติ (การร่วมมือ) ดังนี้ - เด็กเลือกภาพบทบาทตัวละครของตนเองและภาพตนเอง จากนั้นติดคู่กันลงในกระดาษชาร์ตของกลุ่มตนเอง - เด็กแต่ละกลุ่มนำเสนอบทบาทตัวละครของกลุ่มตนเองหน้าชั้นเรียน 5) เด็กวางแผนการสร้างฉากการแสดงบทบาทสมมติ ดังนี้ - เด็กแต่ละกลุ่มร่วมกันวาดภาพร่างของฉากที่จะใช้ในการแสดงบทบาทสมมติลงในกระดาษชาร์ต	1) บัตรภาพอาชีพ 2) ฉลากเลข 1 และ เลข 2 3) ฉลาก (ภาพสถานการณ์สำหรับการแสดงบทบาทสมมติ) 4) ภาพตัวละครในการแสดงบทบาทสมมติ 5) ภาพเด็กชั้นอนุบาล 3 6) กระดาษชาร์ต / ปากกาเมจิก / สีเทียน 7) กาว / ไม้ทา กาว 8) สีส้มบ้าน 9) สีส้มบทบาทสมมติ 10) สิ่งของต่าง ๆ ภายในห้องเรียน	สังเกตพฤติกรรม ดังนี้ 1. การสนทนาและตอบคำถาม เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ 2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดบทบาทของผู้แสดงในกิจกรรมบทบาทสมมติ 3. การมีส่วนร่วมในการสร้างฉากในกิจกรรมบทบาทสมมติ 4. การแสดงพฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือ 5. การแสดงพฤติกรรมทางสังคมด้านการแบ่งปัน 6. การแสดงพฤติกรรมทางสังคมด้านการร่วมมือ

		<p>(การช่วยเหลือ/การแบ่งปัน/การร่วมมือ)</p> <p>- เด็กแต่ละกลุ่มนำเสนอภาพร่างของฉากที่จะใช้จัดในการแสดงบทบาทสมมติ</p> <p>การเตรียมฉากจะใช้วัสดุอุปกรณ์จากมุมต่าง ๆ ภายในห้องเรียน และประดิษฐ์สิ่งของที่จะนำไปใช้ในการแสดงบทบาทสมมติ โดยจัดเตรียมฉากแบบง่าย ๆ</p> <p>6) เด็กและครูร่วมกันทบทวนบทบาทตัวละครของแต่ละกลุ่มจากกระดาษชาร์ทอีกครั้งหนึ่ง</p> <p>7) เด็กและครูร่วมกันสรุปการจัดเตรียมฉากของแต่ละกลุ่มอีกครั้งหนึ่ง</p> <p>จากนั้นครูกล่าวว่า พงษ์นี้เราจะแสดงบทบาทสมมติตามที่เด็ก ๆ ได้วางแผนไว้ร่วมกัน</p> <p>8) เด็กและครูกล่าวสวัสดิ์</p>		
--	--	---	--	--

วันที่ 3 ชั้นที่ 3 ชั้นเตรียมผู้สังเกตการณ์ / ชั้นที่ 4 ชั้นแสดงบทบาทสมมติ				
จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อ	การวัดและประเมินผล
<p>1. เพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพ</p> <p>2. เพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือ</p> <p>3. เพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมด้านการแบ่งปัน</p> <p>4. เพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมด้านการร่วมมือ</p>	<p>สาระที่ควรเรียนรู้</p> <p>1. การมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่นด้วยการกระทำและวาจา</p> <p>2. การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่นด้วยการกระทำและวาจา</p> <p>3. การร่วมมือกับผู้อื่นในการทำงานด้วยการกระทำและวาจา</p> <p>ประสบการณ์สำคัญ</p> <p>1. การเล่นเกมบทบาทสมมติเหตุการณ์ต่าง ๆ</p> <p>2. การเล่นเกมหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน</p> <p>3. การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>4. การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น</p> <p>5. การเล่นเกมหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น</p> <p>6. การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา</p>	<p>ชั้นที่ 3 ชั้นเตรียมผู้สังเกตการณ์</p> <p>1) เด็กและครูร่วมกันสนทนาถึงบทบาทของผู้ชมในการสังเกตเรื่องราวบทบาทสมมติของเพื่อนกลุ่มอื่น ดังนี้ (การช่วยเหลือ)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ข้อตกลงในการปฏิบัติตนเป็นผู้รับชมการแสดงที่ดี - สังเกตเนื้อเรื่องการแสดงของแต่ละกลุ่ม - สังเกตบทบาทตัวละครของผู้แสดงแต่ละคน - เด็ก ๆ ได้ข้อคิดอะไรบ้างจากการชมการแสดง <p>2) เด็ก ๆ ช่วยกันจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ของฉากสำหรับการแสดง (การช่วยเหลือ)</p> <p>ชั้นที่ 4 ชั้นแสดงบทบาทสมมติ</p> <p>1) เด็กและครูร่วมกันทบทวนเรื่องราวบทบาทสมมติที่ได้แต่งร่วมกันจากชาร์ทที่ครูได้บันทึกก่อนทำการแสดงบทบาทสมมติ</p> <p>2) ตัวแทนเด็กกลุ่มละ 1 คน ออกมาจับฉลากเพื่อจัดลำดับการแสดงบทบาทสมมติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เด็กที่จับฉลากได้รูปนกให้แสดงกลุ่มที่ 1 - เด็กที่จับฉลากได้รูปปลาให้แสดงกลุ่มที่ 2 <p>3) เด็ก ๆ แต่ละกลุ่มแสดงบทบาทสมมติตามเนื้อเรื่องที่กลุ่มของตนได้วางแผนไว้ (การช่วยเหลือ/การแบ่งปัน/การร่วมมือ)</p> <ul style="list-style-type: none"> - เมื่อก่อนที่ 1 แสดงบทบาทสมมติกลุ่มที่ 2 เป็นผู้ชม 	<p>1) ฉลากรูปนก / ฉลากรูปปลา</p> <p>2) อุปกรณ์ประกอบการแสดงบทบาทสมมติ</p> <p>3) ฉากประกอบการแสดง</p>	<p>สังเกตพฤติกรรมดังนี้</p> <p>1. การสนทนาและตอบคำถามเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ</p> <p>2. การแสดงพฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือ</p> <p>3. การแสดงพฤติกรรมทางสังคมด้านการแบ่งปัน</p> <p>4. การแสดงพฤติกรรมทางสังคมด้านการร่วมมือ</p>

		<p>- เมื่อกลุ่มที่ 2 แสดงบทบาทสมมติ กลุ่มที่ 1 เป็นผู้ชม</p> <p>4) เด็ก ๆ ร่วมกันเก็บฉากในการแสดงให้เรียบร้อยและจัดห้องเรียนให้เป็นรูปแบบเดิม (การช่วยเหลือ)</p> <p>5) เมื่อเด็กแสดงบทบาทสมมติเสร็จ ทั้ง 2 กลุ่มแล้ว เด็กและครูร่วมกัน ทบทวนเรื่องราวบทบาทสมมติของแต่ละกลุ่มที่ได้แสดงไป</p> <p>จากนั้นครูกล่าวว่า พงษ์นี้เราจะมาทำกิจกรรมอภิปรายความความรู้สึก และแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากการแสดงบทบาทสมมติร่วมกัน</p> <p>6) เด็กและครูกล่าวสวัสดิ์</p>		
--	--	---	--	--

วันที่ 4 / วันที่ 5 ชั้นอภิปรายความรู้สึกรู้สึก / วันที่ 6 ชั้นประเมินผลการเรียนรู้แลกเปลี่ยน ประสบการณ์				
จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	กิจกรรม	สื่อ	การประเมินผล
1. เพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพ 2. เพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือ 3. เพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมด้านการแบ่งปัน 4. เพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมด้านการร่วมมือ	สาระที่ควรเรียนรู้ 1. การมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่นด้วยการกระทำและวาจา 2. การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่นด้วยการกระทำและวาจา 3. การร่วมมือกับผู้อื่นในการทำงานด้วยการกระทำและวาจา ประสบการณ์สำคัญ 1. แสดงออกความคิดหรือทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความคิดของตนเอง 2. การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง 3. การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น 4. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการพบความคิดเห็นของผู้อื่น	วันที่ 5 ชั้นอภิปรายความรู้สึกรู้สึก 1) เด็กและครูร่วมกันทบทวนเนื้อเรื่องการแสดงบทบาทสมมติของแต่ละกลุ่ม 2) ครูถามถึงความรู้สึกของเด็กที่ได้แสดงบทบาทสมมติ - เด็กแต่ละคนออกมาบอกความรู้สึกของตนเองจากการที่ได้รับชมบทบาทสมมติของเพื่อน และบอกความรู้สึกของตนเองจากการแสดงบทบาทสมมติของตนเอง (การร่วมมือ) 3) เด็กและครูร่วมกันสรุปเรื่องราวการแสดงบทบาทสมมติของแต่ละกลุ่ม โดยใช้คำถาม ดังนี้ (การร่วมมือ) - เด็ก ๆ ได้ข้อคิดอะไรบ้างจากการแสดงของเพื่อนแต่ละกลุ่ม วันที่ 6 ชั้นประเมินผลการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ 1) เด็กแบ่งกลุ่ม 2 กลุ่ม ตามกลุ่มการแสดงบทบาทสมมติ จากนั้นครูแจกกระดาษและสีเทียน ให้เด็กแต่ละกลุ่ม จากนั้นให้เด็กแต่ละกลุ่มร่วมกันวาดภาพระบายสีกิจกรรมบทบาทสมมติของตนเอง แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน (การแบ่งปัน/การร่วมมือ) 2) ครูแจกสติ๊กเกอร์ให้เด็กแต่ละคน และให้เด็กแต่ละคนติดสติ๊กเกอร์ให้เพื่อนเพื่อเป็นกำลังใจในการแสดงบทบาทสมมติครั้งต่อไป (การแบ่งปัน) 3) เด็กและครูร่วมกันแลกเปลี่ยน	1) กระดาษชาร์ต 2) สีเทียน 3) สติ๊กเกอร์	สังเกตพฤติกรรม ดังนี้ 1. การสนทนาและตอบคำถาม เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ 2. การแสดงพฤติกรรมทางสังคมด้านการช่วยเหลือ 3. การแสดงพฤติกรรมทางสังคมด้านการแบ่งปัน 4. การแสดงพฤติกรรมทางสังคมด้านการร่วมมือ

		ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ในการ แสดงบทบาทสมมติในครั้งต่อไป ต่อไป (การร่วมมือ) - เด็ก ๆ ร่วมกันชมเชยเพื่อน ๆ ใน การแสดงบทบาทสมมติ 4) เด็กและครูกล่าวสวัสดิ์		
--	--	--	--	--

ภาคผนวก

ปริศนาคำทายอาชีพ

- อาชีพอะไรเอ่ย ช่วยสอนให้เด็ก ๆ มีความรู้
- อาชีพอะไรเอ่ย ช่วยจับผู้ร้าย
- อาชีพอะไรเอ่ย ช่วยรักษาคนป่วย
- อาชีพอะไรเอ่ย ทำอาหารอร่อย ๆ ให้เราได้รับประทาน
- อาชีพอะไรเอ่ย ช่วยปลูกข้าว ให้เราได้มีข้าวไว้กิน

หลักฐานตัวอย่างการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

ขั้นนำเสนอสถานการณ์ (ด้านการช่วยเหลือ)

เด็ก ๆ ให้คำแนะนำกับเพื่อนในการพูดชื่ออาชีพเป็นภาษาต่างวัฒนธรรมเมื่อเห็นว่าการต้องการความช่วยเหลือ ให้ข้อเสนอแนะกับเพื่อนในการร่วมกันแต่งสถานการณ์ในการแสดงบทบาทสมมติ พูดชักชวนและแบ่งปันวัสดุอุปกรณ์ให้เพื่อนในการทำกิจกรรม และช่วยเก็บวัสดุอุปกรณ์จนเสร็จสิ้น

ขั้นเลือกผู้แสดงและสร้างฉาก (ด้านการช่วยเหลือ/ด้านการแบ่งปัน/ด้านการร่วมมือ)

เด็ก ๆ ร่วมมือกันทำกิจกรรมกลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นให้คำแนะนำ ข้อคิดเสนอแนะร่วมกันในการกำหนดบทบาทตัวละครและวาดภาพร่าง

ของฉากในการแสดงบทบาทสมมติตามสถานการณ์ที่ได้ตั้งไว้ ฝึกคิดเป็นผู้นำผู้ตามที่ดีระหว่างทำกิจกรรม คอยแบ่งปันสีเทียน กาว และพุดชักชวนให้เพื่อนร่วมใช้อุปกรณ์ในการจับคู่ตัวละคร และการวาดภาพระบายสีฉากด้วยกัน จนทำให้กิจกรรมบรรลุตามเป้าหมาย

ขั้นเตรียมผู้สังเกตการณ์ (ด้านการช่วยเหลือ)

เด็ก ๆ ร่วมกันให้คำแนะนำในการสังเกตสังเกตการแสดงบทบาทสมมติของเพื่อน ๆ และช่วยกันหยิบยกวัสดุอุปกรณ์ในการเตรียมฉาก

ขั้นแสดงบทบาทสมมติ (ด้านการช่วยเหลือ/ด้านการแบ่งปัน/ด้านการร่วมมือ)

การแสดงบทบาทสมมติ เรื่อง พี่แก้วและหนูกิ้งไปหาคุณหมอ

การแสดงบทบาทสมมติ เรื่อง กุ้งกิ้งชอบไปโรงเรียน

เด็ก ๆ แต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงบทบาทสมมติอย่างอิสระและเป็นธรรมชาติ โดยเด็กได้แสดงออกถึงการช่วยเหลือกันในการให้คำแนะนำเมื่อเห็นว่าเพื่อนต้องการความช่วยเหลือ ให้ข้อเสนอแนะง่าย ๆ ในการแสดงให้กับเพื่อน พุดซักชวนและแบ่งปันให้เพื่อนใช้อุปกรณ์สำหรับการแสดงร่วมกัน ช่วยหยิบยื่นหรือส่งอุปกรณ์ให้เพื่อนขณะทำการแสดง รวมถึงร่วมมือในการแสดงบทบาทสมมติให้ประสบผลสำเร็จทั้งทางวาจาและการกระทำ

ขั้นอภิปรายความรู้สึก (ด้านการร่วมมือ)

เด็ก ๆ และครูอภิปรายสรุปการแสดงบทบาทสมมติของแต่ละกลุ่ม สะท้อนข้อคิดที่ได้จากการเรื่องราวที่แสดงบทบาทสมมติ เล่าความความรู้สึกและร่วมแสดงความคิดเห็นของตนเอง จากการแสดงบทบาทสมมติ ปฏิบัติตนตามกฎ กติกาในการเป็นผู้ฟังที่ดี และยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน ๆ ทุกคน

ขั้นประเมินผลการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ (ด้านการแบ่งปัน/ด้านการร่วมมือ)

เด็ก ๆ แต่ละกลุ่มวาดภาพการแสดงบทบาทสมมติที่ได้แสดงไปและนำเสนอหน้าชั้นเรียน ปฏิบัติตนเป็นผู้นำผู้ตามในการทำงานกลุ่ม ร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แลกเปลี่ยนประสบการณ์จากการแสดงบทบาทสมมติ ร่วมกันให้ข้อเสนอแนะ พุดชมเชยให้กำลังใจกัน โดยการแบ่งปันสติ๊กเกอร์ให้กับเพื่อน ๆ พุดซักชวนให้เพื่อนร่วมใช้สติ๊กเกอร์ของตนเอง

ภาคผนวก ง

การหาค่าเฉลี่ยและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. ค่าเฉลี่ยความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (IOC) ของ แบบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม					
รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. ด้านการช่วยเหลือ					
1.1 การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยการกระทำ					
3 หมายถึง เด็กช่วยเหลือเพื่อนในการลงมือกระทำต่างๆ เช่น จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ช่วยยกวัสดุอุปกรณ์ เมื่อเห็นว่าเพื่อนต้องการความช่วยเหลือ ช่วยหยิบยื่นหรือส่งอุปกรณ์ให้เพื่อน ช่วยเก็บสิ่งของเมื่อทำกิจกรรมเสร็จแล้วด้วยความเต็มใจ โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2 หมายถึง เด็กช่วยเหลือเพื่อนในการลงมือกระทำต่างๆ เช่น จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ช่วยยกวัสดุอุปกรณ์ เมื่อเห็นว่าเพื่อนต้องการความช่วยเหลือ ช่วยหยิบยื่นหรือส่งอุปกรณ์ให้เพื่อน ช่วยเก็บสิ่งของเมื่อทำกิจกรรมเสร็จแล้วด้วยความเต็มใจโดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ทุกครั้งเมื่อมีการชี้แนะจากครู	1	1	1	1.00	ใช้ได้
1 หมายถึง เด็กช่วยเหลือเพื่อนในการลงมือกระทำต่างๆ เช่น จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ช่วยยกวัสดุอุปกรณ์ เมื่อเห็นว่าเพื่อนต้องการความช่วยเหลือ ช่วยหยิบยื่นหรือส่งอุปกรณ์ให้เพื่อน ช่วยเก็บสิ่งของเมื่อทำกิจกรรมเสร็จแล้วด้วยความเต็มใจโดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม เป็นบางครั้งเมื่อมีการชี้แนะจากครู	1	1	1	1.00	ใช้ได้

1. ค่าเฉลี่ยความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (IOC) ของ แบบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม					
รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1.2 การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยวาจา					
3 หมายถึง เด็กให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะง่าย ๆ กับเพื่อน เมื่อเห็นว่าเพื่อนต้องการความช่วยเหลือ โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2 หมายถึง เด็กให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะง่าย ๆ กับเพื่อน เมื่อเห็นว่าเพื่อนต้องการความช่วยเหลือ โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ทุกครั้งเมื่อมีการชี้แนะจากครู	0	1	1	0.67	ใช้ได้
1 หมายถึง เด็กให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะง่าย ๆ กับเพื่อน เมื่อเห็นว่าเพื่อนต้องการความช่วยเหลือ เป็นบางครั้งเมื่อมีการชี้แนะจากครู	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2. ด้านการแบ่งปัน					
2.1 การแบ่งสิ่งของของตนเองและส่วนรวมให้ผู้อื่นด้วยการกระทำ					
3 หมายถึง เด็กแบ่งปันสิ่งของ ของเล่น ของใช้ หยิบหรือส่งวัสดุอุปกรณ์ให้เพื่อน ขณะทำกิจกรรมด้วยการกระทำ โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2 หมายถึง เด็กแบ่งปันสิ่งของ ของเล่น ของใช้ หยิบหรือส่งวัสดุอุปกรณ์ให้เพื่อน ขณะทำกิจกรรมด้วยการกระทำ โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ทุกครั้งเมื่อมีการชี้แนะจากครู	1	1	1	1.00	ใช้ได้
1 หมายถึง เด็กแบ่งปันสิ่งของ ของเล่น ของใช้ หยิบหรือส่งวัสดุอุปกรณ์ให้เพื่อน ขณะทำกิจกรรมด้วยการกระทำ เป็นบางครั้งเมื่อมีการชี้แนะจากครู	1	1	1	1.00	ใช้ได้

1. ค่าเฉลี่ยความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (IOC) ของ แบบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม					
รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
2.2 การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่นด้วยวาจาโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน					
3 หมายถึง เด็กพูดชักชวนให้เพื่อนร่วมใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมร่วมกันและไม่หวังสิ่งของตอบแทน โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2 หมายถึง เด็กพูดชักชวนให้เพื่อนร่วมใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมร่วมกันและไม่หวังสิ่งของตอบแทน โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ทุกครั้งเมื่อมีการชี้แนะจากครู	0	1	1	0.67	ใช้ได้
1 หมายถึง เด็กพูดชักชวนให้เพื่อนร่วมใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมร่วมกัน เป็นบางครั้งเมื่อมีการชี้แนะจากครู	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3. ด้านการร่วมมือ					
3.1 การร่วมมือกับผู้อื่นด้วยการกระทำ					
3 หมายถึง เด็กปฏิบัติตามกฎ กติกา ของกลุ่ม ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนจนประสบความสำเร็จ โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ด้วยความเต็มใจ ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2 หมายถึง เด็กปฏิบัติตามกฎ กติกา ของกลุ่ม ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนจนประสบความสำเร็จ โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ด้วยความเต็มใจ ทุกครั้งเมื่อมีการชี้แนะจากครู	1	1	0	0.67	ใช้ได้

1. ค่าเฉลี่ยความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (IOC) ของ แบบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม					
รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1 หมายถึง เด็กปฏิบัติตามกฎ กติกา ของกลุ่ม การปฏิบัติตามเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี และการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนจนประสบผลสำเร็จ เป็นบางครั้งเมื่อมีการชี้แนะจากครู	1	1	0	0.67	ใช้ได้
3.2 การร่วมมือกับผู้อื่นด้วยวาจา					
3 หมายถึง เด็กให้ความร่วมมือโดยร่วมแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยน และยอมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากของตน โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ด้วยความเต็มใจ ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ	0	1	1	0.67	ใช้ได้
2 หมายถึง เด็กให้ความร่วมมือโดยร่วมแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยน และยอมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากของตน โดยไม่เลือกปฏิบัติกับเพื่อนทั้งที่เป็นวัฒนธรรมเดียวกันหรือเพื่อนต่างวัฒนธรรม ด้วยความเต็มใจ ทุกครั้งเมื่อมีการชี้แนะจากครู	0	1	1	0.67	ใช้ได้
1 หมายถึง เด็กให้ความร่วมมือ ไม่ร่วมแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยน และไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากของตน เป็นบางครั้งเมื่อมีการชี้แนะจากครู	1	1	0	0.67	ใช้ได้

2. ค่าเฉลี่ยความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (IOC) ของแผนการจัดประสบการณ์ กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม					
รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
หน่วยที่ 1 หน่วยอาหาร					
1. จุดประสงค์ของแผนการจัดประสบการณ์มีความชัดเจน	1	0	1	0.67	ใช้ได้
2. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	1	1	0	0.67	ใช้ได้
3. สาระสำคัญสอดคล้องกับกิจกรรมการจัดประสบการณ์	1	1	0	0.67	ใช้ได้
4. เนื้อหาของแผนการจัดประสบการณ์มีความชัดเจน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5. กิจกรรมการจัดประสบการณ์สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6. ขั้นตอนการจัดประสบการณ์มีความชัดเจนเหมาะสม					
ขั้นที่ 1 ขั้นนำเสนอสถานการณ์	1	0	1	0.67	ใช้ได้
ขั้นที่ 2 ขั้นเลือกผู้แสดงและสร้างฉาก	1	0	1	0.67	ใช้ได้
ขั้นที่ 3 ขั้นเตรียมผู้สังเกตการณ์	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 4 ขั้นแสดงบทบาทสมมติ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 5 ขั้นอภิปรายความรู้สึกล	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 6 ขั้นประเมินผลการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์	0	1	1	0.67	ใช้ได้
7. กิจกรรมช่วยกระตุ้นให้เด็กแสดงพฤติกรรมทางสังคมของเด็กในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม	0	1	1	0.67	ใช้ได้
8. บทบาทของครูเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	0	1	1	0.67	ใช้ได้
9. สื่อและวัสดุอุปกรณ์มีความเหมาะสม	0	1	1	0.67	ใช้ได้
10. เวลาในการทำกิจกรรมมีความเหมาะสม	1	1	1	1.00	ใช้ได้

2. ค่าเฉลี่ยความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (IOC) ของแผนการจัดประสบการณ์ กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม					
รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
หน่วยที่ 2 หน่วยครอบครัว					
1. จุดประสงค์ของแผนการจัดประสบการณ์มีความชัดเจน	1	0	1	0.67	ใช้ได้
2. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	1	1	0	0.67	ใช้ได้
3. สาระสำคัญสอดคล้องกับกิจกรรมการจัดประสบการณ์	1	1	0	0.67	ใช้ได้
4. เนื้อหาของแผนการจัดประสบการณ์มีความชัดเจน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5. กิจกรรมการจัดประสบการณ์สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6. ขั้นตอนการจัดประสบการณ์มีความชัดเจนเหมาะสม					
ขั้นที่ 1 ขั้นนำเสนอสถานการณ์	1	0	1	0.67	ใช้ได้
ขั้นที่ 2 ขั้นเลือกผู้แสดงและสร้างฉาก	1	0	1	0.67	ใช้ได้
ขั้นที่ 3 ขั้นเตรียมผู้สังเกตการณ์	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 4 ขั้นแสดงบทบาทสมมติ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 5 ขั้นอภิปรายความรู้สึก	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 6 ขั้นประเมินผลการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7. กิจกรรมช่วยกระตุ้นให้เด็กแสดงพฤติกรรมทางสังคมของเด็กในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8. บทบาทของครูเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	0	1	1	0.67	ใช้ได้
9. สื่อและวัสดุอุปกรณ์มีความเหมาะสม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10. เวลาในการทำกิจกรรมมีความเหมาะสม	1	1	1	1.00	ใช้ได้

2. ค่าเฉลี่ยความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (IOC) ของแผนการจัดประสบการณ์ กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม					
รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
หน่วยที่ 3 หน่วยอาชีพ					
1. จุดประสงค์ของแผนการจัดประสบการณ์มีความชัดเจน	1	0	1	0.67	ใช้ได้
2. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	1	1	0	0.67	ใช้ได้
3. สาระสำคัญสอดคล้องกับกิจกรรมการจัดประสบการณ์	1	1	0	0.67	ใช้ได้
4. เนื้อหาของแผนการจัดประสบการณ์มีความชัดเจน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5. กิจกรรมการจัดประสบการณ์สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6. ขั้นตอนการจัดประสบการณ์มีความชัดเจนเหมาะสม					
ขั้นที่ 1 ขั้นนำเสนอสถานการณ์	1	0	1	0.67	ใช้ได้
ขั้นที่ 2 ขั้นเลือกผู้แสดงและสร้างฉาก	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 3 ขั้นเตรียมผู้สังเกตการณ์	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 4 ขั้นแสดงบทบาทสมมติ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 5 ขั้นอภิปรายความรู้สึก	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 6 ขั้นประเมินผลการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์	1	1	0	0.67	ใช้ได้
7. กิจกรรมช่วยกระตุ้นให้เด็กแสดงพฤติกรรมทางสังคมของเด็กในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8. บทบาทของครูเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	1	1	1	1.00	ใช้ได้
9. สื่อและวัสดุอุปกรณ์มีความเหมาะสม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10. เวลาในการทำกิจกรรมมีความเหมาะสม	1	1	1	1.00	ใช้ได้

2. ค่าเฉลี่ยความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (IOC) ของแผนการจัดประสบการณ์ กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม					
รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
หน่วยที่ 4 หน่วยชุมชน					
1. จุดประสงค์ของแผนการจัดประสบการณ์มีความชัดเจน	1	0	1	0.67	ใช้ได้
2. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	1	1	0	0.67	ใช้ได้
3. สาระสำคัญสอดคล้องกับกิจกรรมการจัดประสบการณ์	1	1	0	0.67	ใช้ได้
4. เนื้อหาของแผนการจัดประสบการณ์มีความชัดเจน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5. กิจกรรมการจัดประสบการณ์สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6. ขั้นตอนการจัดประสบการณ์มีความชัดเจนเหมาะสม					
ขั้นที่ 1 ขั้นนำเสนอสถานการณ์	1	0	1	0.67	ใช้ได้
ขั้นที่ 2 ขั้นเลือกผู้แสดงและสร้างฉาก	1	0	1	0.67	ใช้ได้
ขั้นที่ 3 ขั้นเตรียมผู้สังเกตการณ์	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 4 ขั้นแสดงบทบาทสมมติ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 5 ขั้นอภิปรายความรู้สึกร่วม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 6 ขั้นประเมินผลการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์	1	1	0	0.67	ใช้ได้
7. กิจกรรมช่วยกระตุ้นให้เด็กแสดงพฤติกรรมทางสังคมของเด็กในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8. บทบาทของครูเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	1	1	1	1.00	ใช้ได้
9. สื่อและวัสดุอุปกรณ์มีความเหมาะสม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10. เวลาในการทำกิจกรรมมีความเหมาะสม	1	1	1	1.00	ใช้ได้

2. ค่าเฉลี่ยความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (IOC) ของแผนการจัดประสบการณ์ กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม					
รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
หน่วยที่ 5 หน่วยวันสำคัญ					
1. จุดประสงค์ของแผนการจัดประสบการณ์มีความชัดเจน	1	0	1	0.67	ใช้ได้
2. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	1	1	0	0.67	ใช้ได้
3. สาระสำคัญสอดคล้องกับกิจกรรมการจัดประสบการณ์	1	1	0	0.67	ใช้ได้
4. เนื้อหาของแผนการจัดประสบการณ์มีความชัดเจน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5. กิจกรรมการจัดประสบการณ์สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6. ขั้นตอนการจัดประสบการณ์มีความชัดเจนเหมาะสม					
ขั้นที่ 1 ขั้นนำเสนอสถานการณ์	1	0	1	0.67	ใช้ได้
ขั้นที่ 2 ขั้นเลือกผู้แสดงและสร้างฉาก	1	0	1	0.67	ใช้ได้
ขั้นที่ 3 ขั้นเตรียมผู้สังเกตการณ์	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 4 ขั้นแสดงบทบาทสมมติ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 5 ขั้นอภิปรายความรู้สึก	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 6 ขั้นประเมินผลการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์	1	1	0	0.67	ใช้ได้
7. กิจกรรมช่วยกระตุ้นให้เด็กแสดงพฤติกรรมทางสังคมของเด็กในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม	1	0	1	0.67	ใช้ได้
8. บทบาทของครูเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	1	0	1	0.67	ใช้ได้
9. สื่อและวัสดุอุปกรณ์มีความเหมาะสม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10. เวลาในการทำกิจกรรมมีความเหมาะสม	1	1	1	1.00	ใช้ได้

2. ค่าเฉลี่ยความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (IOC) ของแผนการจัดประสบการณ์ กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม					
รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
หน่วยที่ 6 หน่วยการคมนาคม					
1. จุดประสงค์ของแผนการจัดประสบการณ์มีความชัดเจน	1	0	1	0.67	ใช้ได้
2. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	1	1	0	0.67	ใช้ได้
3. สาระสำคัญสอดคล้องกับกิจกรรมการจัดประสบการณ์	1	1	0	0.67	ใช้ได้
4. เนื้อหาของแผนการจัดประสบการณ์มีความชัดเจน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5. กิจกรรมการจัดประสบการณ์สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6. ขั้นตอนการจัดประสบการณ์มีความชัดเจนเหมาะสม					
ขั้นที่ 1 ขั้นนำเสนอสถานการณ์	1	0	1	0.67	ใช้ได้
ขั้นที่ 2 ขั้นเลือกผู้แสดงและสร้างฉาก	1	0	1	0.67	ใช้ได้
ขั้นที่ 3 ขั้นเตรียมผู้สังเกตการณ์	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 4 ขั้นแสดงบทบาทสมมติ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 5 ขั้นอภิปรายความรู้สึก	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 6 ขั้นประเมินผลการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์	0	1	1	0.67	ใช้ได้
7. กิจกรรมช่วยกระตุ้นให้เด็กแสดงพฤติกรรมทางสังคมของเด็กในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม	0	1	1	0.67	ใช้ได้
8. บทบาทของครูเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	1	1	0	0.67	ใช้ได้
9. สื่อและวัสดุอุปกรณ์มีความเหมาะสม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10. เวลาในการทำกิจกรรมมีความเหมาะสม	1	1	1	1.00	ใช้ได้

2. ค่าเฉลี่ยความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (IOC) ของแผนการจัดประสบการณ์ กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม					
รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
หน่วยที่ 7 หน่วยการติดต่อสื่อสาร					
1. จุดประสงค์ของแผนการจัดประสบการณ์มีความชัดเจน	1	0	1	0.67	ใช้ได้
2. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	1	1	0	0.67	ใช้ได้
3. สาระสำคัญสอดคล้องกับกิจกรรมการจัดประสบการณ์	1	1	0	0.67	ใช้ได้
4. เนื้อหาของแผนการจัดประสบการณ์มีความชัดเจน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5. กิจกรรมการจัดประสบการณ์สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6. ขั้นตอนการจัดประสบการณ์มีความชัดเจนเหมาะสม					
ขั้นที่ 1 ขั้นนำเสนอสถานการณ์	1	0	1	0.67	ใช้ได้
ขั้นที่ 2 ขั้นเลือกผู้แสดงและสร้างฉาก	1	0	1	0.67	ใช้ได้
ขั้นที่ 3 ขั้นเตรียมผู้สังเกตการณ์	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 4 ขั้นแสดงบทบาทสมมติ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 5 ขั้นอภิปรายความรู้สึก	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 6 ขั้นประเมินผลการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์	1	1	0	0.67	ใช้ได้
7. กิจกรรมช่วยกระตุ้นให้เด็กแสดงพฤติกรรมทางสังคมของเด็กในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8. บทบาทของครูเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	1	1	1	1.00	ใช้ได้
9. สื่อและวัสดุอุปกรณ์มีความเหมาะสม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10. เวลาในการทำกิจกรรมมีความเหมาะสม	1	1	1	1.00	ใช้ได้

2. ค่าเฉลี่ยความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (IOC) ของแผนการจัดประสบการณ์ กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม					
รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
หน่วยที่ 8 หน่วยอาเซียน					
1. จุดประสงค์ของแผนการจัดประสบการณ์มีความชัดเจน	1	0	1	0.67	ใช้ได้
2. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	1	1	0	0.67	ใช้ได้
3. สาระสำคัญสอดคล้องกับกิจกรรมการจัดประสบการณ์	1	1	0	0.67	ใช้ได้
4. เนื้อหาของแผนการจัดประสบการณ์มีความชัดเจน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5. กิจกรรมการจัดประสบการณ์สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6. ขั้นตอนการจัดประสบการณ์มีความชัดเจนเหมาะสม					
ขั้นที่ 1 ขั้นนำเสนอสถานการณ์	1	0	1	0.67	ใช้ได้
ขั้นที่ 2 ขั้นเลือกผู้แสดงและสร้างฉาก	1	0	1	0.67	ใช้ได้
ขั้นที่ 3 ขั้นเตรียมผู้สังเกตการณ์	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 4 ขั้นแสดงบทบาทสมมติ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 5 ขั้นอภิปรายความรู้สึก	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 6 ขั้นประเมินผลการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์	1	1	0	0.67	ใช้ได้
7. กิจกรรมช่วยกระตุ้นให้เด็กแสดงพฤติกรรมทางสังคมของเด็กในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8. บทบาทของครูเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	1	1	1	1.00	ใช้ได้
9. สื่อและวัสดุอุปกรณ์มีความเหมาะสม	1	0	1	0.67	ใช้ได้
10. เวลาในการทำกิจกรรมมีความเหมาะสม	1	1	1	1.00	ใช้ได้

3.การตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินฯ ด้วยการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (RAI) โดยการ
หาดัชนีความเห็นพ้องกัน ระหว่างผู้ประเมิน 2 คน ระหว่างผู้วิจัยและครูประจำชั้น

นักเรียน	ผู้สังเกตคนที่ 1 (K1)	ผู้สังเกตคนที่ 2 (K2)	K1 - K2
1	17	16	1
2	17	17	0
3	16	16	0
4	18	18	0
5	17	17	0
6	17	16	1
7	17	17	0
8	18	18	0
9	17	16	1
10	17	17	0
11	18	17	1
12	17	17	0

ดัชนีความสอดคล้องของผู้สังเกต RAI = 0.94

แปลผลแสดงว่าแบบประเมินมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.94

ภาคผนวก จ

คะแนนพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม

คะแนนพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม

ก่อนการทดลอง

ร.น.	พฤติกรรมทางสังคม						รวมคะแนนเต็ม 18 คะแนน	ค่าเฉลี่ย
	ด้านการช่วยเหลือ		ด้านการแบ่งปัน		ด้านการร่วมมือ			
	การช่วยเหลือผู้พิการกระทำ	การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยวาจา	การแบ่งสิ่งของตนเอง และ ส่วนรวมให้ผู้อื่นด้วยการกระทำ	การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น ด้วยวาจาโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	การร่วมมือกับผู้อื่นด้วยการ กระทำ	การร่วมมือกับผู้อื่นด้วยวาจา		
1	1	1	1	1	2	1	7	1.33
2	2	1	1	1	2	1	8	1.33
3	1	1	1	1	1	1	6	1.00
4	1	1	1	2	1	1	7	1.16
5	1	1	1	1	1	1	6	1.00
6	1	1	1	1	2	1	7	1.16
7	1	2	1	1	1	1	7	1.16
8	1	1	1	1	1	2	7	1.16
9	1	1	1	1	1	1	6	1.00
10	1	1	1	1	1	2	7	1.16
11	2	2	1	1	1	1	8	1.33
12	2	1	1	1	1	2	8	1.33

คะแนนพฤติกรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม

หลังการทดลอง

ร.น.	พฤติกรรมทางสังคม						รวมคะแนนเต็ม 18 คะแนน	ค่าเฉลี่ย
	ด้านการช่วยเหลือ		ด้านการแบ่งปัน		ด้านการร่วมมือ			
	การช่วยเหลือผู้ต้องการกระทำ	การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยวาจา	การแบ่งสิ่งของตนเอง และ ส่วนรวมให้ผู้ต้องการกระทำ	การแบ่งปันสิ่งของผู้ ด้วยวาจาโดยไม่สิ่งตอบแทน	การร่วมมือกับผู้ต้องการ กระทำ	การร่วมมือกับผู้ด้วยวาจา		
1	3	3	3	2	3	3	17	2.83
2	3	3	2	3	3	3	17	2.83
3	3	3	2	2	3	3	16	2.67
4	3	3	3	3	3	3	18	3.00
5	3	3	2	3	3	3	17	2.83
6	3	3	3	3	2	3	18	2.83
7	3	2	3	3	3	3	17	2.83
8	3	3	3	3	3	3	18	3.00
9	2	3	3	3	3	3	17	2.83
10	3	2	3	3	3	3	17	2.83
11	3	3	3	3	3	3	18	3.00
12	3	3	3	3	2	3	17	2.83

ดัชนีประสิทธิผลของการจัดประสบการณ์การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรม
ทางสังคมของเด็กอนุบาลในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม

$$\begin{aligned} \text{ดัชนีประสิทธิผล (E.I.)} &= \frac{\text{ผลรวมคะแนนหลังเรียนของทุกคน} - \text{ผลรวมคะแนนก่อนเรียนของทุกคน}}{(\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนนเต็ม}) - \text{ผลรวมคะแนนก่อนเรียนของทุกคน}} \\ &= \frac{207 - 84}{(12 \times 18) - 84} \\ &= 0.9318 \end{aligned}$$

ดัชนีประสิทธิผล (E.I.) = 0.9318

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	post1.1	2.92	12	.289	.083
	pre1.1	1.25	12	.452	.131
Pair 2	post1.2	2.83	12	.389	.112
	pre1.2	1.17	12	.389	.112
Pair 3	post1	2.8750	12	.22613	.06528
	pre1	1.2083	12	.33428	.09650
Pair 4	post2.1	2.75	12	.452	.131
	pre2.1	1.00	12	.000	.000
Pair 5	post2.2	2.83	12	.389	.112
	pre2.2	1.08	12	.289	.083
Pair 6	post2	2.7917	12	.33428	.09650
	pre2	1.0417	12	.14434	.04167
Pair 7	post3.1	2.83	12	.389	.112
	pre3.1	1.25	12	.452	.131
Pair 8	post3.2	3.00	12	.000	.000
	pre3.2	1.33	12	.492	.142
Pair 9	post3	2.9167	12	.19462	.05618
	pre3	1.2917	12	.33428	.09650
Pair 10	sumpost	2.8592	12	.09634	.02781
	sumpre	1.1767	12	.13110	.03785

Paired Samples Test

	Paired Differences										t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference		Upper	Lower	t	df	Sig. (2-tailed)			
				Upper	Lower								
Pair 1	post1.1 - pre1.1	1.667	.492	.142	1.354	1.980	11.726	11	.000				
Pair 2	post1.2 - pre1.2	1.667	.651	.188	1.253	2.081	8.864	11	.000				
Pair 3	post1 - pre1	1.66667	.38925	.11237	1.41935	1.91398	14.832	11	.000				
Pair 4	post2.1 - pre2.1	1.750	.452	.131	1.463	2.037	13.404	11	.000				
Pair 5	post2.2 - pre2.2	1.750	.452	.131	1.463	2.037	13.404	11	.000				
Pair 6	post2 - pre2	1.75000	.33710	.09731	1.53582	1.96418	17.983	11	.000				
Pair 7	post3.1 - pre3.1	1.583	.669	.193	1.159	2.008	8.204	11	.000				
Pair 8	post3.2 - pre3.2	1.667	.492	.142	1.354	1.980	11.726	11	.000				
Pair 9	post3 - pre3	1.62500	.43301	.12500	1.34988	1.90012	13.000	11	.000				
Pair 10	sumpost - sumpre	1.68250	.13274	.03832	1.59816	1.76684	43.907	11	.000				

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นางสาวณัฐรุจา ท้าโทม
วัน เดือน ปี เกิด 15 ธันวาคม 2534
สถานที่เกิด กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน 31 ซ.14 ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี
20130
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน ครู โรงเรียนวัดบางเป้ง (กุหลาบราษฎร์อำนวยการ)
ประวัติการศึกษา พ.ศ. 2558 ครุศาสตรบัณฑิต (การศึกษาปฐมวัย)
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
พ.ศ. 2564 การศึกษามหาบัณฑิต (การศึกษาปฐมวัย)
มหาวิทยาลัยบูรพา